

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO SEKTORIAUS TEISĖKŪROS IR TEISĖS
AKTŲ TAIKymo PRAKTIKOS INFORMACIJOS SUVESTINĖ**

I SKYRIUS. TEISĖS AKTAI

Šio skyriaus **IS-1012/737-I-1 priede** pateikiama:

- LRV 2023 m. liepos 19 d. Nutarimas Nr. 585 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. LIEPOS 13 D. NUTARIMO NR. 889 „DĖL ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PRINCIPŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS, *Įsigalioja 2023-10-01*, TN: [tn](#),
- LRV 2023 m. liepos 19 d. Nutarimas Nr. 586 DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. LAPKRIČIO 11 D. NUTARIMO NR. 1480 „DĖL VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS“ PAKEITIMO, *Įsigalioja 2023-10-01*, TN: [tn](#),
- VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS *Suvestinė redakcija nuo 2023-10-01*, TN: [tn](#).

Šio skyriaus **IS-1012/737-I-2 priede** pateikiama:

- VERT 2023 m. liepos 20 d. Nutarimas Nr. O3E-1007 DĖL KONKURENCINĖS ŠILUMOS GAMYBOS VEIKLOS PRIPAŽINIMO REGULIUOJAMA (NEREGULIUOJAMA) TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO, TN: [tn](#),
- KONKURENCINĖS ŠILUMOS GAMYBOS VEIKLOS PRIPAŽINIMO REGULIUOJAMA (NEREGULIUOJAMA) TVARKOS APRAŠAS, *Įsigalioja 2023-10-01*, TN: [tn](#).

Šio skyriaus **IS-1012/737-I-3 priede** pateikiama:

- LVAT 2023 m. liepos 5 d. Nutartis, Administracinė byla Nr. eA-597-815/2023 TN: [tn](#), *Ginčas tarp akcinės bendrovės „Achema“ ir Valstybinei energetikos reguliavimo tarybos dėl SGDT mokesčio.*

II SKYRIUS. TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI IR PASIŪLYMAI;

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-1 priede** pateikiama;

- VERT 2023-07-21 pranešimas. Skelbiama viešoji konsultacija dėl Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo, TN: [tn](#),
- Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo pakeitimo projekto lyginamasis variantas, TN: [tn](#).
 - Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo pakeitimo projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-1-1 priedas 2023-07-24.zip).*

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-2 priede** pateikiama:

- AM 2023-07-14 pranešimas. Viešajai konsultacijai teikiamas atnaujinto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektas, TN: [tn](#).

- Atnaujinto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektas ir Projekt1 lydintys dokumentai TN: [tn](#), *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-2-1 priedas 2023-07-24.zip)*.

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-3 priede** pateikiama:

- AM 2023-07-19 pranešimas. Statybos techniniame reglamente aiškiau apibrėžiamos architektūros kūrinių autorių teisės, TN: [tn](#),
- APLINKOS MINISTRO 2016 M. LAPKRIČIO 7 D. ĮSAKYMO NR. D1-738 „DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 1.04.04:2017 „STATINIO PROJEKTAVIMAS, PROJEKTO EKSPERTIZĖ“ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO projektas, TN: [tn](#), Projekto priedai *(tiesioginės nuorodos tekste)*.

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-4 priede** pateikiama:

- EM DERINIMO PAŽYMA „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2022 M. RUGPJŪČIO 12 D. ĮSAKYMO NR. 1-250 „DĖL 2021–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS ENERGETIKOS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 03-001-06-05-01 „ĮGYVENDINTI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ DIDINANČIAS PRIEMONES VIEŠUOSIUOSE CENTRINĖS VALDŽIOS PASTATUOSE, INDIVIDUALIUOSE GYVENAMUOSIUOSE NAMUOSE IR ĮMONĖSE“ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO“, TN: [tn](#),
 - LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2022 M. RUGPJŪČIO 12 D. ĮSAKYMO NR. 1-250 „DĖL 2021–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS ENERGETIKOS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 03-001-06-05-01 „ĮGYVENDINTI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ DIDINANČIAS PRIEMONES VIEŠUOSIUOSE CENTRINĖS VALDŽIOS PASTATUOSE, INDIVIDUALIUOSE GYVENAMUOSIUOSE NAMUOSE IR ĮMONĖSE“ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTAS ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-4-1 priedas 2023-07-24.zip)*.

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-5 priede** pateikiama:

- AM 2023-07-20 teikimas Nr. 23-11065 dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Klimato kaitos programos priemonės „Iškastinio kuro naudojimo mažinimas įmonėse“ tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto derinimo, TN: [tn](#),
 - Klimato kaitos programos priemonės „Iškastinio kuro naudojimo mažinimas įmonėse“ tvarkos aprašo projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), *(šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-5-1 priedas 2023-07-24.zip)*.

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-6 priede** pateikiama:

- EM 2023-07-19 teikimas LRV Nr. (12.6-14)3-1092 dėl LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 53 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 27 IR 271 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO, TN: [tn](#),

- LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 53 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 27 IR 271 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTAI ir Projektus lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-6-1 priedas 2023-07-24.zip).

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-7 priede** pateikiama:

- AM 2023-07-18 teikimas Nr. D8(E)-23-11005 dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamento GKTR 2.01:2023 „Inžinerinių tinklų objektų geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“ projekto derinimo, TN: [tn](#),
 - Geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamento GKTR 2.01:2023 „Inžinerinių tinklų objektų geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarkos aprašas“ projektas ir Pojektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-7-1 priedas 2023-07-24.zip).

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-8 priede** pateikiama:

- AM 2023-07-19 teikimas LRV Nr. 23-8945(2) dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 8, 15, 19, 191, 192 ir 193 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, TN: [tn](#),
 - Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 8, 15, 19, 191, 192 ir 193 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-8-1 priedas 2023-07-24.zip).

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-9 priede** pateikiama:

- VRM 2023-07-17 teikimas LRV Nr. 1D-3613 dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ ir susijusių nutarimų pakeitimo projektų TN: [tn](#),
 - Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ ir susijusių nutarimų pakeitimo projektai ir Projektus lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-9-1 priedas 2023-07-24.zip).

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-10 priede** pateikiama:

- EM 2023-07-17 pranešimas. Vandenilio sektoriaus plėtros Lietuvoje gairės: dėmesys žaliajam vandeniliui, TN: [tn](#),
 - Vandenilio sektoriaus plėtros Lietuvoje 2023–2030 m. gairių projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-10-1 priedas 2023-07-24.zip).

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-11 priede** pateikiama:

- VERT 2023-07-20 posėdžio darbotvarkės išrašas, TN: [tn](#),
 - VERT 2023-07-20 posėdžio „1. Dėl Konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguluojama) tvarkos aprašo patvirtinimo“ medžiaga TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-11-1 priedas 2023-07-24.pdf).

Šio skyriaus **IS-1012/737-II-12 priede** pateikiama:

- VERT 2023-07-27 posėdžio darbotvarkė, TN: [tn](#),
 - VERT 2023-07-27 posėdžio: „6. Dėl gamtinių dujų įmonėms, vykdančioms perdavimo ir skirstymo veiklą, nustatytų minimalių patikimumo ir kokybės lygių vertinimo“; „7. Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos pakeitimo.“ medžiaga TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-12-1 priedas 2023-07-24.zip).

III SKYRIUS. TEISĖS AKTŲ TAIKymo PRAKTIKA

Šio skyriaus **IS-1012/737-III-1 priede** pateikiama

- Baltpool 2023-07-18 pranešimai apie BK kainas ir indeksus, TN: [tn](#), [tn](#).

Šio skyriaus **IS-1012/737-III-2 priede** pateikiama

- VERT 2023-07-20 raštas/atsakymas LŠTA, EM Nr. R2-(ŠK)-5727 DĖL GAMTINIŲ DUJŲ ĮSIGIJIMO SĄNAUDŲ ĮSKAIČIAVIMO ŠILUMOS KAINOSE, ATSIŽVELGIANT Į ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO PATAISAS, ĮSIGALIOSIANČIAS NUO 2023 M. SPALIO 1 D., TN: [tn](#),

IV SKYRIUS. VIEŠOJI INFORMACIJA;

Šio skyriaus **IS-1012/737-IV-1 priede** pateikiama:

- LEA 2023-07-17 pranešimas. PER SAVAITĘ PABRANGO TIK ELEKTRA, TN: [tn](#),
 - LEA savaitės Energetikos duomenų apžvalga TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-IV-1-1 priedas 2023-07-24.pdf).

Šio skyriaus **IS-1012/737-IV-2 priede** pateikiama

- LEA 2023-07-18 pranešimas. VARTOTOJŲ ŠVIETIMAS PADEDA TAUPYTI: PASTEBIMAS RYŠKUS ENERGIJOS VARTOJIMO SUMAŽĖJIMAS, TN: [tn](#),
 - LEA Pažyma apie galutinės energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų priemonių įgyvendinimą 2022 metais TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-IV-2-1 priedas 2023-07-24.pdf).

Šio skyriaus **IS-1012/737-IV-3 priede** pateikiama

- LEA 2023-07-18 pranešimas. TRIS SAVAITES IŠ EILĖS MAŽĖJUSI VIDUTINĖ SAVAITINĖ ELEKTROS KAINA PADIDĖJO, TN: [tn](#),
 - LEA Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų pasiūlymai 2023-07-18 TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar

atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-IV-3-1 priedas 2023-07-24.pdf).

Šio skyriaus **IS-1012/737-IV-4 priede** pateikiama

- IGNITIS INFO. Energetikos naujienos: 2023 liepa. TN: [tn](#).

Šio skyriaus **IS-1012/737-IV-5 priede** pateikiama

- LEA 2023-07-21 pranešimas. PASIRINKUS VAŽIUOTI ELEKTROMOBILIU – MAŽIAUSIOS KELIONĖS IŠLAIDOS, TN: [tn](#).

Šio skyriaus **IS-1012/737-IV-6 priede** pateikiama

- AM 2023-07-19 pranešimas. Statant visuomeninės paskirties pastatus bent pusė statybos produktų turės būti pagaminti iš atsinaujinančių gamtos išteklių, TN: [tn](#).

V SKYRIUS. RENGINIAI

Šio skyriaus **IS-1012/737-V-1 priede** pateikiama

- STRUCTUM INFO. STRUCTUM SHOWROOM ekspozicijoje TN: [tn](#).

VI SKYRIUS. NAUDINGA INFORMACIJA

Šio skyriaus **IS-1012/737-VI-1 priede** pateikiama

- LŠTA pasitarimo 2023-07-20 apžvalga

Šio skyriaus **IS-1012/737-VI-2 priede** pateikiama

- LŠTA 2023-07-24 pirmadienio vėbinaras_Axioma Metering pristatymas.

Šio skyriaus **IS-1012/737-VI-3 priede** pateikiama

- ASA.LT INFO. SIENŲ ŠILUMINĖ VARŽA. TN: [tn](#).

I SKYRIUS.

TEISĖS AKTAI

TN: [tn](#).

Rūšis:	Nutarimas	Priėmimo data:	2023-07-19	Galiojanti suvestinė redakcija:	Nėra
Registravimo duomenys:	2023-07-20 Nr. 2023-14891	Istaigos suteiktas Nr.:	585	Suvestinių redakcijų sąrašas pagal datą:	Nėra
Neįsigaliojęs 	Įsigalioja 2023-10-01	Priėmė:	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Pakeitimų projektai:	Nėra
Ex post vertinimas:	Nėra	Paskelbta:	TAR, 2023-07-20, Nr. 14891	Eurovoc terminai:	
				Ryšys su ES teisės aktais:	Nėr

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. LIEPOS 13 D. NUTARIMO NR. 889 „DĖL ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PRINCIPŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS

2023 m. liepos 19 d. Nr. 585
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 13 d. nutarimą Nr. 889 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos principų aprašo patvirtinimo“.
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2023 m. spalio 1 d.

Ministrą Pirmininką pavaduojanti finansų ministrė,
pavaduojanti energetikos ministrą

Gintarė Skaistė

TN: [tn](#).

Rūšis:	Nutarimas	Priėmimo data:	2023-07-19	Galiojanti suvestinė redakcija:	Nėra
Registravimo duomenys:	2023-07-20 Nr. 2023-14892	Ištaigos suteiktas Nr.:	586	Suvestinių redakcijų sąrašas pagal datą:	Nėra
	Įsigalioja 2023-07-21 (Nutarimo 1.2.2 ir 1.2.3 papunkčiai įsigalioja 2023 m. spalio 1 d)	Priėmė:	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Pakeitimų projektai:	Nėra
Ex post vertinimas:	Nėra	Paskelbta:	TAR, 2023-07-20, Nr. 14892	Eurovoc terminai:	
				Ryšys su ES teisės aktais:	Nėra

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. LAPKRIČIO 11 D. NUTARIMO NR. 1480 „DĖL VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS“ PAKEITIMO

2023 m. liepos 19 d. Nr. 586
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimą Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“:

1.1. Pakeisti 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. Sudaryti Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų komisiją (toliau – Komisija):

Vyriausybės kancleris (Komisijos pirmininkas);

finansų viceministras (Komisijos pirmininko pavaduotojas);

Ministro Pirmininko patarėjas;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovas;

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovas;

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovas;

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovas;

Viešųjų pirkimų tarnybos atstovas;

Valstybės duomenų agentūros atstovas;

viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros atstovas.“

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės:

1.2.1. Pakeisti 26 punktą ir jį išdėstyti taip:

„26. Finansų ministerija, rengdama išvadą, turi teisę kviesti Valstybės duomenų agentūrą dalyvauti vertinant partnerystės sutarties projektą. Tokiu atveju Taisyklių 24 punkte nurodytas terminas parengti išvadą gali būti pratęsiamas iki 90 dienų, o motyvuotu Valstybės duomenų agentūros prašymu – ne ilgesniam nei 180 dienų laikotarpiui.“

1.2.2. Pakeisti 27 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„27. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vadovaudamasi metodiniais dokumentais, parengia investicijų projektą ir užpildo partnerystės klausimyną arba tik užpildo partnerystės klausimyną, kai nėra numatomos investicijos, ir šiuos dokumentus teikia CPVA, kad ši per 30 dienų nuo tinkamai parengto investicijų projekto ir (arba) partnerystės klausimyno gavimo dienos įvertintų partnerystės projekto socialinę ekonominę naudą ir galimybę projektą įgyvendinti partnerystės būdu ir pateiktų CPVA išvadą. CPVA išvada teikiama ir savivaldybės kontrolieriui. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, rengdama investicijų projektą dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo, vadovaujasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo nuostatomis.“

1.2.3. Pakeisti 30¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„30¹. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vadovaudamasi Taisyklių 23 punktu, parengia partnerystės sutarties projektą. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija parengtą partnerystės sutarties projektą teikia Finansų ministerijai, kad ši per 30 dienų pateiktų Taisyklių 24 punkte nurodytą Finansų ministerijos išvadą.“

1.2.4. Pakeisti 35¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„35¹. Partnerystės projektą įgyvendinanti institucija per 30 dienų nuo partnerystės sutarties pasirašymo dienos pasirašytą partnerystės sutarties kartu su jos vertimu į anglų kalbą kopiją pateikia Finansų ministerijai, o ši gautus dokumentus teikia Valstybės duomenų agentūrai, kad būtų įvertinta partnerystės projekto įtaka valdžios sektoriaus deficito ir skolos rodikliams.“

2. Nustatyti, kad šio nutarimo 1.2.2 ir 1.2.3 papunkčiai įsigalioja 2023 m. spalio 1 d.

Ministrą Pirmininką pavaduojanti finansų ministrė

Gintarė Skaistė

TN: [tn](#).

Suvestinė redakcija nuo 2023-10-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [137-5998](#), i. k. 1091100NUTA00001480

Nauja redakcija nuo 2022-06-28:

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS
2009 m. lapkričio 11 d. Nr. 1480
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 10 punktu ir 15² straipsnio 8 ir 12 dalimis, Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo 14 straipsnio 11 dalimi ir 65 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 15 punktu ir 27 straipsnio 1, 4 ir 5 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisykles (pridedama).

2. Sudaryti Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų komisiją (toliau – Komisija):

Vyriausybės kancleris (Komisijos pirmininkas);

finansų viceministras (Komisijos pirmininko pavaduotojas);

Ministro Pirmininko patarėjas;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovas;

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovas;

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovas;

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovas;

Viešųjų pirkimų tarnybos atstovas;

Valstybės duomenų agentūros atstovas;

viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros atstovas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [586](#), 2023-07-19, paskelbta TAR 2023-07-20, i. k. 2023-14892

3. Pavesti:

3.1. Komisijai:

3.1.1. rengti ir teikti Vyriausybei siūlymus dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės taikymo tikslingumo, įgyvendinant centrinės valdžios investicijų projektus;

3.1.2. svarstyti Finansų ministerijos Vyriausybei pateiktą sudarytų valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčių ir koncesijų sutarčių (toliau kartu – viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartys) ir jų įgyvendinimo metinę ataskaitą ir prireikus rengti ir teikti Vyriausybei siūlymus dėl valdžios ir privataus subjektų partnerystės projektų bei koncesijos projektų (toliau kartu – viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektai) įgyvendinimo;

3.1.3. prireikus rengti ir teikti centrinės valdžios viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektus įgyvendinančioms institucijoms siūlymus dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo.

3.2. Ministrui Pirmininkui patvirtinti personalinę Komisijos sudėtį.

3.3. Finansų ministerijai techniškai aptarnauti Komisiją.

3.4. Viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai:

3.4.1. teikti metodinę ir konsultacinę pagalbą rengiant ir įgyvendinant viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektus;

3.4.2. rengti ir skelbti interneto svetainėje *pplietuva.lt* viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo metodinius dokumentus;

3.4.3. analizuoti problemas, kylančias rengiant ir įgyvendinant viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektus, rengti ir teikti Finansų ministerijai pasiūlymus dėl su viešojo ir privataus sektorių partnerystės sritimi susijusių norminių teisės aktų tobulinimo ir naujų norminių teisės aktų rengimo;

3.4.4. rengti ir teikti Finansų ministerijai išvadas (pastabas ir pasiūlymus) dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties projekto atitikties teisės aktuose, reglamentuojančiuose viešojo ir privataus sektorių partnerystę, nustatytiems reikalavimams;

3.4.5. rinkti duomenis, reikalingus sudarytų viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarčių ir jų įgyvendinimo metinei ataskaitai parengti, ir teikti juos Finansų ministerijai;

3.4.6. Komisijai apsvačius Finansų ministerijos Vyriausybei pateiktą sudarytų viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarčių ir jų įgyvendinimo metinę ataskaitą, skelbti ją interneto svetainėje *pplietuva.lt*;

3.4.7. kaupti, sisteminti ir skelbti interneto svetainėje *pplietuva.lt* informaciją apie nacionalinę ir užsienio šalių patirtį viešojo ir privataus sektorių partnerystės klausimais;

3.4.8. dalyvauti darbo grupių, susijusių su viešojo ir privataus sektorių partnerystės sritimi, veikloje;

3.4.9. bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos, užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis viešojo ir privataus sektorių partnerystės srityje;

3.4.10. atlikti kitas teisės aktuose, reglamentuojančiuose viešojo ir privataus sektorių partnerystę, nustatytas funkcijas.

4. Nustatyti, kad šis nutarimas ir juo patvirtintos Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės netaikomi įgyvendinant energijos taupymo paslaugų teikėjo modelį, kaip jis apibrėžtas Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“.

MINISTRAS PIRMININKAS
FINANSŲ MINISTRĖ

ANDRIUS KUBILIUS
INGRIDA ŠIMONYTĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1363
redakcija)

VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) reglamentuojamas viešojo ir privataus sektorių partnerystės (toliau – partnerystė) projektų: valdžios ir privataus subjektų partnerystės projektų bei koncesijos projektų (toliau kartu – partnerystės projektai) – rengimas, teikimas, vertinimas, sprendimų dėl partnerystės projektų įgyvendinimo priėmimas, įgyvendinimas, partnerystės procese dalyvaujančių institucijų teisės ir pareigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

2. Taisyklėmis vadovaujasi viešojo sektoriaus subjektai, turintys teisę sudaryti partnerystės sutartis: valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis ir koncesijų sutartis, ir privatūs subjektai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [767](#), 2015-07-29, paskelbta TAR 2015-08-04, i. k. 2015-11950

3. Partnerystės projektas, įgyvendinamas kaip informacinės visuomenės plėtros investicijų projektas, iki jo pateikimo viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai (toliau – CPVA), kaip nurodyta Taisyklių 8 ir 27 punktuose, turi būti suderintas su Informacinės visuomenės plėtros komitetu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

4. Partnerystės projekto siekiamais rezultatais turi būti įgyvendinami planavimo dokumentuose nustatyti tikslai ir uždaviniai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

4¹. Privatūs subjektai turi teisę inicijuoti (pasisiūlyti įgyvendinti) (toliau – inicijuoti) naujus ar pagal Taisyklių 4 punkte nustatytus reikalavimus numatomus įgyvendinti partnerystės projektus, kuriems neparengtas investicijų projektas, pateikdami partnerystės projekto inicijavimo pasiūlymą kompetentingai (atliekančiai teisės aktuose pavestas funkcijas) valstybės arba savivaldybės institucijai.

Papildyta punktu:

Nr. [767](#), 2015-07-29, paskelbta TAR 2015-08-04, i. k. 2015-11950

5. Partnerystės projekto rengimui ir įgyvendinimui koordinuoti projektą įgyvendinanti institucija turi paskirti arba priimti, arba viešo konkurso būdu atrinkti atsakingą asmenį (projekto vadovą) ir, jeigu reikia, asmenų grupę (projekto valdymo grupę), atskaitingą projekto vadovui, kurie, be kitų priskirtų partnerystės projekto rengimo ir įgyvendinimo funkcijų, dalyvauja komisijų ir (ar) darbo grupių, sudarytų dėl partnerystės projekto įgyvendinimo (pavyzdžiui, reikalingų dokumentų parengimo, viešųjų pirkimų organizavimo), veikloje.

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

6.1. **Partnerystės projekto inicijavimo pasiūlymas** – privataus subjekto pildomas CPVA patvirtintos formos dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie inicijuojamą partnerystės projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

6.2. **Partnerystės klausimynas** – partnerystės projektą įgyvendinančios institucijos pildomas CPVA patvirtintos formos dokumentas, kuriame pateikiami klausimai dėl partnerystės taikymo ypatumų ir partnerystės teikiamos naudos.

6.3. **Partnerystės projektą įgyvendinanti institucija** – valdžios subjektas, kai dėl partnerystės projekto įgyvendinimo planuojama sudaryti valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį ar kai ji yra sudaryta, arba suteikiančioji institucija, kai dėl partnerystės projekto įgyvendinimo planuojama sudaryti koncesijos sutartį ar kai ji yra sudaryta.

6.4. **Partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo metodiniai dokumentai** (toliau – metodiniai dokumentai) – CPVA patvirtintos investicijų ir partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo rekomendacijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

6.5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme, Lietuvos Respublikos koncesijų įstatyme, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme.

Punkto pakeitimai:

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

Punkto pakeitimai:

Nr. [767](#), 2015-07-29, paskelbta TAR 2015-08-04, i. k. 2015-11950

7. Neteko galios nuo 2015-08-05

Punkto naikinimas:

Nr. [767](#), 2015-07-29, paskelbta TAR 2015-08-04, i. k. 2015-11950

II SKYRIUS

CENTRINĖS VALDŽIOS PARTNERYSTĖS PROJEKTŲ RENGIMAS, TEIKIMAS, VERTINIMAS IR SPRENDIMŲ DĖL PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PRIĖMIMAS

8. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vadovaudamasi metodiniais dokumentais, parengia investicijų projektą ir užpildo partnerystės klausimyną. Tokiu atveju, kai nėra numatomos investicijos, investicijų projektas nėra rengiamas, o centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vadovaudamasi metodiniais dokumentais, pildo tik partnerystės klausimyną. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, suderinusi investicijų projektą ir (arba) partnerystės klausimyną su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, išskyrus atvejus, kai savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos Seimas

arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė, teikia juos CPVA. Jeigu investicijų projektas ir (arba) partnerystės klausimynas parengti nesilaikant metodinių dokumentų, CPVA juos per 10 dienų nuo jų gavimo dienos grąžina tikslinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

9. Neteko galios nuo 2018-08-01

Punkto naikinimas:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

10. Neteko galios nuo 2018-08-01

Punkto naikinimas:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

11. CPVA per 30 dienų nuo tinkamai parengto investicijų projekto ir (arba) partnerystės klausimyno gavimo dienos įvertina partnerystės projekto socialinę ekonominę naudą ir galimybę projektą įgyvendinti partnerystės būdu ir teikia centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinančiai institucijai išvadą dėl partnerystės projekto socialinės ekonominės naudos (toliau – CPVA išvada).

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

12. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija per 10 dienų nuo CPVA išvados gavimo teikia gautą CPVA išvadą ir partnerystės klausimyną per Lietuvos Respublikos finansų ministeriją Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų komisijai (toliau – Komisija).

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

13. Neteko galios nuo 2018-08-01

Punkto naikinimas:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

14. Finansų ministerija, gavusi CPVA išvadą ir partnerystės klausimyną, parengia ir kartu su gautais dokumentais ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki Komisijos posėdžio dienos teikia Komisijai išvadą apie centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinančios institucijos finansines galimybes priimti išpareigojimus pagal partnerystės projektą ir organizuoja Komisijos posėdį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

15. Komisija nagrinėja CPVA išvadą, partnerystės klausimyną ir Taisyklių 14 punkte nurodytą Finansų ministerijos išvadą ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei siūlymą dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo. Komisijos siūlymas įrašomas Komisijos posėdžio protokole. Šio protokolo išrašą Finansų ministerija per 5 darbo dienas nuo Komisijos posėdžio dienos išsiunčia centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinančiai institucijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

16. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija arba atitinkamos valdymo srities ministerija, jeigu centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo nustatyta tvarka neturi teisės teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, per 30 dienų nuo Komisijos siūlymo gavimo parengia Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo projektą ir kartu su partnerystės klausimynu, CPVA išvada, Taisyklių 14 punkte nurodyta Finansų ministerijos išvada ir Komisijos protokolo išrašu teikia jį Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

17. Komisijai pateikus siūlymą nepritari centrinės valdžios partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumui, toks partnerystės projektas nėra įgyvendinamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

18. Sprendimą dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė, išskyrus Taisyklių 17 punkte nurodytą atvejį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

19. Sprendimą dėl partnerystės, pagal kurią valstybės turiniai išpareigojimai yra didesni negu Investicijų įstatyme arba Koncesijų įstatyme nustatyta suma, įgyvendinimo priima Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymu. Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlyme, kuris rengiamas vadovaujantis Taisyklių 8–17 punktų nuostatomis, turi būti nurodyti šie duomenys: partnerystės projekto pavadinimas ir tikslas, partnerystės projektui taikomas partnerystės būdas ir valstybės galimi priimti didžiausi valstybės turiniai išpareigojimai, papildomai gali būti nurodytos kitos partnerystės projekto sąlygos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendime dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo nurodoma:

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

- 20.1. partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, įgaliojama pasirašyti partnerystės sutartį;
- 20.2. partnerystės projekto pavadinimas ir tikslas;
- 20.3. partnerystės projektui taikomas partnerystės būdas;
- 20.4. ilgiausias partnerystės sutarties laikotarpis;
- 20.5. privačiam subjektui perduodama veikla, kai partnerystės projektas įgyvendinamas taikant valdžios ir privataus subjektų partnerystę, arba veikla, kurią vykdyti bus suteiktas leidimas koncesininkui, kai partnerystės projektas įgyvendinamas suteikiant koncesiją;
- 20.6. planuojami didžiausi valstybės turiniai išpareigojimai, kurie apskaičiuojami realiąja verte įvertinant investicijų projekto rizikos vertę, išreikšti diskontuotąja verte;

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

20.6¹. koncesijos vertė, kuri apskaičiuojama Koncesijų įstatyme nustatyta tvarka, kai partnerystės projektas įgyvendinamas suteikiant koncesiją;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

20.7. jeigu reikia, duomenys apie privačiam subjektui perduodamą valdyti ir naudoti turtą, reikalingą partnerystės projektui įgyvendinti;

20.8. kitos svarbios partnerystės projekto sąlygos.

21. Lietuvos Respublikos Vyriausybei arba Lietuvos Respublikos Seimui priėmus atitinkamai Taisyklių 18 ir 19 punktuose nurodytus sprendimus, centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija ne vėliau kaip per 180 dienų nuo tokio sprendimo priėmimo dienos pradeda vykdyti pirkimus, reikalingus partnerystės projektui įgyvendinti, – paslaugų ir darbų pirkimą, vykdomą vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu arba Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymu, kai partnerystės projektas įgyvendinamas taikant valdžios ir privataus subjektų partnerystę, arba koncesijos suteikimą, vykdomą vadovaujantis Koncesijų įstatymu, kai partnerystės projektas įgyvendinamas suteikiant koncesiją (toliau – pirkimai). Šiame punkte nustatytas pirkimų vykdymo terminas motyvuotu centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinančios institucijos vadovo sprendimu gali būti pratęstas ne ilgesniam nei vienu metų laikotarpiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

22. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vykdydama pirkimų procedūras, parengia pirkimų dokumentus ir teikia juos CPVA. CPVA, įvertinusi pirkimų dokumentų atitiktį metodiniams dokumentams, per 20 dienų nuo pirkimų dokumentų gavimo teikia centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinančiai institucijai nuomonę dėl dokumentų atitikties metodiniams dokumentams (toliau – CPVA nuomonė).

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

22¹. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, teikdama Viešųjų pirkimų tarnybai dokumentus dėl skelbimo apie pirkimą paskelbimo, turi pateikti ir CPVA nuomonę.

Papildyta punktu:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

23. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vykdydama pirkimų procedūras, parengia partnerystės sutarties projektą ir teikia jį Finansų ministerijai:

23.1. jeigu pirkimai organizuojami atviro konkurso arba riboto konkurso būdu, partnerystės sutarties projektas teikiamas prieš skelbiant informaciją apie pirkimą;

23.2. jeigu pirkimai organizuojami konkurencinio dialogo būdu, partnerystės sutarties projektas teikiamas iki baigiant dialogą;

23.3. jeigu pirkimai organizuojami derybų būdu, partnerystės sutarties projektas teikiamas iki baigiant derybas;

23.4. jeigu vykdomas konkursas dėl koncesijos suteikimo arba koncesijų suteikimas be konkurso, partnerystės sutarties projektas teikiamas iki baigiant derybas su konkurso dalyviu.

24. Finansų ministerija per 30 dienų nuo partnerystės sutarties projekto gavimo, vadovaudamasi Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) sprendimais ir šios tarnybos rengiamo Valdžios sektoriaus deficito ir skolos vadovo, skelbiamo interneto svetainėje <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>, nuostatomis, įvertina partnerystės sutarties projekte nurodytas finansines sąlygas fiskalinės drausmės reikalavimų požiūriu ir teikia centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinančiai institucijai išvadą dėl partnerystės sutarties projekto finansinių sąlygų vertinimo fiskalinės drausmės reikalavimų požiūriu (toliau – Finansų ministerijos išvada).

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

25. Centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, gavusi Taisyklių 24 punkte nurodytą Finansų ministerijos išvadą, toliau vykdo pirkimų procedūras ir tuo atveju, kai partnerystės sutarties projekte nurodytos finansinės sąlygos atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar Lietuvos Respublikos Seimo atitinkamai Taisyklių 18 ir 19 punktuose nurodytuose sprendimuose nustatytas sąlygas, pasirašo partnerystės sutartį ir įgyvendina partnerystės projektą. Jeigu partnerystės sutarties projekte nurodytos finansinės sąlygos neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar Lietuvos Respublikos Seimo atitinkamai Taisyklių 18 ir 19 punktuose nurodytuose sprendimuose nustatytų sąlygų, centrinės valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija nutraukia pirkimus Viešųjų pirkimų įstatymo, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityse perkančiųjų subjektų, įstatymo, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo arba Koncesijų įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

26. Finansų ministerija, rengdama išvadą, turi teisę kviesti Valstybės duomenų agentūrą dalyvauti vertinant partnerystės sutarties projektą. Tokiu atveju Taisyklių 24 punkte nurodytas terminas parengti išvadą gali būti pratęsiamas iki 90 dienų, o motyvuotu Valstybės duomenų agentūros prašymu – ne ilgesniam nei 180 dienų laikotarpiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [586](#), 2023-07-19, paskelbta TAR 2023-07-20, i. k. 2023-14892

III SKYRIUS

VIETOS VALDŽIOS PARTNERYSTĖS PROJEKTŲ RENGIMAS, TEIKIMAS, VERTINIMAS IR SPRENDIMŲ DĖL PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PRIĖMIMAS

27. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vadovaudamasi metodiniais dokumentais, parengia investicijų projektą ir užpildo partnerystės klausimyną arba tik užpildo partnerystės klausimyną, kai nėra numatomos investicijos, ir šiuos dokumentus teikia CPVA, kad ši per 30 dienų nuo tinkamai parengto investicijų projekto ir (arba) partnerystės klausimyno gavimo dienos įvertintų partnerystės projekto socialinę ekonominę naudą ir galimybę projektą įgyvendinti partnerystės būdu ir pateiktų CPVA išvadą. CPVA išvada teikiama ir savivaldybės kontrolieriui. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, rengdama investicijų projektą dėl šilumos ūkio valdymo perdavimo, vadovaujasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo nuostatomis.

Jeigu investicijų projektas ir (arba) partnerystės klausimynas parengti nesilaikant metodinių dokumentų, CPVA juos per 10 dienų nuo jų gavimo dienos grąžina tikslinti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [586](#), 2023-07-19, paskelbta TAR 2023-07-20, i. k. 2023-14892

27¹. Vietos valdžios partnerystės projektai gali būti konsoliduoti pagal funkcinės zonas, ūkio šakos (sektoriaus) ir kitais teisės aktuose, reglamentuojančiuose vietos valdžios partnerystės projektų įgyvendinimą, nustatytais būdais, sudarančiais galimybę konsoliduoti savivaldybės (savivaldybių) investicijų projektus (toliau – konsoliduotas partnerystės projektas). Įgyvendinant savivaldybių konsoliduotą partnerystės projektą, dalyvaujančių savivaldybių sudarytos bendradarbiavimo sutarties pagrindu Taisyklėse partnerystės projektą įgyvendinančiai institucijai priskirtas funkcijas atlieka viena iš savivaldybių bendradarbiavimo sutartyje nurodytų vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinančių institucijų, išskyrus Taisyklių 31 ir 32 punktuose nurodytas išimtis, o sprendimus dėl konsoliduoto partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo ir dėl pritarimo pasikeitusiems galutinėms partnerystės sutarties projekto sąlygoms priima įgyvendinant konsoliduotą partnerystės projektą dalyvaujančių savivaldybių tarybos, gavusios kiekvienos įgyvendinant konsoliduotą partnerystės projektą dalyvaujančios savivaldybės kontrolieriaus išvadą, nurodytą atitinkamai Taisyklių 28 ir 32 punktuose.

Papildyta punktu:

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

28. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, gavusi CPVA išvadą, per 30 dienų nuo CPVA išvados gavimo parengia sprendimo dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo projektą ir kartu su CPVA išvada bei partnerystės klausimynu teikia jį savivaldybės tarybai. Savivaldybės tarybai sprendimo dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo projektas gali būti teikiamas tik gavus savivaldybės kontrolieriaus išvadą dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo. Sprendimo dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo projekte pateikiami Taisyklių 20.1–20.8 papunkčiuose nurodyti duomenys.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

29. Savivaldybės tarybai priėmus sprendimą dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo, vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija ne vėliau kaip per 180 dienų nuo tokio sprendimo priėmimo pradeda vykdyti pirkimus, reikalingus partnerystės projektui įgyvendinti. Šiame Taisyklių punkte nustatytas pirkimų, reikalingų partnerystės projektui įgyvendinti, vykdymo terminas motyvuotu vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinančios institucijos vadovo sprendimu gali būti pratęstas ne ilgesniam nei vienu metų laikotarpiui. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vykdydama pirkimų procedūras, parengia pirkimų dokumentus ir teikia juos CPVA, kad ši per 20 dienų pateiktų CPVA nuomonę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

30. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, teikdama dokumentus Viešųjų pirkimų tarnybai dėl skelbimo apie pirkimą paskelbimo, turi pateikti ir CPVA nuomonę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

30¹. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija, vadovaudamasi Taisyklių 23 punktu, parengia partnerystės sutarties projektą. Vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija parengtą partnerystės sutarties projektą teikia Finansų ministerijai, kad ši per 30 dienų pateiktų Taisyklių 24 punkte nurodytą Finansų ministerijos išvadą.

Papildyta punktu:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Punkto pakeitimai:

Nr. [586](#), 2023-07-19, paskelbta TAR 2023-07-20, i. k. 2023-14892

31. Gavusi Taisyklių 24 punkte nurodytą Finansų ministerijos išvadą, vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija (kai įgyvendinamas savivaldybių konsoliduotas partnerystės projektas, – visos vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinančios institucijos), jeigu galutinės partnerystės sutarties projekto sąlygos nesiskiria nuo savivaldybės tarybos sprendime (kai įgyvendinamas savivaldybių konsoliduotas partnerystės projektas, – sprendimuose) dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų, pasirašo partnerystės sutartį ir įgyvendina partnerystės projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

32. Jeigu galutinės partnerystės sutarties projekto sąlygos skiriasi nuo savivaldybės tarybos sprendime dėl partnerystės projekto įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų, vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija kartu su Taisyklių 24 punkte nurodyta Finansų ministerijos išvada teikia savivaldybės tarybai pasikeitusias galutines partnerystės sutarties projekto sąlygas. Savivaldybės tarybai pasikeitusios galutinės partnerystės sutarties projekto sąlygos teikiamos tik gavus savivaldybės kontrolieriaus išvadą dėl pritarimo galutinėms partnerystės sutarties sąlygoms.

Savivaldybės tarybai pritarus pateiktoms pasikeitusioms galutinėms partnerystės sutarties projekto sąlygoms, vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija (kai įgyvendinamas savivaldybių konsoliduotas partnerystės projektas, – visos vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinančios institucijos) pasirašo partnerystės sutartį ir įgyvendina partnerystės projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

33. Savivaldybės tarybai arba nors vienai iš savivaldybių tarybų, kai įgyvendinamas savivaldybių konsoliduotas partnerystės projektas, nepritarus pasikeitusioms galutinėms partnerystės sutarties projekto sąlygoms, vietos valdžios partnerystės projektą įgyvendinanti institucija nutraukia pirkimus Viešųjų pirkimų įstatymo, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo arba Koncesijų įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

34. Neteko galios nuo 2018-08-01

Punkto naikinimas:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

IV SKYRIUS PARTNERYSTĖS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS

35. Partnerystės projektas pradedamas įgyvendinti išgaliojus partnerystės sutarčiai.

35¹. Partnerystės projektą įgyvendinanti institucija per 30 dienų nuo partnerystės sutarties pasirašymo dienos pasirašytą partnerystės sutarties kartu su jos vertimu į anglų kalbą kopiją pateikia Finansų ministerijai, o ši gautus dokumentus teikia Valstybės duomenų agentūrai, kad būtų įvertinta partnerystės projekto įtaka valdžios sektoriaus deficitui ir skolos rodikliams.

Papildyta punktu:

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

Punkto pakeitimai:

Nr. [586](#), 2023-07-19, paskelbta TAR 2023-07-20, i. k. 2023-14892

36. Ginčai dėl partnerystės sutarties vykdymo sprendžiami partnerystės sutartyje nustatyta tvarka.

37. Partnerystės projekto įgyvendinimo laikotarpiu iškilus poreikiui keisti ar nutraukti pasirašytą partnerystės sutartį, ši sutartis keičiama ar nutraukiama pagal partnerystės sutartyje nustatytas sąlygas. Jeigu keičiamos partnerystės

sutarties nuostatos, reglamentuojančios finansines sąlygas, dėl tokių pakeitimų turi būti gauta Taisyklių 24 punkte nurodyta Finansų ministerijos išvada.

38. Partnerystės projektą įgyvendinanti institucija iki kiekvienų metų sausio 31 dienos teikia Finansų ministerijai informaciją apie partnerystės sutarčių įgyvendinimą. Finansų ministerijai turi būti pateikta:

38.1. partnerystės sutarčių įgyvendinimo ataskaita, parengta pagal finansų ministro patvirtintą ataskaitos formą;

38.2. aiškinamasis raštas apie partnerystės sutarties įgyvendinimo eigą, parengtas pagal finansų ministro patvirtintus aiškinamojo rašto turinio reikalavimus.

39. Finansų ministerija Taisyklių 38 punkte nurodytų duomenų pagrindu rengia ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei metinę sudarytų partnerystės sutarčių ir jų įgyvendinimo ataskaitą pagal finansų ministro patvirtintą šios ataskaitos formą.

40. Metinė sudarytų partnerystės sutarčių ir jų įgyvendinimo ataskaita iki kiekvienų metų gegužės 1 dienos skelbiama Finansų ministerijos interneto svetainėje *finmin.lt* ir interneto svetainėje *pplietuva.lt*.

Punkto pakeitimai:

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

5 skyrius. Neteko galios nuo 2018-08-01

Skyriaus naikinimas:

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Priedo pakeitimai:

Nr. [1363](#), 2014-12-03, paskelbta TAR 2014-12-08, i. k. 2014-19146

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1535](#), 2009-11-23, Žin., 2009, Nr. 141-6227 (2009-11-28), i. k. 1091100NUTA00001535

Dėl įgaliojimų suteikimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 "Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės" papildymo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1587](#), 2010-11-10, Žin., 2010, Nr. 133-6799 (2010-11-13), i. k. 1101100NUTA00001587

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 "Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [178](#), 2014-02-26, paskelbta TAR 2014-02-27, i. k. 2014-02155

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1363](#), 2014-12-03, paskelbta TAR 2014-12-08, i. k. 2014-19146

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [767](#), 2015-07-29, paskelbta TAR 2015-08-04, i. k. 2015-11950

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1210](#), 2015-11-18, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18852

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [730](#), 2018-07-25, paskelbta TAR 2018-07-31, i. k. 2018-12660

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1073](#), 2021-12-15, paskelbta TAR 2021-12-16, i. k. 2021-25955

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [663](#), 2022-06-22, paskelbta TAR 2022-06-27, i. k. 2022-13567

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [586](#), 2023-07-19, paskelbta TAR 2023-07-20, i. k. 2023-14892

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“ pakeitimo

TN: [tn](#).

Rūšis:	Nutarimas	Priėmimo data:	2023-07-20	Galiojanti suvestinė redakcija:	Nėra
Registravimo duomenys:	2023-07-20 Nr. 2023-14914	Įstaigos suteiktas Nr.:	O3E-1007	Suvestinių redakcijų sąrašas pagal datą:	Nėra
	Įsigalioja 2023-07-21 (Nutarimo 1 punktu patvirtinta tvarka įsigalioja 2023 m. spalio 1 d.)	Priėmė:	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba	Pakeitimų projektai:	Nėra
Ex post vertinimas:	Nėra	Paskelbta:	TAR, 2023-07-20, Nr. 14914	Eurovoc terminai:	
				Ryšys su ES teisės aktais:	Nėr

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL KONKURENCINĖS ŠILUMOS GAMYBOS VEIKLOS PRIPAŽINIMO
REGULIUOJAMA (NEREGULIUOJAMA) TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO2023 m. liepos 20 d. Nr. O3E-1007
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 10 straipsniu, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir įstatymo papildymo 8², 10², 29¹ straipsniais įstatymo Nr. XIV-1876, 8 straipsniu ir 25 straipsnio 2, 6 ir 7 dalimis bei atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus 2023 m. liepos 13 d. pažymą Nr. O5E-573 „Dėl Konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguluojama) tvarkos aprašo patvirtinimo“ Taryba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguluojama) tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) (pridedama).

2. Nustatyti, kad šio nutarimo 1 punktu patvirtinta tvarka įsigalioja 2023 m. spalio 1 d.

3. Nustatyti, kad nuo 2023 m. spalio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 10 straipsnio, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir įstatymo papildymo 8², 10², 29¹ straipsniais įstatymui (toliau – Įstatymas):

3.1. Jei nepriklausomų šilumos gamintojų veiklos aplinkybės atitinka Įstatymo 25 straipsnio 6 dalies nuostatas ir iki Įstatymo įsigaliojimo Tarybos sprendimas, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos taikymo laikotarpis truko 5 ir ilgiau metų, tokių nepriklausomų šilumos gamintojų šilumos gamybos kaina tampa nereguluojama. Toks nepriklausomas gamintojas iki 2023 m. gruodžio 1 d. pateikia Tarybai informaciją apie privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo laikotarpiu gautas pajamas ir sąnaudas bei grąžintą teigiamą, šilumą parduodant

šilumos aukciono būdu, susidariusį faktiškai gautų pajamų ir leistinos gauti pajamų apimtį skirtumą;

3.2. Jei nepriklausomų šilumos gamintojų veikla atitinka Įstatyme numatytą atliekinės šilumos, išskyrus šilumą, pagamintą bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) būdu ir (ar) deginant komunalines atliekas, gamybos veiklą, tokių nepriklausomų šilumos gamintojų šilumos gamybos kaina tampa nereguliuojama.

Tarybos pirmininkas

Renatas Pocius

PATVIRTINTA

Valstybinės energetikos reguliavimo
tarybos 2023 m. liepos 20 d.
nutarimu Nr. O3E-1007

KONKURENCINĖS ŠILUMOS GAMYBOS VEIKLOS PRIPAŽINIMO REGULIUOJAMA (NEREGULIUOJAMA) TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguliuojama) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) skirtas nustatyti privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymą (netaikymą) nepriklausomų šilumos gamintojų ir šilumos tiekėjų konkurencinės šilumos gamybos veiklai. Konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskiriami šilumos gamybos pajėgumai, su kuriais nepriklausomi šilumos gamintojai ir (ar) šilumos tiekėjai dalyvauja šilumos aukcionuose, su šiais gamybos pajėgumais susijusios pagrįstos būtiniosios sąnaudos ir protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža.

2. Nepriklausomų šilumos gamintojų ir šilumos tiekėjų, dalyvaujančių šilumos aukcionuose (toliau – Šilumos aukcionų dalyviai), konkurencinės šilumos gamybos veiklos kainodara Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) nustatyta tvarka nėra privaloma, išskyrus atvejus, kai:

2.1. Šilumos aukciono dalyvių konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomo šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) įrenginio statybai ar modernizavimui finansuoti yra pasinaudota ar naudojama Europos Sąjungos finansine parama, Nacionaliniame pažangos plane nustatytus atsinaujinančių energijos išteklių pažangos uždavinius įgyvendinančios nacionalinės plėtros programos finansavimo šaltiniais, valstybės ar savivaldybės dotacija ar subsidija, kuri yra didesnė negu 10 procentų Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo kainos. Šiuo atveju Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai privaloma šilumos gamybos kainodara Įstatymo nustatyta tvarka taikoma 5 metus nuo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo dienos;

2.2. Šilumos aukciono dalyvių konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomoje kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje termofikaciniu režimu pagaminta elektros energija yra remiama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis;

2.3. Šilumos aukciono dalyvio ir (ar) Šilumos aukciono dalyvių, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, kaip ji suprantama pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymą, grupė vienoje aprūpinimo šiluma sistemoje gamina daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio ir per

praėjusius kalendorinius metus viršijo Tarybos 2010 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. O3-202 „Dėl šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo nustatyta tvarka apskaičiuotą ir viešai paskelbtą palyginamąjį šilumos pajamų lygį. Tokiu atveju privaloma šilumos gamybos kainodara taikoma 5 metus nuo Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo dienos.

3. Esant ar pasikeitus šio Aprašo 2 punkte išvardintoms aplinkybėms Taryba savo iniciatyva ar gavusi Šilumos aukciono dalyvio prašymą, vadovaudamasi šiuo Aprašu, priima motyvuotą sprendimą – taikyti arba netaikyti privalomą šilumos gamybos kainodarą Šilumos aukcionų dalyvių konkurencinei šilumos gamybos veiklai (pripažįsta konkurencinę šilumos gamybos veiklą reguliuojama ar nereguluojama veikla).

4. Šio Aprašo nuostatos *mutatis mutandis* taip pat taikomos asmenims, ketinantiems tapti Šilumos aukciono dalyviais.

Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose bei teisės aktuose.

II SKYRIUS VERTINIMO INICIJAVIMAS

5. Vertinimas dėl Šilumos aukciono dalyvio atitikimo Įstatyme numatytiems konkurencinės šilumos gamybos veiklos privalomos kainodaros kriterijams pradedamas esant pagrįstam Šilumos aukciono dalyvio prašymui arba Tarybos iniciatyva. Taryba, gavusi informacijos dėl pasikeitusių Šilumos aukciono dalyvio veiklos aplinkybių, jei pasikeitusios aplinkybės gali pakeisti Tarybos sprendimą dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo (netaikymo) Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai, įpareigoja Šilumos aukciono dalyvį teikti 6 punkte nurodytus dokumentus ir *mutatis mutandis* taiko vertinimo procedūrą, numatytą šiame Apraše.

6. Šilumos aukciono dalyvis, teikdamas prašymą Tarybai, nurodo argumentus ir motyvus dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo ar netaikymo konkurencinei šilumos gamybos veiklai. Prie prašymo Šilumos aukciono dalyvis privalo pridėti šiuos dokumentus:

6.1. Šilumos aukciono dalyvio duomenis: fizinio asmens – vardas, pavardė ir kiti kontaktiniai duomenys (telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas ar korespondencijos adresas); juridinio asmens – juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinės adresas, kontaktiniai duomenys (telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas, korespondencijos adresas); taip pat nurodoma veiklos teritorija, išskiriant aprūpinimo šiluma sistemą, kurioje siekiama gauti Tarybos sprendimą dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo (netaikymo) Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai;

6.2. šilumos gamybos įrenginių, priskirtų konkurencinei šilumos gamybos veiklai, nuosavybės teisę ar teisėtą valdymą patvirtinančius dokumentus arba dokumentus, patvirtinančius ketinimus įsigyti ar išsinuomoti ir trumpalaikiu laikotarpiu (ne vėliau kaip iki 1 m.) pradėti eksploatuoti šilumos gamybos įrenginius;

6.3. juridinio asmens pastarųjų 1 metų veiklos audito ataskaitą ir balansą (šis reikalavimas netaikomas įmonėms, kurios iki prašymo padavimo nevykdė veiklos ar Tarybai teikė ataskaitas pagal kitų teisės aktų reikalavimus);

6.4. Aprašo 2.1 papunktyje nurodytu atveju:

6.4.1. duomenis apie skirtos ir pasinaudotos ar naudojamos Europos Sąjungos finansinės paramos, Nacionaliniame pažangos plane nustatytus atsinaujinančių energijos išteklių pažangos uždavinius įgyvendinančios nacionalinės plėtros programos finansavimo šaltinių, valstybės ar savivaldybės dotacijos ar subsidijos paskirtį bei dydį;

6.4.2. konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) įrenginio, kuriam buvo skirta parama iš Aprašo 6.4.1 papunktyje nurodytų šaltinių, įsigijimo kaina;

6.5. Aprašo 2.2 papunktyje nurodytu atveju duomenis apie Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomoje kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje termofikaciniu režimu pagamintos elektros energijos rėmimą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis;

6.6. Aprašo 2.3 papunktyje nurodytu atveju:

6.6.1. duomenis apie susijusius asmenis, nurodytus Aprašo 12 punkte;

6.6.2. duomenis apie asmens ar kontroliuojančio asmens nuosavybėje esančias įmones, taip pat įmones, kurių akcininkai arba pajininkai jie yra;

6.6.3. Šilumos aukciono dalyvio produkto (šilumos ir iš to skaičiaus pagamintos ir parduotos šilumos aukciono ir (ar) ne šilumos aukciono būdu ir (ar) kaip atliekinė šiluma) pirkėjų ir (ar) tiekėjų bei jo konkurentų atitinkamoje aprūpinimo šiluma sistemoje sąrašą;

6.6.4. šilumos pirkimo–pardavimo sutartis tarp šilumos tiekėjo ir Šilumos aukciono dalyvio;

6.6.5. duomenis apie Šilumos aukciono dalyvio atitinkamoje aprūpinimo šiluma sistemoje parduodamą šilumos kiekį (iš to skaičiaus parduotos šilumos aukciono ir (ar) ne šilumos aukciono būdu ir (ar) kaip atliekinė šiluma) pagal pirkėjus;

6.6.6. duomenis apie praėjusiais kalendoriniais metais uždirbtas pajamas iš konkurencinės šilumos gamybos veiklos konkrečioje aprūpinimo šiluma sistemoje;

6.7. kitus, Šilumos aukciono dalyvio nuomone, svarbius duomenis.

7. Atlikdama vertinimą Taryba turi teisę gauti papildomą informaciją iš Šilumos aukciono dalyvio bei šilumos tiekėjo, kurie prašomą informaciją privalo pateikti per 10 darbo dienų. Papildomą informaciją iš kitų viešojo administravimo subjektų Taryba turi teisę gauti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

8. Taryba, atlikdama vertinimą, naudoja bet kurią kitą turimą ar prieinamą informaciją apie atitinkamą aprūpinimo šiluma sistemą ir (ar) joje veikiančius ūkio subjektus, taip pat ir kitų vertinimų metu surinktą informaciją, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos bei kitų institucijų ar ūkio subjektų pareikštus vertinimus.

9. Vertinimas atliekamas per 45 kalendorines dienas nuo visų dokumentų, nurodytų Aprašo 6 ir 7 punktuose, gavimo dienos.

10. Taryba turi teisę motyvuotai (dėl Šilumos aukciono dalyvio bankroto, pasikeitusių aplinkybių ir kitų objektyvių priežasčių) bet kuriuo metu nutraukti vertinimą. Sprendimas dėl vertinimo procedūros nutraukimo priimamas raštu. Taryba apie nutrauktą vertinimo procedūrą Šilumos aukciono dalyvį informuoja per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

11. Tarybos sprendimai dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo ar netaikymo konkurencinei šilumos gamybos veiklai (dėl konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguluojama) veikla) atitinkamoje aprūpinimo šiluma sistemoje įforminami Tarybos nutarimais.

III SKYRIUS SUSIJUSIŲ ASMENŲ GRUPĖS APIBRĖŽIMAS

12. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad susijusių asmenų grupę sudaro Šilumos aukciono dalyvis ir asmenys, apie kuriuos Šilumos aukciono dalyvis privalo nedelsdamas informuoti Tarybą, kartu pateikdamas tai patvirtinančius dokumentus. Šilumos aukciono dalyvis privalo informuoti Tarybą apie asmenis:

12.1. kuriuose Šilumos aukciono dalyvis tiesiogiai arba netiesiogiai (per kitus ūkio subjektus) turi daugiau kaip pusę akcijų, kitokių vertybinių popierių ar turto arba turi teises į daugiau kaip pusę balsų, arba turi teisę skirti daugiau kaip pusę priežiūros ar valdymo organų narių, arba turi ūkio subjekto valdymo teisę, kaip ji suprantama pagal 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės;

12.2. kurie nagrinėjamame Šilumos aukciono dalyvyje turi Aprašo 12.1 papunktyje išvardytas teises;

12.3. kuriuose Aprašo 12.2 papunktyje nurodyti asmenys arba kiti nagrinėjama Šilumos aukciono dalyvį kontroliuojantys asmenys turi Aprašo 12.1 papunktyje išvardytas teises;

12.4. kuriuose Šilumos aukciono dalyvis ir Aprašo 12.1–12.3 papunkčiuose nurodyti du arba daugiau ūkio subjektų bendrai turi Aprašo 12.1 papunktyje išvardytas teises.

12.5. praradusius susijusio asmens statusą.

IV SKYRIUS

VERTINIMO ETAPAI IR EIGA

13. Tarybos vertinimo procedūrą sudaro šie etapai:

13.1. Šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veiklos atitikties Aprašo 2.1–2.3 papunkčiuose numatytiems privalomos šilumos gamybos kainodaros kriterijams nustatymas;

13.2. Tarybos sprendimo dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo ar netaikymo konkurencinei šilumos gamybos veiklai priėmimas ar panaikinimas.

14. Atliekant vertinimą dėl atitikties Aprašo 2.1 papunkčio reikalavimams:

14.1. įvertinamas šilumos gamybos arba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) įrenginiui, priskirtam konkurencinei šilumos gamybos veiklai, skirtos paramos iš Aprašo 6.4.1 papunktyje nurodytų šaltinių vertės ir minėto įrenginio įsigijimo kainos santykis;

14.2. konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veikla neatitinka Aprašo 2.1 papunkčio kriterijaus, jei:

14.2.1. pagal Aprašo 14.1 papunktį apskaičiuotas santykis yra 10 procentų ar mažesnis;

14.2.2. pagal Aprašo 14.1 papunktį apskaičiuotas santykis yra didesnis nei 10 procentų, tačiau nuo Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo dienos praėjo 5 metai;

14.3. konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veikla atitinka Aprašo 2.1 papunkčio kriterijų, jei pagal Aprašo 14.1 papunktį apskaičiuotas santykis yra didesnis nei 10 procentų ir nuo Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo dienos nepaėjo 5 metai arba toks sprendimas dar nebuvo priimtas;

15. Atliekant vertinimą dėl atitikties Aprašo 2.2 papunkčio reikalavimams:

15.1. konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veikla neatitinka Aprašo 2.2 papunkčio kriterijaus, jei Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomoje kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje termofikaciniu režimu pagaminta elektros energija nėra remiama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis;

15.2. konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veikla atitinka Aprašo 2.2 papunkčio kriterijų, jei Šilumos aukciono dalyvio konkurencinei šilumos gamybos veiklai priskirto nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomoje kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėje termofikaciniu režimu pagaminta elektros energija yra remiama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti taikomomis fiksuoto tarifo priemonėmis;

16. Atliekant vertinimą dėl atitikties Aprašo 2.3 papunkčio reikalavimams:

16.1. įvertinama, ar Šilumos aukciono dalyvis ir (ar) Šilumos aukciono dalyvių, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, kaip ji apibrėžta Aprašo III skyriuje, grupė konkrečioje aprūpinimo šiluma sistemoje gamina (vertinamas visas toje aprūpinimo šiluma sistemoje pagamintas šilumos kiekis: pagamintas šilumos poreikio piko ir (ar) rezervinės galios pajėgumais; pagamintas teikiant rezervinės šiluminės galios užtikrinimo paslaugą; pagamintas konkurenciniais šilumos gamybos įrenginiais; pagamintas atliekinės šilumos gamybos įrenginiais) daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio per paskutinius 12 mėnesių;

16.2. įvertinama, ar Šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veiklos pajamos per praėjusius kalendorinius metus viršijo jam taikomą Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo

tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka apskaičiuotą ir viešai paskelbtą palyginamąjį šilumos pajamų lygį;

16.3. konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio konkurencinė šilumos gamybos veikla neatitinka Aprašo 2.3 papunkčio kriterijaus, jei:

16.3.1. įvertinama, kad Šilumos aukciono dalyvis ir (ar) Šilumos aukciono dalyvių, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, kaip ji apibrėžta Aprašo III skyriuje, grupė konkrečioje aprūpinimo šiluma sistemoje per paskutinius 12 mėnesių nepagamino (vertinamas visas toje aprūpinimo šiluma sistemoje pagamintas šilumos kiekis: pagamintas šilumos poreikio piko ir (ar) rezervinės galios pajėgumais; pagamintas teikiant rezervinės šiluminės galios užtikrinimo paslaugą; pagamintas konkurenciniais šilumos gamybos įrenginiais; pagamintas atliekinės šilumos gamybos įrenginiais) daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio;

16.3.2. įvertinama, kad Šilumos aukciono dalyvis ir (ar) Šilumos aukciono dalyvių, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, kaip ji apibrėžta Aprašo IV skyriuje, grupė konkrečioje aprūpinimo šiluma sistemoje per paskutinius 12 mėnesių pagamino (vertinamas visas toje aprūpinimo šiluma sistemoje pagamintas šilumos kiekis: pagamintas šilumos poreikio piko ir (ar) rezervinės galios pajėgumais; pagamintas teikiant rezervinės šiluminės galios užtikrinimo paslaugą; pagamintas konkurenciniais šilumos gamybos įrenginiais; pagamintas atliekinės šilumos gamybos įrenginiais) daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio, tačiau per praėjusius kalendorinius metus jo konkurencinės šilumos gamybos veiklos pajamos neviršijo jam taikomo Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka apskaičiuoto ir viešai paskelbto palyginamojo šilumos pajamų lygio;

16.4. konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio konkurencinės šilumos gamybos veikla atitinka Aprašo 2.3 papunkčio kriterijų, jei įvertinama, kad Šilumos aukciono dalyvis ir (ar) Šilumos aukciono dalyvių, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, kaip ji apibrėžta Aprašo III skyriuje, grupė konkrečioje aprūpinimo šiluma sistemoje per paskutinius 12 mėnesių pagamino (vertinamas visas toje aprūpinimo šiluma sistemoje pagamintas šilumos kiekis: pagamintas šilumos poreikio piko ir (ar) rezervinės galios pajėgumais; pagamintas teikiant rezervinės šiluminės galios užtikrinimo paslaugą; pagamintas konkurenciniais šilumos gamybos įrenginiais; pagamintas atliekinės šilumos gamybos įrenginiais) daugiau kaip 1/3 metinio šilumos kiekio ir per praėjusius kalendorinius metus jo konkurencinės šilumos gamybos veiklos pajamos viršijo jam taikomą Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka apskaičiuotą ir viešai paskelbtą palyginamąjį šilumos pajamų lygį. Tokiu atveju privaloma šilumos gamybos kainodara bus taikoma 5 metus nuo Tarybos sprendimo, kuriuo nustatytos šilumos gamybos reguliuojamos kainos, priėmimo dienos.

V SKYRIUS SPRENDIMO PRIĖMIMAS

17. Sprendimas dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo konkurencinei šilumos gamybos veiklai (konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimas reguliuojama veikla) atitinkamoje aprūpinimo šiluma sistemoje priimamas, jei įvertinus turimus duomenis konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio veikla atitinka Aprašo 14.3 ir (ar) 15.2 ir (ar) 16.4 papunkčiuose reglamentuotas aplinkybes.

18. Sprendimas dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros netaikymo konkurencinei šilumos gamybos veiklai (konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimas nereguliuojama veikla) atitinkamoje aprūpinimo šiluma sistemoje priimamas, jei įvertinus turimus duomenis konstatuojama, kad Šilumos aukciono dalyvio veikla atitinka visas Aprašo 14.2.1, 14.2.2, 15.1, 16.3.1 ir 16.3.2 papunkčiuose reglamentuotas aplinkybes.

19. Pakartotinai teikti prašymą Tarybai dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo ar netaikymo konkurencinei šilumos gamybos veiklai (dėl konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama ar nereguliuojama veikla) Šilumos aukciono dalyvis gali tik iš esmės pasikeitus aplinkybėms, turinčioms įtakos pagal Aprašo 17 ir 18 punktus priimtiems sprendimams.

20. Tarybos sprendimai, nurodyti Aprašo 17 ir 18 punktuose, įforminami nutarimu.

21. Priimdama sprendimą netaikyti privalomos šilumos gamybos kainodaros konkurencinei šilumos gamybos veiklai (pripažindama konkurencinę šilumos gamybos veiklą nereguliuojama veikla), Taryba įpareigoja Šilumos aukciono dalyvį per 60 kalendorinių dienų pateikti informaciją apie šilumos gamybos veiklos reguliavimo laikotarpiu gautas pajamas ir sąnaudas bei informaciją apie grąžintą teigiamą šilumą parduodant šilumos aukciono būdu susidariusį faktiškai gautų pajamų ir leistinos gauti pajamų apimtį skirtumą.

22. Priimdama sprendimą taikyti privalomą šilumos gamybos kainodarą konkurencinei šilumos gamybos veiklai (pripažindama konkurencinę šilumos gamybos veiklą reguliuojama veikla), Taryba įpareigoja Šilumos aukciono dalyvį per 90 kalendorinių dienų pateikti šilumos gamybos kainos projektą.

23. Tarybos sprendimai, išskyrus konfidencialią informaciją, skelbiami viešai.

VI SKYRIUS

KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS APSAUGA

24. Jei Tarybai pateikiama konfidenciali informacija, ją pateikiantis subjektas privalo konkrečiai nurodyti, kuri informacija yra konfidenciali.

25. Konfidencialia negali būti laikoma informacija, kurią teisės aktai nustato kaip nekonfidencialią ir (ar) kuri nebuvo konfidenciali ar nenurodyta kaip konfidenciali Tarybai, kai ji šią informaciją sužinojo.

26. Taryba saugo gautos konfidencialios informacijos konfidencialumą.

27. Institucijos ir asmenys, kuriems pateikiama su vertinimu susijusi konfidenciali informacija, įskaitant konfidencialią informaciją, nurodytą Tarybos sprendimuose, užtikrina tinkamą tokios konfidencialios informacijos apsaugą.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Tarybos veiksmai ar neveikimas įgyvendinant šį Aprašą gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos nustatyta tvarka ir sąlygomis.

29. Pasikeitus Tarybos sprendime dėl privalomos šilumos gamybos kainodaros taikymo ar netaikymo konkurencinei šilumos gamybos veiklai (dėl konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguliuojama) veikla) konstatuotoms aplinkybėms, Šilumos aukciono dalyvis per 10 darbo dienų nuo jų pasikeitimo privalo apie tai informuoti Tarybą.

TN: [tn](#),

Administracinė byla Nr. eA-597-815/2023
Teismo proceso Nr. 3-61-3-04531-2018-7
Procesinio sprendimo kategorija 30.2
(S)

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. liepos 5 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Audriaus Bakavecko, Gintaro Kryževičiaus ir Ernesto Spruogio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo akcinės bendrovės „Achema“ apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. balandžio 26 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo akcinės bendrovės „Achema“ skundus atsakovui Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, tretieji suinteresuoti asmenys Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, akcinė bendrovė „Amber Grid“, akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“, uždaroji akcinė bendrovė „Ignitis“ dėl nutarimų panaikinimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas akcinė bendrovė (toliau – ir AB) „Achema“ kreipėsi su skundais į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamą panaikinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (nuo 2019 m. liepos 1 d. – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba) (toliau – ir Komisija, Taryba, VERT) 2018 m. lapkričio 22 d. nutarimą Nr. O3E-405 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ (toliau – ir Nutarimas 1) (administracinė byla Nr. eI4-294-595/2022), bei panaikinti Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimą Nr. O3E-479 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018-11-22 nutarimo Nr. O3E-405 „Dėl gamtinių dujų tiekimo Saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ pakeitimo“ (toliau – ir Nutarimas) (administracinė byla Nr. eI4-358-595/2022). Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. kovo 23 d. nutartimi nurodytos administracinės bylos dėl Nutarimo 1 ir Nutarimo (toliau – ir Nutarimai) panaikinimo sujungtos.

2. Pareiškėjas prašė kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą su prašymu ištirti šių norminių administracinių teisės aktų teisėtumą: Komisijos 2015 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. O3-650 patvirtintos Prognozuojamos gamtinių dujų rinkos kainos nustatymo metodikos 7.1 ir 7.3 punktų ir Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 patvirtintos Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos 26 punkto atitiktį Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo (toliau – ir SGDTĮ) nuostatomis. Pareiškėjas taip pat prašė priteisti iš atsakovo bylinėjimosi išlaidas.

3. Pareiškėjas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 52 straipsnio 2 dalimi ir 100 straipsnio 1 dalies 3 punktu, pateikė prašymą sustabdyti bylos nagrinėjimą iki bus priimtas galutinis procesinis sprendimas administracinėje byloje Nr. eI4-9-816/2022 tarp tų pačių proceso dalyvių dėl nutarimo, kuriuo nustatyta gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos (toliau – SGDT dedamoji) laikotarpiu nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. balandžio 30 d. ir kurios rezultatas turės reikšmės nagrinėjant šią bylą.

4. Pareiškėjas paaiškino, jog Nutarimu 1 Komisija nustatė SGDT dedamąją – 618,94 Eur/(MWh/parą/metus), taikomą nuo 2019 m. sausio 1 d., kuri didėja 31,69 % palyginus su 2018 m. II pusmečiu arba 6,36 mln. Eur suma

tenkančia AB „Achema“. Nutarimu nustatė SGDT dedamąją – 559,34 Eur/(MWh/parą/metus), taikomą nuo 2019 m. sausio 1 d., kuri didėja 19,01 % palyginus su 2018 m. II pusmečiu. Pareiškėjo teigimu, Nutarimai yra neteisėti ir nepagrįsti, nes buvo pažeisti pareiškėjo teisės ir įstatymų saugomi interesai, taip pat Nutarimai prieštarauja aukštesnė teisinę galią turintiems nacionaliniams teisės aktams bei Europos Sąjungos (toliau – ir ES) teisiniam reguliavimui. Nutarimai sukuria nepagrįstą konkurencinį pranašumą suskystintų gamtinių dujų rinkoje paskirtajam tiekėjui Litgas. Nutarimais nustatoma SGDT dedamoji ne tik sukuria konkurencinį pranašumą Litgas prieš kitus rinkos dalyvius, tačiau taip pat lemia Litgas pelno uždirbimą iš reguliuojamos veiklos ir dividendų išmokėjimą akcininkams.

5. Pareiškėjas pažymėjo, kad Komisija, būdama viešojo administravimo subjektas, Nutarimus priėmė viršydama jai suteiktą kompetenciją. Dėl to, kad Komisija viršijo jai suteiktus įgaliojimus, Nutarimai naikintini ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu. Komisijos, esančios viešojo administravimo subjektu, funkcijos apsiriboja tik teisės taikymo aktų priėmimu. Komisija neturi kompetencijos priimti teisėkūros aktų. Komisija, viršydama teisės aktų jai suteiktą kompetenciją, nustatė vidutinę gamtinių dujų importo kainą, kuri yra sudedamoji SGDT dedamosios dalis ir lemia SGDT dedamosios dydį, todėl iš esmės priėmė Nutarimus, viršydama jai suteiktos kompetencijos ribas. Kitų įstatymų pagrindu Komisijai taip pat nėra numatyta kompetencija nustatyti SGDT dedamosios dydžio. Nors Nutarimuose (preambulėse) tiesiogiai nenurodoma, tačiau Nutarimai turėjo būti priimti remiantis ir kitais aktualiais nacionaliniais teisės aktais, visų pirma, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – ir EĮ), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (toliau – ir GDĮ) nuostatomis, taip pat užtikrinti atitiktį aktualiam ES teisiniam reguliavimui. Siekiant tinkamai įvertinti teisinį reglamentavimą, apibrėžiantį Komisijai suteiktų įgaliojimų ir kompetencijos ribas, svarbu tinkamai nustatyti SGDTĮ nuostatų santykį su GDĮ, EĮ ir kitų energetikos sektorių reglamentuojančių įstatymų nuostatomis. Pareiškėjas pažymėjo, kad aiškinant specialiojo aptariamais teisiniais santykiams SGDTĮ nuostatas, būtina atsižvelgti į EĮ ir GDĮ nuostatas, kuriose įtvirtinti energijos kainų reguliavimo reikalavimai, nustatyti šių įstatymų ir jų nuostatų tarpusavio ryšį ir nustatyti konkrečiam atvejui taikytiną teisinį reguliavimą. Pareiškėjas akcentavo, kad SGDTĮ turi taikymo viršenybę (yra *lex specialis*) GDĮ atžvilgiu, tačiau neturi tokios taikymo viršenybės EĮ atžvilgiu.

6. Pareiškėjas nurodė, kad suskystintų gamtinių dujų sistema (GDĮ 2 str. 61 d.) nėra gamtinių dujų perdavimo sistemos dalis (GDĮ 2 str. 14 d.). Tai lemia, kad šioms sistemoms yra taikomas skirtingas teisinis reglamentavimas, todėl Komisija neturi tokių pačių teisių reguliuodama su SGDT susijusias kainas, kokias turi reguliuodama perdavimo paslaugos kainas. Pareiškėjas atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – ir KT) konstatavo, jog SGDT dedamoji nėra skirta atlyginti ir nėra mokama už perdavimo paslaugas. Pareiškėjas darė išvadą, kad Komisija turėjo teisę (kompetenciją) tik nustatyti kainų reguliavimo tvarką (EĮ 19 str. 1 d., SGDTĮ 5 str. 2 d.), bet neturėjo teisės nustatyti konkrečių kainų, jų dalių ar ribų.

7. Pareiškėjas nurodė, kad SGDT dedamoji yra apskaičiuota remiantis pačios Komisijos priimtais nutarimais, kurie sudarė prielaidas iškreipti SGDT dedamosios apskaičiavimo formulę ir dėl to nustatyti nepagrįstai didelį SGDT dedamosios dydį. Komisijos nutarimų teisėtumas turėtų būti analizuojamas papildomai. SGDT dedamosios dydis yra apskaičiuotas į šio dydžio skaičiavimo formulę neįtraukiant esminę reikšmę turinčių duomenų dėl ydingo pačios Komisijos patvirtinto poįstatyminio lygmens teisinio reglamentavimo. Tai lemia, kad SGDT dedamosios dydis buvo apskaičiuotas neobjektyviai, perkeltiant nepagrįstai didelę SGDT dedamosios mokėjimo naštą gamtinių dujų naudotojams (iš kurių didžiausias – pareiškėjas).

8. Pareiškėjas nurodė, kad Komisija 2015 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. O3-650 patvirtino Tikslinės gamtinių dujų kainos nustatymo metodiką, kuri reglamentuoja prognozuojamos tikslinės gamtinių dujų kainos, kurią energijos gamintojai sumoka įsigydami SGDT būtinąjį kiekį ir kuri pagal SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį turi būti vertinama Komisijai nustatant SGDT dedamosios dydį, nustatymo tvarką. Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 buvo patvirtinta Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika, kurios nauja redakcija priimta Komisijos 2018 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. O3E-469 (toliau – ir Metodika). Pagal SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį vidutinė importo kaina, vadovaujantis objektyvumo ir skaidrumo principais, apskaičiuojama Komisijos nustatyta tvarka, įvertinant gamtinių dujų importą vykdančių tiekimo įmonių importuojamų gamtinių dujų kainas ir kitus objektyviai reikšmingus veiksnius. Nustatant vidutinę importo kainą, importuotų ir neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudojamų gamtinių dujų importo kaina ir paskirtojo tiekėjo mokėtina kaina už SGDT būtinąjį kiekį išsigijimą nevertinama.

9. Pareiškėjas nurodė, kad, priimant Nutarimą 1, Komisijos 2018 m. lapkričio 21 d. priimtoje pažymoje dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams buvo nurodyta, kad remiamasi pagal šią metodiką priimtu Komisijos 2018 m. spalio 26 d. nutarimu Nr. O3E-363 „Dėl tikslinės gamtinių dujų kainos tvirtinimo“, kuriuo buvo patvirtinta tikslinė gamtinių dujų kaina, kuri galios nuo 2019 m. sausio 1 d. ir kurios dydis 26,62 Eur/MWh (toliau – Tikslinė GD kaina). Priimant Nutarimą, Komisijos 2018 m. gruodžio 28 d. priimtoje pažymoje dėl Komisijos 2018 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. O3E-405 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ pakeitimo bei Komisijos 2018 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. O3E-396 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Litgas“ paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainos 2019 metams“ pripažinimo netekusiu galios buvo nurodyta, kad, skaičiuojant saugumo dedamąją, vertinama ir vidutinė importo kaina.

10. Pareiškėjas nurodė, kad Komisija 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-465 patvirtino Vidutinės svertinės gamtinių dujų importo kainos nustatymo metodiką (toliau – ir Metodika dėl vidutinės importo kainos). Šia metodika nustatoma vidutinė importo kaina, kuri yra viena iš sudedamųjų dalių apskaičiuojant papildomą dedamąją. Pareiškėjo teigimu, Metodika dėl vidutinės importo kainos neužtikrina objektyvaus vidutinės importo kainos nustatymo,

kadangi šios metodikos 7.1 ir 7.3 punktuose numatyta, kad Komisija, skaičiuodama vidutinę importo kainą, nevertina neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudotų importuotų gamtinių dujų kiekių ir sąnaudų ir gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų. Pareiškėjas darė išvadą, kad tokios nuostatos reiškia, jog Komisija, skaičiuodama vidutinę importo kainą pagal Metodiką dėl vidutinės importo kainos, vertina tik apie pusę šios rinkos, o kitą pusę ignoruoja, todėl skaičiavimai neatitinka objektyvios visos gamtinių dujų rinkos situacijos. Faktą, kad Komisijos apskaičiuota vidutinė importo kaina neatitinka realios rinkos kainos, patvirtina objektyvūs rinkos duomenys. Pareiškėjas paaiškino, kad įprasta praktika, jog Europoje rinkos dalyviai gamtinių dujų kainas nustato naudodamiesi Anglijos gamtinių dujų Spot rinkos (toliau – ir NBP) indeksu. Faktinė situacija rodo, kad nustatyta vidutinė importo kaina yra ženkliai didesnė nei NBP kaina. Tai reiškia, kad, remiantis ydinga Metodika dėl vidutinės importo kainos, nustatoma vidutinė importo kaina neatitinka rinkos situacijos. Tokia situacija, pareiškėjo teigimu, patvirtina, kad vidutinė importo kaina yra nustatoma neobjektyviai (neįvertinant visų rinkos duomenų), be to, Lietuvos Respublikos paskirtos įmonės permoka už įsigyjamą gamtines dujas dėl to, kad su tiekėjais yra sudarytos nepalankios ir rinkos sąlygų neatitinkančios ilgalaikės sutartys. Dėl tokio valstybės ir/ar jos įmonių neūkiškumo finansinė atsakomybė neturėtų būti (tačiau yra) perkeliama privatiems asmenims, įpareigojant juos mokėti didesnę SGDT dedamąją. Pareiškėjas pažymėjo, kad Komisijos nutarimais patvirtinta Metodika ir tikslinė gamtinių dujų kaina, Metodika dėl vidutinės importo kainos ir vidutinė importo kaina turi esminės reikšmės vertinant Nutarimų teisėtumą – nustatius minėtų Komisijos nutarimų neteisėtumą, Nutarimai taip pat negalėtų būti laikomi teisėtais. Todėl šioje byloje yra būtina įvertinti minėtų Komisijos nutarimų teisėtumo klausimą.

11. Pareiškėjas nurodė, kad Metodika parengta ir jos pagrindu nustatyta Tikslinė gamtinių dujų kaina įgyvendinant SGDTĮ nuostatas, visų pirma, SGDTĮ 11 straipsnio 6 dalį. Metodika dėl vidutinės importo kainos parengta ir jos pagrindu nustatyta vidutinė importo kaina įgyvendinant SGDTĮ nuostatas, visų pirma, SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį. Pagal šią nuostatą vidutinė importo kaina vadovaujantis objektyvumo ir skaidrumo principais apskaičiuojama Komisijos nustatyta tvarka, pagal kompetenciją įvertinant objektyviai reikšmingus veiksnius, įskaitant, bet neapsiribojant, gamtinių dujų importą vykdančių tiekimo įmonių importuojamų gamtinių dujų kainas. Pareiškėjas nurodė, kad Metodika ir Metodika dėl vidutinės importo kainos neatitinka Komisijos anksčiau teiktos pozicijos ir sudaro prielaidas nepagrįstai taikyti dvigubus standartus nustatant tarpusavyje susijusius dydžius – Tikslinę gamtinių dujų kainą ir SGDT dedamąją, Vidutinę importo kainą ir SGDT dedamąją. Pareiškėjas atkreipė dėmesį, kad nei jam, nei kitiems privatiems gamtinių dujų naudotojams nėra daroma išimčių ir visiems subjektams nustatyta vienoda pareiga mokėti SGDT dedamąją, kurios dydis priklauso nuo vienintelio kriterijaus – sunaudotų gamtinių dujų kiekio. SGDT dedamoji nepriklauso nuo daugybės aplinkybių, kurios galėtų būti pripažintos objektyviomis vertinant konkretaus subjekto mokėtinos SGDT dedamosios dydį, o skaičiuojamas tik nuo bendro Lietuvoje sunaudoto gamtinių dujų kiekio. Visi gamtinių dujų naudotojai privalo mokėti SGDT dedamąją neatsižvelgiant į tai, ar iš to jie gauna (ar bent potencialiai gali gauti) kokią nors naudą. Pareiškėjo teigimu, Komisija tuos pačius pareiškėjo ir kitų subjektų sunaudojamus (potencialiai sunaudojamus) gamtinių dujų kiekius vertina dvejopai. Komisija, nevertindama pareiškėjo sunaudojamų gamtinių dujų kiekių ir kainų, nustatydamą vidutinę importo kainą, nulemia tai, kad pareiškėjo (kaip ir kitų subjektų) mokėtina SGDT dedamoji išliks stabiliai didelė arba dar labiau didės. Pareiškėjo teigimu, toks Komisijos įtvirtintas teisinis reguliavimas yra diskriminacinis, sudaro pagrindą reguliuojant panašius klausimus taikyti dvigubus standartus to paties subjekto atžvilgiu, neužtikrina kitų pamatinių imperatyvių teisėkūros principų, tokių kaip teisinio tikrumo, teisėtų lūkesčių, proporcingumo, skaidrumo, sistemiskumo, keliamų teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams (Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str.). Tokia situacija taip pat paneigia Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodomą pagrindinį teisėkūros siekį – sukurti vientisą, nuoseklą, darnią ir veiksmingą teisės sistemą.

12. Pareiškėjas pažymėjo, kad Metodikos derinimo stadijoje Komisija atmetė suinteresuotų asmenų pasiūlymus, pažeisdama Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nuostatas. Pareiškėjo teigimu, Komisija nepagrįstai, be objektyvaus pagrindo ir neturėdama tam kompetencijos, susiaurino gamtinių dujų rinkos sąvoką. Metodika ir Metodika dėl vidutinės importo kainos sudaro realias prielaidas nustatant vidutinę importo kainą iškreipti objektyvią gamtinių dujų rinkos kainą, dėl to neužtikrina įstatymuose numatytų ir pačioje Metodikoje dėl vidutinės importo kainos deklaruojamų tikslų įgyvendinimo. Metodikoje dėl vidutinės importo kainos patvirtintas paskirtojo tiekėjo vieno mėnesio kompensuotinas kiekis prieštarauja SGDTĮ nuostatoms. Tvirtinant Metodiką, paskirtasis tiekėjas – Litgas, teikė pasiūlymus Komisijai, kurie prieštarauja SGDTĮ įtvirtintam teisiniam reguliavimui, nes nustato paskirtajam tiekėjui kompensuotino kiekio dydį ne pagal procentinę išraišką, kaip nurodyta SGDTĮ, tačiau įtvirtino, kad paskirtajam tiekėjui, neatsižvelgiant į kitų tiekėjų laikomas gamtinių dujų atsargas, visais atvejais turi būti kompensuojama už SGDT laikomą minimalų būtinąjį kiekį. Komisija atsižvelgė į teisės aktams prieštaraujančias paskirtojo tiekėjo pastabas ir pakeitė aukščiau nurodytas reikšmes. Pareiškėjo teigimu, tokie pakeitimai reiškia tai, jog patvirtintos Metodikos nuostatos prieštarauja SGDTĮ nuostatoms. Patvirtinta Metodikos formulė reiškia, kad apskaičiuojant paskirtajam tiekėjui kompensuotino kiekio dydį nebus atsižvelgiama į paskirtojo tiekėjo ir kitų tiekėjų SGDT laikomų gamtinių dujų atsargų procentines išraiškas ir nuo jų nepriklausys kompensuotino kiekio dydis.

13. Pareiškėjas nurodė, kad Nutarimais, pažeidžiant pamatinius ES teisėkūros principus, yra sukurtas ES teisėje nenumatytas ir jai prieštaraujantis teisinis reguliavimas (ES sutarties 4 str. 3 d. ir Reglamento 715/2009 pažeidimas, netinkamai įgyvendinta Direktyva 2009/73/EB). Nutarimai priimti padarant pažeidimus: a) teisinio tikrumo principo pažeidimas; b) teisėtų lūkesčių principo pažeidimas, projekto finansavimą perkeliant privatiems asmenims, nors valstybė turi pakankamas galimybes pati finansuoti projektą; c) proporcingumo principo pažeidimas, be kita ko, ir nustatant didesnę SGDT dedamąją, nors dujų rinkos kaina ženkliai mažėja visoje ES; d) skaidrumo principo gamtinių dujų rinkoje pažeidimas; e) ES teisės pažeidimai, susiję su teisės į nuosavybę apribojimais (be nurodyto, ES teisių

chartijos 17 str. pažeidimas). Pareiškėjas nurodė, kad teisinio tikrumo principas pažeistas Komisijai savavališkai, neskaidriai ir neteisėtai į SGDT dedamosios apskaičiavimo formulę įtraukus neobjektyvius duomenis, turinčius esminės reikšmės apskaičiuojant SGDT dedamosios dydį. Be to, pati SGDT projekto finansavimo ir SGDT dedamosios apskaičiavimo tvarka Lietuvoje nuolatos keičiasi, o visa SGDT projekto finansavimo schema yra neteisėta ES teisės kontekste. SGDTĮ nustatant SGDT dedamąją nurodoma, kad tokiu būdu įgyvendinama Direktyva 2009/73/EB bei 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 994/2010 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 2004/67/EB, kurį pakeitė Reglamentas 2017/1938. Tačiau nei ši direktyva, nei reglamentas nenumato, kad valstybės narės galėtų nustatyti SGDT dedamąją ar panašaus pobūdžio analogišką mokėjimą. SGDT dedamoji yra naujai sukurtas valstybinės reikšmės projekto finansavimo mechanizmas, kurį skubotai įgyvendinant, o vėliau ir skubotai bei nuolatos keičiant, privatiems asmenims nėra sudarytos galimybės tinkamai pasiruošti papildomoms išlaidoms, taip pat nėra sudaromos galimybės numatyti teisinio reguliavimo bent keleriems metams į priekį. Lietuvos Respublikos atsakingos institucijos skirtingose situacijose pateikia priešingą poziciją tuo pačiu klausimu: KT, nagrinėdamas galiojusios SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalies, įtvirtinančios SGDT dedamąją, atitikimą Lietuvos Respublikos Konstitucijai, 2015 m. balandžio 3 d. nutarimu konstatavo, kad SGDT dedamoji nėra valstybės vidinis mokestis, o tai yra gamtinių dujų perdavimo tarifo dalis, o Europos Komisijai 2013 m. lapkričio 20 d. priimant sprendimą byloje SA.36740 (2013/NN) buvo laikomasi Lietuvos Respublikos tuo metu pateiktos priešingos pozicijos, kad SGDT dedamoji nėra gamtinių dujų perdavimo tarifo dalis. Abiem atvejais Nutarimai yra ydingi ir turi būti naikinami. Pareiškėjo vertinimu, SGDT dedamąją laikant gamtinių dujų perdavimo paslaugos dalimi, Europos Komisijos 2013 m. lapkričio 20 d. sprendime, o taip pat ir 2018 m. spalio 31 d. sprendime pagal Lietuvos Respublikos pateiktas priešingas pastabas atliktas vertinimas pasikeistų iš esmės, kadangi tokiu atveju yra pažeidžiami Reglamento 715/2009 13 straipsnio 1 dalis bei Direktyvos 73/2009/EB 32 straipsnio 1 dalis, 41 straipsnio reikalavimai, nes gamtinių dujų perdavimo paslaugos naudotojai yra priversti kompensuoti su perdavimo paslauga nesusijusias išlaidas.

14. Pareiškėjas nurodė, kad buvo pažeistas teisėtų lūkesčių principas SGDTĮ pagrindu sukuriant valstybinio projekto finansavimo mechanizmą. Pagal teisinio saugumo principą, kuris yra teisėtų lūkesčių apsaugos padarinys, reikalaujama, kad teisės normos būtų aiškos ir tikslios, kad teisės subjektai numatytų jų taikymą. Šis principas itin griežtai taikomas tuomet, kai teisės nuostatos gali turėti finansinių pasekmių, kad suinteresuotieji asmenys galėtų tiksliai žinoti jiems pagal šias teisės nuostatas nustatytų pareigų apimtį. Pareiškėjo teigimu, suskystintų gamtinių dujų terminalo eksploatavimo sąnaudų kompensavimo perkėlimas privatiems asmenims (nustatant SGDT dedamąją) tiek pagal nacionalinę teisę, tiek pagal ES teisę turėtų būti tik krašutinė priemonė, taikoma nesant jokių kitų galimybių finansuoti valstybinės reikšmės Suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą, tai nurodyta ir SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalyje. SGDT projekto įgyvendinimo bendrovė AB „Klaipėdos nafta“, vėliau paskirta SGDT operatore, turėjo pakankamai lėšų pati (be privačių asmenų papildomų lėšų) išvystyti SGDT projektą ir užtikrinti SGDT veiklą. Atitinkamai, paskirtas tiekėjas uždaroji akcinė bendrovė (toliau – ir UAB) „Ignitis“ turi pakankamai lėšų padengti visas SGDT eksploatavimo sąnaudas, kurios šiuo metu yra kompensuojamos surenkant SGDT dedamąją, kurios dydį nustato Taryba. Pareiškėjas darė išvadą, kad SGDT dedamosios nustatymas yra perteklinis ir nepagrįstai perkeltantis neproporcingą finansinę naštą privatiems asmenims.

15. Pareiškėjo teigimu, buvo pažeistas proporcingumo principas, nes SGDT dedamoji yra neproporcinga priemonė pasirinktam tikslui pasiekti. Dėl SGDT dedamosios netikslingumo, dydžio, jos apskaičiavimo tvarkos nepastovumo yra pažeidžiami tiek teisinio tikrumo, tiek teisėtų lūkesčių, tiek ir proporcingumo principai, o pasirinkta SGDT finansavimo priemonė nėra tinkama priemonė Lietuvos Respublikos energetiniam saugumui pasiekti. Reglamento Nr. 2017/1938 preambulės 12 punkte nustatyta, kad siekiant, jog dujų vidaus rinka veiktų gerai, labai svarbu, kad priemonės, kurių imtasi siekiant užtikrinti dujų tiekimo saugumą, nederamai neiškraipytų konkurencijos ar netrikdytų veiksmingo dujų vidaus rinkos veikimo. Pareiškėjo vertinimu, Lietuvos Respublikos pasirinktas SGDT dydis yra ženkliai per didelis tokiai valstybei kaip Lietuva ir jos vartotojams, dėl ko neproporcingai didėja ir tokios SGDT išlaikymo kaštai. Pareiškėjas nurodė, kad buvo pažeistas skaidrumo principas nustatant SGDT dedamosios mechanizmą ir Nutarimais nustatant SGDT dedamosios dydį. SGDT dedamąją nustatyti abejotino pagrįstumo SGDT dedamosios privalomi mokėjimai asmenims, kurie SGDT net nesinaudoja. Pareiškėjas pažymėjo, kad ES pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnyje įtvirtinta teisė į nuosavybę apsauga, ir darė išvadą, kad Nutarimais numatytas SGDT dedamosios dydis reiškia privačių asmenų nuosavybės, paimamos valstybės poreikiams tenkinti (SGDT eksploatavimo sąnaudoms dengti) dydį 2019 m. laikotarpiui.

16. Pareiškėjas nurodė, kad Nutarimo 1 pagrindu nustatytas UAB „Litgas“ teikiamos valstybės pagalbos dydis, nors tokia pagalba iki šiol nėra suderinta su Europos Komisija, todėl ne tik yra pagrindas šį nutarimą naikinti ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu, tačiau ir kyla rizika, kad Europos Komisija pradės pažeidimo procedūrą (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – ir SESV) 107, 108 str. 3 d., Reglamento (EB) Nr. 2015/1589 ir Direktyvos Nr. 2009/73/EB pažeidimas). Be to, bet kuriuo atveju, Nutarimu 1 nustatyta valstybės pagalba yra nesuderinama su ES vidaus rinka, todėl negali būti taikoma. Pareiškėjas nurodė, kad Nutarimu 1 nustatytas SGDT dedamosios dydis yra naujai nustatytas valstybės pagalbos dydis SESV 107 straipsnio 1 dalies prasme, kurios gavėjas yra UAB „Litgas“. Atsižvelgiant į tai, SGDT dedamoji privalo atitikti valstybės pagalbai ES teisėje keliamus reikalavimus. Nutarimu 1 nustatyta SGDT dedamoji, kaip valstybės pagalba paskirtajam tiekėjui UAB „Litgas“, yra nesuderinama su ES teisės aktais bei su Europos Komisija ir tai yra šiurkštus ES teisės pažeidimas. Pareiškėjas atkreipė dėmesį į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ir ESTT) praktiką (sprendimo *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, 104 p.) ir pažymėjo, kad valstybės pagalba, suteikta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, negali būti toleruojama ir visais atvejais turi būti pripažinta neteisėta netgi jeigu Europos Komisija vėliau (po valstybės

pagalbos faktinio suteikimo ar po teikimo pradžios) tokią pagalbą pripažįsta teisėta. Faktas, kad Lietuvos Respublika Nutarimu 1 nustatė valstybės pagalbos priemonės dydį, nors valstybės pagalba nebuvo suderinta su Europos Komisija, taigi, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, lemia kad, nesuderinus su Europos Komisija, SGDT dedamoji negali būti renkama, o ji įteisinantis nacionalinis reguliavimas, taigi, ir Nutarimas 1, turi būti naikinamas.

17. Pareiškėjas pažymėjo, kad Nutarimu 1 nustatyta valstybės pagalba negalėtų būti laikoma teisėta, kadangi ji nėra suderinama su ES vidaus rinka. Nors Europos Komisija 2013 m. lapkričio 20 d. sprendime padarė išvadą, kad SGDT dedamoji (tiek, kiek ji apima su investicijomis susijusias sąnaudas) yra suderinama su vidaus rinka, priimant šį Europos Komisijos sprendimą, nebuvo žinomos visos faktinės aplinkybės dėl to, kas mokės SGDT dedamąją, taip pat dėl SGDT dedamosios poveikio vidaus rinkai ir prekybai. Be to, Lietuvos Respublika pateikė priešingus paaiškinimus dėl SGDT dedamosios prigimties, nei vėliau, vertindamas tas pačias aplinkybes, nurodė KT. Pareiškėjas nurodė, kad Nutarimu 1 nustatyta SGDT dedamoji neatitinka šių suderinamumo kriterijų: valstybė, kontroliuojanti UAB „Litgas“ akcininkės UAB „Lietuvos energija“ akcijas, turi finansines galimybes pati užtikrinti SGDT eksploatavimą, todėl SGDT dedamosios nustatymas yra perteklinis (valstybės pagalbos priemonė nėra tikslinga ir nėra būtina); dėl pastaraisiais metais SGDT dedamąją taikytos valstybės pagalbos, dujų naudojimas ženkliai mažėja – stebimas neigiamas valstybės pagalbos poveikis; didelė SGDT dedamosios sumos priskaičiuojama pareiškėjui, todėl valstybės pagalbos priemonė akivaizdžiai yra neproporcinga; stipriai iškraipoma konkurencija, nepagrįstai suvaržomas privatus verslas ir kt. Pareiškėjas nurodė, kad Nutarimais sudaromos prielaidos monopolizuoti rinką ir iškraipyti konkurenciją (SESV 37 str. ir Reglamento 2017/1938 pažeidimas, taip pat netinkamai įgyvendinta Direktyva 2009/73/EB). Be to, Nutarimais sudaromos prielaidos neteisėtai riboti laisvą prekių judėjimą tarp ES valstybių narių (SESV 26, 28 str. pažeidimas), nes nustatomi nepagrįsti laisvo judėjimo apribojimai importuojamoms gamtinėms dujoms, taip pat nustatomi nepagrįsti laisvo judėjimo apribojimai eksportuojamai produkcijai. Pareiškėjas nurodė, kad Lietuvoje esamu teisiniu reguliavimu nėra įgyvendinamos Reglamento 715/2009 bei Direktyvos 2009/73/EB nuostatos ir nėra kuriama konkurencinga aplinka.

18. Pareiškėjas nurodė, kad Komisija Nutarimus priėmė pažeisdama Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAI) įtvirtintą skaidrumo principą. Komisija apie 2018 m. lapkričio 22 d. posėdį, kuriame turėjo būti tvirtinamas Nutarimas 1, pareiškėją informavo tik elektroniniu pranešimu 2018 m. lapkričio 21 d. 15.47 val. Tokiu būdu pareiškėjas, kuris iki tol aktyviai teikė pastabas, turėjo ribotas galimybes pilnai susipažinti su medžiaga ir tinkamai pasiruošti posėdžiui. Komisija apie 2018 m. gruodžio 31 d. posėdį, kuriame buvo patvirtintas Nutarimas, pareiškėjo neinformavo. Pareiškėjas pažymėjo, kad GDĮ 17 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta pareiga Komisijai suteikti protingumo kriterijus atitinkantį terminą pastaboms pateikti dėl Komisijos projektų.

19. Atsakovas Taryba atsiliepiamuose į pareiškėjo skundus prašė skundus atmesti.

20. Atsakovas pažymėjo, kad pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktiką, vadovaujantis ABTĮ 3 straipsnio 2 dalimi, teismas nevertina ginčijamo administracinio akto bei veiksmų (ar neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu. Atsakovas atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo pateikiami argumentai ir įrodinėjamos aplinkybės, susijusios su atsakovo veiksmų (neveikimo) neteisėtumo preziumavimu, neturi jokio tiesioginio sąsajumo su Tarybos, kaip viešojo administravimo institucijos, veiksmais ar neveikimu, priimant skundžiamus Nutarimus, todėl minėti argumentai bei su jais susiję įrodymai nevertintini ir atmestini.

21. Atsakovas paaiškino, kad 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2018 m. gruodžio 18 d. priimto SGDTĮ 5 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1786 tam tikros nuostatos, kuriomis buvo papildomai nustatyta, kad į dedamąją įtraukiamos tik tos SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąnaudos, kurios nėra įtrauktos į kitas valstybės reguliuojamas kainas, bei tai, jog perdavimo sistemos operatoriaus administruojamų surinktų lėšų nuokrypis, susidaręs dėl skirtumo tarp ankstesnių metų prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų vartojimo pajėgumų, taip pat SGD terminalo operatoriaus prognozuojamų ir faktinių reguliuojamos veiklos pajamų nuokrypis Komisijos nustatyta tvarka ir sąlygomis įvertinamas nustatant papildomą dedamąją.

22. Atsakovas atkreipė dėmesį į KT 2015 m. balandžio 3 d. nutarimą ir pažymėjo, kad SGDT dedamoji yra atskira valstybės reguliuojamos gamtinių dujų kainos dalis. Atsakovas pažymėjo, kad Komisija yra valstybės įgaliota institucija nustatyti valstybės reguliuojamas kainas ir kainų viršutines ribas. Tą patvirtina EĮ, GDĮ, SGDTĮ nuostatos. Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo ir 2018 m. gruodžio 18 d. priimtas SGDTĮ 11 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1783, kurio 2 straipsnio, reglamentuojančio įstatymo įsigaliojimą, įgyvendinimą ir taikymą, 2 dalis įtvirtino, kad Komisija, vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis, apskaičiuoja ir tvirtina 2019 metų gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos, kuri įsigalioja 2019 m. sausio 1 d. Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo SGDTĮ bei su SGDT veiklos teisiniu reglamentavimu susiję teisės aktų pakeitimai, buvo priimti nauji, pripažinti netekusiais galios ir pakeisti jau galiojantys poįstatyminiai teisės aktai: 2018 m. gruodžio 18 d. buvo priimtas ir 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2018 m. gruodžio 18 d. SGDTĮ pakeitimo įstatymas, kuriuo iš esmės buvo keičiamas SGDTĮ 11 straipsnyje įtvirtintas teisinis reglamentavimas. Kaip nurodoma 2018 m. spalio 16 d. SGDTĮ Nr. XI-2053 11 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 2, 3, 10, 13 straipsnių, šeštojo ir septintojo skirsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų aiškinamajame rašte (toliau – ir Aiškinamasis raštas), 2018 m. gruodžio 18 d. SGDTĮ pakeitimo įstatymu siekiama, kad SGDT būtinojo kiekio paskirtasis tiekėjas perkeltų visą savo veiklą į konkurencinę dujų tiekimo rinką ir realizuotų SGDT būtinąjį kiekį ekonomiškai naudingiausiu ir efektyviausiu būdu rinkos sąlygomis, taip pat siekiama didinti Lietuvos dujų rinkos likvidumą ir konkurenciją tarp dujų tiekėjų. Atsižvelgiant į tai, 2018 m. gruodžio 18 d. SGDTĮ 11 straipsnio pakeitimo įstatymu buvo priimti šie pagrindiniai SGDTĮ pakeitimai: 1) atsisakyta privalomojo SGDT būtinojo kiekio pirkimo nuostatų ir energijos gamintojams taikomo

įpareigojimo įsigyti per SGDT importuojamas dujas; 2) detalizuotos paskirtojo tiekėjo pagrįstos SGDT būtinąjo kiekio tiekimo sąnaudos; 3) perkelta paskirtojo tiekėjo veikla į konkurencinę dujų tiekimo rinką ir atsisakyta SGDT būtinąjo kiekio realizavimo kainos reguliavimo; 4) sureguliuoti teisiniai santykiai, susiję su siūlomo reguliavimo įsigaliojimu ir įgyvendinimu. 2018 m. gruodžio 18 d. SGDTĮ 11 straipsnio pakeitimo įstatymu įtvirtintiems SGDTĮ pakeitimams pritarė bei dėl to pasikeitusį valstybės pagalbos SGDT modelį dar prieš jo įsigaliojimą patvirtino ir Europos Komisija, 2018 m. spalio 31 d. priimdama sprendimą Nr. SA.44678 (2018/N), kuriuo leidžiama teikti valstybės pagalbą SGDT remiantis SESV 106 ir 108 straipsnių nuostatomis.

23. Atsakovas paaiškino, kad SGDT dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos vidiniame išleidimo taške yra skirta SGDT, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudoms, kurių nėra galimybės finansuoti iš kitų bendrovei prieinamų šaltinių, taip pat SGDT, jo infrastruktūros ir jungties pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms, kurios nėra įtrauktos į kitas valstybės reguliuojamas kainas, bei SGDT būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti. Komisija, apskaičiuodama SGDT dedamąją bei įgyvendindama teisės aktų nuostatas, remdamasi Metodika bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 patvirtintu Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, Nutarimo 1 redakcija nustatė dedamąją 2019 metams – 618,94 Eur/(MWh/parą/metus). Tačiau ši Nutarimo 1 redakcija bei joje numatytas dedamosios dydis niekada nebuvo ir nėra taikomas, kadangi Komisija, atsižvelgdama į 2018 m. gruodžio 18 d. SGDTĮ pakeitimo įstatymą bei į nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusius SGDTĮ pakeitimus bei poįstatyminių teisės aktų, susijusių su SGDT veiklos reglamentavimu, pasikeitimus, Nutarimu pakeitė Nutarimą 1, nustatydama naują dedamosios dydį – 559,34 Eur/(MWh/parą/metus), taikomą nuo 2019 m. sausio 1 d. Komisijos Dujų ir elektros departamento Dujų skyrius (toliau – ir Dujų skyrius) apskaičiavo SGDT dedamąją ir atliktus skaičiavimus, bei jas sąlygojusias aplinkybes aprašė 2018 m. lapkričio 21 d. pažymoje Nr. O5E-322 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomosios dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams. Dujų skyrius parengė 2018 m. gruodžio 28 d. pažymą Nr. O5E-375 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. O3E-405 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ pakeitimo bei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. O3E-396 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės „LITGAS“ paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainos 2019 metams“ pripažinimo netekusiu galios“, kurios pagrindu, Komisija 2018 m. gruodžio 31 d. priėmė skundžiamą Nutarimą. Nutarimu Komisija nustatė naują, nuo 2019 m. sausio 1 d. taikomą SGDT dedamosios dydį – 559,34 Eur/(MWh/parą/metus). Atsakovas pažymėjo, jog byloje nekyla ginčo dėl Dujų skyriaus atliktų bei Komisijos patvirtintų skaičiavimų teisingumo pagal galiojančias teisės aktų nuostatas.

24. Atsakovas nesutiko su pareiškėju, kad įstatymų leidėjas nėra suteikęs kompetencijos Komisijai nustatyti SGDT dedamosios dydį, taip pat nesutiko su SGDTĮ nuostatų ir jų santykio su EĮ ir GDĮ nuostatomis aiškinimu. Atsakovas nurodė, kad energetikos sektoriuje kainos yra sutartinės ir valstybės reguliuojamos. Kainos reguliuojamos tvirtinant paslaugų ar energijos kainas, nustatant jų viršutines ribas ar kainų reguliavimo tvarką (EĮ 19 str. 1 d.). Įstatymo leidėjas teisę tvirtinti valstybės reguliuojamų kainų nustatymo metodikas, valstybės reguliuojamas kainas ir kainų viršutines ribas suteikė Komisijai (EĮ 8 str. 9 d. 2 p.). Atsakovas pažymėjo, kad įstatymo leidėjas yra įtvirtinęs energijos kainų reguliavimo pagrindinius reikalavimus, kurie yra įtvirtinti EĮ 19 straipsnio 2 dalyje. Nustatydama valstybės reguliuojamas kainas, Komisija įvertina teikiamų paslaugų sąnaudas, atsižvelgdama į protingumo kriterijus atitinkančią investicijų grąžą (EĮ 8 str. 9 d. 7 p.). Gamtinių dujų kainodaros reikalavimus detalizuoja Gamtinių dujų įstatymo 9 straipsnio 4 dalis. Atsakovo teigimu, SGDTĮ ir Gamtinių dujų įstatyme įtvirtintas teisinis reglamentavimas, taip pat nuosekliai formuojama teismų praktika leidžia daryti išvadą, kad įstatymų leidėjas suteikė Komisijai kompetenciją nustatyti SGDT dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos.

25. Atsakovas nurodė, kad, remiantis tiek SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalimi, tiek GDĮ 9 straipsnio 2 dalimi, tiek KT jurisprudencija, SGDT dedamoji yra gamtinių dujų kainos dalis, nustatoma prie gamtinių dujų perdavimo kainos, todėl pareiškėjo nurodomas „dujų sistemų atskirumas“ neturi teisinės reikšmės vertinant Komisijos įgaliojimus nustatyti SGDT dedamąją. Atsakovas pabrėžė, kad Komisija, priimdama Nutarimus, veikė įstatymų leidėjo jai suteiktos diskrecijos ribose, be to, vadovaudamasi SGDTĮ įtvirtintomis specialiosiomis (*lex specialis*) SGDT finansavimo sąlygomis bei EĮ ir GDĮ nustatytais bendraisiais gamtinių dujų sektoriaus paslaugų kainodaros reikalavimais, taip pat GDĮ 9 straipsnio 2 dalyje ir EĮ 9 straipsnio 9 dalies 2 punkte įtvirtintomis nuostatomis. Atsakovas darė išvadą, kad Komisijos veiksmai yra grindžiami įstatymų nuostatomis ir atlikti Komisijai suteiktos diskrecijos ribose.

26. Atsakovas pabrėžė, kad Komisijai SGDTĮ yra įtvirtinta pareiga nustatyti ne tik SGDT dedamosios dydį, bet ir patvirtinti tvarką, pagal kurią būtų apskaičiuojama vidutinė importo kaina, į kurią atsižvelgiama apskaičiuojant SGDT dedamosios dydį. Atsakovas paaiškino, kad Nutarime apskaičiuojant dedamosios dydį buvo vertinama ne Komisijos nustatyta tikslinė gamtinių dujų kaina, o vidutinė svartinė gamtinių dujų importo kaina. Atsakovas pažymėjo, kad SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje nustatyta, jog vidutinė importo kaina, vadovaujantis objektyvumo ir skaidrumo principais, apskaičiuojama Komisijos nustatyta tvarka, įvertinant gamtinių dujų importą vykdančių tiekimo įmonių importuojamų gamtinių dujų kainas ir kitus objektyviai reikšmingus veiksnius. Nustatant vidutinę importo kainą, importuotų ir neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudojamų gamtinių dujų importo kainą ir paskirtojo tiekėjo mokėtina kaina už SGDT būtinąjo kiekio įsigijimą nevertinama.

27. Atsakovas pažymėjo, kad Dujų skyriaus 2018 m. gruodžio 28 d. pažymos Nr. O5E-375, kurios pagrindu buvo priimtas Nutarimas, 2.2 poskyryje, nurodoma, jog, remdamasis Metodikos dėl vidutinės importo kainos nustatymo 6 punktu, Dujų skyrius įvertino UAB „Lietuvos energijos tiekimas“, UAB „Haupas“, UAB „Grata group“ ir AB „Achema“ 2017 m. spalio mėn.–2018 m. rugsėjo mėn. importuotus gamtinių dujų kiekius ir sąnaudas, patirtas

importuojant gamtines dujas į Lietuvos Respubliką. Pažymoje taip pat nurodoma, kad, vadovaudamasi Metodikos dėl vidutinės importo kainos nustatymo 7.1 papunkčiu, Komisija, skaičiuodama vidutinę importo kainą, nevertino neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudotų importuotų gamtinių dujų kiekių ir sąnaudų. Atsakovas vadovavosi Metodikos dėl vidutinės importo kainos nustatymo 8 punktu ir pažymėjo, kad Dujų skyrius, gavęs pareiškėjo pateiktus argumentus bei paaiškinimus ir remdamasis SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalimi, Metodikos dėl vidutinės importo kainos nustatymo 7 bei 8 punktais, pareiškėjo importuojamų gamtinių dujų kiekius ir sąnaudas įvertino pagal pareiškėjo pateiktus duomenis. Atitinkamai, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, apskaičiuojant bei nustatant vidutinę importo kainą, buvo eliminuoti bei nevertinami pareiškėjo neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudotų importuotų gamtinių dujų kiekiai ir sąnaudos. Atsakovas atkreipė dėmesį, kad iš Dujų skyriaus 2018 m. gruodžio 28 d. priimtos pažymos Nr. O5E-375 matyti, kad, apskaičiuojant vidutinę importo kainą, Dujų skyrius kreipėsi į pareiškėją bei įvertino jo pateiktą informaciją, taip pat įvertino visas vidutinės importo kainos nustatymui objektyviai reikšmingas aplinkybes, be kita ko, Dujų skyrius, laikydamasis teisės aktų reikalavimų, nevertino SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje bei Metodikos dėl vidutinės importo kainos nustatymo 7.1 papunktyje nurodytų, neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudojamų importuojamų gamtinių dujų kiekių ir sąnaudų.

28. Atsakovas pažymėjo, kad, nors apskaičiuojant bei nustatant vidutinę importo kainą įmonių neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose importuotų gamtinių dujų kiekiai ir sąnaudos nebuvo vertinamos, tačiau Komisija šių kiekių bei sąnaudų nevertino pagrįstai, vadovaudamasi aukštesnės teisės galios teisės aktu (SGDTĮ) bei Komisijos patvirtinta Metodika dėl vidutinės importo kainos nustatymo. Įvertinusi SGDTĮ įtvirtintą teisinį reglamentavimą, Komisija, įgyvendindama jai SGDTĮ įtvirtintą pareigą nustatyti vidutinės importo kainos apskaičiavimo tvarką bei apskaičiuoti vidutinę importo kainą, atsižvelgdama į SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje įtvirtintą teisinį reglamentavimą, kartu laikydamasi Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinto sistemiškumo principo, patvirtino Metodiką dėl vidutinės importo kainos nustatymo, kurios 7 punktu (kuriame pateikiamas sąrašas duomenų, kurie nevertinami apskaičiuojant vidutinę importo kainą) nustatė, jog nustatant vidutinę importo kainą nevertinamos neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudotų importuotų gamtinių dujų kiekiai ir sąnaudos (Metodikos dėl vidutinės importo kainos nustatymo 7.1 p.). Tokiu būdu Komisija, priimdama Metodiką dėl vidutinės importo kainos nustatymo, joje įtvirtino ne naują reglamentavimą, o tik įgyvendino bei į žemesnės galios teisės aktą perkėlė SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje, t. y. aukštesnės teisės galios teisės akte įtvirtintą teisinį reglamentavimą, numatantį, kad apskaičiuojant vidutinę importo kainą importuotų ir neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudojamų gamtinių dujų importo kainą bei kiekiai nevertinami.

29. Atsakovas atkreipė dėmesį, kad SGDTĮ nėra pateikiamas baigtinis aplinkybių bei veiksmų sąrašas, kurie vertinami nustatant vidutinę importo kainą. Tokiu būdu Komisijai yra suteikiama diskrecijos teisė nustatyti, kokios objektyviai reikšmingos aplinkybės, nustatant vidutinę importo kainą, turi būti įvertintos bei kokios aplinkybės, pripažįstamos nereikšmingomis, nevertinamos. Atsakovas paaiškino, kad Komisija gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų nevertino, dėl šių aplinkybių: gamtines dujas transportuojant iš saugyklų, transportuojamų gamtinių dujų kainą visais atvejais padidėja, gamtines dujas tiekiant iš saugyklų, galimos situacijos, kai iš saugyklų patiekti gamtinių dujų kiekiai gali būti apskaityti kelis kartus. Vertinant gamtinių dujų kiekius, tiekiamus iš saugyklų, galimai išaugtų pareiškėjo bei kitų asmenų mokėtinas SGDT dedamosios dydis.

30. Atsakovas nesutiko su pareiškėjo teiginiais, kad Komisija nustatė paskirtojo tiekėjo vieno mėnesio kompensuotino kiekio apskaičiavimo formulę, kuri prieštarauja SGDTĮ 11 straipsnio 4 dalies 2 punktui, kadangi Metodikos 26.3 papunktyje įtvirtinta formulė tiksliai atspindi ir įgyvendina SGDTĮ 11 straipsnio 4 dalies 2 punkto, kuriame nurodoma, kokio technologinio kiekio sąnaudos turi būti kompensuojamos, reikalavimus. Atsakovas taip pat nesutiko su pareiškėjo skundo dalimi, kurioje ginčijamos Metodikos dėl vidutinės importo kainos nustatymo ir Metodikos nuostatos bei nurodoma, jog šie teisės aktai pažeidžia aukštesnės galios teisės aktus. Atsakovo teigimu, nustatius, jog pareiškėjo argumentai yra nepagrįsti, o Komisijos priimta Metodika bei Metodika dėl vidutinės importo kainos nustatymo nepažeidžia SGDTĮ ir kitų teisės aktų nuostatų, pareiškėjo prašymas kreiptis į LVAT dėl Komisijos priimtų nutarimų teisėtumo atmestinas, nesant kreipimosi teisinio pagrindo.

31. Atsakovas nesutiko su pareiškėjo argumentais dėl teisinio tikrumo, teisėtų lūkesčių, proporcingumo ir skaidrumo principų pažeidimų, tai, kad yra įpareigotas mokėti pusę SGDT dedamosios bendros sumos, todėl negalėjo tinkamai pasiruošti papildomoms išlaidoms. Atsakovo teigimu, tokie argumentai yra nepagrįsti jokiais faktinėmis aplinkybėmis bei klaidingi. Atsakovas vadovavosi SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalimi, pažymėjo, kad Europos Komisija, įvertinusi Lietuvos Respublikos gamtinių dujų sektoriaus specifiką, 2013 m. lapkričio 20 d. sprendime Nr. SA.36740 vertino SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalyje (2012 m. birželio 12 d. redakcija) įtvirtinto SGDT priedo, kaip vieno iš SGDT projekto finansavimo šaltinių, turinį bei atitiktį ES teisei. Europos Komisija minėtame sprendime pažymėjo, jog Direktyvos 2009/73/EB ir Reglamento 715/2009 nuostatos nedraudžia numatyti, kad įgalioti perdavimo sistemos operatoriai rinktų valstybės nustatytus specialius mokesčius iš dujų naudotojų. Atitinkamai, Europos Komisija minėtu sprendimu nusprendė laikyti SGDT priedą suderinamu su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir 106 straipsnio 2 dalį. Nors SGDT priedo terminija keitėsi, šiuo metu taikomos SGDT dedamosios paskirtis išliko ta pati.

32. Atsakovas pažymėjo, kad pareiškėjas neteisingai kvalifikuoja SGDT dedamosios nustatymą, kaip ES teisės pažeidimus, susijusius su teisės į nuosavybę apribojimais pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją. Ginčo, susijusio su skundžiamais Nutarimais santykiai susiklostė Komisijai įgyvendinant aukštesnės galios teisės aktus (2015 m. lapkričio 17 d. SGDTĮ pakeitimo įstatymą, 2018 m. gruodžio 18 d. SGDTĮ 5 ir 9 straipsnių pakeitimo

įstatymą ir 2018 m. gruodžio 18 d. SGGTĮ 11 straipsnio pakeitimo įstatymą) siekiant reguliuoti tam tikrų rinkos dalyvių veiklą gamtinių dujų rinkoje. Atsakovas nurodė, kad turi būti atskirtos teisė į nuosavybę ir teisė užsiimti veikla kaip skirtingos teisės. Priešingai nei nurodo pareiškėjas, atsakovo teigimu, dabar galiojančiu modeliu įtvirtintas proporcingumo principu pagrįstas, subalansuotas SGGT, jo infrastruktūros ir jungties, eksploatavimo bei SGGT būtinojo kiekio tiekimo sąnaudų išdėstymas tarp gamtinių dujų sistemos naudotojų bei sumažinta neigiama įtaka gamtinių dujų sistemos naudotojams, kylanti dėl mažėjančio gamtinių dujų vartojimo Lietuvoje.

33. Atsakovas pažymėjo, kad, vertinant, ar Nutarimų teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai yra pakankami, būtina atsižvelgti į tai, jog Nutarimai grindžiami ne tik konkrečiomis teisės normomis, tačiau ir Komisijos atliktu faktinių aplinkybių bei situacijos išsamiu ekonominiu vertinimu, pateiktu Dujų skyriaus pažymoje O5E-322 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ ir 2018 m. gruodžio 28 d. pažymoje Nr. O5E-375 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. O3E-405 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ pakeitimo bei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. O3E-396 „Dėl Uždarosios akcinės bendrovės „LITGAS“ paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainos 2019 metams“ pripažinimo netekusiu galios“. Atsakovas nurodė, kad pareiškėjas nepateikė jokių argumentų, pagrindžiančių, jog šiose pažymose nustatytos aplinkybės ar Dujų skyriaus atlikti vertinimai būtų klaidingi, nepagrįsti teisės normomis ar objektyvios tikrovės neatitinkančiais faktais.

34. Atsakovas atkreipė dėmesį, jog SGGTĮ 10 straipsnio 1 dalyje įtvirtinamos imperatyvios SGGT infrastruktūros naudojimo taisyklės, t. y. gamtinių dujų sistemos naudotojams (*inter alia* pareiškėjui) nediskriminaciniais pagrindais užtikrinama teisė naudotis SGGT infrastruktūra. Gamtinių dujų sistemos naudotojai šią teisę įgyvendina sutarčių su SGGT operatoriumi pagrindu. Pareiškėjas naudoja SGGT infrastruktūrą, įsigydamas gamtines dujas mažesne kaina nei iš trečiųjų šalių, todėl pareiškėjas laisvai naudoja demonopolizuotos rinkos alternatyvomis ir gauna akivaizdžią ekonominę naudą. Atsakovas pažymėjo, kad pareiškėjas apie Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. posėdį buvo informuotas 2018 m. gruodžio 28 d., Komisijai elektroniniu paštu informavus pareiškėją. Šią aplinkybę patvirtina Komisijos 2018 m. gruodžio 28 d. raštas Nr. R2-(VV)-2783 „Dėl papildomo klausimo 2018-12-31 Komisijos posėdyje skubos tvarka“, kuriame nurodoma, kad Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. posėdyje bus svarstomas papildomas klausimas „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. O3E-405 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo 2019 metams“ pakeitimo bei Komisijos 2018 m. lapkričio 21 d. nutarimo Nr. O3E-396 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės „Litgas“ paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainos 2019 metams“ pripažinimo netekusiu galios. Prie šio rašto taip pat buvo pateiktas ir rašto adresatų sąrašas, kuriems, siekiant informuoti apie vyksiantį Komisijos posėdį, jis buvo siunčiamas. Rašto adresatų sąrašas tarp rašto gavėjų buvo nurodytas ir pareiškėjas. Tai, kad pareiškėjui 2018 m. gruodžio 28 d. elektroniniu paštu buvo išsiųstas minėtas raštas bei pareiškėjas buvo informuotas apie vyksiantį Komisijos posėdį, patvirtina Komisijos pareiškėjui išsiųsta elektroninio laiško kopija. Atsakovas darė išvadą, kad pareiškėjo teiginys, jog Komisija neinformavo pareiškėjo apie Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. posėdį, neatitinka faktinių aplinkybių. Atsakovas pabrėžė, kad skundžiami Nutarimai buvo priimti įgyvendinant SGGT nuostatas bei gavus Europos Komisijos pritarimą dėl valstybės pagalbos SGGT Europos Komisijos 2018 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. SA.44678 (2018/N). Nutarimas yra priimtas įgyvendinant 2018 m. gruodžio 18 d. SGGTĮ pakeitimo įstatymus, atžvelgiant į Dujų skyriaus pažymą Nr. O5E-322 ir O5E-375, kuriose išdėstytos visos faktinės aplinkybės ir pateikiamas jų teisinis bei ekonominis vertinimas.

35. Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – ir EM) atsiliepiamuose į pareiškėjo skundus prašė skundus atmesti.

36. EM nurodė, kad Europos Komisijos 2013 m. sprendimu, įvertinus SGGTĮ nuostatas, jų suderinamumą su ES teise, įskaitant pareiškėjo minimus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą Nr. 2009/73/EB, pripažinta, kad SGGTĮ nuostatos atitinka ES teisę. Europos Komisija 2018 m. spalio 31 d. priėmė sprendimą Nr. SA.44678, kuriame paaiškinamas derinamos valstybės pagalbos objektas – 2016 m. sausio 1 d. ir 2019 m. sausio 1 d. įsigalioję teisės aktų pasikeitimai, kurių pagrindu mokamas SGGT priedas taip pat pripažinti atitinkančiais ES teisę ir suderinami su rinka. EM teigimu, nagrinėjamai bylai taip pat svarbūs KT 2015 m. balandžio 3 d. nutarimas ir 2015 m. balandžio 15 d. sprendimas.

37. EM pažymėjo, kad Komisijos kompetencija nustatyti SGGT dedamąją yra įtvirtinta tiek įstatymuose, tiek poįstatyminiuose teisės aktuose. Be to, tokią Komisijos kompetenciją yra aiškiai patvirtinęs ir KT. Komisija, be kita ko, rengia ir tvirtina nurodytų paslaugų kainų nustatymo metodikas. Komisija, nustatydamą nurodytas reguliuojamas kainas, nustato sąnaudų padengimo mechanizmą, kuris turi skatinti efektyvumą ir, kiek įmanoma, padidinti ilgalaikę naudą vartotojams. Tuo tikslu Komisija turi atsižvelgti į kainų rodiklius, taikomus palyginamose rinkose. EM paaiškino, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo SGGTĮ bei su SGGT veiklos teisiniu reglamentavimu susiję teisės aktų pakeitimai, buvo priimti nauji, pripažinti netekusiais galios ir pakeisti jau galiojantys poįstatyminiai teisės aktai: 2018 m. gruodžio 18 d. buvo priimtas ir 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2018 m. gruodžio 18 d. SGGTĮ 11 straipsnio pakeitimo įstatymas, kuriuo iš esmės buvo keičiamas SGGTĮ 11 straipsnyje įtvirtintas teisinis reglamentavimas. Kaip nurodoma Aiškinamajame rašte, 2018 m. gruodžio 18 d. SGGTĮ 11 straipsnio pakeitimo įstatymu siekiama, kad SGGT būtinojo kiekio paskirtasis tiekėjas perkeltų visą savo veiklą į konkurencinę dujų tiekimo rinką ir realizuotų SGGT būtinajį kiekį ekonomiškai naudingiausiu ir efektyviausiu būdu rinkos sąlygomis, taip pat siekiama didinti Lietuvos dujų rinkos likvidumą ir konkurenciją tarp dujų tiekėjų. Atsižvelgiant į tai, 2018 m. gruodžio 18 d. SGGTĮ 11 straipsnio pakeitimo

įstatymu buvo priimti šie pagrindiniai SGDTĮ pakeitimai: 1) atsisakyta privalomojo SGDT būtinąjo kiekio pirkimo nuostatų ir energijos gamintojams taikomo įpareigojimo įsigyti per SGDT importuojamas dujas; 2) detalizuotos paskirtojo tiekėjo pagrįstos SGDT būtinąjo kiekio tiekimo sąnaudos; 3) perkelta paskirtojo tiekėjo veikla į konkurencinę dujų tiekimo rinką ir atsisakyta SGDT būtinąjo kiekio realizavimo kainos reguliavimo; 4) sureguliuoti teisiniai santykiai, susiję su siūlomo reguliavimo įsigaliojimu ir įgyvendinimu. EM atkreipė dėmesį į tai, kad SGDTĮ 1 straipsnio 3 dalis numato, jog teisiniams santykiams, kylantiems šio įstatymo pagrindu, GDĮ ir kiti įstatymai, taigi, ir EĮ, priešingai nei teigia pareiškėjas, reglamentuojantys atskirų energetikos sektorių veiklą, taikomi tiek, kiek tai neprieštarauja šiam įstatymui. EM darė išvadą, kad SGDTĮ yra *lex specialis* GDĮ atžvilgiu. Nutarimų nuostatos yra nustatytos vadovaujantis specialiojo įstatymo, t. y. SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtintais principais ir sąlygomis dėl SGDT pastoviųjų sąnaudų, reikalingų SGDT veiklai užtikrinti, finansavimo gamtinių dujų vartotojų mokėjimais už SGDT dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainos. Tik Komisija, kaip už valstybės reguliuojamą kainų energetikos srityje nustatymą atsakinga institucija, turėjo kompetenciją nustatyti SGDT dedamąją. EM akcentavo, kad nėra jokios kitos institucijos energetikos srityje, galinčios nustatyti reguliuojamų kainų viršutinės ribas, valstybės nustatomų šių kainų dalių dydžius ir įvertinti jų pagrįstumą.

38. EM pažymėjo, kad SGDT dedamoji yra gamtinių dujų kainos dalis, nustatoma prie gamtinių dujų perdavimo kainos, todėl pareiškėjo nurodomas „dujų sistemų atskirumas“ neturi teisinės reikšmės, vertinant Komisijos įgaliojimus nustatyti SGDT dedamąją. Tai, kad SGDT priedas, be kita ko, yra viešuosius interesus atitinkančių paslaugų finansavimui skirtas mokėjimas, patvirtino ir Europos Komisija 2013 m. sprendimu, kuriuo pripažinta, kad paskirtojo tiekėjo veiklos modelis užtikrinti stabilų terminalo darbą ir yra proporcinga priemonė ES pripažinto bendros svarbos tikslu – dujų tiekimo saugumui, užtikrinti. Europos Komisijos 2013 m. sprendime leisti teikti pagalbą jau buvo numatytas įpareigojimas pirkti būtinąjį gamtinių dujų kiekį iš paskirtojo tiekėjo. Europos Komisija konstatavo, kad valstybės pagalbos teikimas SGDT priedo pavidalu atitinka SESV 107 ir 106 straipsnių reikalavimus. Europos Komisija pripažino UAB „Litgas“ patikėtos užduoties suderinamumą su SESV 106(2) straipsnio reikalavimais tiek Europos Komisijos 2013 m. sprendime, tiek Europos Komisijos 2018 m. sprendime. EM darė išvadą, kad SGDTĮ nustatytas reguliavimas yra suderinamas su leistinomis valstybės pagalbos priemonėmis, taip pat nekyla jokių ES teisės aiškinimo klausimų. Pareiškėjo dėstomi argumentai dėl UAB „Litgas“ mokamos kompensacijos suderinamumo su SESV 107 ir 108 straipsnių reikalavimais jau buvo išsamiai analizuoti Europos Komisijai priimant 2013 m. ir 2018 m. sprendimus. EM pažymėjo, kad pareiškėjo keliamas klausimas dėl nurodytų esminių ES teisės principų nėra aktualus, nes šių principų turinys yra ne vieną kartą plačiai išaiškintas ir atskleistas ESTT praktikoje. EM nurodė, kad pareiškėjas gauna tiek tiesioginę, tiek netiesioginę naudą iš SGDT, jam užtikrinamas alternatyvus gamtinių dujų tiekimo šaltinis (tiekimo saugumas), kaip ir visiems kitiems gamtinių dujų sistemos naudotojams ir (ar) gamtinių dujų vartotojams. EM nesutiko su pareiškėjo teiginiu, kad, priimant Nutarimus, buvo pažeistas skaidrumo principas, nes klausimo sprendimas skubos tvarka nėra procedūrinių reikalavimų pažeidimas, kadangi tai atitinka tiek teisės aktų reikalavimus, tiek įprastą Komisijos darbo tvarkos praktiką.

39. Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme gauti EM rašytiniai paaiškinimai, kuriais prašoma atmesti pareiškėjo skundus, atmesti prašymą kreiptis į LVAT su prašymu ištirti norminių teisės aktų teisėtumą, atmesti pareiškėjo prašymą sustabdyti bylos nagrinėjimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo LVAT nagrinėjamoje byloje Nr. A-875-858/2016, prašoma priteisti patirtas bylinėjimosi išlaidas.

40. Rašytiniuose paaiškinimuose atkreiptas dėmesys į tai, jog šios bylos nagrinėjimas buvo sustabdytas laukiant LVAT paaiškinimų 2013 m. SGDT priedo byloje. 2013 m. SGDT priedo byloje LVAT sprendė pareiškėjo keliamus klausimus dėl viršytos atsakovo kompetencijos, padarydamas išvadą, kad pareiškėjo įrodinėjamas pažeidimas neegzistuoja. EM teigimu, teismas privalo vadovautis LVAT suformuluotais paaiškinimais ir šioje byloje nagrinėjamus skundus atmesti tais pačiais teisiniais pagrindais. LVAT sprendime, kuris buvo priimtas 2013 m. SGDT priedo byloje, pareiškėjas kėlė identiškus klausimus dėl Komisijos kompetencijos priimti skundžiamus Nutarimus. EM pažymėjo, kad nuostatos, kuriomis LVAT motyvavo savo sprendimą 2013 m. SGDT priedo byloje, liko tos pačios. Vertindama pareiškėjo argumentus dėl metodikų, kuriomis remiantis priimti skundžiami Nutarimai, neatitinkimo SGDTĮ, EM pažymėjo, kad pirmame skunde išdėstyti argumentai dėl tikslinės gamtinių dujų kainos nėra aktualūs, kadangi jų pagrindu SGDT dedamoji nuo 2019 m. sausio 1 d. nebuvo nustatyta, o antrame skunde išdėstyti argumentai yra formuluojami kaip pagrindas prašymui kreiptis į LVAT su prašymu ištirti norminių teisės aktų teisėtumą, tačiau nėra pagrindo su jais sutikti.

41. EM vertinimu, vidutinės importo kainos nustatymas neprieštarauja SGDTĮ. Administracinis teismas šioje byloje negali pasisakyti dėl to, ar Komisijos sudarytas veiksmų sąrašas yra tinkamas ar pakankamas vidutinei importo kainai nustatyti, nes tai yra ekonominio / politinio vertinimo klausimas, kuris administracinių teismų kompetencijai nėra priskirtas (ABTĮ 3 str. 2 d.). EM teigimu, valstybės reguliuojamų kainų metodikoje patvirtintas paskirtojo tiekėjo vieno mėnesio kompensuotinas kiekis neprieštarauja SGDTĮ. EM atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo skunduose nėra formuluojamas procesinis prašymas kreiptis prejudicinio sprendimo į ESTT, tik nurodoma, kad būtų tikslinga kreiptis į ESTT. Taip pat nėra klausimų, dėl kurių bylą nagrinėjantis teismas turėtų kreiptis į ESTT. EM pažymėjo, kad pareiškėjas skunduose nepateikė jokio paaiškinimo, kaip sprendimas finansuoti SGDT projektą iš SGDT priedo lėšų, o ne pasirinkti alternatyvius finansavimo mechanizmus pažeidžia jo lūkesčius. Priimdama skundžiamus Nutarimus, Komisija nespėdė, kokiomis lėšomis tikslingiau finansuoti SGD terminalą. Atitinkamai, priimdama Nutarimus, Komisija negalėjo pažeisti ir proporcingumo principo tokiu būdu, kokį nurodo pareiškėjas. KT taip pat pripažino, kad be SGDT dedamosios SGDT projektas nebūtų konkurencingas ir perspektyvus. Be to, pareiga mokėti SGDT dedamąją visiems gamtinių dujų vartotojams yra pagrįsta, nes SGDT teikia naudą visiems gamtinių dujų vartotojams Lietuvoje.

42. EM pažymėjo, kad abejonių dėl 2019 m. mokėto SGDT priedo teisėtumo valstybės pagalbos taisyklių požiūriu nebeliko. Skundžiami Nutarimai negali būti valstybės pagalbos pažeidimo objektas, nes jais nesuteikta valstybės pagalba, t. y. skundžiami Nutarimai yra tik tam tikro reguliavimo įgyvendinamasis dokumentas, jie patys naujų pareigų nesukuria, o tik įgyvendina tam tikrus teisės aktus, kurie ir galėtų būti tinkamas tariamo valstybės pagalbos pažeidimo nagrinėjimo objektas. Nekeliant klausimų dėl tokių teisės aktų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms, pripažinti ir nagrinėti valstybės pagalbos pažeidimą nėra teisinio pagrindo. EM teigimu, priimdama Nutarimus, Komisija įgyvendino jai aukštesnės teisinės galios teisės aktais priskirtas užduotis taip, kaip šios užduotys buvo suformuluotos, turėjo įstatymais apibrėžtą kompetenciją nustatyti SGDT priedą bei nepažeidė sprendimo priėmimui reikiamų procedūrų. EM teigimu, Komisijos padarytas procedūrinis pažeidimas (jeigu toks būtų išvelgtas) nesudaro teisinio pagrindo naikinti Nutarimų. EM nurodė, kad pareiškėjas nepagrįstai teigė, jog jis nebuvo informuotas apie posėdį, nes apie 2018 m. gruodžio 31 d. posėdį jis buvo informuotas 2018 m. gruodžio 28 d., todėl pareiškėjas turėjo pakankamai laiko jam pasiruošti.

43. EM vertinimu, nėra pagrindo teigti, kad 2016–2018 m. mokėtas SGDT priedas gali turėti įtakos Nutarimų teisėtumui. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo (toliau – ir ESBT) sprendime jau yra konstatuota, kad valstybės schema taikoma laikotarpiu nuo 2019 m., t. y. apimanti skundžiamus Nutarimus šioje byloje, atitinka valstybės pagalbos taisykles. Tai reiškia, kad ginčo dėl 2019 m. mokėtino SGDT priedo atitikimo valstybės pagalbos taisyklėms nėra. Tokio 2016–2018 m. mokėto SGDT priedo neteisėtumas nėra konstatuotas jokios Lietuvos Respublikos ar ES institucijos sprendimu. Pareiškėjas nenurodė jokios teisės normos, kuri įpareigotų spręsti neteisėtos valstybės pagalbos pasekmių klausimą būtent tokiu būdu, kurį jis nurodo – išskaičiuojant tariamai neteisėtą valstybės pagalbą iš kurių nors metų SGDT priedo mokėjimų. EM pažymėjo, kad pareiškėjo teiginiai apie tai, jog, vadovaujantis Metodikos dėl valstybės reguliuojamų kainų 24, 26 punktais ir SGDTĮ, išieškoti valstybės pagalbą reikėtų iš kotų metų SGDT priedo, yra klaidingi. EM atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas rašytiniuose paaiškinimuose nepagrįstai kvestionuoja Komisijos 2015 m. gruodžio 15 d. nutarimą Nr. O3-650, nes šis nutarimas nebuvo aktualus priimant nutarimą, kuriuo buvo nustatyta SGDT dedamoji 2019 m. Komisijos 2015 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. O3-650 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-466 buvo pripažintas netekusiu galios nuo 2019 m. sausio 1 d., todėl jis nėra aktualus vertinant SGDT priedą, nustatytą 2019 m. EM nesutiko su pareiškėjo prašymu stabdyti bylą, kadangi pareiškėjo nurodomoje byloje priimtas sprendimas neturės jokios reikšmės šioje byloje, tarp bylų nėra prejudicinio ryšio.

44. Trečiasis suinteresuotas asmuo AB „Klaipėdos nafta“ atsiliepimu į pareiškėjo skundus prašė skundus atmesti, netenkinti pareiškėjo prašymo kreiptis į LVAT ištirti norminių administracinių teisės aktų teisėtumą, priteisti iš pareiškėjo bylinėjimosi išlaidas.

45. AB „Klaipėdos nafta“ paaiškino, kad Komisija turėjo kompetenciją priimti Nutarimus ir nustatyti SGDT priedą nuo 2019 m. sausio 1 d., nes, vadovaujantis SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalimi ir 11 straipsniu, EĮ bei GDĮ įtvirtintais bendraisiais gamtinių dujų sektoriaus reguliuojamų paslaugų kainų nustatymo reikalavimais, būtent Komisija nustato konkrečias pastoviąsias SGDT eksploataavimo ir SGDT būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstas sąnaudas prie gamtinių dujų perdavimo kainos, pati Komisija sprendžia, kokiomis sąlygomis ir tvarka tai padaryti; atsakovas, priimdamas Nutarimus, vadovavosi įstatymais, kurie atitinka ES teisės aktų nuostatas, bei ES teisės aktais, taip pat kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais, KT sprendimuose, Europos Komisijos 2013 m. lapkričio 20 d. sprendime Nr. SA36740, 2019 m. rugsėjo 19 d. sprendime Nr. SA.53074 (2019/N), Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir kitų teismų aktualių sprendimų šiai bylai svarbiomis išvadomis, susijusiomis su nuostatų dėl SGDT įrengimo ir eksploataavimo lėšų (SGDT priedo), SGDT priedo paskirties, atitikimo ES bei Lietuvos strateginiams energetikos politikos tikslams, ES ir Lietuvos teisės aktams, įtraukimo prie gamtinių dujų perdavimo kainos, atitikimo bendriesiems EĮ ir GDĮ įtvirtintiems gamtinių dujų sektoriaus reguliuojamų paslaugų kainų principams ir pan. išaiškinimais. Komisija Nutarimu nustatė pastoviąsias SGDT eksploataavimo sąnaudas ir SGDT būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstas sąnaudas. Priimdama Nutarimą, Komisija tinkamai įvertino visas svarbias aplinkybes ir faktus, kurie būtini SGDT priedui nuo 2019 m. sausio 1 d. nustatyti; pareiškėjo argumentai dėl to, kad Komisija vadovavosi jos pačios priimtais galimai neteisėtais teisės aktais yra nepagrįsti, nes akivaizdu, jog abejonių dėl Komisijos norminių aktų atitikimo SGDTĮ ir kitiems įstatymams nėra, pareiškėjo kvestionuojami norminiai aktai atitinka SGDTĮ ir kitų įstatymų nuostatas; Nutarimų priėmimas nepažeidė SESV 107 straipsnyje ir 108 straipsnio 3 dalyje įtvirtintų valstybės pagalbos taisyklių; pareiškėjas nepagrįstai kelia klausimus dėl SESV 37 straipsnio (rinkos monopolizavimo ir / ar konkurencijos iškreipimo) bei kitų SESV nuostatų dėl laisvo prekių judėjimo vidaus rinkoje principo; Nutarimai priimti laikantis VAI įtvirtinto skaidrumo principo bei kitais teisės aktais nustatyty procedūrinis reikalavimų.

46. AB „Klaipėdos nafta“ nurodė, kad nuo 2013 m. pareiškėjas neteisėtai ir nepagrįstai nevykdo pareigos mokėti SGDT įrengimo ir eksploataavimo lėšų, apskaičiuotų kaip SGDT priedas, ir, siekdamas užvilkti pareigos mokėti SGDT priedą mokėjimą, Komisijos atžvilgiu kelia įvairias bylas teismuose. KT priėmė du sprendimus, kuriais konstatavo, kad SGDTĮ nuostatos neprieštarauja Konstitucijai ir SGDTĮ priimtas vadovaujantis ES ir Lietuvos teisės aktais. Pareiškėjas nuo 2016 m. aktyviai naudojasi AB „Klaipėdos nafta“ teikiamomis SGDT paslaugomis. Pareiškėjas gauna tiek tiesioginę, tiek netiesioginę naudą iš SGDT: užtikrinamas alternatyvus gamtinių dujų tiekimo šaltinis (tiekimo saugumas), kaip ir visiems kitiems gamtinių dujų sistemos naudotojams ir (ar) gamtinių dujų vartotojams, dėl ko pareiškėjas, kaip ir kiti naudotojai ir (ar) vartotojai, moka apie 30 proc. mažesnę gamtinių dujų kainą; pareiškėjas yra sudaręs sutartį dėl gamtinių dujų atsigabenimo per SGDT (viso dėl 7,24 TWh dujų įsivežimo per SGDT). AB „Klaipėdos nafta“ teigimu, SGDT būtinumas pagrindžiamas faktinėmis aplinkybėmis: prieš pradėdant įgyvendinti SGDT projektą, Lietuva buvo visiškai izoliuota, gamtines dujas pirkė iš monopolinio tiekėjo ir neturėjo alternatyvių tiekimo šaltinių, be to, nebuvo galima gamtinių dujų įsigyti rinkos kainomis; SGDT projektas yra prioritetingas gamtinių

dujų sektoriaus projektas, užtikrinantis viešąjį interesą – gamtinių dujų tiekimo saugumą ir patikimumą; SGDT projektas yra įgyvendintas tinkamai: teisėtai Vyriausybės paskirtos AB „Klaipėdos nafta“ bei pagal SGDTĮ įtvirtintą finansavimo mechanizmą ir kitus teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus.

47. AB „Klaipėdos nafta“ nurodė, kad Komisija turėjo kompetenciją nustatyti SGDT priedą nuo 2019 m. sausio 1 d., kuris yra: (i) pastovioji dalis skystinimo paslaugos kainos viršutinės ribos; (ii) paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainos dedamoji, (iii) SGDT lėšų administravimo sąnaudų dedamoji, t. y. nustatyti, ar pastoviąsias SGDT eksploatavimo sąnaudas ir SGDT būtinąjį kiekį tiekimo pagrįstas sąnaudas įtraukti prie gamtinių dujų perdavimo kainos, ar ne (t. y. konkretų SGDT priedo nuo 2019 m. sausio 1 d. dydį), kokiomis sąlygomis ir kokia tvarka tai padaryti. Kompetenciją tiesiogiai įtvirtina SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalis ir 11 straipsnis. Komisija vadovavosi aukštesnės galios Lietuvos įstatymais, kurie atitinka ES teisės aktų nuostatas, bei ES teisės aktais, taip pat kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais. KT, Europos Komisija, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas bei kiti teismai konstatavo svarbias šiai bylai aplinkybes, jais buvo išaiškintos susijusios teisės aktų nuostatos dėl SGDT įrengimo ir eksploatavimo lėšų (SGDT priedo), SGDT priedo paskirties, atitikimo ES bei Lietuvos strateginiams energetikos politikos tikslams, ES ir Lietuvos teisės aktams, įtraukimo prie gamtinių dujų perdavimo kainos, atitikimo bendriesiems EĮ ir GDĮ įtvirtintiems reikalavimams ir pan. Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymu nustatyta SGDT priedo paskirtis išliko tokia pati, o viešąsias paslaugas, susijusias su SGDT eksploatavimu ir veikimo užtikrinimu, teikia AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Ignitis“. AB „Klaipėdos nafta“ vertinimu, pareiškėjo kvestionuojami Komisijos norminiai aktai atitinka SGDTĮ ir kitų įstatymų nuostatas, todėl nėra pagrindo kreiptis į LVAT.

48. AB „Klaipėdos nafta“ pažymėjo, kad SGD pakartotinio dujinimo paslaugos kainos nustatymo metodika, remiantis Metodikos 19 punkto nuostatomis, susideda iš dviejų dalių, t. y. SGD pakartotinio dujinimo kainos kintamos ir pastoviosios dalies nustatymo. Kintama SGD pakartotinio dujinimo kainos dalis yra taikoma SGD terminalu besinaudojančioms bendrovėms už SGD terminale pakartotinai išdujintą SGD kiekį, išreikštą energijos vienetais – MWh. Pastovioji SGD pakartotinio dujinimo kainos dalis skaičiuoja pajėgumų vienetui ir yra įskaičiuojama į gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie perdavimo kainos. Visuma aplinkybių pateikiama ir VERT Nutarimuose bei jų prieduose. AB „Klaipėdos nafta“, vadovaudamasi Metodikos 21 punkto nuostatomis, SGD išdujinimo kainos metodikoje nustatė SGD pakartotinio dujinimo kainos kintamos dalies apskaičiavimą. SGD išdujinimo kainos metodika numato, kad nustatant SGD pakartotinio dujinimo kainos kintamą dalį, teikiamas prioritetas lygių konkurencinių sąlygų užtikrinimui Lietuvos gamtinių dujų rinkoje iš skirtingų įleidimo taškų į Lietuvos Respubliką importuojamoms gamtinėms dujoms. Nustatant SGD pakartotinio dujinimo kainos kintamą dalį, įvertinamos perdavimo paslaugų pajėgumų produktų kainos konkrečiam perdavimo sistemos įleidimo taške bei kiek ir kokių perdavimo pajėgumų buvo užsakyta Klaipėdos dujų apskaitos stoties įleidimo taške. Siekdama SGD išdujinimo kainos metodikoje pateiktų tikslų, AB „Klaipėdos nafta“ vertina perdavimo paslaugų sąnaudas, tenkančias vienam faktiškai gamtinių dujų perdavimo sistema perduotam gamtinių dujų kiekiui, išreikštam energijos vienetais – MWh. SGD išdujinimo kainos metodikoje naudojami duomenys gaunami iš perdavimo sistemos operatoriaus už einamųjų metų laikotarpį iki SGD išdujinimo kainos skaičiavimo projekto pateikimo dienos. AB „Klaipėdos nafta“, nustatydamą SGD išdujinimo kainos metodikos nuostatas, remiasi teisės aktų nuostatomis, siekiant užtikrinti efektyvią gamtinių dujų importo taškų konkurenciją bei iš to kylančią efektyvų gamtinių dujų tiekimo šaltinių diversifikavimą. AB „Klaipėdos nafta“ nurodė, kad pareiškėjo argumentai dėl SGD išdujinimo kainos metodikos neatitikimo Metodikos 21 punkto nuostatomis yra objektyviai nepagrįsti. Pastovioji SGD pakartotinio dujinimo kainos dalis pagal AB „Klaipėdos nafta“ SGD išdujinimo kainos metodiką apskaičiuojama įvertinus Komisijos nustatytą SGD pakartotinio dujinimo pajamų viršutinę ribą bei SGD pakartotinio dujinimo kainos kintamą dalį. SGD išdujinimo kainos metodikos 12, 13 punktai nustato pastoviosios SGD pakartotinio dujinimo kainos dalies apskaičiavimą. Komisija, įvertinusi AB „Klaipėdos nafta“ pateiktas SGD pakartotinio dujinimo kainas, patvirtino kintamą ir pastoviąją SGD pakartotinio dujinimo kainų dalis, galiosiančias nuo 2019 m. sausio 1 d.

49. AB „Klaipėdos nafta“ teigimu, Nutarimų priėmimas nepažeidė SESV 107 ir 108 straipsniuose įtvirtintų valstybės pagalbos taisyklių. Tai, kad valstybės pagalba UAB „Ignitis“ naudai buvo suderinta laiku, patvirtina veiksmų chronologija, t. y. Europos Komisijos sprendimas suderinti valstybės pagalbą buvo priimtas 2018 m. spalio 31 d., o Komisijos Nutarimai priimti vėliau. Europos Komisija padarė išvadą, kad Lietuva laiku suderino UAB „Ignitis“ naudai skiriamą valstybės pagalbą taip, kaip to reikalauja SESV 108 straipsnio 3 dalis. AB „Klaipėdos nafta“ darė išvadą, kad pareiškėjo reiškiami argumentai dėl SESV 108 straipsnio 3 dalies pažeidimo teisinių pasekmių yra neaktualūs šioje byloje nagrinėjamai ginčo situacijai. AB „Klaipėdos nafta“ nurodė, kad pareiškėjo argumentai dėl SGDT priedo neteisėtumo ir/ar nesuderinamumo valstybės pagalbos taisyklių požiūriu galėtų sudaryti teisinio vertinimo dalyką tik tokiu atveju, jeigu pareiškėjas pateiktų argumentus, paaiškinančius, kokią konkrečiai materialinę ar procesinę taisyklę pažeidė Lietuva, priimdama sprendimą finansuoti SGD terminalo vystymą ir eksploatavimą SGDT priedo pavidalu, tačiau pareiškėjas jokių teisės normų pažeidimų neįvardino. AB „Klaipėdos nafta“ atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo keliamos abejonės dėl galimybių finansuoti projektą komerciniais pagrindais jau buvo įvertintos Europos Komisijos priimant 2013 m. ir 2019 m. sprendimus. Atlikus tokį vertinimą Europos Komisija patvirtino AB „Klaipėdos nafta“ naudai teikiamo SGDT priedo suderinamumą su SESV 107 straipsnio 3 dalies c) punkto ir SESV 106(2) straipsnio reikalavimais.

50. AB „Klaipėdos nafta“ nurodė, kad ESTT, Europos Komisijos ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika suponuoja taisyklę – valstybės pagalbos suderinamumas SESV 107 straipsnio 3 dalies c) punkto požiūriu patenka į išimtinę Europos Komisijos kompetenciją. Tai reiškia, kad administraciniai teismai neturi kompetencijos spręsti, ar

SGDT priedas renkamas AB „Klaipėdos naftos“ ir/arba UAB „Ignitis“ naudai yra suderinamas su SESV 107(3)(c) straipsnio reikalavimais. AB „Klaipėdos nafta“ pažymėjo, kad nėra jokio pagrindo teigti, jog buvo pažeistas skaidrumo principas priimant Nutarimus. AB „Klaipėdos nafta“ pažymėjo, kad procedūrinis pažeidimas (dėl informavimo termino) negalėjo turėti ir neturėjo jokios įtakos Nutarimų priėmimui. Klausimo sprendimas skubos tvarka nėra ir negali būti laikomas procedūrinių reikalavimų pažeidimu, kadangi tai atitinka ir neprieštarauja tiek teisės aktų reikalavimams, tiek Komisijos darbo tvarkos praktikai.

51. Trečiasis suinteresuotas asmuo AB „Amber Grid“ atsiliepimuose į pareiškėjo skundus prašė skundus atmesti, taip pat prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas.

52. AB „Amber Grid“ nurodė, kad teismas nevertina ginčijamų administracinių aktų politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu (ABTĮ 3 str. 2 d.). AB „Amber Grid“ teigimu, nėra pagrindo kreiptis į LVAT su prašymu ištirti norminių teisės aktų teisėtumą, nes šie teisės aktai neprieštarauja SGDTĮ 11 straipsnio 5 daliai. AB „Amber Grid“ pažymėjo, kad pareiškėjo argumentai dėl tariamai neteisėtos ir Europos Komisijai nenotifikuotos valstybės pagalbos yra nepagrįsti ir neatitinka tikrovės, nes Europos Komisija buvo informuota apie valstybės pagalbos pasikeitimus ir 2018 m. spalio 31 d. sprendimu valstybės pagalbos byloje Nr. SA.44678 (2018/N) valstybės pagalba UAB „Ignitis“ buvo suderinta su Europos Komisija.

53. AB „Amber Grid“ atkreipė dėmesį, kad 2012 m. SGDTĮ nuostatų atitikimas ES teisei, įskaitant pareiškėjo nurodomiems Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (EB) Nr. 715/2009 (Reglamentas Nr. 715/2009) dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų ir Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvai Nr. 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (Direktyva Nr. 2009/73/EB), jau yra konstatuotas Europos Komisijos 2013 m. lapkričio 20 d. sprendime Nr. SA.36740 (2013/NN). Nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusią SGDT valstybės pagalbos schemą, o taip pat nuo 2019 m. sausio 1 d. galiojančią SGDT valstybės pagalbos schemą suderino ir patvirtino Europos Komisija 2018 m. spalio 31 d. sprendimu SA.44678. Dėl to skirtingais laikotarpiais galiojusios SGDTĮ redakcijos ir kitas su SGDT finansavimu susijęs reguliavimas yra vertintinas vienodai, t. y. kaip neprieštaraujantis ES teisei.

54. AB „Amber Grid“ nurodė, kad SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalis nenumato baigtinio sąrašo aplinkybių (elementų), kurios yra nevertinamos apskaičiuojant vidutinę gamtinių dujų importo kainą, o tokių aplinkybių (elementų) nustatymą palieka Komisijos diskrecijai. AB „Amber Grid“ atkreipė dėmesį, kad reguliavimas, jog SGDT dedamoji priklauso nuo potencialiai maksimalaus vartotojų turimų įrenginių poreikio, yra nustatytas įstatymu – SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalimi – o ne Komisijos priimtais teisės aktais. Komisija neturi diskrecijos priimti SGDTĮ 5 straipsnio 2 daliai prieštaraujančių teisės aktų, todėl pareiškėjo teiginiai, kiek jie yra susiję su SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalimi, neturi reikšmės Nutarimų galiojimui. AB „Amber Grid“ nurodė, kad, priešingai nei teigia pareiškėjas, pakartotinio dujinimo kaina teisėtai ir pagrįstai yra nustatyta pagal AB „Klaipėdos nafta“ parengtą metodiką. Pakartotinio dujinimo kainos pastovioji dalis, kuri patenka į SGDT dedamosios apskaičiavimo formulę, yra apskaičiuota laikantis visų galiojančių teisės aktų reikalavimų bei patvirtinta galiojančiu ir nenuginčytu Tarybos nutarimu Nr. O3E-1207, todėl pareiškėjo teiginiai dėl pakartotinio dujinimo kainos nustatymo neteisėtumo, Metodikos 21 punkto bei teisingumo principo pažeidimo yra nepagrįsti. Taip pat nepagrįstas pakartotinio dujinimo apskaičiavimo kainos kvestionavimas, kol nėra nuginčytas nutarimas dėl pakartotinio dujinimo kainos nustatymo.

55. AB „Amber Grid“ pažymėjo, kad tiek nuo 2016 m. sausio 1 d. taikytą valstybės pagalbos SGDT schemą, tiek šiuo metu taikomą 2019 m. sausio 1 d. valstybės pagalbos schemą SGDT suderino ir patvirtino Europos Komisija 2018 m. spalio 31 d. sprendimu SA.44678. KT 2015 m. balandžio 3 d. nutarime, vertindamas Europos Komisijos 2013 m. lapkričio 20 d. sprendimą bei kitus Europos Komisijos dokumentus bei pranešimus, taip pat pripažino, kad SGDT dedamosios, kaip SGDT finansavimo šaltinio, reglamentavimas yra suderinamas su ES teise. AB „Amber Grid“ nurodė, kad pareiškėjas nepaaiškino, kokią įtaką skundžiamų Nutarimų turiniui būtų turėjusi aplinkybė, jeigu jis būtų informuotas apie posėdžio datą anksčiau. Pareiškėjas nepateikė jokių argumentų dėl Nutarime esančių skaičiavimų neteisėtumo. Priešingai nei teigia pareiškėjas, nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusia SGDTĮ redakcija numatyta valstybės pagalba yra suderinta su Europos Komisija. AB „Amber Grid“ teigimu, administracinės bylos dalyku nėra klausimas dėl SGDTĮ nustatytos valstybės pagalbos suderinamumo su ES vidaus rinka, kadangi būtent Europos Komisija sprendžia dėl valstybės pagalbos suderinimo ir būtent skundžiant EK sprendimus dėl valstybės pagalbos suderinimo yra sprendžiama, ar valstybės pagalba atitinka ES teisės taisykles. Klausimas, ar SGDTĮ numatyta valstybės pagalba yra suderinama su ES vidaus rinka, yra sprendžiamas ESTT byloje Nr. C-847/19, pagal AB „Achema“ apeliacinį skundą. AB „Amber Grid“ darė išvadą, kad pareiškėjas nepagrindė, jog SESV 108 straipsnio 3 dalis numato procedūrinę taisyklę, kurios pažeidimas yra ar gali sudaryti pagrindą naikinti teisės aktą ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu.

56. Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Ignitis“ atsiliepimuose į pareiškėjo skundus prašė skundus atmesti, taip pat netenkinti prašymų kreiptis į ESTT ir LVAT.

57. UAB „Ignitis“ nurodė, kad skunduose keliami klausimai nepatvirtina Nutarimų neteisėtumo bei nepagrįstumo. Nutarimai atitinka VAI 8 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus; priimdama Nutarimus, Komisija veikė savo kompetencijos ribose pagal nustatytas procedūrinės taisykles; Nutarimai priimti, vadovaujantis teisėtais aktais, reglamentuojančiais su ES teise bei Europos Komisija suderintus valstybės pagalbos mechanizmus. Priimdama Nutarimus, Komisija veikė savo kompetencijos ribose, naudodamasi jai suteikta diskrecija – Komisijai įgaliojimai reguliuoti kainas, priimti Metodiką dėl vidutinės importo kainos bei nustatyti saugumo dedamąją įtvirtinti EĮ 4 straipsnio 2 dalies 5 punkte, 8 straipsnio 11 dalyje, GDĮ 7 straipsnio 2 dalies 1 punkte, 9 straipsnio 1–4 dalyse, SGTĮ 5 straipsnio 2 dalyje, 11 straipsnio 5 dalyje bei kituose teisės aktuose, pripažinti Europos

Komisijos 2013 m. lapkričio 20 d., 2018 m. spalio 31 d., 2019 m. rugsėjo 19 d. sprendimais, KT 2015 m. balandžio 3 d., 2015 m. balandžio 15 d. nutarimais, yra kildinami iš Direktyvos. Nutarimais bei saugumo dedamosios nustatymu nėra pažeidžiami ES teisėkūros principai – SGGT Projekto bei SGGT finansavimo mechanizmas per Saugumo dedamąją, kaip valstybės pagalba, yra suderintas ir pripažintas Europos Komisijos.

58. UAB „Ignitis“ pažymėjo, kad Nutarimai priimti, vadovaujantis SGGTĮ, siekiama analogiškų tikslų, kaip kad įtvirtinti Direktyvoje bei Reglamente, tuo pačiu užtikrinant Direktyvos bei Reglamento efektyvų veikimą. SGGT projektas sudarė prielaidas panaikinti iki tol Lietuvos dujų rinkoje įsigalėjusią monopolinę vieno tiekėjo padėtį bei Lietuvos priklausomumą nuo jo, atvėrė rinkas, todėl SGGT projektas ne riboja, bet skatina konkurenciją gamtinių dujų rinkoje. UAB „Ignitis“ teigimu, Metodika dėl vidutinės importo kainos su visais redakciniais pakeitimais neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams – taip pat ir SGGTĮ 11 straipsniui. Metodika dėl vidutinės importo kainos nustato objektyvius ir skaidrius gamtinių dujų rinkos kainos nustatymo kriterijus, kaip tai ir numatyta SGGTĮ. Gamtinių dujų pirkimas savo reikmėms jų neparduodant galutiniams vartotojams tolimesnio dujų rinkos santykio nekuria ir dujų rinkos neformuoja, todėl Metodika dėl vidutinės importo kainos pagrįstai nustatydama tikslinę gamtinių dujų kainą, nevertina gamtinių dujų tiekėjų, importuojančių gamtines dujas ir suvartojančių jas savo reikmėms, kainų.

59. Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme gauta UAB „Ignitis“ nuomonė dėl administracinės bylos stabdymo. UAB „Ignitis“ tvirtino, kad neegzistuoja prejudicinis ryšys tarp nagrinėjamos bylos ir pareiškėjo nurodomos bylos. Teismas turi visas galimybes pats išspręsti visus bylai reikšmingus klausimus ir visapusiškai įvertinti ginčijamo akto teisėtumą.

II.

60. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2022 m. balandžio 26 d. sprendimu atmetė pareiškėjo skundus. Teismas priteisė AB „Amber Grid“ iš pareiškėjo 5 447,09 Eur bylinėjimosi išlaidų. Teismas netenkino trečiųjų AB „Klaipėdos nafta“ ir EM prašymų priteisti bylinėjimosi išlaidas.

61. Teismas atmetė pareiškėjo prašymą stabdyti bylą, kadangi tam nėra teisinio pagrindo. Teismas pažymėjo, kad skundžiamais Nutarimais nustatyta gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos 2019 metams. Teismo vertinimu, tai yra esminis argumentas (laikotarpis, kuris aktualus sprendžiant dėl skundžiamo Nutarimo 1 ir Nutarimo teisėtumo), kodėl nagrinėjama administracinė byla gali būti išspręsta jos nestabdant. Teismo vertinimu, neegzistuoja prejudicinis ryšys tarp nagrinėjamos bylos ir Vilniaus apygardos administracinio teisme išnagrinėtos bylos Nr. eI4-9-816/2022.

62. Teismas nustatė, kad pareiškėjas iš esmės nesutinka su nustatyta 2019 metams gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dydžiu. Įvertinęs tai, kad Nutarimu buvo pakeistas Nutarimo 1 pirmas punktas, teismas konstatavo, kad nėra teisinio pagrindo pasisakyti dėl Nutarimo 1 pirmo punkto pagrįstumo ir teisėtumo. Teismas atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas neginčija Nutarimo 1 antro punkto, todėl teismas dėl to nepasisakė. Teismas pažymėjo, kad Komisija 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-466 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. O3E-650 „Dėl prognozuojamos gamtinių dujų rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“, kurį kvestionuoja pareiškėjas skunde dėl Nutarimo 1 teisėtumo, pripažino šią metodiką netekusia galios nuo 2019 m. sausio 1 d. Komisija pripažino 2018 m. spalio 26 d. nutarimą Nr. O3E-363 „Dėl tikslinės gamtinių dujų kainos tvirtinimo“, kuriuo remiantis buvo pagal Metodiką apskaičiuojama tikslinė gamtinių dujų kaina, į kurią buvo atsižvelgiama priimant Nutarimą 1, neteko galios nuo 2019 m. sausio 1 d. Atsižvelgęs į tai, kad 2019 metams gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dydis nustatytas Nutarimu, teismas nurodė, kad pasisakys dėl Nutarimo pagrįstumo ir teisėtumo pagal pareiškėjo nurodytus skunde argumentus. Teismo vertinimu, nėra jokio teisinio pagrindo vertinti pareiškėjo nurodytas aplinkybes ir argumentus dėl Nutarimo 1, kuris yra pakeistas ir neturi teisinės galios, pareiškėjui nesukėlė jokių teisinių pasekmių.

63. Teismas pažymėjo, kad pagal ABTĮ 3 straipsnio 2 dalies nuostatas, teismas nevertina ginčijamo administracinio akto bei veiksmų (ar neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat, ar aktas (veika) neprieštarauja tikslams bei uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo atitinkamus įgaliojimus. Todėl teismas negali pakeisti Komisijos, nes teismas neatlieka to ekonominio tyrimo ir vertinimo, kuris įstatymu yra pavestas Komisijai, ir nepriima jų sprendimų, kuriuos priimti, atlikus atitinkamą tyrimą ir vertinimą, įstatymu yra priskirta Komisijai. Teismas nustatė, kad Lietuvos Respublikos Seimas, įgyvendindamas Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje ir Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytus valstybės energetikos politikos tikslus ir uždavinius, pripažindamas energetinę nepriklausomybę, energijos rinkų konkurencingumą ir darnią plėtrą strateginiais valstybės energetikos sektoriaus principais, vadovaudamasis valstybės nacionalinio saugumo prioritetu ir atsižvelgdamas į viešuosius interesus gamtinių dujų sektoriuje ir jų apsaugos poreikius, 2012 m. birželio 12 d. priėmė SGGTĮ. Teismas vadovavosi SGGTĮ 1 straipsnio 1–3 dalimis, 4 straipsnio 1–4 dalimis, 5 straipsnio 1, 2 dalimis, EĮ 8 straipsnio 1 dalimi, 11 dalies 2 punktu, GDĮ 7 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 9 straipsniu ir darė išvadą, kad Taryba turi teisę ir pareigą (kompetenciją) nustatyti valstybės reguliuojamas gamtinių dujų kainas, taip pat gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos. Teismas konstatavo, kad pareiškėjas nepagrįstai teigia, jog Taryba, būdama viešojo administravimo subjektu, Nutarimą priėmė viršydama jai suteiktą kompetenciją. Teismas pažymėjo, kad, darydamas tokią išvadą, rėmėsi nurodytų teisės aktų nuostatomis, tiek šiuo aspektu jau suformuota teismų praktika. Tai, kad pareiškėjas su suformuota teismų praktika subjektyviai nesutinka,

kitaip vertina situaciją, teismo vertinimu, nedaro Nutarimo neteisėtu ir nekeičia teismų praktikoje jau suformuotų teisės aktų nuostatų aiškinimo praktikos dėl Tarybos kompetencijos.

64. Teismas vadovavosi ABTĮ 15 straipsnio 1, 3 dalimis ir vadovavosi Tarybos kompetenciją nustatyti SGDT priedą nutarimu patvirtinusia LVAT 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-685-968/2021. Teismas pažymėjo, kad nagrinėjama byla turi nurodytos LVAT nutarties prejudicinės reikšmės nagrinėjamai bylai – taip nurodė ir pats pareiškėjas skunde teismui, kai prašė stabdyti nagrinėjamą bylą. Teismas atmetė pareiškėjo, sulaukusio jam nepalankaus LVAT išaiškinimo, pozicijos pasikeitimą (kad LVAT išaiškinimai nėra aktualūs nagrinėjamai bylai) kaip gynybinę versiją. Teismas atkreipė dėmesį, kad analogišką praktiką nurodomu aspektu – kad Taryba turi kompetenciją nustatyti SGDT priedą – formuoja ir Vilniaus apygardos administracinis teismas panašiose bylose.

65. Teismas konstatavo, kad Komisija turėjo teisę priimti Nutarimus ir nustatyti konkrečią papildomą saugumo dedamąją, kadangi būtent Komisijai įstatymais tiesiogiai pavesta reguliuoti valstybės reguliuojamas gamtinių dujų kainas, į kurias įeina ir gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos. Teismas vadovavosi GDĮ 7 straipsnio 2 dalimi ir pažymėjo, kad Komisija, nustatydamą viršutines paslaugų kainų ribas, reguliuoja perdavimo, skirstymo, skystinimo, laikymo ir garantinio tiekimo paslaugų kainas, reguliuoja gamtinių dujų sistemos balansavimo ir buitinių vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos paslaugų kainas. Taip pat Taryba rengia ir tvirtina nurodytų paslaugų kainų nustatymo metodikas, nustato sąnaudų padengimo mechanizmą, kuris turi skatinti efektyvumą ir, kiek įmanoma, padidinti ilgalaikę naudą vartotojams. Tuo tikslu Taryba turi atsižvelgti į kainų rodiklius, taikomus palyginamose rinkose (GDĮ 9 str. 4 d.). Teismas taip pat vadovavosi GDĮ 9 straipsnio 1, 15 dalimis.

66. Teismas atkreipė dėmesį, kad LVAT praktika analogiškose bylose priimta aiškinant Tarybos diskreciją apskaičiuojant gamtinių dujų kainų viršutines ribas, todėl tie patys principai taikytini ir vertinant Tarybos diskreciją nustatyti SGDT saugumo papildomąją dedamąją. Teismas nurodė, kad esminė Tarybos kompetenciją, apskaičiuojant SGDT saugumo dedamąją, kaip priedą, apibrėžianti įstatymine nuostata įtvirtinta SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalyje. SGDTĮ nuostatos pagrindu Taryba įtvirtino SGDT priedo apskaičiavimo tvarką Metodikoje. Teismas pažymėjo, kad SGDTĮ nuostatos atitiktis Konstitucijai vertinta KT, kuris 2015 m. balandžio 3 d. nutarimu pripažino, kad SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalis (2012 m. birželio 12 d. redakcija) neprieštaravo Konstitucijai.

67. Pasisakydamas dėl pareiškėjo teiginių, kad SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje nurodytas baigtinis sąrašas veiksnių, kurie nevertinami nustatant vidutinę importo kainą, tačiau Taryba, neturėdama teisės, praplėtė šį sąrašą, teismas vadovavosi SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalimi, Vidutinės svertinės gamtinių dujų importo kainos nustatymo metodikos 7 punktu ir nesutiko su pareiškėjo argumentais dėl SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies pažeidimo, nes SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies antrąjį sakinį aiškina sistemiškai tiek SGDTĮ, tiek kitų paminėtų teisės aktų nuostatų prasme, o ne pažodžiui ir siaurai. Teismas nurodė, kad SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies pirmasis sakinyje įpareigoja Komisiją įvertinti ir kitus objektyviai reikšmingus veiksnius. Teismas darė išvadą, kad įstatymai Komisijai suteikia diskrecijos teisę nustatyti, kokios objektyviai reikšmingos aplinkybės, nustatant Vidutinę importo kainą, turi būti įvertintos bei kokios aplinkybės pripažįstamos kaip nereikšmingos, nevertinamos. Teismas konstatavo, kad Komisija turėjo ne tik leidimą veikti, bet ir pareigą veikti, nustatyti SGDTĮ, todėl viešosios teisės leidimo principo (gali daryti tik tai, kas jam tiesiogiai yra leidžiama) nepažeidė. Teismas pažymėjo, kad pareiškėjas nepateikė jokių argumentų dėl Komisijos atliktų skaičiavimų nustatant SGDT dedamąją neteisingumo, todėl darė išvadą, kad aiškos klaidos atvejis neįrodytas. Teismas pažymėjo, kad teismas neatlieka to ekonominio tyrimo ir vertinimo, kuris įstatymu yra pavestas Komisijai, ir nepriima tų sprendimų, kuriuos priimti, atlikus atitinkamą tyrimą ir vertinimą, įstatymu yra priskirta Komisijai.

68. Teismas neturėjo pagrindo sutikti su pareiškėjo argumentais, kad Nutarimais pažeidžiant pamatinius ES teisėkūros principus yra sukurtas ES teisėje nenumatytas ir jai prieštaraujantis teisinis reguliavimas (pažeidžiama ES sutarties 4 straipsnio 3 dalis ir Reglamentas 715/2009, netinkamai įgyvendinta Direktyva 2009/73/EB). Teismas vadovavosi SGDTĮ 5 straipsnio 2 dalimi ir pažymėjo, kad Europos Komisija, įvertinusi Lietuvos Respublikos gamtinių dujų sektoriaus specifiką, 2013 m. lapkričio 20 d. sprendime Nr. SA.36740 pažymėjo, jog Direktyvos 2009/73/EB ir Reglamento 715/2009 nuostatos nedraudžia numatyti, kad įgaliojti perdavimo sistemos operatoriai rinkti valstybės nustatytus specialius mokesčius iš dujų naudotojų ir laikė SGDT priedą suderinamu su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir 106 straipsnio 2 dalį. Nors SGDT priedo terminija keitėsi, SGDT dedamosios paskirtis išliko ta pati. Teismas nurodė, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. taikomą (priimtą 2015 m. lapkričio 17 d. SGDTĮ pakeitimo įstatymu) valstybės pagalbos SGDT schemą, suderino ir patvirtino Europos Komisija 2018 m. spalio 31 d. sprendimu SA.44678. Europos Komisija 2019 m. rugsėjo 19 d. priėmė sprendimą Nr. SA.53074 (2019/N), kuriuo buvo pritarta 2018 m. gruodžio 18 d. SGDTĮ 5 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatyme įtvirtintoms priemonėms, leidžiančioms mažinti metinius SGDT išlaikymo kaštus. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. T-193/19 Europos Komisijos 2018 m. spalio 31 d. sprendimas dalyje dėl nuo 2019 m. teikiamo SGDT priedo buvo pripažintas teisėtu. LVAT 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-685-968/2021 nurodė, kad Komisija, analizuodama SGDT finansavimo modelį, kuris nesiremia vien tik vartotojų – tarp jų ir pareiškėjo – lėšomis per SGDT priedą, dalis jo finansavimo šaltinių yra skolintos lėšos, veikė savo kompetencijos ribose, nepadarė aiškos klaidos, nepiktinaudžiavo įgaliojimais, akivaizdžiai neperžengė diskrecijos ribų. Teismas darė išvadą, kad įsiteisėjusiais Europos Komisijos ir teismų sprendimais prieštaravimas ES teisės aktams nekonstatuotas. Teismas atmetė pareiškėjo argumentus, jog Nutarimu pažeisti teisinio tikrumo, teisėtų lūkesčių, proporcingumo, skaidrumo gamtinių dujų rinkoje principai, padaryti ES teisės pažeidimai, susiję su teisės į nuosavybę apribojimais. Teismas pabrėžė, kad tokių pažeidimų nekonstatavo nei Komisija, nei LVAT, nei Europos Sąjungos Bendrasis Teismas. Teismas pažymėjo, kad argumentai dėl minėtų principų pažeidimo atmetami taip pat ir dėl to, jog jie subjektyvūs (pagrįsti pareiškėjo

subjektyviu nesutikimu su egzistuojančiu teisiniu reguliavimu), neteisinės prigimties (susiję su ekonominiu vertinimu, kurio teismas neatlieka), paremti neteisingu teisės aktų interpretavimu (tai patvirtinta nacionalinių ir ES institucijų bei teismų).

69. Teismas atmetė pareiškėjo argumentus, kad Nutarimu pažeistos valstybės pagalbos taisyklės dėl to, kad apskritai yra teikiama valstybės pagalba ir dėl to, kad toks valstybės pagalbos teikimas yra nesuderintas su Europos Komisija (SESV 107, 108 straipsnio 3 dalies, Reglamento (EB) Nr. 2015/1589 ir Direktyvos Nr. 2009/73/EB pažeidimas). Teismas pažymėjo, kad nutarimas yra tik tam tikro reguliavimo įgyvendinamasis dokumentas. Valstybės pagalba suteikiama įtvirtinant teisinį reguliavimą ir nutarimas tėra konkretus teisinį reguliavimą įgyvendinantis instrumentas. Teismui nekilo abejonių dėl bylai aktualių teisės aktų atitikimo aukštesnės galios teisės aktams ir ES teisės aktams. Valstybės pagalbos priemonių suderinamumas su vidaus rinka yra išimtinės Europos Komisijos kompetencijos klausimas, t. y. būtent Europos Komisija yra įgaliota įvertinti, ar valstybės pagalbos priemonės suderinamos su vidaus rinka SESV 107 straipsnio požiūriu. Teismas pažymėjo, kad Europos Komisija 2018 m. spalio 31 d. sprendimu byloje Nr. SA 44678 C(2018) 7141 final dėl valstybės pagalbos SGD terminalui Lietuvoje modifikavimo suderino nuo 2019 m. teikiamą SGDT priedą. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu T-193/19 Europos Komisijos 2018 m. spalio 31 d. sprendimo dalis dėl nuo 2019 m. teikiamo SGDT priedo buvo pripažinta teisėta. Teismas nenustatė procedūrinių pažeidimų, valstybės pagalbos priemonių teikimas buvo laiku suderintas su Europos Komisija. Europos Sąjungos Bendrasis Teismas sprendimu patvirtino, kad 2019 m. pakeitimais suteikta valstybės pagalba atitinka teisės aktų reikalavimus, nevirsija mažiausios būtinos pagalbos ir yra proporcinga.

70. Teismas atmetė pareiškėjo argumentus, jog Nutarimas yra neteisėtas, nes neteisėtos valstybės pagalbos dydžiu privalėjo būti mažinama sekančiais laikotarpiais (nuo 2019 m.) nustatoma SGDT dedamoji, tačiau tai nebuvo padaryta. Pareiškėjas šį savo argumentą grindžia tuo, kad 2016–2018 m. laikotarpiu teikta valstybės pagalba UAB „Ignitis“ (įskaitant ir SGDT dedamąją) buvo pripažinta neteisėta, tačiau teismas pabrėžė, kad šis teiginys nėra įrodytas. Teismas vadovavosi LVAT 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-685-968/2021, kurioje teigiama, kad nėra pagrindo konstatuoti, jog procedūros pažeidimas (valstybės pagalba buvo suteikta anksčiau, nei ji buvo suderinta su Europos Komisija) nulėmė nepagrįsto sprendimo priėmimą. Europos Komisija sprendime C(2013)7884 padarė išvadą, kad numatomoms priemonėms suteikiama valstybės pagalba nevirsija mažiausios būtinos pagalbos ir apskritai yra proporcinga. Konstitucinis Teismas 2015 m. balandžio 3 d. nutarimu įvertino nagrinėjamoje byloje aktualių nuostatų atitikimą Konstitucijai. Ginčijami Komisijos nutarimai priimti remiantis konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, yra motyvuoti, pagrįsti faktinėmis aplinkybėmis. LVAT padarė išvadą, kad pareiškėjas nenurodė aplinkybių, kurios leistų daryti išvadą, kad dėl valstybės pagalbos priemonių teikimo AB „Klaipėdos nafta“, pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, jo atžvilgiu priimti ir byloje ginčijami Nutarimai pažeidė pareiškėjo teises.

71. Teismo vertinimu, pareiškėjas taip pat nepagrįstai teigia, kad Nutarimu nustatyta SGDT dedamoji monopolizuoja rinką ir iškraipo konkurenciją, riboja laisvą prekių judėjimą. SGDT yra naudingas konkurencijos atžvilgiu, kadangi prisideda prie bendros svarbos tikslo – užtikrinti tiekimo saugumą. Teismas vadovavosi Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu T-193/19, kuriuo Europos Komisijos 2018 m. spalio 31 d. sprendimo dalis dėl nuo 2019 m. teikiamo SGDT priedo buvo pripažinta teisėta. Pasisakydamas dėl pareiškėjo argumentų, kad priimant Nutarimą buvo pažeistas skaidrumo principas, kai apie posėdį, kuriame turėjo būti tvirtinamas Nutarimas, pareiškėjas buvo informuotas tik išvakarėse, pareiškėjas turėjo ribotas galimybes pilnai susipažinti su medžiaga ir tinkamai pasiruošti posėdžiui, teismas vadovavosi EĮ 8 straipsnio 2 dalimi, 19 straipsnio 3 dalimi, GDĮ 9 straipsnio 2, 16 dalimis, Komisijos 2012 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. O3-47 patvirtinto Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos darbo reglamento (toliau – ir Reglamentas) 47, 48, 55 punktais ir pažymėjo, kad Reglamente numatyta Komisijos teisė trijų Komisijos narių iniciatyva rengti posėdžius bei esant reikalui klausimus nagrinėti skubos tvarka. Teismas nustatė, kad Nutarimas buvo priimtas neeiliniame Komisijos posėdyje, o klausimas šiame posėdyje dėl SGDT dedamosios nustatymo 2019 metams buvo nagrinėtas kaip papildomas klausimas. Teismas atkreipė dėmesį, kad Dujų skyriaus pažymoje nurodyta, jog teikimą SGDT dedamosios 2019 metams nustatymo klausimą nagrinėti 2018 m. gruodžio 31 d. posėdyje teikė trys Komisijos nariai. Teismas nustatė, kad pareiškėjas apie Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. posėdį buvo informuotas 2018 m. gruodžio 28 d. Šią aplinkybę patvirtina Komisijos 2018 m. gruodžio 28 d. raštas Nr. R2-(VV)-2783, kurio adresatų sąrašas tarp rašto gavėjų buvo nurodytas ir pareiškėjas. Tai, kad pareiškėjui 2018 m. gruodžio 28 d. elektroniniu paštu buvo išsiųstas minėtas raštas bei pareiškėjas buvo informuotas apie vykstantį Komisijos posėdį, patvirtina pareiškėjui išsiųsta elektroninio laiško kopija. Atsižvelgęs į nustatytas aplinkybes, teismas atmetė pareiškėjo teiginį, kad Komisija jo neinformavo apie 2018 m. gruodžio 31 d. posėdį, nes tai neatitinka faktinių aplinkybių.

72. Teismo vertinimu, pareiškėjo teisės nebuvo pažeistos todėl, kad jis apie neeiliniame Komisijos posėdyje nagrinėtą papildomą klausimą buvo informuotas prieš dvi kalendorines dienas. Teismas pažymėjo, kad griežtus terminus nustato teisės aktai ir Komisija bei kiti asmenys turi jų laikytis. Be to, tarp šalių susiklostę santykiai yra tęstiniai ir tokia praktika (dalyviai yra profesionalai, turintys patirties, anksčiau ne kartą dalyvavę procedūroje) yra įprasta. Komisija tam, kad suskaičiuotų SGDT dedamąją, turėjo įvertinti neseniai pateiktus duomenis. Teismas, atsižvelgęs į informacijos gavimo datas, nekonstatavo nepagrįsto delsimo ar piktnaudžiavimo valdžia. Teismas pažymėjo, kad pareiškėjui buvo pranešta elektroniniu pranešimu 2018 m. gruodžio 28 d., posėdis turėjo vykti 2018 m. gruodžio 31 d. Teismas atkreipė dėmesį, kad nei po Komisijos posėdžio, nei skunde teismui, nei atnaujinus bylos nagrinėjimą po sustabdymo ir teikiant rašytinius paaiškinimus, pareiškėjas nepateikė argumentų, ko jis nespėjo įvertinti, kas neteislingai apskaičiuota, kokias klaidas padarė Komisija, kurių jis negalėjo nurodyti per posėdį, nes turėjo per mažai laiko. Nesant tokių argumentų ir įrodymų, teismas nekonstatavo procedūrinio pažeidimo. Teismas atkreipė

dėmesį, kad LVAT informavimą išvakarėse pripažino neesminiu procedūriniu pažeidimu (2021 m. rugsėjo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-685-968/2021).

73. Pasisakydamas dėl pareiškėjo prašymo kreiptis į LVAT su prašymu ištirti Komisijos priimtų norminių administracinių aktų teisėtumą, teismas vadovavosi ABTĮ 114 straipsnio 1 dalimi, 113 straipsnio 2 dalimi ir laikė nepagrįstu pareiškėjo prašymą kreiptis į LVAT, nes nagrinėjamu atveju Komisija pasikeitus teisiniam reguliavimui nuo 2019 m. sausio 1 d. priėmė naujus teisės aktus ir pripažino netekusiais galios teisės aktus. Teismas pažymėjo, kad Komisijos 2015 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. O3E-650 „Dėl prognozuojamos gamtinių dujų rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta metodika neteko galios nuo 2019 m. sausio 1 d. Teismui nekilo abejonų dėl Komisijos priimto norminio administracinio akto, kuriuo pakeista Metodika, atitikties aukštesnės galios teisės aktams byloje aktualiais pagrindais. Teismo vertinimu, Komisija savo kompetencijos neviršijo, priešingai – įgyvendino pareigas, nustatytas SGGTĮ. Teismas konstatavo, jog Komisijos Nutarimas, kuriuo nustatyta gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos 2019 metams, yra priimtas laikantis teisės aktų reikalavimų, Komisijai veikiant teisės aktų suteiktos kompetencijos ribose, atitinka VAĮ ir kitų teisės aktų reikalavimus. Teismas nenustatė aiškių Komisijos klaidų, piktnaudžiavimo įgaliojimais ar diskrecijos ribų peržengimo. Priimant Nutarimą, buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, faktinės aplinkybės sutampa su padaryta išvada, todėl Nutarimas laikytinas teisėtu bei pagrįstu. Teismas atmetė pareiškėjo skundus, taip pat netenkino pareiškėjo prašymo priteisti jam bylinėjimosi išlaidas.

74. Teismas atkreipė dėmesį, kad AB „Klaipėdos nafta“ atsiliepime prašė priteisti patirtas bylinėjimosi išlaidas, tačiau neįvardijo nei konkrečios bylinėjimosi išlaidų sumos, nei pateikė rašytinius įrodymus, pagrindžiančius patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Pasisakydamas dėl UAB „Amber Grid“ prašymo priteisti jo naudai iš pareiškėjo bylinėjimosi išlaidas, teismas nustatė, kad pateikti duomenys patvirtina, jog UAB „Amber Grid“ patyrė 5 447,09 Eur dydžio išlaidų. Teismo vertinimu, prašoma priteisti bylinėjimosi išlaidų suma, įvertinus tai, kad už kai kuriuos atstovavimo veiksmus prašoma priteisti mažesnė nei rekomenduotina Rekomendacijų suma, iš esmės yra pagrįsta, protinga bei teisinga, atitinkanti Rekomendacijų nurodytus priteistinus dydžius, todėl priteistina. Teismas, atsižvelgdamas į nagrinėtos bylos pobūdį, sudėtingumą, apimtį, sprendė, jog nėra pagrindo papildomai mažinti priteistinas bylinėjimosi išlaidas. Teismo vertinimu, priteistina suma, atsižvelgiant į bylos sudėtingumą ir pobūdį, nėra per didelė, atitinka teisingumo principą bei atlygina bylą laimėjusios šalies patirtas išlaidas. Teismas, vertindamas EM prašymą priteisti bylinėjimosi išlaidas, nurodė, kad EM nepagrindė, jog jos vidiniai resursai nepajėgūs teisme atstovauti savo pozicijoms. Todėl teismas, atsižvelgdamas į LVAT praktiką, įvertinęs išnagrinėtos administracinės bylos pobūdį ir apimtį, konstatavo, jog EM prašomos atlyginti bylinėjimosi išlaidos neatitinka būtinumo kriterijaus, todėl nėra pagrindo tenkinti prašymą priteisti šias išlaidas. Teismas atmetė AB „Klaipėdos nafta“ prašymą atlyginti bylinėjimosi išlaidas, nes nepateikti konkretūs paskaičiavimai ir įrodymai apie patirtas bylinėjimosi išlaidas.

III.

75. Pareiškėjas AB „Achema“ apeliaciniu skundu prašo panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priimti naują sprendimą – panaikinti Nutarimus. Pareiškėjas taip pat prašo sustabdyti bylos nagrinėjimą iki Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme bus išnagrinėta administracinė byla Nr. eA-1875-789/2022, priteisti patirtas bylinėjimosi išlaidas.

76. Pareiškėjas nurodo, kad teismas padarė SESV 108 straipsnio 3 dalies draudimo, Konstitucinio akto dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje (toliau – ir Konstitucinis aktas) 2 dalies aiškinimo ir taikymo pažeidimus ir priėjo klaidingas išvadas dėl Nutarimų, kurie prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktams, teisėtumo. Pareiškėjo teigimu, teismas nepagrįstai nevertino UAB „Ignitis“ nuo 2016 m. birželio 1 d. teikiamos valstybės pagalbos Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimo ir SESV 108 straipsnio 3 dalies kontekste. Pareiškėjas pažymi, kad teismas neatsižvelgė į tai, jog Nutarimai prieštarauja Metodikos nuostatomis, reglamentuojančiomis prievolę nustatant SGGT dedamosios dydį 2019 m., įvertinti ir praėjusio laikotarpio susidariusį paskirtojo tiekėjo sąnaudų dėl paskirtojo tiekėjo mokėtiną faktinę kainą už įsigytą išdujinto ir (ar) perkrauto būtiną kiekio dalį ir vidutinę importo kainą skirtumą, nors Europos Sąjungos Bendrasis Teismas panaikino Europos Komisijos sprendimo dalį, kuria buvo suderinta 2016 m.–2019 m. UAB „Ignitis“ teikta valstybės pagalba. Pareiškėjo teigimu, teismas neįvertino nuo 2016 m. sausio 1 d. valstybės pagalbos schemos pakeitimų UAB „Ignitis“ atžvilgiu lyginant su 2013–2015 m. laikotarpiu ir nepagrįstai laikė šią valstybės pagalbą notifikuota ir 2013 m. lapkričio 20 d. suderinta, nors SGGTĮ įstatymu buvo suteikta nauja valstybės pagalba UAB „Ignitis“ pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį ir Konstitucinio akto 2 dalį.

77. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad Europos Komisija 2018 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. SA.44678 C(2018) 7141 final suderino valstybės pagalbą UAB „Ignitis“ už 2016 m.–2018 m. laikotarpį. Tačiau šią Europos Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos derinimo UAB „Ignitis“ laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. dalį panaikino Europos Sąjungos Bendrasis Teismas 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu. Kadangi taikoma valstybės pagalba laikotarpį nuo 2016 m. iki 2018 m. yra nesuderinta su Europos Komisija, pareiškėjo teigimu, tokią valstybės pagalbą nustatantys nutarimai privalo būti panaikinti. Pareiškėjas nurodo, kad teismas, nestabdydamas bylos nagrinėjimo, nepagrįstai neįvertino aplinkybių, susijusių su valstybės pagalbos UAB „Ignitis“ teikimu laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimu buvo panaikinta dalis Europos Komisijos sprendimo suderinanti šios valstybės pagalbos teikimą. Pareiškėjo teigimu, teismas turėjo nustatyti, jog 2016–2018 m. laikotarpiu rinkta SGGT dedamosios dalis privačiam pelno siekiančiam ūkiui

subjektui – tuometiniam UAB „Litgas“, kurio teises ir pareigas yra perėmęs UAB „Ignitis“, atitinka visus SESV 107 straipsnio 1 dalyje nurodytus požymius. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad, priešingai nei nurodė teismas, pareiškėjas pateikė argumentus dėl nustatyto SGDT dedamosios dydžio neteisėtumo, tačiau teismas jų nevertino. Pareiškėjas akcentuoja, kad teismui nagrinėjant bylą aktualu buvo įvertinti UAB „Ignitis“ teiktos nesuderintos valstybės pagalbos dydį. Nustačius UAB „Ignitis“ gautos valstybės pagalbos dydį laikotarpiu nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d., kuri yra nesuderinta su Europos Komisija, todėl prieštarauja tiek ES, tiek ir nacionaliniam teisiniam reglamentavimui, pareiškėjo teigimu, teismas turėjo vertinti metodikos, kurios pagrindu priimti Nutarimai, nuostatas. Pareiškėjas pažymi, kad teismas nepagrįstai neįvertino, ar atsakovui priimant Nutarimus nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas.

78. Pareiškėjas nurodo, kad UAB „Ignitis“ gavus 78 631 120 Eur su Europos Komisija nesuderintos valstybės pagalbos, šios lėšos privalėjo būti įvertintos nustatant SGDT dedamąją vėlesniems laikotarpiams, taigi ir nustatant SGDT dedamąją Nutarimais. Pareiškėjo teigimu, teismas, vertindamas Nutarimų teisėtumą, neatsižvelgė į tai, kad Nutarimai prieštarauja Metodikai, kurios pagrindu jie buvo priimti. Nustačius, kad priimant Nutarimus buvo vertinama UAB „Ignitis“ suteikta nesuderinta valstybės pagalba, pareiškėjo manymu, teismas neturėjo galimybės savarankiškai įvertinti UAB „Ignitis“ gautos permokos įtakos Nutarimais nustatytam SGDT dedamosios dydžiui, todėl Nutarimai turėjo būti panaikinti. Pareiškėjas daro išvadą, kad Nutarimai yra neteisėti, kadangi jais SGDT dedamosios dydis nustatytas nesilaikant Metodikos nuostatų.

79. Pareiškėjas nurodo, kad teismas pažeidė SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį, nesilaikydamas nurodytoje nuostatoje numatyto imperatyvo skaičiuojant vidutinę gamtinių dujų importo kainą įvertinti objektyviai reikšmingus veiksniai. Pareiškėjas pažymi, kad atsakovas, nustatydamas SGDT dedamąją nuo 2019 m. sausio 1 d., nevertino gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų ir dvišalėmis sutartimis suprekiatų gamtinių dujų balansavimo kiekių ir kainų, todėl Nutarimai prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktui – SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies nuostatoms. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad šių veiksmų nevertinimo galimybė nėra numatyta nei SGDTĮ, nei kitų teisės aktų nuostatose, todėl atsakovas, vadovaudamasis SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalimi, skaičiuodamas vidutinę importo kainą, privalėjo įvertinti ir gamtinių dujų kiekius, tiekiamus iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudas ir dvišalėmis sutartimis suprekiatų gamtinių dujų balansavimo kiekius ir kainas. Pareiškėjas pažymi, kad skaičiuojant vidutinę importo kainą ignoruojant šiuos gamtinių dujų kiekius ir kainas nėra gaunama objektyvi ir visą rinką atspindinti vidutinė importo kaina, todėl nėra nustatomas ir objektyvus SGDT dedamosios dydis, taigi atsakovas privalėjo įvertinti šiuos veiksniai skaičiuojant vidutinę importo kainą. Pareiškėjas pažymi, kad teismas nepasisakė dėl šių aplinkybių nevertinimo nustatant vidutinę gamtinių dujų importo kainą ir tik formaliai nurodė, kad atsakovas įvertino visas reikšmingas aplinkybes, tačiau teismas tokios savo pozicijos nepagrindė jokiais teisės nuostatomis. Pareiškėjas daro išvadą, kad teismas paliko galioti Nutarimus, kurie prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktui – SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies nuostatoms.

80. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad nei pačioje Metodikoje dėl vidutinės importo kainos, nei teisės aktuose (neapsiribojant SGDTĮ), kuriuos įgyvendinant parengta ir kuriems negali prieštarauti ši metodika, nėra pateikiami motyvai, kodėl nurodytos aplinkybės yra nevertinamos nustatant vidutinę gamtinių dujų importo kainą, ir / arba nėra suteikiama teisė atsakovui savo nuožiūra tokias aplinkybes savavališkai išskirti. Pareiškėjas daro išvadą, kad Metodikos dėl vidutinės importo kainos 7.3 ir 7.5 punktai yra nesuderinami su aukštesnės galios teisės aktais, visų pirma, su SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies nuostatomis. Atsakovo patvirtinta Metodika dėl vidutinės importo kainos sudaro realias prielaidas nustatant vidutinę gamtinių dujų importo kainą iškreipti objektyvią gamtinių dujų rinkos kainą, dėl to neužtikrina įstatymuose numatytų ir pačioje metodikoje deklaruojamų tikslų įgyvendinimo.

81. Pareiškėjas nurodo, kad teismas padarė nepagrįstą išvadą, jog įstatymai Komisijai suteikia diskrecijos teisę nustatyti, kokios objektyviai reikšmingos aplinkybės, nustatant vidutinę importo kainą, turi būti įvertintos bei kokios aplinkybės pripažįstamos kaip nereikšmingos, nevertinamos. Komisija turėjo ne tik leidimą veikti, bet ir pareigą veikti, nustatyti SGDTĮ, todėl viešosios teisės leidimo principo (gali daryti tik tai, kas jam tiesiogiai yra leidžiama) nepažeidė, tačiau konkrečiai nenurodė, koks įstatymas ir kokia nuostata suteikė teisę atsakovui išplėsti sąrašą aplinkybių, kurios nėra vertinamos nustatant vidutinę importo kainą. Pareiškėjo teigimu, tokia teismo išvada yra neteisėta ir nepagrįsta jokiais teisės aktų nuostatomis. Pareiškėjas daro išvadą, kad atsakovas, viršydamas jam suteiktą kompetenciją, išplėtė sąrašą aplinkybių, kurios nėra vertinamos nustatant vidutinę gamtinių dujų importo kainą, ir nevertindamas šių aplinkybių priėmė Nutarimus, kurie prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktams.

82. Pareiškėjo teigimu, atsakovui nustatant SGDT dedamosios dydį nevertinant gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų ir dvišalėmis sutartimis suprekiatų gamtinių dujų balansavimo kiekių ir kainų priimti Nutarimai prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktams, visų pirma, SGDTĮ 11 straipsnio 5 daliai. Atsakovui tvirtinant Metodiką dėl vidutinės importo kainos, prieštaraujančią SGDTĮ 11 straipsnio 5 daliai, atsakovas viršijo jam suteiktą viešojo administravimo subjekto kompetenciją. Todėl teismas padarė nepagrįstą išvadą, kad Nutarimai neprieštarauja įstatymams, o atsakovas veikė jam suteiktos kompetencijos ribose.

83. Pareiškėjas laikosi pozicijos, kad egzistuoja ABTĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintas pagrindas stabdyti bylos nagrinėjimą, kadangi byla negali būti nagrinėjama iki bus išspręsta kita byla, todėl teismas privalėjo sustabdyti bylos nagrinėjimą.

84. Pareiškėjas pažymi, kad teismas neištyrė ir nevertino atsakovo padaryto procedūrinio pažeidimo be pagrindo rengiant skubų posėdį Nutarimų priėmimui. Pareiškėjas nurodo, kad teismas sprendime teigė, jog Reglamento

48 punktas numato galimybę trijų Komisijos narių iniciatyva rengti Komisijos posėdžius skubos tvarka. Tačiau teismas nenagrinėjo, ar toks atsakovo sprendimas buvo argumentuotas. Pareiškėjo teigimu, teismas turėjo ištirti ir įvertinti, ar buvo faktinių pagrindų šį klausimą į posėdžio darbotvarkę įtraukti skubos tvarka. Pareiškėjas nurodo, kad šiuo atveju nėra pateisinamas atsakovo elgesys, kuomet eilę metų iš eilės atsakovo posėdžiai, kuriuose yra tvirtinamos SGDT dedamosios, yra arba organizuojami skubos tvarka, arba šie klausimai į posėdžio darbotvarkę įtraukiami kaip papildomi klausimai ir skubos tvarka. Pareiškėjas pažymi, kad šioje byloje atsakovo padaryto procedūrinio pažeidimo pasekmės yra visiškai skirtingos, nei buvo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-685-968/2021.

85. Pareiškėjas nurodo, kad teismas nepagrįstai priteisė bylinėjimosi išlaidas AB „Amber Grid“. Pareiškėjas paaiškina, kad AB „Amber Grid“ turi savus vidinius teisininkus, klausimas, dėl kurio vyksta ginčas byloje šiam dalyviui yra aiškus ir suprantamas, todėl advokatų ir/ar advokatų padėjėjų pagalbos byloje nereikėjo. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad kitą trečiąją suinteresuotą asmenį UAB „Ignitis“ šioje byloje atstovavo šios įmonės vidiniai teisininkai. Pareiškėjo teigimu, AB „Amber Grid“ prašytos priteisti išlaidos jau yra įskačiuotos į Nutarimais tvirtintą SGDT saugumo dedamąją.

86. Atsakovas Taryba atsiliepiu į pareiškėjo apeliacinį skundą prašo apeliacinį skundą atmesti ir pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą, taip pat netenkinti pareiškėjo prašymo stabdyti šios bylos nagrinėjimą.

87. Atsakovas atkreipia dėmesį, kad Pakeitimo įstatymo nuostatos imperatyviai nustato, jog SGDT būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstos sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka įtraukiamos į SGDT dedamąją. Atitinkamai, Nutarimu įgyvendinamas nacionalinis reguliavimas. Atsakovas pažymi, jog pareiškėjas nepateikė jokių argumentų, suponuojančių kitokį SGDT būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstų sąnaudų vertinimą ar nuostatų, leidžiančių nesilaikyti Pakeitimo įstatymo. Atsakovas nurodo, kad Taryba, priimdama Nutarimą ir nustatydamą SGDT dedamąją, įsigaliojusią nuo 2019 m. sausio 1 d., vadovavosi tuo metu galiojusiu nacionaliniu teisiniu reglamentavimu, kuris Tarybą įpareigojo nustatyti SGDT dedamąją. Atsakovas daro išvadą, kad Taryba, vadovaudamasi Nutarimo priėmimo metu galiojusiu teisės aktų nuostatomis, teisėtai, pagrįstai bei nepažeisdama teisės aktų nuostatų, priėmė Nutarimą, kuriuo buvo nustatyta SGDT dedamoji. Atsakovo teigimu, SGDT finansavimo modelio kvestionavimas ir vertinimas valstybės pagalbos aspektu, taip pat ES teisės aktų perkėlimas į nacionalinę teisę yra nacionalinės energetikos politikos klausimai, priskirtini Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos (EM) bei konkurencijos priežiūrą atliekančios kompetentingos institucijos kompetencijai, todėl šiuo klausimu, kaip ir bylą nagrinėjant teisme, Taryba nepasisako, kadangi neturi tam kompetencijos.

88. Pasisakydamas dėl vidutinės svertinės gamtinių dujų importo į Lietuvos Respubliką kainos nustatymo, atsakovas nesutinka su pareiškėjo teiginiu, jog teismas pažeidė SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį, nesilaikydamas šioje dalyje numatyto imperatyvo skaičiuojant vidutinę importo kainą įvertinti objektyviai reikšmingus veiksnus, kadangi teismui nesuteikta kompetencija atlikti kokius nors veiksmus, susijusius su vidutinės importo kainos skaičiavimu ar ekonominės analizės atlikimu. Tokia kompetencija išimtinai suteikta tik Tarybai, todėl teismas negalėjo pažeisti SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies ar kitų teisės aktų nuostatų. Taryba nurodo, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus SGDTĮ pakeitimams, aktualios SGDTĮ redakcijos 5 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad SGDT, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudos, kurių nėra galimybės finansuoti iš kitų bendrovei prieinamų šaltinių, taip pat SGDT, jo infrastruktūros ir jungties pastoviosios eksploatavimo sąnaudos, kurios nėra įtrauktos į kitas valstybės reguliuojamas kainas, bei SGDT būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstos sąnaudos Tarybos nustatyta tvarka įtraukiamos į gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos (SGDT dedamosios). Pagal SGDTĮ 11 straipsnio 4 dalies 1 punktą, prie paskirtojo tiekėjo SGDT būtinąjo kiekio tiekimo pagrįstų sąnaudų yra priskiriamas skirtumas tarp paskirtojo tiekėjo už SGDT būtinąjo kiekio įsigijimą mokėtinos kainos už per atskaitinį mėnesį išdujintą ir (ar) perkrautą SGD kiekį ir Tarybos nustatytos vidutinės faktinės atskaitinio mėnesio svertinės gamtinių dujų importo į Lietuvos Respubliką kainos (vidutinė importo kaina). Vidutinė importo kaina, vadovaujantis objektyvumo ir skaidrumo principais, apskaičiuojama Tarybos nustatyta tvarka, įvertinant gamtinių dujų importą vykdančių tiekimo įmonių importuojamų gamtinių dujų kainas ir kitus objektyviai reikšmingus veiksnus. Nustatant vidutinę importo kainą, importuotų ir neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudojamų gamtinių dujų importo kaina ir paskirtojo tiekėjo mokėtina kaina už SGDT būtinąjo kiekio įsigijimą nevertinama (SGDTĮ 11 str. 5 d.). Atsakovas pažymi, kad SGDTĮ nėra pateikiamas baigtinis aplinkybių bei veiksmų sąrašas, kurie vertinami nustatant vidutinę importo kainą, todėl Tarybai yra suteikiama diskrecijos teisė nustatyti, kokios objektyviai reikšmingos aplinkybės, nustatant vidutinę importo kainą, turi būti įvertintos bei kokios aplinkybės pripažįstamos nereikšmingomis ir nevertinamos. Tarybai įstatymų leidėjo yra suteikti tam tikri įgaliojimai valstybės reguliuojamų kainų srityje, *inter alia*, įgaliojimai nustatant vidutinės importo kainos nustatymo tvarką bei tvirtinant vidutinę importo kainą, ir Taryba turi diskrecijos teisę, atsižvelgdama į SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje įtvirtintus kriterijus, pasirinkti ekonominio reguliavimo prioritetus bei priimti atitinkamus sprendimus.

89. Atsakovas pažymi, kad, vadovaujantis ABTĮ 3 straipsnio 2 dalimi, objektyviai numanomų reikšmingų veiksmų, reglamentuojant objektyvų ir skaidrų vidutinės importo kainos apskaičiavimą, nustatymas patenka į ekonominio tikslingumo kategoriją, kurios administraciniai teismai nevertina. Atsakovas sutiko su teismo sprendime išdėstyta pozicija, kad SGDTĮ nuostatos (įskaitant ir SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies nuostatas) turi būti aiškinamos sistemiškai, atsižvelgiant tiek į SGDTĮ, tiek į kitų teisės aktų nuostatų turinį. Atsakovo vertinimu, pareiškėjas nepateikė jokių argumentų dėl Tarybos atliktų skaičiavimų nustatant SGDT dedamąją neteisingumo. Atsakovas paaiškina, kad gamtinių dujų kiekiai, tiekiami iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudos nevertinamos, dėl šių aplinkybių: 1) gamtines dujas transportuojant iš saugyklų, transportuojamų gamtinių dujų kaina

visais atvejais padidėja, kadangi transportuojant dujas, prie gamtinių dujų (produkto) kainos yra pridedami ir tų gamtinių dujų, tiekiamų iš saugyklų, transportavimo ir saugojimo kaštai, kurie ne tik realiai padidintų galutinę gamtinių dujų kainą, tačiau kartu iškreiptų ir vidutinės importo kainos dydį; 2) gamtines dujas tiekiant iš saugyklų, galimos situacijos, kai iš saugyklų patiekti gamtinių dujų kiekiai gali būti apskaityti kelis kartus, todėl nepagrįstai būtų iškreipiami importuotų gamtinių dujų kiekiai, ko rezultate nebūtų užtikrinama objektyvi bei teisinga importuotų gamtinių dujų apskaita ir taip pat netinkamai būtų apskaičiuojama ir SGDT dedamoji; 3) vertinant gamtinių dujų kiekius, tiekiamus iš saugyklų, galimai, išaugtų pareiškėjo bei kitų asmenų mokėtinas SGDT dedamosios dydis. Atsakovas pažymi, kad tuo atveju, jeigu apskaičiuojant vidutinę importo kainą būtų vertinami ir pareiškėjo nurodyti veiksniai bei duomenys (neenergetinėms reikmėms suvartojami gamtinių dujų kiekiai bei iš saugyklų tiekiami gamtinių dujų kiekiai), Saugumo dedamoji išaugtų 0,23 proc. arba 1,28 Eur/(MWh/parą/metus), kas reiškia, jog pareiškėjo siūlymai kaip tik didintų, o ne mažintų mokėtiną SGDT dedamosios dydį bei kartu prieštarautų SGDTI 11 straipsnyje įtvirtintam teisiniam reglamentavimui.

90. Atsakovas nesutinka su pareiškėjo argumentais, kad Taryba savavališkai, pažeidžiant SGDTI nuostatas, Metodikos dėl vidutinės importo kainos 7.5 papunkčiu nustatė, kad, nustatant vidutinę importo kainą, nėra vertinami dvišalėmis sutartimis suprekiuotų gamtinių dujų balansavimo kiekiai ir kainos. Atsakovas atkreipia dėmesį, kad Metodikos dėl vidutinės importo kainos 7.5 papunktyje numatyta, jog nustatant vidutinę importo kainą nevertinami sudaryti gamtinių dujų rinkos išvestinių finansinių priemonių sandoriai, o ne dvišalėmis sutartimis suprekiuoti gamtinių dujų balansavimo kiekiai ir kainos. Atsakovas paaiškina, kad savo esme išvestinės finansinės priemonės naudojamos norint apsidrausti nuo gamtinių dujų kainų svyravimų, t. y. neigiamos įtakos, kurią gali sąlygoti nepalankūs pokyčiai dujų rinkoje. Išvestinės finansinės priemonės nėra pirkimo-pardavimo sandoriai, kurių metu yra perleidžiama nuosavybės teisė (pvz., kaip gamtinės dujos), todėl dėl savo neapibrėžtumo išvestinių finansinių priemonių sandoriai negali būti vertinami apskaičiuojant vidutinę importo kainą. Įmonių finansinėje atskaitomybėje, finansinių išvestinių priemonių sąnaudos ar iš tos veiklos gautos pajamos turėtų būti atspindimos prie finansinės veiklos sąnaudų ir (ar) pajamų, bet ne prie gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų arba pajamų už gamtinių dujų pardavimą. Skaičiuojant vidutinę importo kainą, vertinama praėjusio mėnesio įvykdytų sandorių (įsigytų gamtinių dujų) vertė, todėl vertinant išvestinių finansinių priemonių pagrindu atliktus sandorius iškyla rizika iškreipti vidutinę importo kainą bei netiksliai ją atspindėti.

91. Atsakovas atkreipia dėmesį, kad Metodika dėl vidutinės importo kainos buvo patvirtinta 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-465. Kaip nurodyta Dujų skyriaus 2018 m. gruodžio 21 d. pažymoje Nr. O5E-370 „Dėl Vidutinės importo svertinės gamtinių dujų importo kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ projektas dėl Metodikos dėl vidutinės importo kainos patvirtinimo vadovaujantis Komisijos 2011 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. O3-350 patvirtintomis Viešojo konsultavimosi dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos teisės aktų projektų taisyklėmis, buvo paskelbtas viešai konsultacijai nuo 2018 m. gruodžio 17 d. iki 2018 m. gruodžio 19 d. Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų informacinėje sistemoje ir Tarybos interneto svetainėje. Vykusios viešosios konsultacijos metu, 2018 m. gruodžio 19 d. raštu Nr. SD-2018/140 pastabas projektui pateikė ir pareiškėjas. Tačiau pareiškėjas nepateikė pastabų dėl Metodikos dėl vidutinės importo kainos 7.5 papunkčio nuostatų, kuriomis numatyta, kad nustatant vidutinę importo kainą nevertinami sudaryti gamtinių dujų rinkos išvestinių finansinių priemonių sandoriai. Atsakovas daro išvadą, kad pareiškėjo argumentai, susiję su Metodikos dėl vidutinės importo kainos nuostatų teisėtumu, Tarybos veikimu *ultra vires* (pažeidžiant ir viršijant Tarybai SGDTI pagrindu suteiktą diskrecijos teisę nustatant vidutinę importo kainą) yra nepagrįsti.

92. Atsakovas sutinka su teismo išvada, kad pareiškėjo prašymas mažinti nuo 2019 m. sausio 1 d. taikomą SGDT dedamąją yra nepagrįstas. Atsakovo teigimu, pareiškėjo prašymas stabdyti šios administracinės bylos nagrinėjimą yra nepagrįstas. Atsakovas pažymi, kad teismas tinkamai įvertino aplinkybes, susijusias su Tarybos posėdžio, kurio metu buvo priimtas Nutarimas, organizavimu. Atsakovas nurodo, kad, net nustačius, jog Taryba, priimdama Nutarimą, padarė procedūrinį pažeidimą (su kuo Taryba nesutinka), toks procedūrinis pažeidimas negalėjo ir neturėjo jokios įtakos Nutarimo priėmimui ir (ar) Tarybos atliktos vidutinės importo kainos ir SGDT dedamosios skaičiavimų teisingumui, o pareiškėjas šių aplinkybių įtakos Nutarimo teisėtumui nepagrindė ir neįrodė.

93. Trečiasis suinteresuotas asmuo EM atsiliepimu į pareiškėjo apeliacinį skundą prašo apeliacinį skundą atmesti ir pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą. Taip pat prašo netenkinti pareiškėjo prašymo sustabdyti šios administracinės bylos nagrinėjimą iki įsiteisės Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas byloje Nr. eA-1875-789/2022. EM prašo priteisti iš pareiškėjo bylinėjimosi išlaidas.

94. EM teigimu, nėra pagrindo mažinti Nutarimu nustatyto SGDT priedo dėl tariamai neteisėtos valstybės pagalbos, išmokėtos 2016–2018 m. laikotarpiu. EM atkreipia dėmesį, kad, priešingai nei tvirtina pareiškėjas, Europos Sąjungos Bendrasis Teismas nepripažino, kad 2016–2018 m. mokėtas SGDT priedas atitinka visus SESV 107(1) straipsnyje apibrėžtus valstybės pagalbos požymius, ir nepasisakė apie 2016–2018 m. mokėto SGDT priedo suderinamumą su vidaus rinka. Europos Sąjungos Bendrasis Teismas susikonsultavo į procedūrinio pobūdžio klausimus, todėl dėl 2016–2018 m. SGDT priedo teisinės prigimties nepasisakė. Šiuo metu nėra jokių teismų ar kitų institucijų sprendimų, kuriais būtų pripažinta, kad SGDT priedo mokėjimas 2016–2018 m. atitinka visus SESV 107 straipsnyje apibrėžtus valstybės pagalbos požymius ir/ar kad tokie mokėjimai pažeistų SESV 107 ir 108 straipsnių taisykles. Teismas pagrįstai konstatavo, kad pareiškėjas nerealizavo jam tenkančios įrodinėjimo pareigos ir neįrodė, kad 2016–2018 m. laikotarpiu mokamas SGDT priedas atitiko visus valstybės pagalbos požymius. EM teigimu, net jeigu 2016–2018 m. SGDT priedo mokėjimas pažeistų valstybės pagalbos taisykles (kas nėra įrodyta), tokia faktinė aplinkybė niekaip nelemia Nutarimo neteisėtumo. EM pažymi, kad nėra jokios teisės normos, kuri įpareigotų VERT spręsti

tariamai neteisėtos valstybės pagalbos pasekmių klausimo būtent tokiu būdu, kurį nurodo pareiškėjas, t. y. išskaičiuojant neteisėtą valstybės pagalbą iš kurių nors metų SGDT priedo mokėjimų. ES teisė nenumato teisinės pareigos VERT išieškoti tariamai neteisėtą valstybės pagalbą iš atitinkamų metų SGDT priedo mokėjimų. EM nesutinka su vertinimu, kad pareiga išskaičiuoti tariamai neteisėtą valstybės pagalbą (kurios neteisėtumas nebuvo įrodytas) galėtų kilti iš Metodikos 24, 26 punktų ir SGDTĮ. EM teigimu, SGDTĮ 11 straipsnio 4 ar 6 dalis nesukuria atsakovui pareigos išskaičiuoti neteisėtos valstybės pagalbos (kurios neteisėtumas nėra įrodytas) iš kurių nors metų SGDT priedo. Analogiška išvada darytina ir vertinant Metodikos 26 punkto nuostatas. Kadangi SGDTĮ ir Metodikos 26 punktas nereglamentuoja galimai neteisėto valstybės pagalbos išmokėjimo ir jo susigrąžinimo, pareiškėjo pateikta nuoroda į pažymą nepagrindžia, kad Nutarimu nustatytas SGDT priedas 2019 m. turėtų būti mažinamas anksčiau galimai neteisėtai išmokėtu SGDT priedo dydžiu. EM vertinimu, panaikinus Nutarimą, tokios išmokėtos lėšos nebeturėtų būti priskiriamos konkrečioms sąnaudoms, kadangi jos nebepatektų į minėtas kategorijas – panaikinus konkrečius VERT nutarimus išmokėtos lėšos nebebūtų laikomos SGDT priedo dalimi, taigi, atitinkamai nebebūtų laikomos ir išlaidomis, o tiesiog būtų laikomos nepagrįstomis pajamomis, kurias valstybė turi išieškoti iš UAB „Ignitis“.

95. EM nurodo, kad teismas tinkamai aiškino SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį, nurodydamas, kad skaičiuojant vidutinę importo kainą nebuvo privaloma įvertinti pareiškėjo skunde įvardintų veiksmų. EM sutinka su pirmosios instancijos teismo pozicija ir pažymi, kad pareiškėjas nepateikė jokių argumentų, kurie pagrįstų šių motyvų neteisėtumą ir nepagrįstumą. EM atkreipia dėmesį, kad pareiškėjas apeliaciniame skunde nebekelia klausimo dėl Vidutinės svertinės gamtinių dujų kainos metodikos teisėtumo bei neprašo inicijuoti norminio administracinio teisės akto teisėtumo tyrimo, kas lemia, kad Nutarimo pripažinti neteisėtu nėra pagrindo (nes teisės aktas, kuriuo vadovaujantis priimtas Nutarimas, yra teisėtas bei nebėra keliamas klausimų dėl jo teisėtumo). Teismas teisingai įvertino šios normos turinį bei pagrįstai nurodė, kad, sistemiškai aiškinant SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį, nėra pagrindo pripažinti, jog nustatydama veiksmus, kurie nėra aktualūs skaičiuojant vidutinę importo kainą, VERT viršijo jai suteiktus įgaliojimus. EM pažymi, kad pareiškėjo keliamas klausimas dėl Nutarimo prieštaravimo aukštesnės galios teisės aktui yra ne teisinis, bet ekonominis, kurio Lietuvos Respublikos administraciniai teismai neturi kompetencijos spręsti (ABTĮ 3 str. 2 d.). Kadangi SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje pateikiamų vertinamų ir nevertinamų veiksmų sąrašas nėra baigtinis, nevertindama gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų ir dvišalėmis sutartimis suprekiatų gamtinių dujų balansavimo kiekių ir kainų skaičiuodama vidutinę importo kainą Komisija neviršijo savo kompetencijos, nes vykdė jai SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalyje suteiktą pareigą nustatyti vidutinės importo kainos skaičiavimo tvarką. EM nesutinka su pareiškėju, kad teismas neištyrė ir neįvertino padaryto procedūrinio pažeidimo. VERT padarytas procedūrinis pažeidimas (jeigu toks būtų išvelgtas) nesudaro teisinio pagrindo naikinti skundžiamo Nutarimo.

96. Trečiasis suinteresuotas asmuo AB „Klaipėdos nafta“ atsiliepimu į pareiškėjo apeliacinį skundą prašo apeliacinį skundą atmesti ir pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą. Taip pat prašo netenkinti pareiškėjo prašymo sustabdyti šios administracinės bylos nagrinėjimą iki įsiteisės LVAT sprendimas byloje Nr. eA-1875-789/2022, prašo priteisti iš pareiškėjo bylinėjimosi išlaidas. AB „Klaipėdos nafta“ atsiliepimą į pareiškėjo apeliacinį skundą grindžia iš esmės analogiškais argumentais kaip ir EM atsiliepime į pareiškėjo apeliacinį skundą.

97. Trečiasis suinteresuotas asmuo AB „Amber Grid“ atsiliepimu į pareiškėjo apeliacinį skundą prašo apeliacinį skundą atmesti, netenkinti pareiškėjo prašymo stabdyti bylos nagrinėjimą, priteisti iš pareiškėjo bylinėjimosi išlaidas.

98. AB „Amber Grid“ atkreipia dėmesį, kad Europos Sąjungos Bendrasis Teismas 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu konstatavo, kad valstybės pagalba, teikta laikotarpiu nuo 2019 m., t. y. apimanti Nutarimą šioje byloje, atitinka ES teisę. Priešingai nei teigia pareiškėjas, nacionalinė teisė nėra įtvirtinusi reikalavimo neteisėtai išmokėtą valstybės pagalbą susigrąžinti iš kitiems kalendoriniams metams nustatomos SGDT dedamosios. Teisės aktų nuostatos, kuriomis remiasi pareiškėjas, yra taikomos kalbant apie prognozuojamas ir faktines teikimo sąnaudas, o ne apie neteisėtos valstybės pagalbos grąžinimą, koreguojant SGDT dedamosios dydį. Valstybės pagalbos egzistavimo ir jos suderinamumo klausimas neturi jokios įtakos Nutarimo teisėtumui. AB „Amber Grid“ teigimu, Nutarimas nesukuria nei pareigos mokėti SGDT dedamąją, nei suteikia teisę UAB „Ignitis“ gauti SGDT dedamosios lėšas – šį pagrindą sudaro pirmiausia SGDTĮ. VERT tik įgyvendina jai kitais teisės aktais priskirtas funkcijas, susijusias su SGDT dedamosios dydžio apskaičiavimu. Ne Nutarimas, o būtent kiti teisės aktai (SGDTĮ), kurie įpareigoja VERT priimti Nutarimą, ir suteikia UAB „Ignitis“ teisę gauti SGDT dedamosios lėšas. VERT negalėjo pažeisti pareigos suderinti pagalbos teikimo pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, kadangi neturėjo tokios pareigos. AB „Amber Grid“ vertinimu, priimant Nutarimą, VERT neperžengė jai įstatymais nustatytų kompetencijos ribų ir tinkamai įgyvendino jai aukštesniais teisės aktais nustatytas funkcijas. AB „Amber Grid“ pabrėžia, kad pareiškėjas neįrodė, jog 2016–2018 m. laikotarpiu UAB „Ignitis“ buvo teikiama valstybės pagalba.

99. AB „Amber Grid“ nurodo, kad teismas nepažeidė SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies, kadangi Metodikoje dėl vidutinės importo kainos pagrįstai neatsižvelgiama į gamtinių dujų kiekius, tiekiamus iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudas. AB „Amber Grid“ pažymi, kad teismas pagrįstai sprendė, jog nėra pagrindo sustabdyti bylos nagrinėjimą iki įsiteisės kitoje administracinėje byloje priimtas sprendimas, toks pagrindas neegzistuoja ir dabar. Teismas pagrįstai sprendė, kad, priimant Nutarimą, VERT neatliko jokio procedūrinio pažeidimo. Pareiškėjas nepateikė jokių argumentų, patvirtinančių, kad VERT sprendimas posėdyje dėl SGDT dedamosios nustatymo 2021 metams nagrinėti kaip papildomą klausimą skubos tvarka yra (ne)argumentuotas, taip pat nepaaiškina, kokią įtaką Nutarimo turiniui būtų turėjusi aplinkybė, jeigu pareiškėjas būtų informuotas apie

posėdžio datą anksčiau. Pareiškėjas nepateikia jokių argumentų dėl Nutarime esančių skaičiavimų neteisėtumo. AB „Amber Grid“ pabrėžia, kad teismas pagrįstai priteisė bylinėjimosi išlaidas iš pareiškėjo AB „Amber Grid“ naudai.

100. Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Ignitis“ atsiliepimu į pareiškėjo apeliacinį skundą prašo apeliacinį skundą atmesti, taip pat netenkinti pareiškėjo prašymo dėl bylos sustabdymo.

101. UAB „Ignitis“ teigimu, Nutarimas negali pažeisti valstybės pagalbos taisyklių, todėl pareiškėjo apeliaciniu skundu keliami valstybės pagalbos klausimai byloje nėra reikšmingi, nenagrinėtini ir nevertintini, kaip išeinantys iš nagrinėjamos bylos ribų. Nagrinėjamos bylos ginčo dalyką sudaro bei byloje vertintinas išimtinai tik Nutarimo teisėtumas, o ne viso SGDT reguliavimo atitikimas valstybės pagalbos reikalavimams. Nutarimas pats savaime nesuteikia teisės UAB „Ignitis“ gauti saugumo dedamosios lėšas kaip ir nesukuria pareigos mokėti saugumo dedamąją. Nutarimu buvo tik apskaičiuotas konkretus saugumo dedamosios konkretiu laikotarpiu dydis, VERT įgyvendinant kitais teisės aktais jai priskirtas užduotis taip, kaip teisės aktais tos užduotys yra suformuluotos, neišeinant iš VERT kompetencijos ribų. VERT neturi tokių įgaliojimų ir nėra valstybės pagalbą nustatančiu bei ją derinančiu subjektu, todėl pareiškėjo keliamas klausimas, ar Nutarimu buvo pažeistos valstybės pagalbos suderinimo su Europos Komisija taisyklės, šios nagrinėjamos bylos kontekste yra nereikšmingas ir neturėtų būti šioje byloje vertinamas. SGDT teisinis reguliavimas nuo 2019 m. yra suderintas su Europos Komisija ir atitinka visas valstybės pagalbos taisykles, todėl negalimas net ir teorinis valstybės pagalbos taisyklių pažeidimo nuo 2019 m., taigi įskaitant ir šią nagrinėjamą bylą, kvestionavimas.

102. UAB „Ignitis“ nurodo, kad nėra teisės akto, kurio pagrindu VERT, skaičiuodama 2019 m. saugumo dedamąją, būtų turėjusi įvertinti 2016–2018 m. mokėtų SGDT lėšų atitikimą valstybės pagalbos reikalavimams ar spręsti dėl neteisėtos valstybės pagalbos susigrąžinimo mažinant kitų laikotarpių saugumo dedamąją. Be to, nėra ir pagrindų spręsti, kad 2016–2018 m. mokėtos SGDT lėšos neatitinka ES reikalavimų ir negalimos taikyti pagal ES teisę. Nėgzistuoja joks nei nacionalinės kompetentingos institucijos, nei ES sprendimas, kuriuo būtų konstatuotas valstybės pagalbos neteisėtumas 2016–2018 m. ir privalomumas ją susigrąžinti. Pareiškėjas netinkamai aiškina Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimą, kurį, vertinant tinkamai, nėra jokių priežasčių spręsti, kad 2016–2018 m. mokėtos finansavimo lėšos negali būti taikomos pagal ES teisę. UAB „Ignitis“ pažymi, kad Nutarimas buvo priimtas laikantis Reglamento ir nepažeidžiant skaidrumo principo reikalavimų. Vien ta aplinkybė, kad VERT priėmė kitokią nutarimą nei pageidautų pareiškėjas, nesudaro pagrindo išvadai, kad Nutarimas priimtas pažeidžiant skaidrumo principą. Nėra jokių ABTĮ 91 straipsnio 1 dalyje numatytų pagrindų naikinti Nutarimo. Priimdama Nutarimą, VERT tinkamai įgyvendino jai aukštesniais teisės aktais priskirtas užduotis taip, kaip šios užduotys buvo suformuluotos, turėjo įstatymais apibrėžtą kompetenciją nustatyti SGDT priedą bei nepažeidė Nutarimui priimti reikiamų procedūrų.

103. Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme gauti trečiojo suinteresuoto asmens EM rašytiniai paaiškinimai, kuriuose nurodoma, kad nagrinėjant bylą turėtų būti atsižvelgiama į LVAT 2023 m. balandžio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-421-415/2023. EM taip pat nurodo, kad šioje byloje nėra pagrindo stabdyti bylos nagrinėjimą pagal pareiškėjo prašymą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

104. Nagrinėjamoje administracinėje byloje pagal pareiškėjo skundą sprendžiama, ar yra teisinis pagrindas panaikinti Komisijos Nutarimą 1 ir Nutarimą. Paminėtina, jog Nutarime 1 buvo nustatyta, kad gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos – 618,94 Eur/(MWh/parą/metus), taikoma nuo 2019 m. sausio 1 d. (1 punktas), suskystintų gamtinių dujų terminalo lėšų administravimo sąnaudų dydis, įskaičiuotas į šio nutarimo 1 punkte nustatytą gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos – 73.866 Eur (2 punktas). Komisija Nutarimu nutarė pakeisti Nutarimo 1 1 punktą ir jį išdėstyti taip: „1. Gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos – 559,34 Eur/(MWh/parą/metus), taikomą nuo 2019 m. sausio 1 d.“. Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą.

105. Pareiškėjo teigimu, pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nevertino UAB „Ignitis“ nuo 2016 m. birželio 1 d. teikiamos valstybės pagalbos Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimo ir SESV 108 straipsnio 3 dalies kontekste. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad Europos Komisija 2018 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. SA.44678 C(2018) 7141 (galutinis) suderino valstybės pagalbą UAB „Ignitis“ už 2016 m.–2018 m. laikotarpį. Tačiau šią Europos Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos derinimo UAB „Ignitis“ laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. dalį panaikino Europos Sąjungos Bendrasis Teismas 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu. Kadangi taikoma valstybės pagalba laikotarpiu nuo 2016 m. iki 2018 m. yra nesuderinta su Europos Komisija, pareiškėjo teigimu, tokią valstybės pagalbą nustatantys nutarimai privalo būti panaikinti. Pareiškėjas nurodo, kad teismas, nestabdydamas bylos nagrinėjimo, nepagrįstai neįvertino aplinkybių, susijusių su valstybės pagalbos UAB „Ignitis“ teikimu laikotarpiu nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimu buvo panaikinta dalis Europos Komisijos sprendimo suderinanti šios valstybės pagalbos teikimą. Pareiškėjas taip pat nurodo, kad teismas pažeidė SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalį, nesilaikydamas nurodytoje nuostatoje numatyto imperatyvo skaičiuojant vidutinę gamtinių dujų importo kainą įvertinti objektyviai

reikšmingus veiksmus. Pareiškėjas pažymi, kad atsakovas, nustatydamas SGDT dedamąją nuo 2019 m. sausio 1 d., nevertino gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų ir dvišalėmis sutartimis suprekiautų gamtinių dujų balansavimo kiekių ir kainų, todėl Nutarimai prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktui – SGDTĮ 11 straipsnio 5 dalies nuostatomis. Pareiškėjas laikosi pozicijos, kad egzistuoja ABTĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintas pagrindas stabdyti bylos nagrinėjimą, kadangi byla negali būti nagrinėjama iki bus išspręsta kita byla, todėl pirmosios instancijos teismas privalėjo sustabdyti bylos nagrinėjimą. Pareiškėjas pažymi, kad pirmosios instancijos teismas neištyrė ir nevertino atsakovo padaryto procedūrinio pažeidimo be pagrindo rengiant skubų posėdį Nutarimų priėmimui, taip pat mano, jog pirmosios instancijos teismas nepagrįstai priteisė bylinėjimosi išlaidas AB „Amber Grid“.

106. Teisėjų kolegija, tikrindama pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą, pažymi, kad byloje nenustatytos aplinkybės, dėl kurių turėtų būti peržengtos apeliacinio skundo ribos, bei sprendimo negaliojimo pagrindai, nurodyti ABTĮ 146 straipsnio 2 dalyje (ABTĮ 140 str. 2 d.), todėl apeliacinės instancijos teismas šią bylą apeliacine tvarka nagrinėja ir patikrina pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą neperžengdamas pareiškėjo apeliacinio skundo ribų (ABTĮ 140 str. 1 d.).

107. Pirmiausia pažymėtina, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai įvertino, jog iš pareiškėjo skundų turinio akivaizdu, kad jis iš esmės nesutinka su nustatytu 2019 metams gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dydžiu. Vadinasi, Nutarimo 1 1 punktui net neįsigaliojus, nes jį pakeitė Nutarimas, neliko tyrimo dalyko, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, jog nėra jokio teisinio pagrindo vertinti nurodytas aplinkybes ir argumentus dėl Nutarimo 1, kuris yra pakeistas ir neturi teisinės galios, kad pareiškėjui Nutarimas 1 nesukėlė jokių teisinių pasekmių.

108. Šiame kontekste paminėtina, jog Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2015 m. balandžio 3 d. nutarime Nr. KT10-N6/2015, vertindamas SGDTĮ kai kurių nuostatų konstitucingumą, be kita ko, konstatavo, jog pagal SGDTĮ nustatytą teisinį reguliavimą, *inter alia* aiškinamą kartu su kitų įstatymų nuostatomis:

- SGD terminalas – viena iš sudedamųjų gamtinių dujų sistemos dalių – yra ypatingos valstybinės svarbos ekonominiu projektu pripažintas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintis įrenginys, per kurį suskystintos gamtinės dujos importuojamos į Lietuvos Respubliką;

- SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovė Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste atlieka SGD terminalo infrastruktūros plėtros ir įrengimo darbus arba užtikrina jo įrengimą ir atlieka kitus susijusius darbus iki šio terminalo prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo sistemos ir jo eksploatavimo pradžios – ne vėliau kaip iki 2014 m. gruodžio 3 d.;

- SGD terminalo projektas vykdomas siekiant *inter alia* įgyvendinti Europos Sąjungos teisėje nustatytus reikalavimus, be kita ko, užtikrinti, kad būtų imamasi reikiamų priemonių, kad ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 3 d., sutrikus vienos didžiausios dujų infrastruktūros veikimui, likusios infrastruktūros pajėgumų užtektų visam nustatytos teritorijos dujų poreikiui išskirtinai didelio dujų poreikio dieną patenkinti;

- nustatius, kad SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovėje, kaip strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčioje įmonėje, valstybei turi priklausyti ne mažiau kaip 2/3 balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, siekta užtikrinti, kad valstybė šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime turėtų lemiamą balsų daugumą svarbiausiems bendrovės valdymo klausimams spręsti; likusi šios bendrovės akcijų dalis gali priklausyti privatiems nacionaliniams ir užsienio asmenims, atitinkantiems nacionalinio saugumo interesus.

109. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Konstitucinis Teismas minėtame 2015 m. balandžio 3 d. nutarime Nr. KT10-N6/2015 pažymėjo, jog gamtinės dujos į Lietuvos Respubliką, nesant SGD terminalo, buvo tiekiamos iš vienintelio išorės tiekėjo ir jo monopolinė padėtis gamtinių dujų tiekimo rinkoje darė lemiamą įtaką gamtinių dujų kainoms, kad SGDTĮ priimtas siekiant *inter alia* įgyvendinti valstybės energetikos politikos strateginius tikslus, sumažinti priklausomybę nuo šio monopolinio gamtinių dujų tiekėjo, didinti vartotojų aprūpinimo gamtinėmis dujomis saugumą ir patikimumą. Konstitucinis Teismas tame nutarime taip pat pažymėjo, jog pagal Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą energetikos sektorius yra strategiškai svarbus nacionaliniam saugumui ūkio sektorius, o aprūpinimas energijos ištekliais negali būti perduodamas šalių, iš kurių šie ištekliai tiekiami, subjektų kontrolei. SGDTĮ įtvirtintu specialiuoju teisiniu reguliavimu siekiama sudaryti teises prielaidas įrengti ir eksploatuoti konkretų strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintį SGD terminalą, per kurį visi Lietuvos vartotojai būtų saugiai ir patikimai aprūpinami energijos ištekliais (gamtinėmis dujomis), taip panaikinant priklausomybę nuo vienintelio monopolinio šių energijos išteklių išorės tiekėjo. Konstitucinis Teismas minėtame nutarime darė išvadą, kad toks teisinis reguliavimas, pagal kurį ypatingos valstybinės svarbos ekonominį SGD terminalo projektą Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos sprendimu įgyvendina bendrovė, kurioje valstybei priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų, vertintinas kaip įstatymų leidėjo siekis sudaryti teises prielaidas valstybei atlikti veiksmingą minėtos bendrovės kontrolę ir įgyvendinti SGD terminalo, turinčio strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, projektą taip, kad būtų užtikrintas konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas – energetikos sistemos saugumas ir patikimumas, taip pat laiku įgyvendinti iš Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje kylančius įsipareigojimus energetikos srityje, kuriais *inter alia* siekiama garantuoti gamtinių dujų tiekimo saugumą. Pasak Konstitucinio Teismo, minėtu specialiuoju teisiniu reguliavimu įstatymų leidėjas, garantuodamas gamtinių dujų tiekimo saugumą Lietuvoje, sudarė teises prielaidas užtikrinti visos visuomenės interesą gauti energijos išteklius iš įvairių šaltinių nediskriminacinėmis sąlygomis ir tokiu reguliavimu įgyvendino Konstitucijos 46 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą pareigą reguliuoti ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei.

110. Kartu paminėtina, jog pareiškėjas mano, kad valstybės teikiama pagalba SGD terminalui, konkrečiai nustatant gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo, neatitinka Europos Sąjungos teisės nuostatų, t. y. anot pareiškėjo, SGDT dedamosios dydis yra naujai nustatytas valstybės pagalbos dydis SESV 107 straipsnio 1 dalies prasme, o valstybės pagalba, suteikta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, negali būti toleruojama ir visais atvejais turi būti pripažinta neteisėta, netgi jeigu Europos Komisija vėliau (po valstybės pagalbos faktinio suteikimo ar po teikimo pradžios) tokią pagalbą pripažįsta teisėta.

111. SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai. Kartu SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta, kad vidaus rinkai neprieštaraujanti gali būti laikoma pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad apie visus ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą Komisija turi būti laiku informuojama, kad ji galėtų pateikti savo pastabas; jei Komisija mano, kad tokie ketinimai pagal 107 straipsnį yra nesuderinami su vidaus rinka, ji nedelsdama pradeda šio straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą; atitinkama valstybė narė savo pasiūlytų priemonių neįgyvendina tol, kol nepriimamas galutinis sprendimas.

112. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-685-968/2021, be kita ko, konstatavo, jog: Europos Komisija 2013 m. lapkričio 20 d. sprendimu C(2013) 7884 nusprendė, kad Lietuva, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, pradėjo taikyti pagalbos priemonės dalį, susijusią su investicijomis (t. y. SGDT priedą 2013–2014 m.), tačiau su SDGT įrengimu ir eksploatavimu susijusi valstybės pagalba AB „Klaipėdos nafta“ laikoma suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą – dėl investicinės pagalbos ir pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį – dėl veiklos pagalbos; Europos Komisija sprendime nurodė, kad SGDT priedas yra kompensacija AB „Klaipėdos nafta“ už jai nustatytus įpareigojimus teikti šią paslaugą; Europos Sąjungos Bendrasis Teismas 2019 m. rugsėjo 12 d. sprendimu byloje „Achemos grupė“ ir „Achema“ prieš Komisiją (Nr. T-417/16) atmetė pareiškėjų ieškinį dėl Europos Komisijos sprendimo C(2013) 7884, kuriuo valstybės pagalba AB „Klaipėdos nafta“ pripažinta suderinama su vidaus rinka. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas 2021 m. balandžio 29 d. sprendimu byloje C-847/19 P atmetė pareiškėjų apeliacinį skundą dėl pirmiau nurodyto Bendrojo Teismo sprendimo.

113. Tai pat Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2023 m. balandžio 19 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-421-415/2023, be kita ko, konstatavo, jog: Europos Komisija 2019 m. rugsėjo 19 d. priėmė sprendimą Nr. SA.53074 (2019/N), kuriuo Europos Komisija nusprendė neprieštarauti valstybės paramai, teikiamai SGD terminalui, kaip suderinamai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, be to, juo pritarta priemonėms, leidžiančioms mažinti metinius SGD terminalo išlaikymo kaštus už 2019 m. – 2024 m. (SGDTĮ 5 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatyme įtvirtintoms priemonėms). Šiame kontekste paminėtinas ir analogiškas Europos Komisijos 2020 m. lapkričio 20 d. sprendimas Nr. SA.57032 (2020/N), kuriuo Europos Komisija nusprendė neprieštarauti valstybės paramai, teikiamai SGD terminalui, kaip suderinamai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

114. Šiame kontekste pažymėtina, kad Europos Sąjungos Bendrasis Teismas 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. T-193/19 panaikino Europos Komisijos 2018 m. spalio 31 d. sprendimą C(2018) 7141 (galutinis) dėl valstybės pagalbos byloje SA.44678 (2018/N) – Lietuva – Pakeista pagalba SGD terminalui Lietuvoje, kiek jame Komisija nusprendė nereikšti prieštaravimų dėl valstybės pagalbos po 2016 m. padarytų pakeitimų.

115. Teisėjų kolegija nepagrįstais pripažįsta pareiškėjo apeliacinio skundo argumentus, kad pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas bylą, privalėjo vertinti UAB „Ignitis“ nuo 2016 m. birželio 1 d. teikiamą valstybės pagalbą Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimo Nr. T-193/19 ir SESV 108 straipsnio 3 dalies kontekste, tačiau tai nebuvo padaryta, o tai, neva, lėmė neteisėto ir nepagrįsto teismo sprendimo priėmimą. Pirmiausia, pažymėtina, kad vien faktas, jog Europos Sąjungos Bendrasis Teismas 2021 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. T-193/19 panaikino 2018 m. spalio 31 d. Komisijos sprendimą C(2018) 7141 (galutinis) valstybės pagalbos byloje SA.44678 (2018/N) dėl pagalbos SGD terminalui Lietuvoje pakeitimo toje dalyje, kurioje šiuo sprendimu Komisija nereikšė prieštaravimų dėl 2016 m. pakeitimais skiriamos valstybės pagalbos, kai tokio teismo sprendimo pagrindas buvo procedūrinių pažeidimų konstatavimas (ESBT Sprendimo 220 p.), savaime nesuponuoja nuo 2016 m. birželio 1 d. teikiamos valstybės pagalbos schemos neteisėtumo. Juolab, kad vėlesniuose Europos Komisijos 2019 m. rugsėjo 19 d. bei 2020 m. lapkričio 20 d. sprendimuose Komisija nusprendė neprieštarauti valstybės paramai, teikiamai SGD terminalui, kaip suderinamai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Taigi, šiuo atveju, kai vertinamas SGDTĮ pakeitimais (2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2018 m. gruodžio 18 d. priimto SGDTĮ 5 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1786 tam tikros nuostatos) įtvirtintos gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo teisėtumas, o šiais SGDTĮ pakeitimais įtvirtinta valstybės pagalbos schema pripažinta pagrįsta (žr. šios Nutarties 113 p.), nėra pagrindo pripažinti, kad iki SGDTĮ pakeitimų (galiojančių nuo 2019 m. sausio 1 d.) taikyta valstybės pagalbos schema turėtų reikšmingą įtaką ginčijamam Nutarimui. Šiame kontekste paminėtina ir tai, jog Europos Komisijos 2021 m. lapkričio 23 d. rašte „Dėl Jūsų 2021 m. lapkričio 3 d. laiško dėl tolesnių veiksmų po 2021 m. rugsėjo 8 d. Bendrojo Teismo sprendimo byloje T-193/19 „Achema“ ir „Achema Gas Trade“ prieš Komisiją“, adresuotame Lietuvos Respublikos energetikos viceministrui, nurodyta, kad Europos Komisija turės įgyvendinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo išvadą, pradėdama oficialią tyrimo procedūrą, kuri apsiribos Europos Sąjungos Bendrojo Teismo iškeltais abejotinais klausimais; baigus tyrimo procedūrą, turėtų būti priimtas galutinis ir išsamus

sprendimas (žr., LVAT 2022 m. vasario 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-54-789/2022). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023AS44678&from=EN> prieigoje internete yra pateikiama aktuali informacija dėl Europos Komisijos atliekamų veiksmų vykdant minėtą oficialią tyrimo procedūrą.

116. Valstybės pagalbos schemos pakeitimų, padarytų 2016 m., taikymo ir teisinių padarinių, kilusių ar galėjusių kilti pareiškėjui, vertinimas, tarp jų ir pareiškėjo nurodomų permokų, jeigu tokios būtų, grąžinimo klausimai nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas. Tokiai išvada padaryti reikšminga ir tai, jog byloje taikytina teisė nenumato jokių įskaitymų teisės ir pareigos nustatant gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos dydžius (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2023 m. balandžio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-421-415/2023).

Dėl, pasak pareiškėjo, SGGTĮ 11 straipsnio 5 dalies pažeidimo

117. Pareiškėjas taip pat nurodo, kad pirmosios instancijos teismas pažeidė SGGTĮ 11 straipsnio 5 dalį, nesilaikydamas nurodytoje nuostatoje numatyto imperatyvo skaičiuojant vidutinę gamtinių dujų importo kainą įvertinti objektyviai reikšmingus veiksniai. Pareiškėjas pažymi, kad atsakovas, nustatydamas SGGT dedamąją nuo 2019 m. sausio 1 d., nevertino gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių ES valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų ir dvišalėmis sutartimis suprekiautų gamtinių dujų balansavimo kiekių ir kainų, todėl Nutarimas prieštarauja aukštesnės teisinės galios aktui – SGGTĮ 11 straipsnio 5 dalies nuostatomis.

118. Teisėjų kolegija, įvertinusi teisinį reglamentavimą, pritaria pirmosios instancijos teismo argumentams, kuriais nesutinkama su pareiškėjo argumentais dėl SGGTĮ 11 straipsnio 5 dalies pažeidimo. SGGTĮ 11 straipsnio 5 dalies pirmasis sakinyje įpareigoja Komisiją įvertinti ir kitus objektyviai reikšmingus veiksniai. Taigi, įstatymai Komisijai suteikia diskrecijos teisę nustatyti, kokios objektyviai reikšmingos aplinkybės, nustatant vidutinę importo kainą, turi būti įvertintos, bei kokios aplinkybės pripažįstamos kaip nereikšmingos, nevertinamos. Komisijai įstatymų leidėjo yra suteikti tam tikri įgaliojimai valstybės reguliuojamų kainų srityje, *inter alia*, įgaliojimai nustatant vidutinės importo kainos nustatymo tvarką bei tvirtinant vidutinę importo kainą, ir Komisija turi diskrecijos teisę, atsižvelgdama į SGGTĮ 11 straipsnio 5 dalyje įtvirtintus kriterijus, pasirinkti ekonominio reguliavimo prioritetus bei priimti atitinkamus sprendimus. Pareiškėjas nepateikė jokių argumentų dėl Komisijos atliktų skaičiavimų nustatant SGGT dedamąją neteisingumo. Taigi, aiškos klaidos atvejis neįrodytas. Teismas neatlieka to ekonominio tyrimo ir vertinimo, kuris įstatymu yra pavestas Komisijai, ir nepriiminėja tų sprendimų, kuriuos priimti, atlikus atitinkamą tyrimą ir vertinimą, įstatymu yra priskirta Komisijai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. rugsėjo 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-740/2014).

Dėl, pasak pareiškėjo, procedūrinių pažeidimų, priimant Nutarimą

119. Pareiškėjas pažymi, kad pirmosios instancijos teismas neištyrė ir nevertino atsakovo padaryto procedūrinio pažeidimo be pagrindo rengiant skubų posėdį Nutarimo priėmimui.

120. Primintina, kad konstitucinis atsakingo valdymo principas įpareigoja visas valstybės institucijas ir pareigūnus vykdyti savo funkcijas vadovaujantis Konstitucija, teise, veikti Tautos ir Lietuvos valstybės interesais ir tinkamai įgyvendinti jiems Konstitucijos ir įstatymų suteiktus įgaliojimus (žr. Konstitucinio Teismo 2012 m. spalio 26 d., 2012 m. lapkričio 10 d. išvadas). LVAT praktikoje įtvirtinta, kad atsakingo valdymo principas neatsiejamas nuo gero administravimo principo. Kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma tiek bendrųjų teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.), tiek gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012, 2015 m. spalio 7 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1095/2015, išplėstinės teisėjų kolegijos 2015 m. gruodžio 21 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I⁵⁵²-7/2015 ir kt.). Gero administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo institucijas suteikti asmenims, kurių klausimai svarstomi, veiksmingą galimybę pasisakyti (LVAT 2014 m. kovo 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-214/2014). Gero administravimo principas reiškia, kad veiksminga suinteresuoto asmens teisė teikti argumentus ir įrodymus turi būti įgyvendinama prieš viešojo administravimo subjektui priimant administracinį aktą, ir jam turi būti suteikta pakankamai laiko pasirengti pateikti argumentus ar įrodymus dėl tokio akto (žr. LVAT 2014 m. kovo 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-727/2014; taip pat žr. 2013 m. balandžio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-604/2013; 2013 m. lapkričio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵²⁰-1831/2013).

121. Pirmosios instancijos teismas nustatė, jog pareiškėjui buvo pranešta elektroniniu pranešimu 2018 m. gruodžio 28 d. (penktadienį), posėdis turėjo vykti 2018 m. gruodžio 31 d. (pirmadienį). Pirmosios instancijos teismas atkreipė dėmesį, kad nei po Komisijos posėdžio, nei skunde pirmosios instancijos teismui, nei atnaujinus bylos nagrinėjimą po sustabdymo ir teikiant rašytinius paaiškinimus, pareiškėjas nepateikė argumentų, ko jis nespėjo įvertinti, kas neteisingai apskaičiuota, kokias klaidas padarė Komisija, kurių jis negalėjo nurodyti per posėdį, nes turėjo per mažai laiko. Nesant tokių argumentų ir įrodymų, pirmosios instancijos teismas nekonstatavo procedūrinio pažeidimo. Pirmosios instancijos teismas atkreipė dėmesį, kad LVAT informavimą išvakarėse pripažino neesminiu procedūriniu pažeidimu (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-685-968/2021).

122. Nagrinėjamu atveju matyti, o tai įvertino ir pirmosios instancijos teismas, kad byloje ginčijamas Nutarimas pagrįstas faktiniais duomenimis, motyvuotas. Be to, sutiktina su pirmosios instancijos teismo pozicija, kad nagrinėjamu atveju nėra pagrindo konstatuoti procedūrinę pažeidimą, todėl ir šiuo aspektu pareiškėjo apeliacinis skundas atmestinas.

Dėl bylos stabdymo

123. Pareiškėjas nurodo, kad pirmosios instancijos teismas, nestabdydamas bylos nagrinėjimo, nepagrįstai neįvertino aplinkybių, susijusių su valstybės pagalbos UAB „Ignitis“ teikimu laikotarpiu nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimu buvo panaikinta dalis Europos Komisijos sprendimo suderinanti šios valstybės pagalbos teikimą. Teisėjų kolegija pažymi, jog šiuo atveju, kai vertinamas SGDTĮ pakeitimais (2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2018 m. gruodžio 18 d. priimto SGDTĮ 5 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1786 tam tikros nuostatos) įtvirtintos gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo teisėtumas, o šiais SGDTĮ pakeitimais įtvirtinta valstybės pagalbos schema pripažinta pagrįsta (žr. šios Nutarties 113 p.), nėra pagrindo pripažinti, kad iki SGDTĮ pakeitimų (galiojančių nuo 2019 m. sausio 1 d.) taikyta valstybės pagalbos schema turėtų reikšmingą įtaką ginčijamam Nutarimui. Todėl nėra jokio teisinio pagrindo stabdyti šią administracinę bylą, ypač ją siejant su Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo administracine byla Nr. eA-395-789/2023, kurioje vertinama SGDT dedamoji, nustatyta 2016 m.

Dėl išlaidų priteisimo

124. Pareiškėjas prašo priteisti bylinėjimosi išlaidas. Netenkinus pareiškėjo apeliacinio skundo, jis neįgijo teisės į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą (ABTĮ 40 straipsnio 1 dalis).

125. Pareiškėjas nurodo, kad teismas nepagrįstai priteisė bylinėjimosi išlaidas AB „Amber Grid“. Pareiškėjas paaiškina, kad AB „Amber Grid“ turi savus vidinius teisininkus, klausimas, dėl kurio vyksta ginčas byloje, šiam dalyviui yra aiškus ir suprantamas, todėl advokatų ir / ar advokatų padėjėjų pagalbos byloje nereikėjo. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad kitą trečiąjį suinteresuotą asmenį UAB „Ignitis“ šioje byloje atstovavo šios įmonės vidiniai teisininkai. Pareiškėjo teigimu, AB „Amber Grid“ prašytos priteisti išlaidos jau yra įskaičiuotos į Nutarimais tvirtintą SGDT saugumo dedamąją. Teisėjų kolegijos vertinimu, šie pareiškėjo argumentai nesudaro teisinio pagrindo kvestionuoti pirmosios instancijos teismo sprendimo, susijusio su bylinėjimosi išlaidų priteisimu AB „Amber Grid“. Pastaroji įmonė nėra viešojo administravimo subjektas, todėl LVAT praktika, susijusi su galimybe nepriteisti bylinėjimosi išlaidų viešojo administravimo subjekto naudai, kai viešojo administravimo subjektas turi vidinių resursų (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2008 m. rugsėjo 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS¹⁴³-375/2008), šiuo atveju netaikytina. Kiti pareiškėjo argumentai, kad AB „Amber Grid“ supranta ginčo klausimo esmę, kad bylinėjimosi išlaidos įskaičiuotos į SGDT dedamąją, nesudaro abejonių, kad AB „Amber Grid“ patyrė teises išlaidas, kurių dydis neviršijo maksimalių teisės aktuose nurodomų dydžių.

126. Trečiasis suinteresuotas asmuo EM prašo priteisti bylinėjimosi išlaidas, patirtas apeliacinės instancijos teisme. Minėta, kad pirmosios instancijos teismas EM bylinėjimosi išlaidų nepriteisė, nes argumentavo, jog EM nepagrindė, kad jos vidiniai resursai nepajėgūs teisme atstovauti savo pozicijoms. Todėl teisėjų kolegija, atsižvelgdama į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, įvertinusi išnagrinėtos administracinės bylos pobūdį ir apimtį, konstatuoja, jog trečiojo suinteresuoto asmens EM prašomos atlyginti bylinėjimosi išlaidos neatitinka būtinumo kriterijaus, todėl nėra pagrindo tenkinti prašymą priteisti šias išlaidas.

127. Tretieji suinteresuoti asmenys AB „Klaipėdos nafta“ ir AB „Amber Grid“ pateikė prašymus priteisti bylinėjimosi išlaidas (atitinkamai 1265,96 Eur ir 621,81 Eur už atsiliepiamų į apeliacinį skundą parengimą).

128. Pagal ABTĮ 40 straipsnio 5 dalį, proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę reikalauti atlyginti jai išlaidas advokato ar advokato padėjėjo pagalbai. Kitų atstovų pagal pavedimą pagalbai apmokėti patirtos išlaidos atlyginamos, jeigu teismas pripažįsta, kad jos buvo būtinos ir pagrįstos ir jos nėra susijusios su teisinių paslaugų teikimu proceso šaliai. Atstovavimo išlaidų atlyginimo klausimas sprendžiamas Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

129. LVAT praktikoje įtvirtinta, jog kiekvieną kartą atsižvelgus į konkrečios administracinės bylos kontekstą turi būti sprendžiama dėl teisės į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą buvimo ABTĮ 44 straipsnio 5 dalies pagrindu, t. y. įvertinama priimto teismo sprendimo reikšmė ir poveikis trečiojo suinteresuoto asmens teisėms ir konstatuojama, ar priimtu teismo sprendimu yra patenkintos ar apgintos jo teisės. Aplinkybė, jog teismo priimtu baigiamuoju aktu yra patenkintos arba apgintos trečiojo suinteresuoto asmens teisės, negali būti išimtinai siejama vien tik su faktu, kad buvo priimtas atsakovui, kurio interesus ir poziciją trečiasis suinteresuotas asmuo byloje palaikė, formaliai palankus teismo sprendimas, t. y. pareiškėjo skundas buvo atmestas (žr. išplėstinės teisėjų kolegijos 2013 m. rugpjūčio 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-2374/2013, Administracinė jurisprudencija Nr. 26, 2013, 375-388 p.).

130. Nagrinėjamoje byloje atmetus pareiškėjo apeliacinį skundą, apginamos ir suinteresuotų trečiųjų suinteresuotų asmenų – akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ ir akcinės bendrovės „Amber Grid“ – teisės. Minėtos bendrovės tiesiogiai susijusios su SGDT projekto vystymu ir administravimu, todėl tenkinus pareiškėjo skundą, be kita ko, būtų daroma įtaka SGDT projekto teisiniam vertinimui, ir tai galėtų tiesiogiai paveikti suinteresuotų asmenų padėtį.

131. Pagal ABTĮ 41 straipsnio 1 dalį, dėl išlaidų atlyginimo suinteresuota proceso šalis iki bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos teismui pateikia prašymą raštu su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu. Pagal LVAT praktiką priteistinos tik būtinos, pagrįstos ir suinteresuotos šalies realiai turėtos bylinėjimosi išlaidos (žr., pvz., 2009 m. rugpjūčio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS¹⁴⁶-460/2009, 2011 m. sausio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁵²⁵-34/2011, 2012 m. sausio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁶³-49/2012; 2021 m. birželio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1709-492/2021 ir kt.).

132. Teisėjų kolegija, įvertinusi bylą ir suteiktų paslaugų turinį, konstatuoja, kad nagrinėjamu atveju būtinomis ir pagrįstomis laikytinos išlaidos, patirtos surašant atsiliepimus į apeliacinį skundą.

133. Atsižvelgdama į ABTĮ 40 straipsnio 5 dalies nuostatas, teisėjų kolegija primena, kad CPK 98 straipsnio 2 dalis nustato, jog šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą maksimalaus dydžio (toliau – ir Rekomendacijos) 7 punkte nustatyta, kad rekomenduojami priteistini užmokesčio už advokato civilinėse bylose teikiamas teisinės paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių).

134. Už atsiliepimo į apeliacinį skundą surašymą trečiasis suinteresuotas asmuo AB „Klaipėdos nafta“ patyrė 1 265,96 Eur, o AB „Amber Grid“ – 621,81 Eur. Už paslaugas abiem proceso dalyviams apmokėta 2022 m. rugpjūčio mėn. Šiuo atveju aktualus 2022 m. I ketvirčio bruto darbo užmokestis, kuris tuo metu buvo 1 729,9 Eur. Rekomendacijų 8.11 punkte nurodyta, jog koeficientas už atsiliepimą į apeliacinį skundą – 1,3. Taigi, remiantis Rekomendacijos pateikta formule, maksimali priteistina suma už atsiliepimą į apeliacinį skundą yra 2 248,87 Eur. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į Rekomendacijose nurodytus priteistinus dydžius už advokato teisinę pagalbą apeliacinės instancijos teisme, Rekomendacijų 2 punkte nustatytus kriterijus, į advokato suteiktų paslaugų pobūdį ir apimtį, ginčo esmę, bylos apimtį, sudėtingumą, tenkina trečiųjų suinteresuotų asmenų AB „Klaipėdos nafta“ ir AB „Amber Grid“ prašymus ir priteisia iš pareiškėjo atitinkamai 1 265,96 Eur bei 621,81 Eur išlaidas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a :

Pareiškėjo akcinės bendrovės „Achema“ apeliacinį skundą atmesti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. balandžio 26 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Priteisti trečiajam suinteresuotam asmeniui akcinei bendrovei „Klaipėdos nafta“ iš pareiškėjo akcinės bendrovės „Achema“ 1 265,96 Eur (tūkstantį du šimtus šešiasdešimt penkis eurus ir devyniasdešimt šešis centus) bylinėjimosi išlaidoms atlyginti.

Priteisti trečiajam suinteresuotam asmeniui akcinei bendrovei „Amber Grid“ iš pareiškėjo akcinės bendrovės „Achema“ 621,81 Eur (šešis šimtus dvidešimt vieną eurą ir aštuoniasdešimt vieną centą) bylinėjimosi išlaidoms atlyginti.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Audrius Bakaveckas
Gintaras Kryževičius
Ernestas Spruogis

II SKYRIUS.

TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI IR PASIŪLYMAI;

VERT 2023-07-21 pranešimas. Skelbiama viešoji konsultacija dėl Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo

TN: [tn](#).

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) skelbia Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo pakeitimo [projekta](#) (toliau – Projektas).

Pastabas ir pasiūlymus teikiamam teisės akto pakeitimui siųskite iki **2023 m. liepos 28 d.**

Projekte numatyti pakeitimai:

Nustatant prognozuojamą biokuro kainą 2023 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiams, ir joje įvertinant skirtumą (Δ pa ir Δ pš) tarp faktinės įsigyto SM2 rūšies biokuro ir prognozuotos biokuro kainos, bus įvertinama ilgalaikių SM2 rūšies medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandorių, pagal kuriuos biokuras buvo pristatomas 2022 – 2023 m. šildymo sezono metu, dalis šilumos tiekimo sistemoje. Jei šilumos tiekimo sistemoje, kurioje pagal ilgalaikius SM2 rūšies medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandorius pristatomo biokuro dalis 2022 – 2023 m. šildymo sezono metu sudarė ne mažiau nei 60 proc. šilumos tiekimo sistemos poreikio, Δ pa lapkričio ir gruodžio mėnesiams bus nustatoma kaip skirtumas tarp faktinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius įsigyto SM2 rūšies biokuro kainos **šilumos tiekimo sistemoje** ir to paties mėnesio prognozuotos kainos apskrityje (M_{PKAI}), **nevertinant taikytos Δ pa**.

Siekiant tiksliau atspindėti biokuro kainų neatitikimus, Projekte patikslinta kainų neatitikimo dedamosios (Δ pa ir Δ pš) nustatymo tvarka, numatant, kad bus vertinamas skirtumas tarp faktinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius įsigyto SM2 rūšies biokuro kainos ir to paties mėnesio prognozuojamos kainos apskrityje arba šalyje, **nevertinant taikytos Δ pa ar Δ pš**.

Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2023 m. gegužės 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos [atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo](#) reikalavimams, visi Lietuvos energijos išteklių rinkos dalyviai, eksploatuojantys biokurą naudojančius įrenginius, kurių bendroji vardinė šiluminė galia yra 20 MW ar daugiau, privalo naudoti tik tvarų biokurą, Projekte numatyta, kad nustatant prognozuojamą biokuro kainą bus vertinami ir sertifikuotų biokuro produktų sandoriai.

- *Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAIS) ir VERT interneto svetainėje www.vert.lt.*

- *Pastabas ir pasiūlymus prašome pateikti el. paštu info@vert.lt arba per LR Seimo teisės aktų projektų informacinę sistemą, o neturint tokios galimybės - paštu Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223.*

- *Pateiktos pastabos ir pasiūlymai skelbiami rubrikoje „[Viešosios konsultacijos](#)“.*

Projekto lyginamasis variantas

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS 2013 M. GRUODŽIO 27 D. NUTARIMO NR. O3-759 „DĖL VIDUTINĖS BOKURO KAINOS NUSTATYMO TVARKOS IR SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2023 m.

d. Nr. O3E-

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 20 dalimi, atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Šilumos ir vandens

departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus 2023 m. d. pažymą Nr. O5E-„Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2013 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. O3-759 „Dėl Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Taryba nutaria:

1. Pakeisti Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašą, patvirtintą Tarybos 2013 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. O3-759 „Dėl Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas):

1.1. Pakeisti 10.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„10.1. jeigu biokuro biržoje mėnesio *i* tiekimui sudarytų biokuro biržos (skiedrų) pirkimo–pardavimo sandorių skaičius (vnt.) apskrityje yra 5 ar daugiau, PKA nustatoma kaip per paskutinius tris biokuro biržoje vykusius biokuro įsigijimo aukcionus sudarytų SM2 rūšies savaitės ir mėnesio *i* tiekimui biokuro tiekimo biokuro biržos (skiedrų) pirkimo–pardavimo sandorių (nevertinant sandorių su indeksuota kaina ir ~~sertifikuotų biokuro produktų sandorių~~) kainų ir kiekio vidutinis svertinis aritmetinis vidurkis, papildomai įvertinant SM2 rūšies biokuro, įsigyto energijos išteklių biržoje, faktinės ir prognozuojamos kainų skirtumą apskrityje. Nustatant PKA gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais, ir tose apskrityse, kuriose veikia vienintelis šilumos aukciono dalyvis – visu, Šaltuoju metų laikotarpiu, sandorių su galimybe juos nutraukti, duomenys nėra įskaičiuojami.

$$M_{PKA\ i} = \frac{\sum_{S_a=1}^{U_a} M_{ap,i} \times Q_{ap,i}}{\sum_{S_a=(1:U_a)} Q_{ap,i}} + \Delta pa$$

kur:

$M_{PKA\ i}$ – prognozuojama mėnesio *i* biokuro biržos (skiedrų) kaina apskrityje, įskaitant transportavimo sąnaudas, Eur/MWh;

$M_{ap,i}$ – biokuro biržoje per paskutinius tris biokuro biržoje vykusius biokuro įsigijimo aukcionus sudarytų SM2 rūšies savaitės ir mėnesio *i* tiekimui sudarytų biokuro tiekimo biokuro biržos (skiedrų) pirkimo–pardavimo sandorių kaina apskrityje, Eur/MWh;

$Q_{ap,i}$ – biokuro biržoje per paskutinius tris biokuro biržoje vykusius biokuro įsigijimo aukcionus sudarytų SM2 rūšies savaitės ir mėnesio *i* tiekimui sudarytų biokuro tiekimo biokuro biržos (skiedrų) pirkimo–pardavimo sandorių kiekis apskrityje, MWh;

S_a – SM2 rūšies savaitės ir mėnesio *i* tiekimui sudarytas medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandoris biokuro biržoje mėnesio *i* tiekimui apskrityje;

U_a – SM2 rūšies savaitės ir mėnesio *i* tiekimui sudarytų medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandorių skaičius apskrityje;

Δpa – šildymo sezono metu (nuo spalio 1 d. iki kovo 31 d.) taikomas skirtumas tarp faktinės mėnesio, prieš nustatant prognozuojamą kainą, vidutinės svertinės aritmetinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius (įskaitant sandorius su galimybe juos nutraukti ir ~~neįskaitant~~ sertifikuo-
tų biokuro produktų sandorių) įsigyto SM2 rūšies biokuro kainos ir to paties mėnesio prognozuojamos kainos apskrityje (**$M_{PKA\ i}$**), **nevertinant taikytos Δpa** . Kovo mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų lapkričio mėnesiui, vasario mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų gruodžio mėnesiui.“

1.2. Pakeisti 10.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„10.4. jeigu mėnesio, prieš nustatant prognozuojamą kainą PKA buvo nustatyta vadovaujantis Aprašo 10.1 papunkčiu, Δpa apskaičiuojama kaip šildymo sezono metu (nuo spalio 1 d. iki kovo 31 d.) apskrityje susidaręs skirtumas tarp faktinės mėnesio, prieš nustatant prognozuojamą kainą, vidutinės svertinės aritmetinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius (įskaitant sandorius su galimybe juos nutraukti ir ~~neįskaitant~~ sertifikuo-
tų biokuro produktų sandorių) įsigyto SM2 rūšies biokuro kainos ir to paties mėnesio prognozuojamos kainos **apskrityje ($M_{PKA\ i}$)**, **nevertinant taikytos Δpa** . Kovo mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų lapkričio mėnesiui, vasario mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų gruodžio mėnesiui.“

1.3. Pakeisti 10.5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10.5. jeigu mėnesio, prieš nustatant prognozuojamą kainą PKA buvo nustatyta vadovaujantis Aprašo 10.2 papunkčiu, Δp šildymo sezono metu (nuo spalio 1 d. iki kovo 31 d.) šalyje taikomas skirtumas tarp faktinės mėnesio, prieš nustatant prognozuojamą kainą, vidutinės svertinės aritmetinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius (įskaitant sandorius su galimybe juos nutraukti ir ~~neįskaitant~~ sertifikuotų biokuro produktų sandorių) apskrityje įsigyto SM2 rūšies biokuro kainos ir to paties mėnesio prognozuojamos kainos **apskrityje ($M_{PK\dot{S} i}$), nevertinant taikytos Δp** . Kovo mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų lapkričio mėnesiui, vasario mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų gruodžio mėnesiui.“

1.4. Pakeisti 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11. PKŠ nustatoma, kaip per paskutinius tris biokuro biržoje vykusius biokuro įsigijimo aukcionus sudarytų SM2 rūšies savaitės ir mėnesio i tiekimui biokuro tiekimo biokuro biržos (skiedrų) pirkimo–pardavimo sandorių (nevertinant sandorių su indeksuota kaina ir ~~sertifikuotų biokuro produktų sandorių~~) kainų ir kiekio vidutinis svertinis aritmetinis vidurkis, papildomai įvertinant SM2 rūšies biokuro, įsigyto energijos išteklių biržoje, faktinės ir prognozuojamos kainų skirtumą šalyje. Nustatant PKŠ gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais, sandorių su galimybe juos nutraukti, duomenys nėra įskaičiuojami.

$$M_{PK\dot{S} i} = \frac{\sum_{S=1}^U M_{bir\dot{z}} \times Q_{bir\dot{z}}}{\sum_{S=(1:U)} Q_{bir\dot{z}}} + \Delta p\dot{s}$$

kur:

$M_{PK\dot{S} i}$ – prognozuojama mėnesio i biokuro biržos (skiedrų) kaina šalyje, įskaitant transportavimo sąnaudas, Eur/MWh;

$M_{bir\dot{z}}$ – biokuro biržoje per paskutinius tris biokuro biržoje vykusius biokuro įsigijimo aukcionus sudarytų SM2 rūšies savaitės ir mėnesio i tiekimui biokuro tiekimo biokuro biržos (skiedrų) pirkimo–pardavimo sandorių kaina, šalyje, Eur/MWh;

$Q_{bir\dot{z}}$ – biokuro biržoje per paskutinius tris biokuro biržoje vykusius biokuro įsigijimo aukcionus sudarytų SM2 rūšies savaitės ir mėnesio i tiekimui biokuro tiekimo biokuro biržos (skiedrų) pirkimo–pardavimo sandorių kiekis šalyje, MWh;

U – SM2 rūšies savaitės ir mėnesio i tiekimui sudarytų medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandorių skaičius šalyje;

S – SM2 rūšies savaitės ir mėnesio i tiekimui sudarytas medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandoris biokuro biržoje šalyje.

$\Delta p\dot{s}$ – šildymo sezono metu (nuo spalio 1 d. iki kovo 31 d.) taikomas skirtumas tarp faktinės mėnesio, prieš nustatant prognozuojamą kainą, vidutinės svertinės aritmetinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius (įskaitant sandorius su galimybe juos nutraukti ir ~~neįskaitant~~ sertifikuotų biokuro produktų sandorių) įsigyto SM2 rūšies biokuro kainos ir to paties mėnesio prognozuojamos kainos šalyje (**$M_{PK\dot{S} i}$**), **nevertinant taikytos $\Delta p\dot{s}$** . Kovo mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų lapkričio mėnesiui, vasario mėn. biokuro kainų skirtumas įvertinamas nustatant prognozuojamą biokuro kainą tų pačių kalendorinių metų gruodžio mėnesiui.“

2. Nustatyti, kad nustatant prognozuojamą biokuro kainą 2023 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiams įvertinama ilgalaikių SM2 rūšies medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandorių, pagal kuriuos biokuras buvo pristatomas 2022–2023 m. šildymo sezono metu, dalis šilumos tiekimo sistemoje. Jei sistemoje, kurioje pagal ilgalaikius SM2 rūšies medienos skiedrų pirkimo–pardavimo sandorius pristatomo biokuro dalis 2022–2023 m. šildymo sezono metu sudarė ne mažiau nei 60 proc. šilumos tekimo sistemos poreikio, tuomet:

2.1. Δp lapkričio mėnesiui nustatoma kaip skirtumas tarp faktinės 2023 m. kovo mėn. mėnesio vidutinės svertinės aritmetinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius (įskaitant sandorius su galimybe juos nutraukti ir sertifikuotų biokuro produktų sandorius) įsigyto SM2 rūšies

biokuro kainos šilumos tiekimo sistemoje ir to paties mėnesio prognozuojamos kainos apskrityje ($M_{PKA\ i}$), nevertinant taikytos Δpa .

2.2. Δpa gruodžio mėnesiui nustatoma kaip skirtumas tarp faktinės 2023 m. vasario mėn. mėnesio vidutinės svertinės aritmetinės pagal biokuro biržoje sudarytus sandorius (įskaitant sandorius su galimybe juos nutraukti ir sertifikuotų biokuro produktų sandorius) įsigyto SM2 rūšies biokuro kainos šilumos tiekimo sistemoje ir to paties mėnesio prognozuojamos kainos apskrityje ($M_{PKA\ i}$), nevertinant taikytos Δpa .

Tarybos pirmininkas

Vidutinės biokuro kainos nustatymo tvarkos ir sąlygų aprašo pakeitimo projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-1-1 priedas 2023-07-24.zip).

AM 2023-07-14 pranešimas. Viešajai konsultacijai teikiamas atnaujinto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektas

TN: [tn](#).

Lietuvos Respublikos Energetikos ir Aplinkos ministerijos atnaujino Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų planą 2021–2030 m. (NEKSVP). Šiame dokumente užfiksuoti ambicingesni tikslai ir uždaviniai, kurių Lietuva sieks iki 2030 m., bei numatytos priemonės šiems tikslams pasiekti.

„Nuo pat pradžių siekėme kuo įtraukesnio dokumento atnaujinimo proceso, integruojant sektorinę ir aplinkosauginę politiką. Visus susitikimus rengėme viešai. Džiaugiamės, kad socialiniai partneriai buvo itin aktyvūs, teikdami savo pasiūlymus. Taip pat dėkojame ir EBPO ekspertams, kurie pateikė rekomendacijas, kokį kelią ir priemones turėtų pasirinkti Lietuva siekdama dekarbonizacijos tikslų, ieškant klimatui neutralaus ekonomikos modelio“, – kalbėjo aplinkos ministras Simonas Gentvilas.

Energetikos ir Aplinkos ministerijos 2021 m. antroje pusėje inicijavo NEKSVP atnaujinimą. Šiam tikslui buvo įkurtos 5 dekarbonizacijos (transporto, žemės ūkio ir miškininkystės, pramonės, atliekų ir žiedinės ekonomikos bei energetikos) ir 3 energetikos (energijos vartojimo efektyvumo, vidaus rinkos ir mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo) darbo grupės. Darbo grupėse buvo pristatytos ir aptartos esamos priemonės. Susitikimų metu socialiniai ir instituciniai partneriai pateikė apie 600 priemonių pasiūlymų. Po atliktos šių priemonių analizės, į papildomų priemonių sąrašą iš viso buvo įtraukta 80 priemonių.

„Lietuvos ateinančio dešimtmečio ateitis – atsinaujinančiais energijos ištekliais paremta Lietuvos energetikos sistema, kuriais sieksime iš elektrą importuojančios šalies tapti elektrą eksportuojančia. Prie to ypač prisidės verslui, viešajam sektoriui ir atsinaujinančių energijos išteklių bendrijoms skirtos paramos priemonės saulės ir vėjo jėgainių statybai, kurios kurs saugesnę ir švaresnę aplinką ateinančioms kartoms“, – teigia Energetikos ministras Dainius Kreivys.

Pasitelkus VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros ir Aplinkos apsaugos agentūros ekspertus, buvo atlikti priemonių modeliavimai. Jų rezultatas – su esamomis ir papildomomis priemonėmis bus pasiektas Lietuvai nustatytas 21 proc. iki 2030 m., lyginant su 2005 m. ŠESD sumažinimo tikslas. Taip pat bus pasiektas 70 proc. atsinaujinančių energijos išteklių bendrame galutiniame energijos suvartojime ir 100 proc. – elektros energijos suvartojime. Apskaičiuota, kad sektorių transformacijai bus skiriama 12 mlrd. viešųjų investicijų.

Šiuo metu atnaujinto NEKSVP projektas yra teikiamas viešajai konsultacijai per e. pilietis platformą. Pastabų iš visuomenės laukiama iki rugpjūčio 23 d.

Dokumentas taip pat bus teikiamas konsultacijoms su Europos Komisija. Pagal pastabas atnaujinus dokumentą, Lietuva privalės jį pasitvirtinti iki 2024 m. birželio 30 d.

Viešojo konsultacija dėl atnaujinto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021–2030 m. projekto

Organizuojanti institucija [Energetikos ministerija](#)

Tikslinės grupės [Gyventojai](#), [Akademikai, mokslininkai ir tyrėjai](#), [Srities ekspertai](#), [Nevyriausybinių organizacijų sektorius](#), [Verslo asociacijos](#)

ATNAUJINAMO LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO ENERGETIKOS IR KLIMATO SRITIES VEIKSMŲ PLANO 2021-2030 m. PROJEKTAS

Remiantis ES Reglamentu Nr. 2018/1999, valstybės narės privalo parengti atnaujintų Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų planų 2021–2030 (NEKSVP) projektus per 3 metus nuo jų patvirtinimo. Susipažinti su dabartiniu galiojančiu Lietuvos Respublikos NEKSVP galite [čia](#). Atnaujinimo procesas prasidėjo nuo 2021 m., kaip įmanoma labiau įtraukiant visuomenę ([Dekarbonizacijos darbo grupių procesas](#) ir [Energetikos darbo grupių procesas](#)). Atnaujintas NEKSVP projektas atliepia ambicingesnius klimato ir energetikos tikslus 2030 m.

Susipažinti su atnaujinamo NEKSVP projektu galite [čia](#).

Konsultacijos tikslas

Gauti pasiūlymus ir nuomones apie NEKSVP projektą. Iš visuomenės gautas pastabas ministerijos nagrinės ir atsižvelgs atnaujinant dokumentą iki galutinio jo patvirtinimo 2024 m. birželio 30 d.

Konsultacijos rezultatų panaudojimas

Ministerijos, gavusios pastabas ir pasiūlymus iš visuomenės, taip pat lauks pastabų ir iš Europos Komisijos. Pastabos, kurios keistų priemonių kiekį ir apimtį ir dėl kurių būtų priimti teigiami sprendimai, būtų perduoti pavaldžioms agentūroms modeliavimo procesui. Pastabų lentelę planuojama pateikti po tarpinstitucinių derybų.

Kaip dalyvauti konsultacijoje

Prašome visuomenės pasidalyti idėjomis, užpildant [klausimyną](#) iki 2023 m. rugpjūčio 23 d.

Kontaktai

Jei turite daugiau klausimų, galite susisiekti el. p. enrikas.etneris@enmin.lt ir judita.liukaityte@am.lt

Paskelbta

2023-07-14

Galioja iki

2023-08-23

Procesas Dekarbonizacija

Lietuvai judant klimato neutralumo linkme, [Aštuonioliktoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje](#) numatyta kartu su visuomene ir verslu susitarti, kaip skirtinguose ūkio sektoriuose bus įgyvendinta [Nacionalinė klimato kaitos valdymo darbotvarkė](#) (toliau – Darbotvarkė), kitaip - kaip pasieksime

2030 m. numatytus šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau - ŠESD) mažinimo tikslus. Tam, jog šis tikslas virstų realybe, pradedamas [Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano](#) (toliau – NEKSP) atnaujinimas. Siekiant kokybiško rezultato, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija kartu su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija steigia atskirų sektorių dekarbonizacijos darbo grupes, kuriose verslo, mokslo, nevyriausybinį organizacijų atstovai susitars dėl ŠESD mažinimo priemonių. NEKSP atnaujinimas yra svarbi dalis tarptautinių klimato kaitos tikslų, numatytų 2015 m. Paryžiaus susitarime bei ES klimato kaitos ir energetikos politikos klimato kaitos švelninimo (ŠESD mažinimo) tikslų ir uždavinių iki 2030 m. įgyvendinimui.

Pagrindiniai strateginiai dokumentai, integruoti į NEKSP, yra 2018 m. birželio mėn. patvirtinta [Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija \(NENS\)](#), 2021 m. atnaujinta Darbotvarkė bei 2019 m. balandį patvirtintas [Nacionalinis oro taršos mažinimo planas](#). Tad NEKSP priemonės turi atitikti šiose strategijose nustatytus tikslus, kurie ne tik padės siekti Europos žaliojo kurso tikslų, bet ir būti konkurencingiems, imtis transformacijų atsisakant iškastinio kuro, keičiant vartotojų elgseną.

Šiame procese dalyvaus socialiniai partneriai, kurie jungsis į 5 Lietuvos ekonominius sektorius apimančias dekarbonizacijos darbo grupes: žemės ūkio ir miškininkystės, energetikos, pramonės, transporto ir atliekų / žiedinės ekonomikos. Nariai bus supažindinti su esamomis ir planuojamomis NEKSP priemonėmis, Ekonominės bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ekspertų analize, dalyvaus diskusijose bei teiks siūlymus dėl papildomų priemonių siekiant klimato kaitos švelninimo tikslų iki 2030 m.

Procesas bus vykdomas keliais etapais ir užtruks apie vienerius metus:

- I. Išanalizuoti ir aptarti patvirtintų priemonių apimtį ir tikėtiną efektą;
- II. Sudaryti galimų priemonių sąrašus ir įvertinti jų efektyvumą, kaštus;
- III. Sudaryti NEKSP siūlomų priemonių sąrašą ir jį pateikti NEKSP darbo grupei LRV.

Dekarbonizacijos darbo grupėse bus siekiama atviro, efektyvaus dialogo, išgirsti naujas idėjas ir skirtingus požiūrius, užtikrinti dalijimąsi informacija tarp visų suinteresuotų šalių. Tik tariantis ir diskutuojant su verslo, mokslo, kitų organizacijų, visuomenės grupių atstovais įmanoma suformuoti Lietuvai geriausiai tinkantį priemonių rinkinį klimato kaitos iššūkiams įveikti.

KONTAKTAI				
	VADOVAS	KONTAKTINIS ASMŪS	PAREIGOS	KONTAKTAI
DEKARBONIZACIJOS DARBO GRUPĖS	Gintarė Krušienė Aplinkos viceministrė	Laura Masiliauskaitė Judita Lukaitytė-Kukienė	Aplinkos ministro patarėja Klimato politikos grupės patarėja	laura.masiliauskaitė@am.lt judita.lukaityte@am.lt
ENERGETIKA	Daiva Garbaliuskaitė Energetikos viceministrė	Enrikas Etneris	Strateginio ir finansų skyriaus projektų vadovas	enrikas.etreris@emin.lt
PRAMONĖ	Eglė Markevičiūtė Ekonominės ir inovacijų viceministrė	Kęstutis Masalskis Vaidas Gričius	Pramonės 4.0 politikos skyriaus patarėjas Pramonės 4.0 politikos skyriaus patarėjas	kestutis.masalskis@emin.lt vaidas.gričius@emin.lt
ŽIEDINĖ EKONOMIKA/ ATLIEKOS	Raminta Radavičienė Aplinkos viceministrė	Rasa Uselytė	Atliekų politikos grupės vyr. specialistė	rasa.uselyte@am.lt
TRANSPORTAS	Agnė Vaičiukevičiūtė Susisiekimo viceministrė	Aistė Gasūnienė Laurynas Buzys	Atliekų susisiekimo politikos grupės vyr. specialistas Atliekų susisiekimo politikos grupės vyr. specialistas	aiste.gasiuniene@sumin.lt laurynas.buzys@sumin.lt
ŽEMĖS ŪKIS IR MIŠKININKYSTĖ	Kristina Simonaitytė Žemės ūkio ministro patarėja	Zigmas Medingis	ŽŪM Augalininkystės ir agrarinės aplinkosaugos skyriaus patarėjas	zigmas.medingis@zum.lt

Informacijos šaltinis:

Įrašo sukūrimo data: 2021-10-06 Paskutinio atnaujinimo data: 2023-06-17

NEKSVP atnaujinimas

Viešoji konsultacija dėl atnaujinto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021–2030 m. Projekto

Energetikos ir Aplinkos ministerijos parengė atnaujinamo Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021–2030 m. projektą, kurį teikia visuomenei ir socialiniams partneriams derinti.

Remiantis ES Reglamentu Nr. 2018/1999, valstybės narės privalo parengti atnaujintų NEKSVP projektus per 3 metus nuo jų patvirtinimo. Atnaujinimo procesas prasidėjo nuo 2021 m., kaip įmanoma labiau įtraukiant visuomenę ir įkuriant 5 dekarbonizacijos darbo grupes. Atnaujintas NEKSVP projektas atliepia ambicingesnius klimato ir energetikos tikslus 2030 m. ir apima priemones jiems pasiekti.

Pastabų užpildant [anketa](#) laukiama iki rugpjūčio 23 d.

Susipažinti su atnaujinamo NEKSVP projektu galite čia:

- [Atnaujinamo Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021–2030 m. projektas](#)
- [Priedas Nr. 1](#)
- [Priedas Nr. 2](#)
- [Priedas Nr. 4](#)
- [Priedas Nr. 5](#)

Jei turite daugiau klausimų, galite susisiekti el. p. enrikas.etneris@enmin.lt ir judita.liukaityte@am.lt

Apie NEKSVP atnaujinimą

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, vadovaudamasi 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2018/1999 „Dėl energetikos sąjungos ir klimato srities veiksmų valdymo“^[1] (toliau – [Reglamentas](#)) 14 straipsniu, inicijavo [Lietuvos Respublikos nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021–2030 m.](#) (toliau – NEKSVP) atnaujinimą. Šis dokumentas nustato aiškias priemones, kuriomis bus įgyvendinami Europos Sąjungos energetikos ir klimato kaitos politikos tikslai ir uždaviniai iki 2030 m. Atnaujinto NEKSVP projektas turi būti pateiktas Europos Komisijai ne vėliau kaip 2023 m. birželio 30 d.

^[1]2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2018/1999 „Dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo“, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013.

Esamų priemonių analizė

- Renginyje „NEKSVP atnaujinimas: energetikos dalių esamų priemonių analizės pristatymas“. 2022 m. kovo 23 d. renginyje buvo pristatyti NEKSVP energetikos dalių (energijos vartojimo efektyvumo, energetinio saugumo, vidaus rinko ir mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo) esamų priemonių analizė. Šiame renginyje dalyvavo socialiniai partneriai, konsultantai, NEKSVP energetikos dalių darbo grupių nariai, Energetikos ministerijos ir VšĮ Lietuvos energetikos agentūros atstovai. Susitikimo įrašą galite peržiūrėti [čia](#).
- Renginio metu pristatytas skaidres galite peržiūrėti [čia](#).

Papildomų priemonių kūrimas

Kviečiame socialinius partnerius ir visuomenę įsitraukti į NEKSVP atnaujinimo procesą ir teikti pasiūlymus dėl papildomų priemonių, užpildant [el. formą](#). Priemonės bus svarstomos Energetikos darbo grupių posėdžių metu.

Dėmesio! Papildomų priemonių teikimo terminas yra pratęsiamas iki **2022 m. gegužės 27 d.**

Energetikos darbo grupės

1. Energijos vartojimo efektyvumo darbo grupė

2022 m. gegužės 13 d. 10 val. 1 posėdis – Pastatai. Susitikimo [vaizdo įrašas](#) ir [skaidrės](#).

2022 m. gegužės 18 d. 10 val. 2 posėdis – Pramonė. Susitikimo [vaizdo įrašas](#) ir [skaidrės](#).

2022 m. gegužės 25 d. 10 val. 3 posėdis – Transportas. Susitikimo [vaizdo įrašas](#) ir [skaidrės](#).

2. Vidaus rinkos darbo grupė

2022 m. gegužės 24 d. 14 val. 1 posėdis – Elektra/Dujos. Susitikimas [vaizdo įrašas](#), [skaidrės](#) ir [siūlomų priemonių detalesnis aprašymas](#).

Dėmesio! Gegužės 24 d. posėdis perkliamas į birželio 21 d. 14 15 val. Atsiprašome už nepatogumus. Tai bus trečiasis darbo grupės susitikimas papildomoms priemonėms su socialiniais partneriais aptarti.

2022 m. gegužės 25 d. 14 val. 2 posėdis – CŠT. Susitikimo [vaizdo įrašas](#) ir [skaidrės](#).

Dėmesio! Gegužės 25 d. posėdis perkliamas į birželio 16 d. 14 val. Atsiprašome už nepatogumus. Tai bus antrasis darbo grupės susitikimas.

2022 m. gegužės 26 d. 14 val. 3 posėdis – Energetinis skurdas. Susitikimo [vaizdo įrašas](#) ir [skaidrės](#).

Dėmesio! Gegužės 26 d. posėdis perkliamas į birželio 14 d. 14 val. Atsiprašome už nepatogumus. Tai bus pirmasis darbo grupės susitikimas.

3. Mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo darbo grupė

2022 m. gegužės 18 d. 14 val. 1 posėdis – Inovacijos ir konkurencingumas. Susitikimo [vaizdo įrašas](#) ir [skaidrės](#): [MTEPI \(ENMIN\)](#), [Konurencingumas \(ENMIN\)](#), [Inovacijų priemonės \(EIMIN\)](#).

2022 m. birželio 2 d. 14 val. 2 posėdis – Moksliniai tyrimai ir finansavimas. Susitikimo [vaizdo įrašas](#) ir [skaidrės](#).

Kontaktai

Energetikos darbo grupės	Atsakingi asmenys	Pareigos	El. paštas
Energijos vartojimo efektyvumo	Mindaugas Stonkus	Energijos efektyvumo politikos grupės vadovas	mindaugas.stonkus@enmin.lt
	Linas Bagdonavičius	Energijos efektyvumo politikos grupės vyr. specialistas	linas.bagdonavicius@enmin.lt
Vidaus rinkos	Karolis Švaikauskas	Energetikos konkurencingumo grupės vadovas	karolis.svaikauskas@enmin.lt
	Elena Mačiulaitytė	Energetikos konkurencingumo grupės patarėja	elena.maciulaityte@enmin.lt
Mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo	Žilvinas Danys	Inovacijų grupės vadovas	zilvinas.danys@enmin.lt
	Daumantas Kerezis	Inovacijų grupės patarėjas	daumantas.kerezis@enmin.lt
Energetinis saugumas*	Dainius Bražiūnas	Energetinio saugumo grupės vadovas	dainius.braziunas@enmin.lt
	Gediminas Karalius	Energetinio saugumo grupės patarėjas	gediminas.karalius@enmin.lt

*Energetinio saugumo darbo grupė nekuriama dėl mažo kitų institucijų, atsakingų už šios srities priemones, skaičiaus. Tačiau jeigu turite priemonių pasiūlymų, susisiekite su grupės vadovu tiesiogiai.

Norėdami sužinoti daugiau apie NEKSVP atnaujinimo procesą rašykite el. paštu enrikas.etneris@enmin.lt.

Atnaujinto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektas ir Projekt1 lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-2-1 priedas 2023-07-24.zip).

AM 2023-07-19 pranešimas. Statybos techniniame reglamente aiškiau apibrėžiamos architektūros kūrinių autorių teisės

TN: [tn](#).

Aplinkos ministerija parengė statybos techninio reglamento „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ pakeitimo projektą, kuris numato tęstinį autorių dalyvavimą statinio projekto rengime. Tai pat patikslintos savivaldybių vyriausiųjų architektų atliekamos funkcijos statinio projektavimo procesuose, statinio ir projekto ekspertizės aktų registracijos tvarka.

„Statybos metu sukuriamas statinys yra architektūros kūrinys, autorių teisių objektas, taigi projektuojant ir statant statinius taikomas ne tik Statybos, bet ir Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas. Praktikoje dėl autorių teisių pažeidimų ne tik kyla teisminių bei architektų profesinės etikos ginčų, bet besikeičiant projektuotojams neretai nukenčia ir pati architektūros kokybė. Todėl siekiant išvengti projektavimo trukdžių ir užtikrinti aukštesnę sprendinių kokybę, statybos techniniame reglamente aiškiau apibrėžiame iš minėtų įstatymų kylančius projektavimo reikalavimus. Tuo pačiu pakeitimu sprendžiame ir kitus uždavinius, susijusius su projektavimo ir projektų patikros kokybės gerinimu“, – sako aplinkos viceministrė Daiva Matusevičė.

Siūloma, kad projektuotojas projekte ir projektiniuose pasiūlymuose turės nurodyti kūrinio autorius. Autoriai turės pasirašyti projektinius pasiūlymus, techninį ir darbo projektą pritardami statinio architektūros sprendiniams. Aiškiai įvardijama prievolė keičiant projektą projektuotojui turėti statinio architektūros kūrinio autoriaus sutikimą.

Numatoma, kad jei savivaldybės atsakingi asmenys ar struktūriniai padaliniai turi pateikti išvadas dėl projektinių pasiūlymų, savivaldybės vyriausiasis architektas arba jam pavaldus valstybės tarnautojas informacinėje sistemoje „Infostatyba“ suformuos paraiškas dėl pritarimo projektiniams pasiūlymams. Šis pakeitimas ne tik panaikins proceso fragmentiškumą informacinėje sistemoje „Infostatyba“, bet ir leis savivaldybės vyriausiajam architektui vienoje vietoje valdyti visas pastabas, pasiūlymus.

Atsakingi asmenys ar struktūriniai padaliniai įvertinę pritarimui pateiktų projektinių pasiūlymų sprendinius, visuomenės informavimo metu teiktus pasiūlymus, susijusius su jiems priskirta sritimi, turės pateikti išvadas informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Savivaldybės vyriausiasis architektas, įvertinęs atsakingų padalinių išvadas, pritaras arba motyvuotai nepritaras projektiniams pasiūlymams, apie tai paskelbdamas „Infostatyboje“.

Taip pat projekte numatyta, kad Architektūros įstatyme nurodytas savivaldybės vyriausiojo architekto kompetencijai priskirtas funkcijas atliks savivaldybės vyriausiasis architektas, o techniniai veiksmai susiję su šių funkcijų atlikimo procesu galės būti patikėti vyriausiajam architektui pavaldžiam valstybės tarnautojui.

Dar vienas pakeitimas yra susijęs su ekspertizės aktų registravimu ir peržiūra IS „Infostatyba“. Kai statinio projekto ar statinio ekspertizė bus atliekama pakartotinai, statinio ir projekto ekspertizės rangovai privalės išnagrinėti pirminę ekspertizę atlikusio ekspertizės rangovo IS „Infostatyba“ pateiktas pastabas ir į jas atsižvelgti arba atmesti nurodant argumentus. Be to, ekspertizės rangovai IS „Infostatyba“ galės peržiūrėti savo ar kito ekspertizės rangovo atliktos ekspertizės aktus, kai bus atliekama pakartotinė to paties projekto ar statinio ekspertizė.

Kitas planuojamas minėto statybos techninio reglamento pakeitimas yra susijęs su Elektros energetikos įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytais elektros energijos persiuntimo elektros tinklais patikimumo reglamentavimo pokyčiais, pagal kuriuos vartotojai nebeskirstomi į tris patikimumo kategorijas.

Pastabas ir pasiūlymus statybos techninio reglamento „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ pakeitimo projektui galima teikti iki rugpjūčio 2 d. [Teisės aktų informacinėje sistemoje \(TAIS\)](#).

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL APLINKOS MINISTRO 2016 M. LAPKRIČIO 7 D. ĮSAKYMO NR. D1-738 „DĖL STATYBOS
TECHNINIO REGLAMENTO STR 1.04.04:2017 „STATINIO PROJEKTAVIMAS, PROJEKTO
EKSPERTIZĖ“ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2023 m.

d. Nr. D1-

Vilnius

P a k e i ė i u statybos techninį reglamentą STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 7.4.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„7.4.1. savivaldybės mero įgalioto valstybės tarnautojo, atliekančio vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldus valstybės tarnautojo) pritarimo projektiniams pasiūlymams (jei jie parengti) kopiją; projektinius pasiūlymus (kai parengti), kuriems pritarė savivaldybės mero įgaliotas valstybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas, kai projektinius pasiūlymus rengė kitas projektuotojas;“.

2. Pakeičiu 41 punkto ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Projektuotojas projektiniuose pasiūlymuose ir projekte įrašo architektūros kūrinio autorius. Projektuotojo ir projekto autorių teisės įgyvendinamos ir ginamos Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme nustatyta tvarka.“

3. Papildau 41 punktą penktąją pastraipą:

„Autorių dalyvavimas rengiant statinio projektą yra tęstinis, architektūros kūrinio autoriai pasirašo projektinius pasiūlymus (kai jie rengiami), techninį ir darbo projektą pritardami statinio architektūros sprendiniams.“

4. Pakeičiu 42 punkto pirmąją pastraipą:

„42. Projektas keičiamas sudarius papildomą sutartį su projektuotoju ir statytojui patvirtinus papildomą techninę užduotį. Kūrinio autoriui sutikus, projekto keitimus ir (ar) papildymus atlieka projektą parengęs projektuotojas parengdamas naujos laidos projektą ar projekto sprendinių dokumentą (-us).“

5. Pakeičiu 60 punkto pirmąją pastraipą:

„60. Statytojas (statytojo raštu įgaliotas asmuo) (toliau šiame skyriuje – statytojas) savivaldybės mero įgaliotam valstybės tarnautojui, atliekančiam vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldžiam valstybės tarnautojui) prašymą informuoti visuomenę apie parengtus statinių projektinius pasiūlymus teikia, kai numato rengti statinio projektą: reglamento 4 priede nurodyto visuomenei svarbaus statinio ar jo dalies; Teritorijų planavimo įstatymo [5.12] 20 straipsnyje (išskyrus reglamento 7.2 papunktyje nurodytus atvejus, kai projektiniai pasiūlymai nerengiami) nustatytais atvejais. Šis reikalavimas taikomas, kai pagal Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalį privalomas statybą leidžiantis dokumentas, rengiant naujų statinių, rekonstruojamų statinių ar statinių dalių projektinius pasiūlymus, taip pat statinių ar jų dalių paskirties keitimui projektinius pasiūlymus. Reglamento 7.2 papunktyje nurodytais atvejais, kai projektiniai pasiūlymai nerengiami, apie planuojamą statybą statytojas informuoja visuomenę per 5 darbo dienas nuo techninės užduoties pasirašymo dienos, – įrengia reglamento 61 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantį stendą. Stende pateikiama reglamento 61.1, 61.3, 61.5 papunkčiuose nurodyta informacija ir statinių esama ir (ar) numatoma pagrindinė naudojimo paskirtis, statinių tipai.“

6. Pakeičiu 61 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„61. Savivaldybės mero įgaliotas savivaldybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldus valstybės tarnautojas) patikrina, ar su prašymu ir projektiniais pasiūlymais pateikti visi privalomi dokumentai, išvardyti šio reglamento 13 priedo 9 punkte, ir per 3 darbo dienas nuo jų gavimo dienos paskelbia IS „Infostatyba“ arba atmets prašymą informuodamas statytoją apie trūkstamus dokumentus.“

7. Pakeičiu 62 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„62. Projektiniai pasiūlymai, gavus statytojo prašymą nutraukti visuomenės susipažinimo su projektiniais pasiūlymais procedūras, nebeviešinami. Savivaldybės mero įgaliotas valstybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldus valstybės tarnautojas) ir visuomenės atstovai projektuotojui teikdami pasiūlymus turi nurodyti:“.

8. Pakeičiu 65² papunktį ir jį išdėstau taip:

„65². Jei visuomenei supažindinti su projektiniais pasiūlymais organizuojami keli susirinkimai, apie kiekvieną kitą viešą susirinkimą savivaldybės mero įgaliotas valstybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldus valstybės tarnautojas) paskelbia ir informuoja reglamento 61

punkte nustatyta tvarka. Visi vieši susirinkimai organizuojami šiame reglamento skyriuje nustatyta tvarka, įskaitant 61.5 papunktį visuomenei susipažinti su projektiniais pasiūlymais nurodytą terminą.“

9. Pakeičiu 67 punktą ir jį išdėstau taip:

„67. Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, per 5 darbo dienas po 66 punkte nurodyto prašymo ir kitų dokumentų gavimo dienos: įvertinęs, kaip atsižvelgta į gautus pasiūlymus ir motyvus, dėl kurių į pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, gavęs atsakingų savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių išvadas, jei tokios išvados rengiamos, pritaria arba motyvuotai nepritaria projektiniams pasiūlymams, apie tai paskelbia IS „Infostatyba“, paskelbia (pateikia nuorodą) savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje ir informuoja statytoją; projektinius pasiūlymus, kuriems pritarta, paskelbia IS „Infostatyba“ ir paskelbia (pateikia nuorodą) savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje.

Jei 66 punkte nurodytas prašymas pateiktas per IS „Infostatyba“, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, apie pritarimą (nepritaringumą) projektiniams pasiūlymams ir projektinius pasiūlymus, kuriems pritarta, paskelbia šioje informacinėje sistemoje, paskelbia (pateikia nuorodą) savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje ir informuoja statytoją.“

10. Pakeičiu 68¹ ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstau taip:

„Norėdamas nuotoliniu būdu surengti viešą susirinkimą esant jau pradėtoms visuomenės informavimo procedūroms, statytojas turi savivaldybės mero įgaliotam valstybės tarnautojui, atliekančiam vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldžiam valstybės tarnautojui) pateikti transliacijos nuorodą, iš naujo paskelbti ją stende ar (ir) išsiųsti registruotais laiškais. Mero įgaliotas valstybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldus valstybės tarnautojas) pranešimą su transliacijos nuoroda su projektiniais pasiūlymais iš naujo paskelbia savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje. Šiame pranešime, stende ar (ir) registruotuose laiškuose turi būti nurodyta, kad dėl ekstremaliosios situacijos uždraudus renginius uždaroje patalpoje keičiamas įprastas viešinimo būdas nuotoliniu ir dėl to viešinimas pratęsimas mažiausiai tiek darbo dienų, kiek buvo viešinama iki transliacijos nuorodos pateikimo.“

11. Pakeičiu 120¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„120¹. Statinio (jo dalies) ir projekto (jo dalies) ekspertizės rangovai statinio (jo dalies) ir projekto (jo dalies) ekspertizės aktus, kuriuose įrašytos pastabos, registruoja IS „Infostatyba“. Registruojant aktus užpildomi atitinkami laukai ir pridedamos ekspertizės aktų kopijos. IS „Infostatyba“ skelbiami ekspertizės aktai turi būti nuasmeninti vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.“

12. Papildau 120²–120⁴ punktais:

„120². Kai statinio projekto ar statinio ekspertizė atliekama pakartotinai, statinio (jo dalies) ir projekto (jo dalies) ekspertizės rangovai privalo išnagrinėti pirminę ekspertizę atlikusio ekspertizės rangovo IS „Infostatyba“ pateiktas pastabas, į jas atsižvelgti arba atmesti, nurodant argumentus.

120³. Ekspertizės rangovai IS „Infostatyba“ gali peržiūrėti savo ar kito ekspertizės rangovo atliktos ekspertizės aktus (kai atliekama pakartotinė to paties projekto (dalies) ar statinio (dalies) ekspertizė).

120⁴. Paašikėjus, kad užregistruotuose ekspertizės aktuose yra rašymo apsirikimo ar aiškių aritmetinių klaidų, ekspertizę atlikęs ekspertas turi kreiptis į Inspekciją dėl ekspertizės aktų pažymėjimo IS „Infostatyba“ negaliojančiais.“

13. Pakeičiu 8 priedą:

13.1. Pakeičiu 27.1.4.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„27.1.4.1. pagrindinius galios vartotojus, jų įrengtą, vartojamą galią, įtampą, fazes, dažnius, pagrindines charakteristikas ir kt.“;

13.2. Pakeičiu 27.1.4.9 papunktį ir jį išdėstau taip:

„27.1.4.9. reikalavimus elektros instaliacijai (elektros kabelių degumą, gaisrinės saugos priemonių elektros kabelių atsparumą ugniai ir kt.);“;

13.3. Pakeičiu 41.1.4.23 papunktį ir jį išdėstau taip:

„41.1.4.23. reikalavimus elektros instaliacijai (elektros kabelių degumą, gaisrinės saugos priemonių elektros kabelių atsparumą ugniai ir kt.);“;

14. Pakeičiu 13 priedą:

14.1. Papildau 9.5 papunktį:

„9.5. žemės sklypo, pastato (jo dalių) nuosavybės teisę ar kitą valdymo ir naudojimo teisę įrodančios sutartys ar dokumentai.“

14.2. Pakeičiu 11 punktą ir jį išdėstau taip:

„11. Statytojas projektinių pasiūlymų rengimo užduotį su šio priedo 9 punkte išvardytais dokumentais teikia derinti savivaldybės mero įgaliotam valstybės tarnautojui, atliekančiam vyriausiojo architekto funkcijas (arba savivaldybės vyriausiajam architektui pavaldžiam valstybės tarnautojui).“

14.3. Pakeičiu 12 punktą ir jį išdėstau taip:

„12. Savivaldybės mero įgaliotas valstybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas (arba vyriausiajam architektui pavaldus valstybės tarnautojas), gavęs projektinių pasiūlymų rengimo užduoties projektą, įvertina jo atitiktį šio priedo 10 ir 11 punkto reikalavimams.“

14.4. Pakeičiu 13 punktą ir jį išdėstau taip:

„13. Savivaldybės mero įgaliotas valstybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas,

atsižvelgdamas į konkretų atvejį (situaciją), numatomą statybos vietą, gretimybes, trečiųjų asmenų teisių apsaugą, projektinių pasiūlymų rengimo užduotyje gali įrašyti numatomų statinių aukštį, žemės sklypo užstatymo tankį, galimą užstatymo tipą ir kitus parametrus.“

14.5. Pakeičiu 14 punktą ir jį išdėstau taip:

„14. Savivaldybės mero įgaliotas valstybės tarnautojas, atliekantis vyriausiojo architekto funkcijas, vadovaudamasis Statybos įstatymo [5.1] ir kitų statybą reglamentuojančių teisės aktų, teritorijų planavimo dokumentų nustatytais reikalavimais, įvertina projektinių pasiūlymų rengimo užduoties projektą, jei reikia, įrašo pastatų ir (ar) statinių aukštį, žemės sklypo užstatymo tankį, galimą užstatymo tipą, kitus parametrus ir per 5 darbo dienas jam pritaria (žyma „pritariau“, parašu ir data ant pirmojo lapo) arba raštu praneša statytojui priežastis, kodėl nepitaria.“

15. Pakeičiu 19 priedą:

15.1. Pakeičiu 9 lentelės 14 eilutę ir ją išdėstau taip:

„27.1.4.1	duomenys apie pagrindinius galios vartotojus, jų įrengtą, vartojamą galią, įtampą, fazes, dažnius, pagrindines charakteristikas ir kt.	A“.	
-----------	--	-----	--

15.2. Pakeičiu 9 lentelės 23 eilutę ir ją išdėstau taip:

„27.1.4.9	duomenys apie reikalavimus elektros instaliacijai (elektros kabelių degumą, gaisrinės saugos priemonių elektros kabelių atsparumą ugniai ir kt.)	A	Kai nerengiama Gaisrinės saugos dalis“.
-----------	--	---	---

15.3. Pakeičiu 15 lentelės 27 eilutę ir ją išdėstau taip:

„41.1.4.23	projektinių sprendinių apie reikalavimus elektros instaliacijai (elektros kabelių degumą, gaisrinės saugos priemonių elektros kabelių atsparumą ugniai ir kt.)	A“.	
------------	--	-----	--

Aplinkos ministras

Priedai (4)

1. [antikorupcinio vertinimo pazyma STR PROJEKTAVIMAS.docx](#)
2. [lydrastis STR PROJEKTAVIMAS.docx](#)
3. [lyginamasis STR PROJEKTAVIMAS.docx](#)
4. [teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pazyma STR PROJEKTAVIMAS.docx](#)

TN: [tn](#).

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2022 M. RUGPJŪČIO 12
D. ĮSAKYMO NR. 1-250 „DĖL 2021–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS
VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS
ENERGETIKOS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 03-001-06-05-
01 „ĮGYVENDINTI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ DIDINANČIAS
PRIEMONES VIEŠUOSIUOSE CENTRINĖS VALDŽIOS PASTATUOSE,
INDIVIDUALIUOSE GYVENAMUOSIUOSE NAMUOSE IR ĮMONĖSE“ APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO¹

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas arba iš dalies priimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
1.	Šilumos siurblių ir vėdinimo sistemų asociacija, 2023-06-29 el. laiškas	Siūlymai: • Sutrumpinti/nuimti 5 metų 100% baigtumo laikotarpį. • Nuimti prievolę priduoti seną katilą. • Didinti finansavimą bent 30 proc, kadangi nuo projekto pradžios, kuomet jis buvo paskelbtas praėjo 5 metai, šiame laikotarpyje tiek įranga, tiek ir paslaugos smarkiai brango. • Palikti oras-oras šilumos siurblių finansavimą. • Skelbti kvietimus ne vieną kartą metuose, bet geriau mažesnėmis sumomis, bet dažniau bent 2-3 kartus metuose.	Neatsižvelgta. Paaiškinimas. - Šiuo metu Aprašo projekte nėra reikalavimo dėl 5 metų 100 proc. baigtumo laikotarpio, tačiau yra nustatyta, kad nekilnojamojo turto objektas, kuriame keičiamas katilas, turi būti užregistruotas kaip turintis 100 proc. baigtumą, arba turintis ne mažiau 80 proc. baigtumą ir statybos leidimas gautas iki 2020 m. sausio 1 d. - Aprašo projekte nėra nustatyta prievolės pristatyti seno katilo utilizavimo pažymos iš atliekų tvarkytojo. Pareiškėjas turi laikytis teisės aktų nustatytų reikalavimų – jeigu yra išmontuojamas senas katilas, pareiškėjas kaip atliekų turėtojas privalo rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje atsižvelgiant į atliekų rūšį ir pobūdį, nemaišyti su kitomis atliekomis ar medžiagomis ir perduoti jas atliekų tvarkytojui. - Didinti finansavimo intensyvumo neplanuojama, tačiau rinkos kainų didėjimas yra įvertintas Europos socialinio fondo agentūros atliktame naujame fiksuotųjų įkainių tyrime. Už įrengtą šilumos gamybos įrenginį bus kompensuojama 50 proc. nuo nustatyto atitinkamo fiksuotojo įkainio. - Šiuo metu oras-oras šilumos siurblių

¹ Šioje derinimo pažymoje apibendrinamos tik pastabos, gautos Pažangos priemonės aprašo 2 priedui (Projektų finansavimo sąlygų aprašui).

			finansuoti neplanuojama, atitinkamai jiems nėra paskaičiuoti fiksuotieji įkainiai. Ateityje, skelbiant naujus kvietimus, šių technologijų finansavimo tikslingumas, pagal poreikį nustatant įkainius, bus vertinamas papildomai. - Projektai bus atrankami tęstinės atrankos būdu, todėl paraiška gali būti teikiama bet kada kvietimo galiojimo metu ir iš karto vertinama, nelaukiant kvietimo pabaigos.
2.	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra, 2023-06-29 raštas Nr. 2023/2-4531	8.1 p. Atkreiptinas dėmesys, kad iš nurodyto papunkčio formuluotės nėra aišku, kaip bus nustatoma (jei taikoma), pagal kurią <i>de minimis</i> reglamentą teikiamas finansavimas, t. y., ar JP projekto pareiškėjas turės pats nurodyti paraiškoje finansuoti JP projektą, pagal kokį reglamentą prašo finansavimo ir vertinimo metu bus patikrinamas reglamento pasirinkimo teisingumas.	Atsižvelgta iš dalies. Paaiškinimas. Papunktis papildytas, siekiant, kad pareiškėjas pats paraiškoje nurodytų, pagal kokį reglamentą prašo finansavimo ir vertinimo metu bus patikrinamas reglamento pasirinkimo teisingumas, o jei pareiškėjas pasirinko netinkamą reglamentą – leisti vertinimo metu reglamento pasirinkimą tikslinti.
		11.1 p. Vadovaujantis PAFT 246 punktu, fiziniams asmenims numatytas 5 metų tęstinumo laikotarpis, vadovaujantis PAFT 247 punktu, iki 3 metų tęstinumo laikotarpis gali būti trumpinamas tik smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, o ne fiziniams asmenims. Pagal šiuo metu derinamą PAFT keitimą, patikslinamas jungtinių projektų atveju taikomas tęstinumo laikotarpis numatant, kad „246. Po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas, <...> per 5 metus nuo projekto finansavimo pabaigos (kai įgyvendinami JP projektai, – nuo JP finansavimo pabaigos) <...>“. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti papunkčio formuluotę, numatant 5 metų	Neatsižvelgta. Aprašo tvirtinimo metu tęstinumo reikalavimai bus įrašyti pagal galiojančias PAFT nuostatas.

		tęstinumo laikotarpį nuo JP finansavimo pabaigos.	
		1 ir 2 priedai. Prie 1 ir 2 aplinkos tikslo lentelės stulpelyje „Pagrindimo dokumentai“ nurodyta „Netaikoma“. Siūlytina to nenurodyti, kadangi toje pačioje dalyje nustatyta, kad projekto vykdytojas pateiks „AEI naudojančių šilumos gamybos technologijų įrengimą įrodančius dokumentus.“. Prie 4 aplinkos tikslo lentelės stulpelyje „Pagrindimo dokumentai“ siūlytina svarstyti, ar nėra tikslinga prašyti pateikti perdavimą atliekų tvarkytojui įrodančius dokumentus, atsižvelgiant į tai, kad bus reikalinga utilizuoti senąjį katilą. Tais atvejais, kai lentelės stulpelyje „Pagrindimo dokumentai“ nurodyta „Netaikoma“, siūlytina taip pat nurodyti, jog pagrindimo dokumentai netaikomi.	Atsižvelgta iš dalies. Senojo katilo utilizavimo pažyma nebus reikalaujama.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2022 M. RUGPJŪČIO 12 D. ĮSAKYMO NR. 1-250 „DĖL 2021–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS ENERGETIKOS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 03-001-06-05-01 „ĮGYVENDINTI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ DIDINANČIAS PRIEMONES VIEŠUOSIUOSE CENTRINĖS VALDŽIOS PASTATUOSE, INDIVIDUALIUOSE GYVENAMUOSIUOSE NAMUOSE IR ĮMONĖSE“ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTAS ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma: IS-1012/737-II-4-1 priedas 2023-07-24.zip).

TN: [tn](#).

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, <https://am.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Pagal adresatų sąrašą

2023-07-20

Nr. 23-11065

I

Nr.

DĖL APLINKOS MINISTRO ĮSAKYO PROJEKTO DERINIMO

Aplinkos ministerija teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Klimato kaitos programos priemonės „Iškastinio kuro naudojimo mažinimas įmonėse“ tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas).

Siekiant apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą suderinti su didesniais Europos Sąjungos žaliojo kurso išmetamųjų teršalų mažinimo tikslais, 2022 m. gruodį Europos Sąjunga sutarė iki 2030 m. sumažinti šio sektoriaus išmetamųjų teršalų kiekį 62 proc. Siekiama išplėsti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą t. y., nuo 2027 m. sukurti atskirą prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemą komerciniams ir gyvenamiesiems pastatams, kelių transportui, mažosios energetikos sektoriui, gamybos, statybos pramonei.

Įsakymo projektą rengti paskatinusios priežastys. Atsižvelgiant į ambicingus klimato švelninimo tikslus – patvirtinti Klimato kaitos programos priemonės „Iškastinio kuro naudojimo mažinimas įmonėse“ tvarkos aprašą. Kvietimui 2022–2030 metų plėtos programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-04-02 „Didinti klimato kaitos politikos veiksmingumą“ apraše skirta 10 mln. eurų. Kvietimą teikti paraiškas skelbs Aplinkos projektų valdymo agentūra.

Paramą saulės elektrinėms ir (ar) vėjo elektrinėms kartu su šilumos siurbliais, saulės kolektoriais ar biokuro katilais įrengti planuojama skirti vidutinėms ar didelėms įmonėms (ne pramonės ir ne šilumos tiekimo), nedalyvaujančioms apyvartinių taršos prekybos leidimų sistemoje. Finansavimą planuojama skirti toms įmonėms, kurioms nėra suplanuotą kitų finansavimo priemonių. Atskirai parama elektros gamybai ar šildymo įrenginių pakeitimui neteikiama – šios išlaidos finansuojamos kartu. Finansavimas skiriamas pagal fiksuotą įkainį (paskaičiuotą įvertinus įgyvendinamus projektus), priklausomai nuo planuojamos įrengti įrangos galios. Įvertinus Bendrojo bendrosios išimties reglamento galiojimo laikotarpį, t. y. iki 2023 m. gruodžio 31 d. (ir įvertinus, kad per tokį trumpą laiką neįmanoma suorganizuoti projektų atrankos, kokybiško vertinimo ir priimti sprendimo dėl finansavimo skyrimo), tačiau siekiant dar šiemet paskelbti kvietimą teikti paraiškas, atrinkti paraiškas, paramą planuojama teikti pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą [\(ES\) Nr. 1407/2013](#) dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai. Paraiškų atrankos būdas – tęstinis, kol pakanka priemonei skirtų lėšų, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo kvietimo teikti paraiškas pradžios.

Įsakymo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įsakymo projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Įsakymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Išvadą dėl Įsakymo projekto prašome pateikti per **10 darbo dienų** nuo jo paskelbimo TAIS. Per nurodytą terminą negavę pastabų ir pasiūlymų, laikysime, kad Įsakymo projektui pritariate.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Klimato politikos grupės (vadovė – Vilija Augutavičienė, tel. 8 686 17 484, vilija.augutaviciene@am.lt) patarėja Emilija Šaulytė, tel. 8 696 18 175, emilija.saulyte@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įsakymo projektas, 12 lapų
2. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Aplinkos viceministrė

Raminta Radavičienė

Klimato kaitos programos priemonės „Iškastinio kuro naudojimo mažinimas įmonėse“ tvarkos aprašo projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: tn, (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-5-1 priedas 2023-07-24.zip).

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-07-19 Nr. (12.6-14)3-1092

TN: [tn](#),

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 53 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 27 IR 27¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 53 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Projektai).

Projektų tikslas – nustatyti griežtesnius branduolinės energetikos objekto (toliau – BEO) sanitarinės apsaugos zonoje planuojamos vykdyti veiklos, nesusijusios su BEO statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu, radioaktyviųjų atliekų tvarkymu ir (ar) transportavimu (toliau – kita veikla), apribojimus ir kontroliuoti jų vykdymą. Tokiu būdu siekiama sumažinti galimybę BEO sanitarinės apsaugos zonoje kitą veiklą vykdančiam asmeniui sutrikdyti licencijos turėtojo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, valdomo BEO veiklą, tai yra trukdyti užtikrinti branduolinės saugos, radiacinės saugos, BEO, BEO aikštelės, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos ir avarinės parengties reikalavimų vykdymą ir (ar) vykdyti BEO statybos, eksploatavimo, eksploatavimo nutraukimo, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir (ar) transportavimo darbus (tai yra trukdyti tenkinti viešąjį interesą).

Teikiame apibendrintą informaciją apie Projektais sprendžiamas problemas, siūlomas problemų sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiamos problemos	1. VĮ Ignalinos atominė elektrinė (toliau – IAE), valdančiai visus Lietuvos teritorijoje esančius BEO, vykdančią Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo veiklą, artimiausiais metais planuojami labai radioaktyviomis medžiagomis užterštų įrenginių (pavyzdžiui, reaktoriaus ir reaktorių sistemų) išmontavimo darbai ir radioaktyviųjų atliekų transportavimas, todėl kyla rizika, kad asmenys, BEO sanitarinės apsaugos zonose vykdančios kitą veiklą, gali patirti gyventojams nustatytą apribotą dozę (0,2 mSv per metus) viršijančią apšvitą dėl radioaktyviųjų medžiagų išmetimo į aplinką iš BEO ir tiesiogiai nuo BEO. 2. Šiuo metu BEO sanitarinės apsaugos zonose esantys žemės sklypai valdomi skirtingų subjektų nuosavybės, nuomos ir patikėjimo teisės pagrindais. Tik dalis šių subjektų BEO sanitarinės apsaugos zonose vykdo veiklą (turimais duomenimis, 8 kitos veiklos vykdytojai). Joks
---------------------------	---

	subjektas iki šiol nebuvo kreipęsis ir (ar) gavęs privalomų atitinkamų įmonių, įstaigų ar institucijų pritarimų numatomi ar vykdomi veiksmai vykdyti sanitarinės apsaugos zonoje. 3. Be to, jokiai įstaigai ar institucijai nesuteikta teisė kontroliuoti (patikrinti), ar BEO sanitarinės apsaugos zonoje veiksmai vykdyti yra gauti atitinkamų įmonių, įstaigų ar institucijų pritarimai, ar nepasikeitė veikla, kuriai vykdyti buvo gauti atitinkamų įmonių, įstaigų ar institucijų pritarimai. Joks įstatymas nenumato atvejų, kada BEO sanitarinės apsaugos zonoje turi būti stabdoma kita veikla. Tai padidina riziką, kad dėl kitos veiklos BEO sanitarinės apsaugos zonoje sąlygų nesilaikymo gali būti apribota ar sutrikdyta IAE veikla, dėl ko būtų viršytas planuojamas Ignalinos atominės elektrinės, kaip BEO, eksploatavimo nutraukimo finansavimo iš Europos Sąjungos ir valstybės lėšų poreikis ir darbų vykdymo terminas. 4. Šiuo metu IAE yra pavesta energetikos ministro, sveikatos apsaugos ministro ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) nustatyta tvarka teikti pritarimą (nepritarimą) numatomi veiksmai BEO sanitarinės apsaugos zonoje. Pastebėtina, kad valstybės įmonei gali būti suteikiami tik tokie įgaliojimai, pavyzdžiui, priimti administracinius sprendimus ir (ar) teikti administracines paslaugas, ir tik tais atvejais, kai objektyviai pagrindžiama, kad nėra valstybės institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai gali būti suteikti, ir kai tokie įgaliojimai yra tiesiogiai susiję su tos valstybės įmonės veiklos tikslais. Viešojo administravimo srities funkcija – teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūra – valstybės įmonei negali būti pavesta. Be to, manytina, kad situacija, kai vienam ūkio subjektui (IAE) suteikiami administraciniai įgaliojimai kito ūkio subjekto atžvilgiu (kitos veiklos vykdytoji), yra ydinga antikorporcinio požiūriu ir sudaro sąlygas galimam piktnaudžiavimui bei nepagrįstam pasipelnymui.
II. Siūlomos priemonės	1. Papildyti BEO sanitarinės apsaugos zonoje draudžiamų vykdyti veiklų sąrašą, pagal kurį būtų sumažinta galimybė žmonėms ilgesnį laiką būti BEO sanitarinės apsaugos zonoje, tai yra būtų uždrausta statyti ir (ar) įrengti sporto, žaidimų aikšteles, stadionus, turgavietes, lauko teatrus ir kitus viešam susibūrimui skirtus inžinerinius statinius ir įrenginius, įrengti turistines stovyklavietes, taip pat statyti ir laikyti vagonėlius, kilnojamuosius namelius, kemperius, palapines, steigti laisvąsias ekonomines zonas ir pramonės parkus, organizuoti kitą veiklą ir renginius, susijusius su žmonių susibūrimu. 2. Siekiant, kad šiuo metu kitą veiklą BEO sanitarinės apsaugos zonoje vykdančias asmuo nustotų ignoruoti reikalavimą gauti IAE ir Radiacinės saugos centro (toliau – RSC) pritarimus kitai veiklai, siūlytina nustatyti, kad, priėmus Projektus ir jiems įsigaliojus, BEO sanitarinės apsaugos zonoje vykdoma kita veikla, kuriai nėra gauti IAE ir RSC pritarimai, ir nėra pradėtos prašymų šioms pritarimams gauti nagrinėjimo procedūros, turi būti sustabdyta nuo Projektų įsigaliojimo dienos. 3. Siekiant sumažinti riziką kitą veiklą vykdančiam asmeniui sutrikdyti IAE valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių BEO veiklų ir (ar) padidinti BEO eksploatavimo ir (ar) eksploatavimo nutraukimo, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo kainą ir laikotarpį, Projektais siūloma: 1) BEO sanitarinės apsaugos zonoje uždrausti gaminti, apdoroti,

	sandėliuoti ir laikyti pavojingąsias chemines medžiagas ir cheminius mišinius, pavojingąsias atliekas, išskyrus IAE veiklai reikalingas pavojingąsias chemines medžiagas ir cheminius mišinius, ir (ar) IAE veikloje susidarancias pavojingąsias chemines medžiagas ir cheminius mišinius, pavojingąsias atliekas; vykdyti sprogdinimo darbus; žemės juostoje iki 50 metrų atstumu nuo BEO aikštelės sodinti želdinius, įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus, taip pat statyti statinius ir įrengti įrenginius, kurie galėtų būti panaudoti siekiant neteisėtai patekti į saugomą zoną, kaip ji apibrėžta Branduolinės energijos įstatymo 2 straipsnio 37 dalyje, pro fizinį barjerą arba jį apeiti; vykdyti veiklą, galinčią sutrikdyti BEO veiklą, vykdyti kitą draudžiamųjų veiklų sąraše nenurodytą veiklą, energetikos ministro ir VATESI viršininko nustatyta tvarka negavus VATESI pritarimo kitai veiklai. 2) BEO sanitarinės apsaugos zonoje uždrausti veiksmus, reikalingus kitai veiklai pradėti (statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti, griauti statinius, tiesti inžinerinius tinklus; keisti statinių paskirtį; vykdyti kasybos, žemės kasimo (lyginimo) darbus, tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus; įrengti vaizdo ir kitas stebėjimo sistemas), kol Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, energetikos ministro ir VATESI viršininko nustatyta tvarka nebus gautas VATESI pritarimas statinio projektui ir kitai veiklai. 3) Suteikti VATESI teisę patikrinti statinių, patenkančių į BEO sanitarinės apsaugos zoną, projektus, siekiant nustatyti, ar kitai veiklai vykdyti yra gautas VATESI pritarimas. 4) Suteikti VATESI teisę BEO sanitarinės apsaugos zonoje patikrinti kitą veiklą ir veiksmus, reikalingus šiai veiklai pradėti, siekiant nustatyti, ar veiklai vykdyti yra gautas VATESI pritarimas, ar nepasikeitė veikla, kuriai vykdyti buvo gautas VATESI pritarimas. 5) Suteikti VATESI teisę sustabdyti arba atšaukti pritarimą vykdyti kitą veiklą BEO sanitarinės apsaugos zonoje BEO įvykus branduolinei ar radiologinei avarijai, paaiškėjus, kad kita veikla trikdo BEO veiklą, taip pat paaiškėjus, kad pasikeitė veikla, kuriai buvo gautas VATESI pritarimas, ir dėl šių pasikeitimų turi būti gautas naujas VATESI pritarimas, ir (ar) kitą veiklą, kuriai buvo gautas VATESI pritarimas, vykdančias asmuo BEO sanitarinės apsaugos zonoje vykdo kitą veiklą, kuriai nebuvo gautas VATESI pritarimas. 6) Įpareigoti kitą veiklą vykdančią asmenį per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie tai, kad VATESI sustabdė ar atšaukė pritarimą vykdyti kitą veiklą, gavimo dienos, jeigu pranešime nenustatyta kitaip, sustabdyti veiklą BEO sanitarinės apsaugos zonoje, neatlyginant veiklą vykdančio asmens patirtų nuostolių dėl veiklos sustabdymo, išskyrus atvejus, kai VATESI sustabdė ar atšaukė pritarimą vykdyti kitą veiklą BEO įvykus branduolinei ar radiologinei avarijai. Tokiais atvejais valstybės parama už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, įvykus branduolinei ar radiologinei avarijai, teikiama vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka. 7) Suteikti VATESI teisę patikrinti, kaip kitą veiklą vykdančias asmuo vykdo reikalavimą sustabdyti kitą veiklą. 8) Suteikti VATESI pareigūnams teisę pradėti administracinių nusižengimų, susijusių su ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymu, neturint Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų
--	---

	įstatyme numatyto pritarimo, suteikiančio teisę BEO sanitarinės apsaugos zonoje vykdyti kitą veiklą, ir su VATESI reikalavimo per Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytą terminą BEO sanitarinės apsaugos zonoje sustabdyti kitą veiklą nevykdymu, teiseną, atlikti šių nusižengimų tyrimą ir surašyti šių nusižengimų protokolus.
III. Priemonių kaštai	Projektų nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Projektus būtų: 1. sumažinta galimybė BEO sanitarinės apsaugos zonoje kitą veiklą vykdančiam asmeniui sutrikdyti IAE valdomų BEO veiklą, tai yra sumažinta Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo vykdymo termino ir kainos padidėjimo rizika; 2. užtikrinta BEO sanitarinės apsaugos zonoje kitos veiklos priežiūra.

Išsamesnė informacija apie Projektus pateikta aiškinamajame rašte dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 53 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (toliau – Aiškinamasis raštas).

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas. Projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Priėmus Projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

Projektai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektai buvo pateikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, VATESI, RSC ir IAE išvadoms gauti. Žemės ūkio ministerija, VATESI ir IAE suderino Projektus be pastabų. Į Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta. Į Aplinkos ministerijos pastabas atsižvelgta, išskyrus vieną pastabą, kuri įvertinta Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 53 straipsnio pakeitimo įstatymo derinimo pažymoje (toliau – Derinimo pažyma). Pastabų derinimo metu Aplinkos ministerija pasiūlė parengti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuris darbo tvarka su šia ministerija buvo suderintas. Visuomenės pastabų negauta.

Projektus parengė Energetikos ministerijos Branduolinės energetikos politikos grupė (vedėja Asta Žalnieriūtė, tel. 8 670 50 214, el. p. asta.zalnieriute@enmin.lt, tiesioginė rengėja – patarėja Patricija Ceiko, tel. 8 645 06 578, el. p. patricija.ceiko@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 53 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 6 lapai.

3. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 7 lapai.

4. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

5. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

6. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.

7. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

8. Aiškinamasis raštas, 9 lapai.

9. Derinimo pažyma, 1 lapas.

10. Derinimo raštai, 17 lapų.

Ministras(-ė)

Patricija Ceiko, tel. 8 645 06 578, el. p. patricija.ceiko@enmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO NR. XIII-2166 53 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 27 IR 27¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTAI ir Projektus lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-6-1 priedas 2023-07-24.zip).

TN: [tn](#).

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

**Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, <https://am.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370**

Pagal adresatų sąrašą

2023-07-18

Nr. D8(E)- 23-11005

I

Nr.

DĖL ĮSAKYMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija teikia derinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamento GKTR 2.01:2023 „Inžinerinių tinklų objektų geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas).

Įsakymo projekto tikslas – nustatyti Lietuvos Respublikoje tiesiamų, nutiestų, rekonstruojamų ir (arba) remontuojamų suprojektuotų inžinerinių tinklų padėties schemų, inžinerinių tinklų ir įrenginių geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarką ir turinį, inžinerinių tinklų būdingųjų taškų bei inžinerinių tinklų elementų savybių nustatymo tvarką ir inžinerinių tinklų geodezinių matavimų dokumentacijos sudėtį; įgyvendinti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 2, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 24, 27 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimų nuostatas dėl Žemės ūkio ministerijai priskirtų žemės tvarkymo – žemės reformos, žemėtvarkos, Nekilnojamojo turto kadastro, žemės naudojimo valstybinės kontrolės, geodezijos, kartografijos, erdvinių duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo – sričių politikos formavimo funkcijų perdavimo nuo 2023 m. sausio 4 d. Aplinkos ministerijai.

Įsakymo projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 8 punktu, kuriame nustatyta, kad geodezijos ir kartografijos darbų, valstybinių erdvinių duomenų rinkinių ir žemėlapių, savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio sudarymo techninius reglamentus ir specifikacijas tvirtina aplinkos ministras.

Įsakymo projektas neprieštaruoja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, ir Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planui, kuriam pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

Įsakymo projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Įsakymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, atliktas Įsakymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Įsakymo projektui įtraukti į teisės sistemą žemės ūkio ministrui reikės pripažinti netekusiu galios 2021 m. liepos 1 d. įsakymą Nr. 3D-421 „Dėl Geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamento GKTR 2.01:2020 „Inžinerinių tinklų objektų geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarka“ patvirtinimo“. Aplinkos ministerija atskiru raštu informuos Žemės ūkio ministeriją apie atsiradusį teisinį pagrindą pripažinti šį įsakymą netekusiu galios.

Įsakymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Konsultacijų su visuomene nebuvo ir jos neplanuojamos.

Įsakymo projekte nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

Įsakymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Išvadą dėl Įsakymo projekto prašome pateikti per 12 darbo dienų nuo jo paskelbimo TAIS. Per nurodytą terminą negavę pastabų ir pasiūlymų, laikysime, kad Įsakymo projektui pritariate.

Įsakymo projektą parengė Erdvinių duomenų politikos grupės (vadovė – Aušra Kalantaitė, tel. 8 669 52 682, el. p. ausra.kalantaite@am.lt) vyriausioji specialistė Jolita Aldonienė (tel. 8 665 17 570, el. p. jolita.aldoniene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įsakymo projektas, 16 lapų.
2. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.

Aplinkos viceministrė

Daiva Matusėvičė

Jolita Aldonienė, +370 665 17 570, e. p. jolita.aldoniene@am.lt

Geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamento GKTR 2.01:2023 „Inžinerinių tinklų objektų geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarkos aprašas“ projektas ir Pojektą lydintys dokumentai TN: [tn](http://tn.ista.lt), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-7-1 priedas 2023-07-24.zip).

TN: [tn](#).

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, <http://am.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-07-19

Nr. 23-8945(2

I

Nr.

DĖL APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 8, 15, 19, 19¹, 19² ir 19³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Įstatymo projektas rengiamas atsižvelgus į 2022 m. rugsėjo 30 d. gautą Europos Komisijos oficialų pranešimą dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros Nr. INFR(2022)2083 dėl 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2011/92/ES](#) dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV direktyva) netinkamo perkėlimo ir netinkamo taikymo nacionalinėje teisėje, nurodoma, kad į nacionalinę Lietuvos teisę neperkelti PAV direktyvos reikalavimai, susiję su sprendimo duoti sutikimą dėl planuojamos veiklos (t. y. išduoti leidimą) procedūromis ir minimaliu turiniu. Įstatymo projektu siekiama ištaisyti minėtame Europos Komisijos oficialiame pranešime identifikuotus nacionalinės teisės trūkumus ir tinkamai perkelti PAV direktyvos nuostatas. Lietuva įsipareigojo priimti įstatymo projektą iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti nuostatą, suteikiančią galimybę aplinkos ministro įgaliotai institucijai pasitelkti kitas suinteresuotas institucijas (pvz., Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą) dalyvauti tikrinant ūkio subjektą prieš jam pradedant veiklą, tokiu būdu užtikrinant kompleksinį patikrinimą, kuriame dalyvautų poveikio aplinkai vertinimo procedūrose ir (ar) leidimų išdavime dalyvaujančios institucijos.

Siūloma atsisakyti automatinio paraiškos gauti taršos integruotos kontrolės ir prevencijos leidimą derinimo.

Aplinkos apsaugos įstatymo projekto 15 straipsnio 2 ir 7 dalių ir 19¹ straipsnio 5 dalies pakeitimai parengti atsižvelgus į naujas nuo 2023 m. balandžio 1 d. įsigaliojusias Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas, kuriose meras tapo vykdomąja institucija. Šios nuostatos derintos su institucijomis derinant Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 15, 19¹, 19⁴ ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (TAIS Nr. 23-8287), tačiau derinimo metu nustatė, kad šis projektas dar bus papildomai aptariamas su suinteresuotomis institucijomis, ir siekiant Aplinkos apsaugos įstatymo nuostatų suderinamumo su Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis ir 2023 m. birželio 23 d. įsigaliojusiais atitinkamais Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimais, nuspręsta 15 straipsnio 2 dalies ir 19¹ straipsnio 5 dalies pakeitimus perkelti į Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 15, 19, 19¹, 19² ir 19³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Atliekami redakciniai pakeitimai siekiant suderinti Aplinkos apsaugos įstatyme vartojamas sąvokas su Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo sąvokomis.

Konkrečios įstatymo projekte siūlomos teisinio reguliavimo priemonės pateiktos įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Priėmus įstatymo pakeitimus, tikėtinas teigiamas poveikis užtikrinant PAV direktyvoje išvardytų tikslų laikymąsi.

Neigiamų pasekmių priėmus įstatymo projektą nenumatoma.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Įstatymo projektu nenustatoma naujų funkcijų ir įpareigojimų, kuriems įgyvendinti valstybės institucijoms reikėtų papildomų lėšų.

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

Įstatymo projektas poveikio socialinei aplinkai neturės.

Įstatymo projektas poveikio aplinkai ir klimato kaitai neturės.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, Įstatymo projektui numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Įstatymo projekte naujų sąvokų nėra.

Įstatymo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektas skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 23-8944) ir teiktas derinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Žemės ūkio rūmams.

Sveikatos apsaugos ministerija, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija įstatymo projektą suderino be pastabų.

Į Teisingumo ministerijos ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pastabas atsižvelgta. Atsižvelgta ne į visas Vidaus reikalų ministerijos pastabas, neatsižvelgimo priežastys aptartos susitikimo metu. Neatsižvelgta į UAB Kauno kogeneracinės jėgainės pastabą, UAB Kauno kogeneracinė jėgainė atstovas apie neatsižvelgimo priežastį informuotas telefonu. Lietuvos pramonininkų konfederacija ir Žemės ūkio rūmai išvadų nepateikė. Pastabas, į kurias neatsižvelgta, ir neatsižvelgimo priežastys nurodytos derinimo pažymoje.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 15, 19¹, 19⁴ ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (TAIS Nr. 23-8287), kurio dalis įtraukiama į teikiamą įstatymo projektą, derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, Lietuvos nepriklausomų šilumos gamintojų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Aplinkos apsaugos departamentu prie Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos agentūra. Pastabų dėl į teikiamą įstatymo projektą įtraukiamų nuostatų negauta.

Įstatymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės (vadovas – Vitalijus Auglys, tel. 8 686 46087, el. p. vitalijus.auglys@am.lt) vyresnioji patarėja Beata

Vilimaitė Šilobritienė (tel. 8 645 89487, el. p. beata.silobritiene@am.lt), patarėjai Dalia Židonytė (tel. 8 695 40 243, el. p. dalia.zidonyte@am.lt) ir Mindaugas Raulinaitis (tel. 8 695 41925, el. p. mindaugas.raulinaitis@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 5 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 7 lapai.
3. Nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Aiškinamasis raštas, 5 lapai.
5. Direktyvos [2011/92/ES](#) (iš dalies pakeistos direktyvos [2014/52/ES](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 8, 15, 19, 19¹, 19² ir 19³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė, 54 lapai.
6. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

B. Vilimaitė Šilobritienė, +370 645 89 487, el. p. beata.silobritiene@am.lt

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 8, 15, 19, 191, 192 ir 193 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-8-1 priedas 2023-07-24.zip).

TN: [m.](#)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-07-17

Nr. 1D-3613

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija pakartotinai teikia:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1);

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2) (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimo projektu Nr. 1 siūloma patvirtinti:

1. Jungtinės grėsmių prevencijos ir krizių valdymo grupės uždavinių, funkcijų ir darbo organizavimo tvarkos aprašą.

2. Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų sudarymo, darbo organizavimo, sušaukimo tvarkos, uždavinių ir funkcijų tvarkos aprašą.

3. Krizių ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos vykdymo tvarkos aprašą.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų kaupiamų jų nepertraukiamos veiklos vykdymui užtikrinti būtinų priemonių ir asmeninių apsaugos priemonių sąrašo, kiekio ir laikotarpio nustatymo tvarkos aprašą.

5. Savanorių, tarptautinių humanitarinių organizacijų ir nevyriausybinų organizacijų pajėgų patirtų išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašą.

6. Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašą.

7. Būtinų užduočių skyrimo, atlikimo ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašą.

8. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašą.

9. Parengties pareigūnų funkcijoms ir valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) civilinės saugos funkcijai atlikti reikalingų valstybės biudžeto lėšų poreikio nustatymo tvarkos aprašą.

10. Slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų poreikio nustatymo, parinkimo, žymėjimo, jų parengties organizavimo ir naudojimo tvarkos aprašą.

11. Valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose privaloma sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, sąrašą.

12. Valstybės institucijų ir įstaigų, kurios rengia krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, sąrašą.

13. Kriterijų, kuriuos atitinkančių kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai privalo organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimą, aprašą.

14. Kriterijų, kuriuos atitinkančiuose ūkio subjektuose privaloma sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, aprašą.

15. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų, kurie privalo kaupti jų nepertraukiamos veiklos vykdymui užtikrinti būtinas priemones ir asmenines apsaugos priemones, sąrašą.

Nutarimų projektai buvo svarstyti 2023 m. birželio 27 d. tarpinstituciniame ministerijų atstovų pasitarime (toliau – TAP). Atsižvelgiant į TAP protokolo 7 klausimo 1 punktą, Nutarimo projektu Nr. 1 tvirtinamas Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo projektas papildytas nuostatomis, kurios nustato prievolę atmesti prašymą suteikti valstybės paramą už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, jeigu iki žalos atsiradimo dienos Lietuvos rinkoje draudikai siūlė turto draudimo paslaugas nuo žalos, už kurią prašoma suteikti valstybės paramą, atsiradimo, tačiau šiomis paslaugomis prašymą pateikęs asmuo nepasinaudojo. Šios nuostatos darbo tvarka suderintos su Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) ir Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Tačiau dėl minėto aprašo naujų nuostatų ŽŪM atkreipė dėmesį, kad šiuo metu pasėlius draudžia apie 3000 žemės ūkio veiklos subjektų, draudžiamas plotas apie 500 tūkst. ha, o valstybė kompensuoja, priklausomai nuo žalos ir finansavimo šaltinio iki 50 proc. arba iki 70 proc., įmokos už draudimą. Tam kasmet skiriama apie 9 mln. Eur. Stichinės sausros riziką yra apdraudę tik 40 ūkių 9000 ha. Įvedus papildomą sąlygą paramai už žalą gauti, gali išaugti besidraudžiančiųjų skaičius, tuomet prireiks papildomų biudžeto lėšų minėtam draudimo įmokų kompensavimui. 2022 m. buvo deklaruota 1,9 mln. ha dirbamos žemės. Preliminariai skaičiuojant, jei draustųsi ūkiai, kurių ūkio dydis virš 100 ha, sudarytų apie 880 tūkst. ha draudžiamo ploto. Jei būtų apdraustas šis plotas (skaičiuojant, kad 1 ha draudimo kaina vidutiniškai būtų 44,43 Eur), lėšų poreikis metams, kompensuojant iki 70 proc. draudimo įmokos, preliminarai galėtų siekti 27,4 mln. Eur, kompensuojant iki 50 proc. draudimo įmokos, preliminarai – 19,5 mln. Eur. Kadangi yra dvi paramos schemos, draudimo įmokų kompensavimui lėšos skiriamos iš Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano ir valstybės biudžeto (valstybės pagalbos priemonė), visam minėto strateginio plano įgyvendinimo laikotarpiui (kartu su gyvūnų draudimo įmokų kompensavimu) numatyta skirti 12 mln. Eur. Valstybės pagalbos priemonei per metus vidutiniškai skiriama apie 5 mln. Eur.

ŽŪM skatindama žemės ūkio veiklos subjektus naudotis vienintele šiuo metu rizikos valdymo priemone – augalų ir pasėlių draudimu, tuo pačiu imasi priemonių biudžeto valdymui, tačiau vis tik ženkliai padidėjus draudžiamų plotų ir neskyrus papildomai lėšų draudimo įmokų kompensavimui, tektų ženkliai sumažinti draudimo įmokos kompensuojamą procentą ir dėl to daliai žemės ūkio veiklos subjektų draudimas gali tapti per brangus, atitinkamai draudimo bendrovės pablogėjus draudimo sąlygoms ir dėl per didelės rizikos gali atsisakyti drausti dirbamos žemės plotus nuo atskirų rizikų.

ŽŪM taip pat kilo abejonė, kaip būtų įvertinta, ar iki žalos atsiradimo dienos Lietuvos rinkoje draudikai siūlė turto draudimo paslaugas nuo žalos, už kurią prašoma suteikti valstybės paramą, atsiradimo. Taip pat abejotina, ar būtų pagrįsta reikalauti iš subjekto, siekiančio gauti kompensaciją už patirtą žalą, būti apsidraudus, jei, pavyzdžiui, tokios draudikų siūlomos paslaugos būtų rinkoje atsiradusios labai trumpą laiką iki žalos atsiradimo, t. y. subjektas turėtų labai mažai laiko įsivertinti draudikų siūlomas paslaugas bei spėti jomis pasinaudoti (pavyzdžiui, paslauga pradeda siūlyti 2023 m. rugsėjo 1 d., o žala įvyksta tų pačių metų rugsėjo 20 d. ir pan.).

Nutarimo projektu Nr. 1 tvirtinamo Savanorių, tarptautinių humanitarinių organizacijų ir nevyriausybinių organizacijų pajėgų patirtų išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašo projektas (toliau – NVO projektas) pataisytas ir papildytas pagal TAP metu pateiktas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Nacionalinės nevyriausybinių organizacijų koalicijos pastabas bei pasiūlymus ir suderintas darbo tvarka su jomis bei Finansų ministerija. Į Nacionalinės nevyriausybinių organizacijų koalicijos siūlymą – NVO projekte nustatyti, kad nevyriausybiniams organizacijoms būtų kompensuojamas savanorių koordinatorių darbo užmokestis

ir ilgalaikio turto išlaidos, neatsižvelgta, nes 2023 m. birželio 29 d. Vidaus reikalų ministerijos organizuoto Finansų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei nevyriausybinių organizacijų atstovų pasitarimo metu ir vėliau darbo tvarka vykusių diskusijų metu nepavykdo rasti bendro sutarimo dėl šių išlaidų įtraukimo į kompensuotinas išlaidas (šiam siūlymui nepritaria Finansų ministerija). Atsižvelgus į tai, ir siekiant atsakingo (efektyvaus) viešųjų lėšų panaudojimo, NVO projekte siūloma nedetalizuoti NVO patiriamų išlaidų rūšių. NVO patirtos išlaidos bus kompensuojamos, jeigu jos bus patirtos Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 17 straipsnio 7 dalyje nustatytais atvejais ir pagrįstos atitinkamais dokumentais (informacija).

Taip pat atsižvelgta į visas Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir į didžiąją dalį Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – TG) 2022 m. birželio 30 d. išvadoje NV-1627 pateiktų pastabų ir pasiūlymų.

1. Atliepiant TG 35 pastabą, Parengties pareigūnų funkcijoms ir valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) civilinės saugos funkcijai atlikti reikalingų valstybės biudžeto lėšų poreikio nustatymo tvarkos aprašo projektas (toliau – lėšų poreikio aprašas) papildytas dar vienu įstatyminiu pagrindu – Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi. Kartu atsisakyta lėšų poreikio aprašo 2 punkte buvusios nuorodos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu. Pagal lėšų poreikio aprašo nuostatas nustatytas metinis lėšų poreikis ministerijų parengties pareigūnų funkcijoms atlikti iš viso sudarys apie 743 tūkst. Eur, iš jų – darbo užmokesčiui ir draudėjo socialinio draudimo įmokoms – 585 tūkst. Eur. Taigi kiekvienai ministerijai lėšų poreikis galėtų siekti apie 53 tūkst. Eur. Kaip TAP metu informavo Finansų ministerija, šį poreikį ministerijos turėtų dengti iš vidinių asignavimų.

Metinis lėšų poreikis valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) civilinės saugos funkcijai atlikti iš viso sudarytų 3 mln. 609 tūkst. Eur, iš jų – darbo užmokesčiui ir draudėjo socialinio draudimo įmokoms – 2 mln. 542 tūkst. Eur. Įvertinus nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančias Valstybės tarnybos įstatymo nuostatas, metinis lėšų poreikis iš viso padidėtų iki 3 mln. 690 tūkst., nes nelikus įstaigų skirstymo į I-III grupes, didėtų finansavimas šiuo metu III grupėje esančioms savivaldybėms. Paskaičiuotas lėšų poreikis tilptų į 2023 metų valstybės biudžetą savivaldybėms skirtu finansavimo civilinės saugos funkcijai atlikti rūšims, todėl papildomų asignavimų 2024 metams nereikėtų. Siekiant užtikrinti, kad lėšų poreikis parengties pareigūnų funkcijoms atlikti būtų nuoseklus, prognozuojamas ir tolygus visose ministerijose bei ministrų valdymo srities valstybės institucijose ir įstaigose, papildomai įtraukta nuostata, kad metinis lėšų poreikis krizių valdymo ir civilinės saugos mokymui negalės viršyti metinio lėšų poreikio administracinėms išlaidoms (t. y. maksimalus metinis dydis siektų apie 6 tūkst. Eur).

2. Neatsižvelgta į TG 1 pastabą, kuria pasiūlyta keisti Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1298, nes pagal naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymo redakciją nuo 2024 m. sausio 1 d. panaikinamas didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius, taip įgalinant institucijų ir įstaigų vadovus nuspręsti, kiek ir kokių pareigybių reikia veiklai vykdyti ir iškeltiems tikslams pasiekti. Prireikus steigti papildomą pareigybę ministerijoje, ji galėtų būti steigiama neužimtų pareigybių „sąskaita“. Atviruose valstybės tarnybos duomenyse skelbiama, kad 2023 m. liepos 1 d. ministerijose buvo neužimta apie 500 pareigybių. Taip pat, nėra galimybės greitai parengti ir kartu su šiuo paketu teikti kitus šioje TG pastaboje nurodytus projektus. Juos planuojame Vyriausybei pateikti kartu su kitu Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų projektų paketu.

3. Atliepiant TG 8 pastabą atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekto Nr. 1 5.5 papunkčio (pakoreguoto Nutarimo projekto Nr.1 4.4 papunkčio) teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 22 straipsnio 2 dalis, kuris nurodytas ir Nutarimo projekto Nr. 1 preambulėje.

4. Neatsižvelgta į TG 14 pastabą, kuria siūloma atsižvelgiant į Būtinų užduočių skyrimo, atlikimo ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašo projekto 18 ir 20 punktų turinį, šį aprašą papildyti apskundimo tvarkos nuostatomis. Atkreiptinas dėmesys, kad administracinių sprendimų apskundimo tvarką reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnis, nustatantis, kad asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą arba veiksmą (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.. Taigi apskundimo tvarkos reglamentavimas yra ne šio aprašo reguliavimo dalykas.

5. Tikslinant lėšų poreikio aprašą, neatsižvelgta į TG 36 pastabą lėšų poreikio aprašo nuostatas, kurios turėtų būti keičiamos įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1985 (pvz., dėl pasikeitusios valstybės tarnautojų darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos) ir įsigaliojusių 2024 m. sausio 1 d., teikti Vyriausybei ir priimti vienu metu. Lėšų poreikio aprašo pokyčius, susijusius su paminėtais Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimais, planuojame Vyriausybei pateikti kartu su kitu Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų projektų paketu, nes lėšų poreikio aprašo pokyčiai, kurie turės įsigaliooti 2024 m. sausio 1 d., turi būti parengti ir papildomai suderinti su Finansų ministerija, kitomis ministerijomis bei Lietuvos savivaldybių asociacija, be to, dar nepakeistas ir su lėšų poreikio aprašu susijęs Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, kuriuo vadovaujantis bus skaičiuojamas lėšų poreikis parengties pareigūnų (darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis) funkcijoms vykdyti. Kaip informavo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, šis įstatymas bus peržiūrimas ir aktualizuojamas atsižvelgiant į naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymą.

6. Neatsižvelgta į TG 44 pastabą, nes netikslingas toks detalus reguliavimas, kokia forma (rašytine ar elektronine ar dar kokia kita) turi būti teikiami siūlymai dėl prevencijos gerinimo ar sklaidos. Manytina, kad tai procedūrinis dalykas, patenkantis į subjektų vidaus administravimo sritį.

7. TG 46–57 ir 60 pastabos teiktos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimą Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojingųjų medžiagų ir mišinių sąrašo, jų kvalifikacinių kiekių nustatymo ir cheminių medžiagų bei mišinių priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui, tačiau šis projektas su šiuo paketu nebus teikiamas. Pažymėtina, kad beveik visos TG pastabos pateiktos dėl šiuo metu galiojančių šio nutarimo nuostatų ir norint į jas atsižvelgti, keičiamo nutarimo tikslinimas užtruks dėl teisėkūros reikalavimų įgyvendinimo (sąvokų aprobavimo, atitikties lentelių pildymo ir kėlimo į LINESIS, papildomo derinimo su suinteresuotomis institucijomis).

8. Atliepiančiam TG 58 pastabą, darbo tvarka kreiptasi į Finansų ministeriją bei Teisingumo ministeriją su prašymu pateikti išvadas dėl Nutarimo projekto Nr. 2. Finansų ministerija pateikė išvadą be pastabų.

9. Įvertinus konstitucinę doktriną, neatsižvelgta į TG 59 pastabą, kurioje nurodyta, kad Seimas priimdamas įstatymą, o ne Vyriausybė savo teisės aktu gali sukurti Vyriausybei teisinį pagrindą priimti Vyriausybės teisės aktus. Dėl šios pastabos pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. kovo 5 d. nutarime konstatuota: „Pagal Konstitucijos 94 straipsnio 2 punkto nuostatą, kad Vyriausybė vykdo įstatymus ir Seimo nutarimus dėl įstatymų įgyvendinimo, Vyriausybės pareiga priimti poįstatyminius aktus, būtinus įstatymams įgyvendinti, kyla tiesiogiai iš Konstitucijos. Be to, įstatymų leidėjas, matydamas, kad įstatymams įgyvendinti yra būtina priimti poįstatyminius aktus, gali tokią pareigą Vyriausybei nustatyti įstatyme arba Seimo nutarime dėl įstatymų įgyvendinimo. Taigi Vyriausybės pareiga priimti poįstatyminius aktus, būtinus įstatymams įgyvendinti, kyla iš Konstitucijos, o esant įstatymų leidėjo pavedimui – ir iš įstatymų bei Seimo nutarimų dėl įstatymų įgyvendinimo (Konstitucinio Teismo 2001 m. spalio 30 d. nutarimas). Vyriausybė neprivalo poįstatyminiuose aktuose nurodyti konkrečių įstatymų, Seimo nutarimų ar

Respublikos Prezidento dekretų, kuriuos ji vykdo priimdama poįstatyminį teisės aktą; svarbu, kad poįstatyminius teisės aktus Vyriausybė priimtų neviršydamą savo įgaliojimų ir kad šie poįstatyminiai aktai neprieštarautų Konstitucijai ir įstatymams (Konstitucinio Teismo 2001 m. gruodžio 18 d. nutarimas).“ Atsižvelgiant į TG 59 pastabą, keičiamo nutarimo Nr. 1317 preambulėje ir lėšų poreikio apraše nurodytas papildomas įstatyminis teisinis pagrindas – Biudžeto sandaros įstatymo 8 straipsnio 1 dalis, nustatantis, kad Biudžeto sudarymo ir vykdymo teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos Konstitucija, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, šis įstatymas, Fiskalinės drausmės įstatymas, Seimo statutas, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas, Strateginio valdymo įstatymas, atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, Vyriausybės patvirtintos biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės ir kiti biudžeto pajamų gavimą ir programų finansavimą reglamentuojantys teisės aktai. Taigi Vyriausybė, įgyvendindama Biudžeto sandaros įstatymo 8 straipsnio 1 dalį, jos tvirtinamose biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėse turi teisę ir pareigą nustatyti kaip (kokia tvarka) apskaičiuojamas lėšų poreikis civilinės saugos funkcijai vykdyti, nes šių lėšų poreikio nustatymas yra vienas iš valstybės biudžeto sudarymo ir vykdymo pagrindų. Šiuo metu tokią lėšų poreikio apskaičiavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.

Nutarimų projektus parengė VRM Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (8 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) vyresnysis patarėjas Darius Vasaris, tel. (8 5) 271 7138, el. p. darius.vasaris@vrm.lt, patarėjas Dainius Cicėnas, tel. (8 5) 271 8521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt ir patarėjas Haroldas Sabulis, tel. (8 5) 271 8984, el. p. haroldas.sabulis@vrm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimų projektai, 91 lapas;
2. Antikorporcinio vertinimo pažymos, 19 lapų.

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė

Darius Vasaris, tel. (8 5) 271 7138, el. p. darius.vasaris@vrm.lt
 Haroldas Sabulis, tel. (8 5) 271 8984, el. p. haroldas.sabulis@vrm.lt
 Dainius Cicėnas, tel. (8 5) 271 8521, el. p. dainius.cicenas@vrm.lt

Dėl Vyriausybės nutarimų projektų pateikimo

Rūšis:	Teikimas	Dokumento Nr.:	1D-3613	Reg. data:	2023-07-17
Institucija:	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija	Būsena:	Parengtas	Eurovoc terminai:	Nėra
Parengė:	Darius Vasaris, tel. 271 7138, darius.vasaris@vrm.lt , Haroldas Sabulis, tel. (8 5) 271 8984, haroldas.sabulis@vrm.lt , tel. (8 5) 271 8984, Dainius Cicėnas, 271 8521, dainius.cicenas@vrm.lt	Kalba:	Lietuvių	Ryšys su ES teisės aktais:	Nėra

Susijusi informacija

Priedai (21)

1. Atsargu+sudarymo+ir+kaupimo+aprasas.docx
2. Butinu+uzduociu+atlikimo+aprasas.docx
3. Informacijos+aprašo+projekto+4+priedas.docx
4. Informacijos+aprašo+projekto+4+priedas+LV.docx

5. Instituc+kurios+rengia+planus+sąrašas.docx
6. Instituc+kurios+steigia+OC+sąrašas.docx
7. Jungtinės+grupės+darbo+organizavimo+aprašo+proejektas.docx
8. KAS_sleptuves_priedangos_tvarka.docx
9. Kriterijai+ukio+subj+kurie+rengia+planus.docx
10. Kriterijai+ukio+subj+kurie+steigia+OC.docx
11. LRV_nutarimo+1317+pakeitimas+LV.docx
12. LRV_nutarimo+1317+pakeitimo+projektas.docx
13. Materialiniu+istekliu+teikimo+aprasas.docx
14. Nutarimo+543+pakeitimo+proj.+LV.docx
15. Nutarimo+543+pakeitimo+projektas.docx
16. NVO+išlaidų+kompensavimo+aprašo+projektas.docx
17. operacijų+centrų+sudarymo+aprašas.docx
18. Parengties+pareigūnų+finansavimo+tvarkos+aprašas.docx
19. Prevencijos+vykdymo+aprasas.docx
20. Subjektu+kaupianciu+apsaug+priemon+sarasas.docx
21. Valstybes+paramos+uz+zala+teikimo+aprasas.docx

Pridėti dokumentai (2)

Susiję dokumentai (1)

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ ir susijusių nutarimų pakeitimo projektai ir Projektus lydintys dokumentai **TN: [tn](#)**, (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-9-1 priedas 2023-07-24.zip).

EM 2023-07-17 pranešimas. Vandenilio sektoriaus plėtros Lietuvoje gairės: dėmesys žaliajam vandeniliui

TN: [tn](#).

Energetikos ministerija parengė Vandenilio sektoriaus plėtros Lietuvoje 2023–2030 m. gairių projektą, kuriame pagrindinis dėmesys skiriamas energetinės nepriklausomybės stiprinimui vystant vietinius atsinaujinančius energijos išteklius naudojančią energetiką ir pirmenybę teikiant žaliajam vandeniliui.

„Tai pirmasis vandenilio sektoriaus plėtrą reglamentuojantis dokumentas Lietuvoje. Vandenilis gali padėti mažinant pramonės, transporto bei energetikos sektorių sukuriamą žalą mūsų planetai ir pasiekti klimatui neutralią ekonomiką iki 2050 m. Kartu taip pat gali būti ir priemonė Lietuvai siekiant energetinės nepriklausomybės. Iki šiol importavusi energetinius išteklius iš kitų šalių, susikūrus vandenilio energetikos sektoriui, Lietuva ne tik turi galimybę pati pasigaminti reikiamus energetinius išteklius, bet net ir tapti jų eksportuotoja“, – sako energetikos viceministrė Daiva Garbaliauskaitė.

Gairėse numatytos strateginės kryptys, kaip vandenilio sektorius bus vystomas Lietuvoje ir prisidės prie CO2 emisijų mažinimo pramonės bei transporto sektoriuose, padės jiems pereiti prie klimatui neutralių sprendimų. Taip pat apibrėžtas vandenilio vaidmuo energetikoje, kaip priemone balansuoti atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) gamybos pikus ir panaudoti šią perteklinę energiją gryno vandenilio gamybai arba paversti jį į kitus aukštos vertės energetinius produktus. Vandenilio gamyba elektrolizės būdu bus viena iš esminių priemonių, kuri sukurs sąlygas toliau vystyti AEI pajėgumams Lietuvoje.

Numatoma Lietuvoje steigti du žaliojo vandenilio slėnius, kuriuose bus siekiama vystyti gamybos pajėgumus, integruotus pramonės, transporto, energetikos sektorių projektus, žaliojo vandenilio vertės grandinės komponentų (pavyzdžiui, elektrolizerių) gamybą, kurti palankią investicinę aplinką ir išnaudoti valstybės geografinę situaciją bei tarpsistemines jungtis.

Be bendrų strateginių kryptų, gairėse taip pat numatyti aiškūs tikslai iki 2030 m. Siekiama iki 2030 m. įrengti ne mažiau kaip 350 MW galios elektrolizės arba kitų technologijų, skirtų žaliojo vandenilio gamybai, įrangos ir gaminti ne mažiau kaip 34 000 tonų žaliojo vandenilio per metus. Taip pat penkių Lietuvos miestų viešajame transporte naudoti žaliąjį vandenilį ir turėti bent vieną vandeniliu varomą traukinį. Be to, numatyta, kad 2030 m. 15 procentų amoniako, reikalingo trąšų gamybai, bus pagaminta iš žaliojo vandenilio.

Igyvendinus gairėse numatytus tikslus, tikimasi sukurti iki 1 200 naujų darbo vietų, susijusių su vandenilio sektoriumi.

Planuojama, kad 2030 m. bendras pagamintas žaliojo vandenilio kiekis Lietuvoje bus 1,16 TWh arba 34,75 tūkst. tonų. Šiuo metu Lietuvoje žaliasis vandenilis nėra gaminamas.

Vandenilis – tai bespalvės, bekvapės dujos, kurios yra vienas labiausiai paplitusių cheminių elementų pasaulyje. Deginant ar kitaip naudojant vandenilį neišsiskiria joks anglies dioksidas ar kiti teršalai, o naudojant transporte vienintelis šalutinis produktas yra vandens garai. Vandenilis matomas kaip ateities kuras, nes jį galima lengvai gaminti iš vandens, pasinaudojus elektros energija. Pagrindinis prioritetas yra teikiamas iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintam vandeniliui, nes tokiu būdu jis yra tvarus.

Su Vandenilio sektoriaus plėtros Lietuvoje 2023–2030 m. gairių projektu galima susipažinti [čia](#). Pastabas ir pasiūlymus šiam projektui galima teikti iki 2023 m. rugpjūčio 1 d. Gairių įgyvendinimo planą planuojama parengti iki 2023 m. lapkričio 30 d.

Vandenilio sektoriaus plėtros Lietuvoje 2023–2030 m. gairių projektas ir Projektą lydintys dokumentai TN: [tn](#). (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-10-1 priedas 2023-07-24.zip).

Tarybos 2023-07-20 posėdis (nuotoliniu būdu) 9:30 val.

TN: tn,

II DALIS

1. Dėl Konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguluojama) tvarkos aprašo patvirtinimo.

Pranešėja – Šilumos ir vandens departamento vyriausioji patarėja Rasa Valatkevičienė

Dalyvauja: AB „Kauno energija“, UAB Gren Klaipėda atstovai.

[Posėdžio medžiaga](#)

2. Kiti klausimai.

Kilus klausimams dėl posėdžio organizavimo, kreipkitės į Veiklos valdymo skyriaus vyr. specialistes: Gražinę Songailaitę-Šilinskienę, el. paštu grazina.songailaite@vert.lt, tel. 8 (682) 70 309 arba Jurgitą Ramanavičienę, el. paštu jurgita.ramanaviciene@vert.lt, tel. 8 (636) 94 474, dėl medžiagos turinio – į rengėjus (pranešėjus).

VERT 2023-07-20 posėdžio „1. Dėl Konkurencinės šilumos gamybos veiklos pripažinimo reguliuojama (nereguluojama) tvarkos aprašo patvirtinimo“ medžiaga TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-11-1 priedas 2023-07-24.pdf).

Tarybos 2023-07-27 posėdis (nuotoliniu būdu) 9:30 val.

TN: [tn](#).

II DALIS

1. Dėl UAB „Jonavos šilumos tinklai“ karšto vandens kainų dedamųjų nustatymo.

Pranešėja – Šilumos kainų skyriaus vyr. specialistė Renata Geniotė

Dalyvauja: Jonavos rajono savivaldybės administracijos, UAB „Jonavos šilumos tinklai“ atstovai.

[Posėdžio medžiaga](#)

2. Dėl UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ šilumos kainų dedamųjų perskaičiavimo ir vienašališko nustatymo.

Pranešėja – Šilumos kainų skyriaus vyr. specialistė Renata Geniotė

Dalyvauja: Elektrėnų savivaldybės administracijos, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ atstovai.

[Posėdžio medžiaga](#)

3. Dėl UAB „Palangos šilumos tinklai“ šilumos kainų dedamųjų vienašališko nustatymo bei valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo darbų plano.

Pranešėjas – Šilumos bazinių kainų skyriaus vyr. specialistas Algis Bujenauskas

Dalyvauja: Palangos miesto savivaldybės administracijos, UAB „Palangos šilumos tinklai“ atstovai.

[Posėdžio medžiaga](#)

4. Dėl UAB „Neringos vanduo“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo.

Pranešėja – Vandens skyriaus vyr. specialistė Lina Jakimčikienė

Dalyvauja: UAB „Neringos vanduo“ atstovai.

[Posėdžio medžiaga](#)

5. Dėl VšĮ Velžio komunalinio ūkio perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų nustatymo.

Pranešėja – Vandens skyriaus vyr. specialistė Lina Jakimčikienė

Dalyvauja: VšĮ Velžio komunalinio ūkio atstovai.

[Posėdžio medžiaga](#)

6. Dėl gamtinių dujų įmonėms, vykdančioms perdavimo ir skirstymo veiklą, nustatytų minimalių patikimumo ir kokybės lygių vertinimo.

Pranešėja – Dujų skyriaus vyr. specialistė Asta Žukauskienė

Dalyvauja: Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, AB agrofirmos „Josvainiai“, AB „Amber Grid“, AB „Energijs skirstymo operatorius“, UAB Gren Lietuva, UAB „Intergas“, UAB „SG dujos“ atstovai.

[Posėdžio medžiaga](#)

7. Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos pakeitimo.

Pranešėja – Dujų skyriaus patarėja Lina Karpavičiūtė

Dalyvauja: Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos, Lietuvos nepriklausomų šilumos gamintojų asociacijos, Lietuvos vandens tiekėjų asociacijos, Vandentvarkos asociacijos „Vandens jėga“ atstovai ir kiti pažymoje nurodyti kviečiamieji.

[Posėdžio medžiaga](#)

8. Dėl UAB „Sunergus“ pažeidimo vykdant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos reguliuojamą veiklą.

Pranešėja – Teisės taikymo skyriaus vyr. specialistė Simona Gavorskaitė

Dalyvauja: UAB „Sunergus“ atstovai.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

9. Dėl UAB „Jozita“ pažeidimo vykdant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos reguliuojamą veiklą.

Pranešėja – Teisės taikymo skyriaus vyr. specialistė Simona Gavorskaitė

Dalyvauja: UAB „Jozita“ atstovai.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

10. Dėl UAB „Energijs kodas“ pažeidimo vykdant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos reguliuojamą veiklą.

Pranešėjas – Teisės taikymo skyriaus vyr. specialistas Artemij Michailov

Dalyvauja: UAB „Energijos kodas“ atstovai.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

11. Dėl vartojimo ginčo tarp E. B. ir UAB „Ignitis“ nagrinėjimo.

Pranešėja – Vartotojų teisių gynimo ir informavimo skyriaus vyr. specialistė Violeta Butkutė
Klausimas nagrinėjamas rašytinės procedūros tvarka, ginčo šalims nedalyvaujant.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

12. Dėl vartojimo ginčo tarp E. P. ir UAB „Ignitis“ nagrinėjimo.

Pranešėja – Vartotojų teisių gynimo ir informavimo skyriaus vyr. specialistė Violeta Butkutė
Klausimas nagrinėjamas rašytinės procedūros tvarka, ginčo šalims nedalyvaujant.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

13. Dėl ginčo tarp E. H. J. ir UAB „Elektrum Lietuva“ nagrinėjimo.

Pranešėja – Vartotojų teisių gynimo ir informavimo skyriaus vyr. specialistė Violeta Butkutė
Klausimas nagrinėjamas rašytinės procedūros tvarka, ginčo šalims nedalyvaujant.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

14. Dėl vartojimo ginčo tarp A. J. ir UAB „Enefit“ nagrinėjimo.

Pranešėja – Vartotojų teisių gynimo ir informavimo skyriaus vyr. specialistė Violeta Butkutė
Klausimas nagrinėjamas rašytinės procedūros tvarka, ginčo šalims nedalyvaujant.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

15. Dėl vartojimo ginčo tarp A. Š. ir UAB „Ignitis“ nagrinėjimo.

Pranešėja – Vartotojų teisių gynimo ir informavimo skyriaus vyr. specialistė Violeta Butkutė
Klausimas nagrinėjamas rašytinės procedūros tvarka, ginčo šalims nedalyvaujant.

Posėdžio medžiaga neskelbiama

16. Kiti klausimai.

*Kilus klausimams dėl posėdžio organizavimo, kreipkitės į Veiklos valdymo skyriaus vyr. specialistes:
Grazinę Songailaitę-Šilinskiene, el. paštu grazina.songailaite@vert.lt, tel. 8 (682) 70 309 arba Jurgitą
Ramanavičienę, el. paštu jurgita.ramanaviciene@vert.lt, tel. 8 (636) 94 474, dėl medžiagos turinio – į
rengėjus (pranešėjus).*

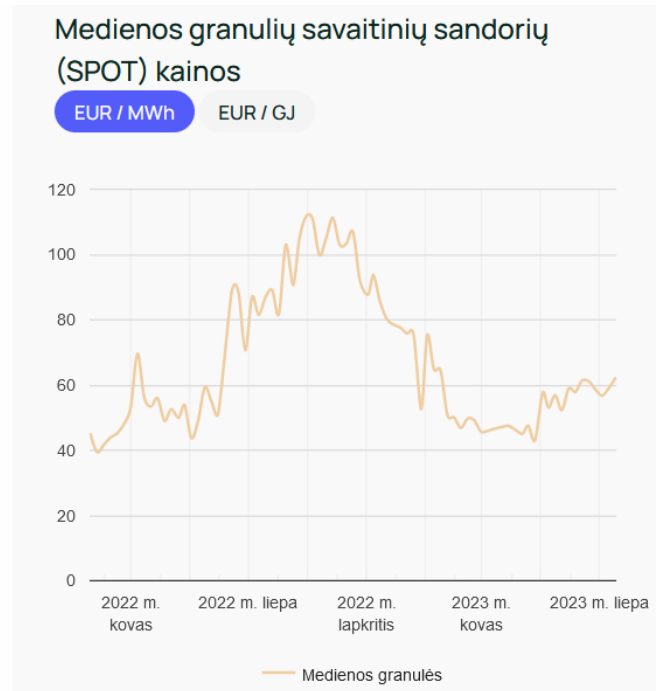
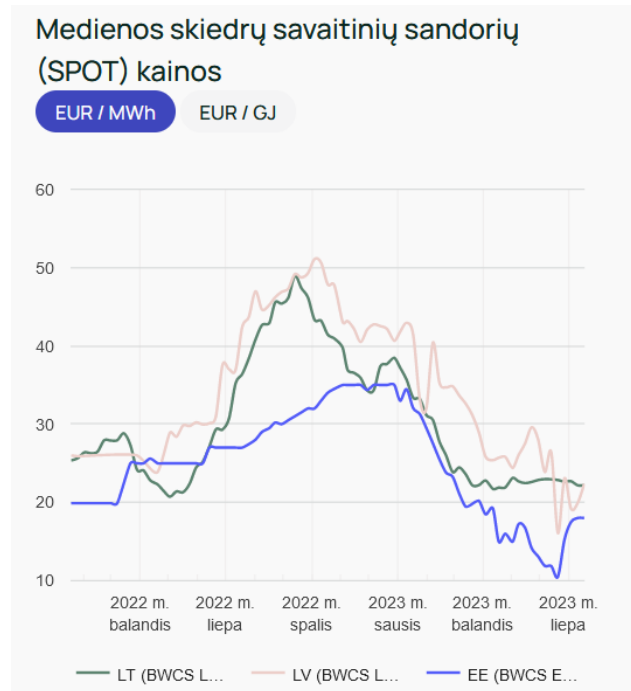
VERT 2023-07-27 posėdžio: „6. Dėl gamtinių dujų įmonėms, vykdančioms perdavimo ir skirstymo veiklą, nustatytų minimalių patikimumo ir kokybės lygių vertinimo“; „7. Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos pakeitimo.“ medžiaga TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-II-12-1 priedas 2023-07-24.zip).

III SKYRIUS

TEISĖS AKTŲ
TAIKYMO
PRAKTIKA

Baltpool 2023-07-18 pranešimai apie BK kainas ir indeksus

TN: [tn](#), [tn](#).**22.21** EUR / MWh

+0.02 € (0.09%) ↑

Wood Chips Spot LT

Paskutinis taškas 2023-07-18

Vėliausio 2023-07-18 aukciono rezultatai

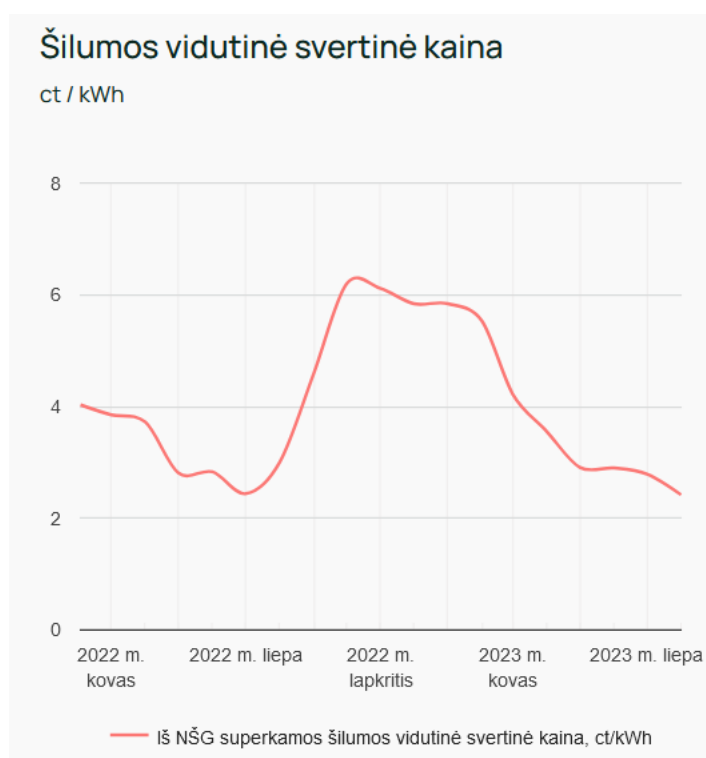
BK prekybos rodikliai prieš 2023-07-18 aukcioną 08 00

Vėliausias aukcionas					Kitas aukcionas			
					Pirkimo		Pardavimo	
Laikotarpis	Produktas	Contracts amount, MWh	Vėliausia kaina, Eur/MWh	Kainos pokytis	Amount, MWh	Average price, Eur/MWh	Average price, Eur/MWh	Amount, MWh
Smulkinta mediena								
SPOT	Smulkinta mediena	32 060	22.32	-0.31 %	2 170	22.57	32.75	840
M08-2023	Smulkinta mediena	21 350	22.40	-10.49 %	350	22.00	0.00	0
M09-2023	Smulkinta mediena	5 600	23.78	+3.28 %	5 880	23.40	0.00	0
Q04-2023	Smulkinta mediena	18 480	25.91	-11.35 %	15 400	24.67	29.00	3 850
Q01-2024	Smulkinta mediena	50 050	26.79	-0.34 %	91 000	26.77	31.93	40 950
WIN-2023	Smulkinta mediena	72 240	27.44	-3.13 %	35 280	25.50	34.90	35 280
Medienos granulės								
SPOT	Medienos granulės	0	-	0.00 %	390	59.75	0.00	

BK prekybos rodikliai po 2023-07-18 aukciono 16 00

Vėliausias aukcionas					Kitas aukcionas			
					Pirkimo		Pardavimo	
Laikotarpis	Produktas	Contracts amount, MWh	Vėliausia kaina, Eur/MWh	Kainos pokytis	Amount, MWh	Average price, Eur/MWh	Average price, Eur/MWh	Amount, MWh
Smulkinta mediena								
SPOT	Smulkinta mediena	16 520	22.87	+5.03 %	0	0.00	30.33	1 050
M08-2023	Smulkinta mediena	10 500	22.73	+6.56 %	0	0.00	0.00	0
M09-2023	Smulkinta mediena	14 000	23.56	-0.93 %	0	0.00	0.00	0
Q04-2023	Smulkinta mediena	38 500	25.94	+0.12 %	3 850	26.00	0.00	0
Q01-2024	Smulkinta mediena	45 500	26.91	+0.45 %	2 730	25.00	0.00	0
WIN-2023	Smulkinta mediena	26 880	26.99	-1.67 %	16 800	20.00	0.00	0
Medienos granulės								
SPOT	Medienos granulės	780	62.28	+2.73 %	0	0.00	0.00	0

Baltpool 2023-07-18 INFO. Šilumos prekybos aukciono rezultatai

Paskutinis taškas 2023-08-01

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijai

2023-07-20 Nr. R2-(ŠK)-5727

į 2023-06-28 Nr. 56

Kopija

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

DĖL GAMTINIŲ DUJŲ ĮSIGIJIMO SĄNAUDŲ ĮSKAIČIAVIMO ŠILUMOS KAINOSE, ATSIŽVELGIANT Į ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO PATAISAS, ĮSIGALIOSIANČIAS NUO 2023 M. SPALIO 1 D.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) gavo Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (toliau – Asociacija) 2023 m. birželio 28 d. raštą Nr. 56 „Dėl gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų įskaičiavimo šilumos kainose, atsižvelgiant į šilumos ūkio įstatymo pataisas, įsigaliosiančias nuo 2023 spalio 1 d.“ (toliau – Raštas) (Raštas siųstas ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai), kuriuo Asociacija kelia klausimus, susijusius su Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. balandžio 6 d. priimto įstatymo Nr. XIV-1876 dėl Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 10(1), 12, 15, 17, 20, 22, 30, 32, 34, 35, 36, 37 straipsnių, aštuntojo ir vienuoliktojo skirsnių pavadinimų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8(2), 10(2), 29(1) straipsniais (toliau – Įstatymo pakeitimas) nuostatomis, numatančiomis gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų vertinimą šilumos pajamų metiniame lygyje.

Taryba atkreipia dėmesį, kad Tarybos veikla reguliuojant licencijuojamą veiklą šilumos ūkyje yra ribota – šios ribos apibrėžiamos įstatymais. Taryba, kaip viešojo administravimo subjektas, vykdo Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalyje Tarybai nustatytas funkcijas: *tvirtina valstybės reguliuojamų kainų nustatymo metodikas, nustato valstybės reguliuojamas kainas ir kainų viršutines ribas, kontroliuoja valstybės reguliuojamų kainų ir tarifų taikymą ir kita*. Vadovaujantis šiomis nuostatomis matyti, kad Taryba nėra įgaliota aiškinti įstatymų bei kitų institucijų priimtų teisės aktų nuostatų ir jų taikymo. Atsižvelgiant į tai, Taryba, atsakydama į Raštą, teikia savo nuomonę dėl Asociacijos Rašte keliamų klausimų, susijusių su Įstatymo pakeitimo 19 straipsniu, o dėl tikslių Įstatymo pakeitimo nuostatų turėtų pasisakyti Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Vadovaujantis Įstatymo pakeitimo 19 straipsniu, kuriuo keičiama Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 3 dalis, *į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą įtraukiant pagrįstas sąnaudas už kurą, turi būti įvertinama, ar energetikos įmonė laikėsi Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų įpareigojimų. Šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 100 GWh šilumos per metus, įsigydami elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti reikalingą biokurą, privalo kalendoriniais metais įsigyti ne mažiau kaip 30 procentų biokuro, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos. Jeigu biokuras ir (ar) gamtinės dujos buvo įsigyti nepažeidžiant Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų reikalavimų ir (ar) reikalavimo įsigyti biokurą, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos, taip pat jeigu tam tikros rūšies biokuras ar jo dalis arba gamtinės dujos ar jų dalis buvo įsigyti ekonomiškai naudingiau, kuro sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą neribojamas. Jeigu naudojamas kitų rūšių biokuras, kuriuo neprekiuojama biržoje, arba jeigu buvo nustatyta, kad kuras, naudojamas šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, buvo perkamas nesilaikant Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų*

reikalavimų ir reikalavimo įsigyti biokurą, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos, kuro įsigijimo sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojamas pagal vidutinę metinę biokuro biržos kainą, vidutinę metinę biokuro kainą, vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą arba vidutinę biokuro biržos produkto, kurio gamybai kaip žaliava naudojamos miško kirtimo liekanos, kainą nustato Taryba, vadovaudamasi savo nustatyta tvarka. Kito kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojamas pagal vidutinę metinę tokios rūšies kuro rinkos kainą, kurią nustato Taryba.

Dėl Asociacijos Rašte keliamo klausimo, ar atsižvelgiant į Įstatymo pakeitimo 19 straipsnį, šilumos tiekėjams nebeliks rizikos patirti gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų neįtraukimo į reguliuojamas šilumos kainas atvejų, jeigu tik bus įvykdytos Energijos išteklių rinkos įstatymo nuostatos – tai yra, jeigu didieji šilumos tiekėjai, kurie suvartoja 50 GWh ir daugiau gamtinių dujų per metus, biržoje įsigys ne mažiau pusės reikiamo gamtinių dujų kiekio, o mažesni šilumos gamintojai įsigys, kad ir visas reikalingas gamtines dujas ne biržoje.

Tarybos nuomone, vadovaujantis Įstatymo pakeitimo 19 straipsniu, jeigu didieji šilumos tiekėjai, kurie suvartoja 50 GWh ir daugiau gamtinių dujų per metus, biržoje įsigys ne mažiau pusės reikiamo dujų kiekio, t. y. įvykdys Energijos išteklių rinkos įstatymo nuostatose numatytą reikalavimą, gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų ribojimas, atsižvelgiant į vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, turėtų būti taikomas tik gamtinių dujų kiekiui, įsigytam ne biržoje. Šilumos tiekėjams, kurie suvartoja mažiau nei 50 GWh gamtinių dujų per metus, gamtinių dujų įsigijimo sąnaudų ribojimas, atsižvelgiant į vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, taip pat turėtų būti taikomas gamtinių dujų kiekiui, įsigytam ne biržoje. Taigi, abiem Asociacijos nurodytais atvejais, kai gamtinės dujos įsigijamos ne biržoje, gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos turėtų būti ribojamos vidutine metine gamtinių dujų biržos kaina.

Dėl Asociacijos Rašte keliamo klausimo, ar tuo atveju, jeigu didieji šilumos tiekėjai, kurie suvartoja 50 GWh ir daugiau gamtinių dujų per metus, ne biržoje įsigys daugiau kaip pusę reikiamo dujų kiekio, kuro įsigijimo sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą bus ribojamas pagal vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, kurią nustato Taryba, jeigu nebus įrodyta, kad taip gamtines dujas ar jų dalį buvo įsigyti ekonomiškai naudingiau, bei, kur ir kaip bus išaiškinta ekonominio naudingumo įvertinimo tvarka.

Tarybos nuomone, vadovaujantis Įstatymo pakeitimo 19 straipsniu, tuo atveju, jeigu šilumos tiekėjai, kurie suvartoja 50 GWh ir daugiau gamtinių dujų per metus, ne biržoje įsigys daugiau kaip pusę reikiamo gamtinių dujų kiekio, t. y. Energijos išteklių rinkos įstatymo nuostatose numatytas reikalavimas pusę reikiamo gamtinių dujų kiekio įsigyti biržoje nebus įvykdytas, kuro įsigijimo sąnaudos, patirtos įsigyjant gamtines dujas ne biržoje, bus ribojamos pagal vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą. Pažymėtina, kad Energijos išteklių rinkos įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad šilumos tiekėjams, per metus reguliuojamai veiklai suvartojantiems ne mažiau nei 50 GWh, reikalavimas gamtinių dujų biržoje per kalendorinius metus įsigyti ne mažiau kaip 50 proc. reguliuojamajai gamybos veiklai reikalingo gamtinių dujų kiekio, netaikomas jeigu gamtinių dujų biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo gamtinių dujų kiekio ar jo dalies arba gamtinių dujų įsigijimo kaina sutarties sudarymo metu kitais teisės aktuose reglamentuotais pirkimo būdais yra mažesnė negu vidutinė gamtinių dujų biržos kaina ir (ar) gamtinių dujų įsigijimas kitais teisės aktuose reglamentuotais pirkimo būdais yra ekonomiškai naudingesnis. Tarybos nuomone, įvertinus Įstatymo pakeitimo 19 straipsnio nuostatas bei Energijos išteklių rinkos įstatymo nuostatas, gamtinės dujų turėtų būti laikomos įsigytomis ekonomiškai naudingiau, kai įsigytų dujų faktinė vidutinė metinė kaina neviršija vidutinės metinės gamtinių dujų biržos kainos.

Dėl Asociacijos Rašte keliamo klausimo, ar tuo atveju, kai didieji šilumos tiekėjai, kurie suvartoja 50 GWh ir daugiau gamtinių dujų per metus, ne biržoje įsigys daugiau kaip pusę reikiamo dujų kiekio ir nebus įrodyta, kad ne biržoje įsigyti gamtines dujas ar jų dalį buvo ekonomiškai naudingiau, kuro įsigijimo sąnaudų įtraukimas į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą bus ribojamas pagal vidutinę metinę gamtinių dujų biržos kainą, kurią nustato

Taryba. Taip pat dėl Asociacijos pateikto prašymo paaiškinti, kaip galima įvertinti metų eigoje perkamų gamtinių dujų sąnaudų ekonominį naudingumą, jeigu bus lyginamos visus metus perkamų dujų kainos su vidutine metine gamtinių dujų biržos kaina, kuri Tarybos nustatoma tik pasibaigus kalendoriniams metams.

Tarybos nuomone, vadovaujantis Įstatymo pakeitimo 19 straipsniu, jeigu šilumos tiekėjai, kurie suvartoja 50 GWh ir daugiau gamtinių dujų per metus, ne biržoje įsigys daugiau kaip pusę reikiamo dujų kiekio ir nebus pagrįsta, kad ne biržoje įsigyti gamtines dujas ar jų dalį buvo ekonomiškai naudingiau, kuro įsigijimo sąnaudos, patirtos gamtines dujas įsigyjant ne biržoje, turėtų būti ribojamos vidutine metine gamtinių dujų biržos kaina.

Taryba, atsakydama į klausimą dėl gamtinių dujų įsigijimo ekonominio naudingumo vertinimo metų eigoje, primena, kad Tarybos interneto svetainėje kas mėnesį yra skelbiama vidutinė mėnesio gamtinių dujų biržos kaina². Ūkio subjektai, atsižvelgdami į kas mėnesį skelbiamą vidutinę gamtinių dujų biržos kainą, taikydami tinkamą kuro pirkimo strategiją turi galimybę gamtinių dujų įsigijimus planuoti taip, kad nebūtų pažeista ekonominio naudingumo sąlyga.

Tarybos narys

Matas Taparauskas

S. Grinienė, tel. (8 5) 216 3732, mob. tel. 8 690 49369 el. p. sandra.griniene@vert.lt

²Skelbiama Tarybos interneto svetainėje: <https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/kuro-ir-perkamos-silumos-kainos/vidutine-salies-kuro-zaliavos-kaina.aspx>

IV SKYRIUS.

**VIEŠOJI
INFORMACIJA;**

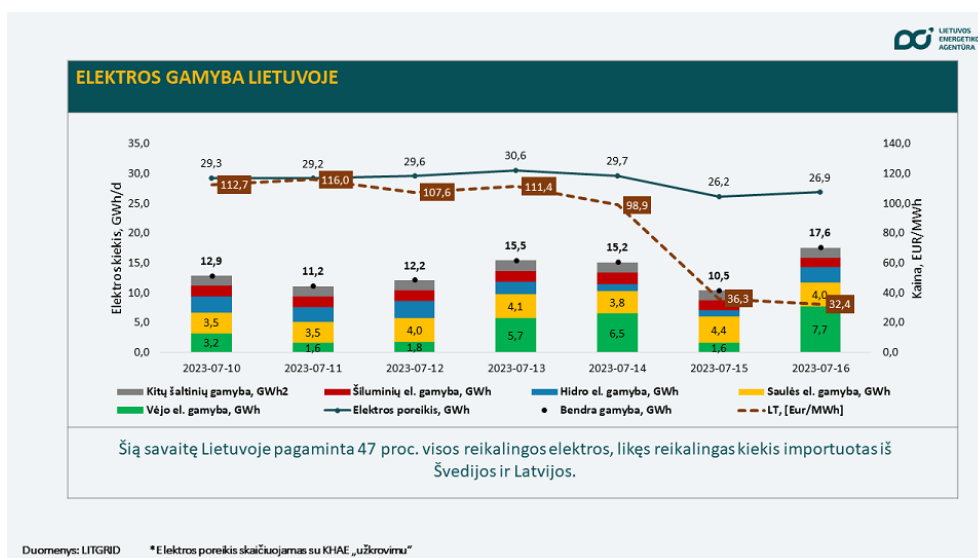
PER SAVAITĘ PABRANGO TIK ELEKTRA

Liepos 10–16 d. vidutinė elektros kaina mūsų šalyje padidėjo 21,9 procento. Tačiau gamtinės dujos po kelių savaitių brangimo atpigo 7,2 proc., degalai mūsų šalyje pinga dvi savaites iš eilės, o biokuro kainos per savaitę sumažėjo 2 procentais.

Nagrinėjamą savaitę Lietuvoje vidutinė elektros kaina siekė 87,9 Eur/MWh ir buvo 21,9 proc. didesnė nei ankstesnę savaitę, kai sudarė 72,1 Eur/MWh. Elektros kainų augimui mūsų šalyje įtakos turėjo 15 proc. mažėjusi bendra nacionalinė elektros gamyba. 44 proc. mažesnė buvo elektros gamyba vėjo elektrinėse.

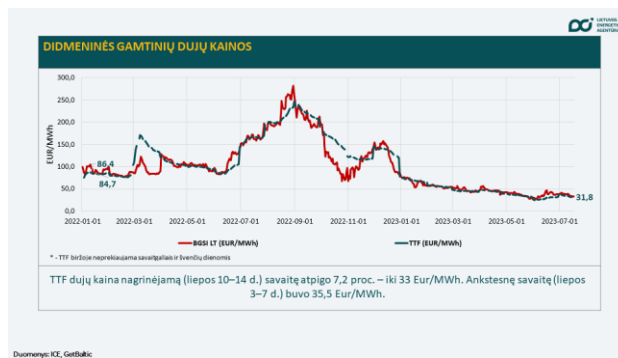
Lyginamose Baltijos jūros regiono valstybėse per savaitę elektros kainos padidėjo Lenkijoje ir Baltijos šalyse, o mažėjo Švedijos SE 4 zonoje, Suomijoje ir Vokietijoje. Latvijoje vidutinė elektros kaina ir toliau išliko identiška Lietuvos kainai ir padidėjo nuo 72,1 Eur/MWh iki 87,9 Eur/MWh. Estijoje didmeninė elektros kaina pakilo 18,7 proc. ir sudaro 82,8 Eur/MWh., Lenkijoje kaina didėjo 7,5 proc., iki 119,9 Eur/MWh. Tuo metu Suomijoje elektros kaina per savaitę sumažėjo 22,4 proc. ir sudaro 37,7 Eur/MWh. Vokietijoje didmeninė elektros kaina sumažėjo 6,8 proc., iki 78,6 Eur/MWh. Švedijos SE 4 zonoje elektros kaina mažėjo 7 proc. – nuo 51,1 Eur/MWh iki 47,5 Eur/MWh.

Bendra elektros gamyba liepos 10–16 d. Lietuvoje mažėjo 15 proc., palyginti su ankstesne savaitę, ir siekė 95,1 GWh. Nagrinėjamą savaitę mūsų šalis pasigamino 47 proc. visos reikalingos elektros.

Gamtinės dujos po kelių savaitių brangimo atpigo. TTF prekybos taške Nyderlanduose kainų vidurkis liepos 10-14 d., palyginti su ankstesne savaitę, sumažėjo 7,2 proc. – nuo 35,5 Eur/MWh iki 33 Eur/MWh.

Pagal naujausius gamtinių dujų ateities sandorius, gamtinių dujų kainos ateinantiems metams prognozuojamos 7 Eur/MWh mažesnės nei buvo manoma prieš savaitę.

Dujų užpildymas Europos saugyklose šiuo metu siekia 81 procentą (praėjusią savaitę buvo 79,5 proc.).

Inčukalnio dujų saugyklos užpildymo lygis sudaro apie 65,7 procento (buvo 63,2 proc.).

Nagrinėjamą savaitę Klaipėdos SGD terminalas veikė 80 proc. pajėgumu. Per Klaipėdos terminalą į Lietuvą importuota 486,4 GWh gamtinių dujų (ankstesnę savaitę – 464,5 GWh), iš Lenkijos – 39,5 GWh (buvo 43,6 GWh). 182,7 GWh šių gamtinių dujų tekėjo į Latviją (ankstesnę savaitę – 344,8 GWh).

Lietuvos dujų suvartojimas praėjusią savaitę mažėjo 1,3 proc. ir siekė 141,9 GWh (anksčiau buvo 143,8 GWh).

Biokuro kainos Lietuvoje vis dar yra apie 22–23 Eur/MWh. Šią savaitę fiksuotas 2 proc. kainų mažėjimas.

Baltijos šalyse pigiausi degalai ir toliau išlieka Lietuvoje. Mūsų šalyje dvi savaites iš eilės mažėjo tiek benzino, tiek ir dyzelino vidutinės kainos. Benzino vidutinė kaina Lietuvoje (1,48 Eur/l) ir toliau yra didesnė už dyzelino vidutinę kainą (1,34 Eur/l).

Nagrinėjamu laikotarpiu benzino vidutinės kainos didėjo tik Vokietijoje (0,2 proc.). Lietuvoje, Latvijoje ir Lenkijoje kainos mažėjo (atitinkamai 0,9 proc., 1,0 proc. ir 0,4 proc.), o Estijoje vidutinė kaina nesikeitė. Dyzelino vidutinės kainos didėjo tik Vokietijoje (1,4 proc.). Lietuvoje, Latvijoje ir Lenkijoje kainos mažėjo (atitinkamai 0,1 proc., 0,3 proc. ir 0,04 proc.) o Estijoje vidutinė kaina nesikeitė.

TN: [tn](#).

VARTOTOJŲ ŠVIETIMAS PADEDA TAUPYTI: PASTEBIMAS RYŠKUS ENERGIJOS VARTOJIMO SUMAŽĖJIMAS

Didelės sąskaitos už energiją skatina vartotojus taupyti. Vienas iš energijos vartojimo efektyvumo didinimo principų – pirmenybę teikti toms priemonėms, kuriomis be didelių investicijų mažinamas energijos poreikis. Energijos tiekėjų taikomos švietimo ir konsultavimo priemonės formuoja tinkamus vartojimo pasirinkimus, mažina vartotojų žinių trūkumą ir didina jų informuotumą, kaip taupyti energiją ir savo išlaidas.

Lietuvos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymas įpareigoja energijos tiekėjus informuoti ir konsultuoti vartotojus, kaip taupyti energiją. [Švietimo ir konsultavimo susitarimai](#) sudaromi tarp Energetikos ministerijos ir energiją tiekiančių įmonių.

Lietuvos energetikos agentūra (LEA) vykdo šių susitarimų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę. Kasmet rengiama apibendrinta informacija apie švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimą praėjusiais metais, akcentuojant taikomų priemonių poveikio efektyvumą bei teikiant rekomendacijas energijos tiekėjams, kad būtų užtikrinamas rezultatyvumo augimas.

Išaugus energijos kainoms, pastebėtas 12,5 proc. energijos vartojimo sumažėjimas: energijos tiekėjai metinėje ataskaitoje deklaravo, kad 2021 m. iš viso vartotojams patiekta 24837,54 GWh energijos, o 2022 m. – 21729,19 GWh.

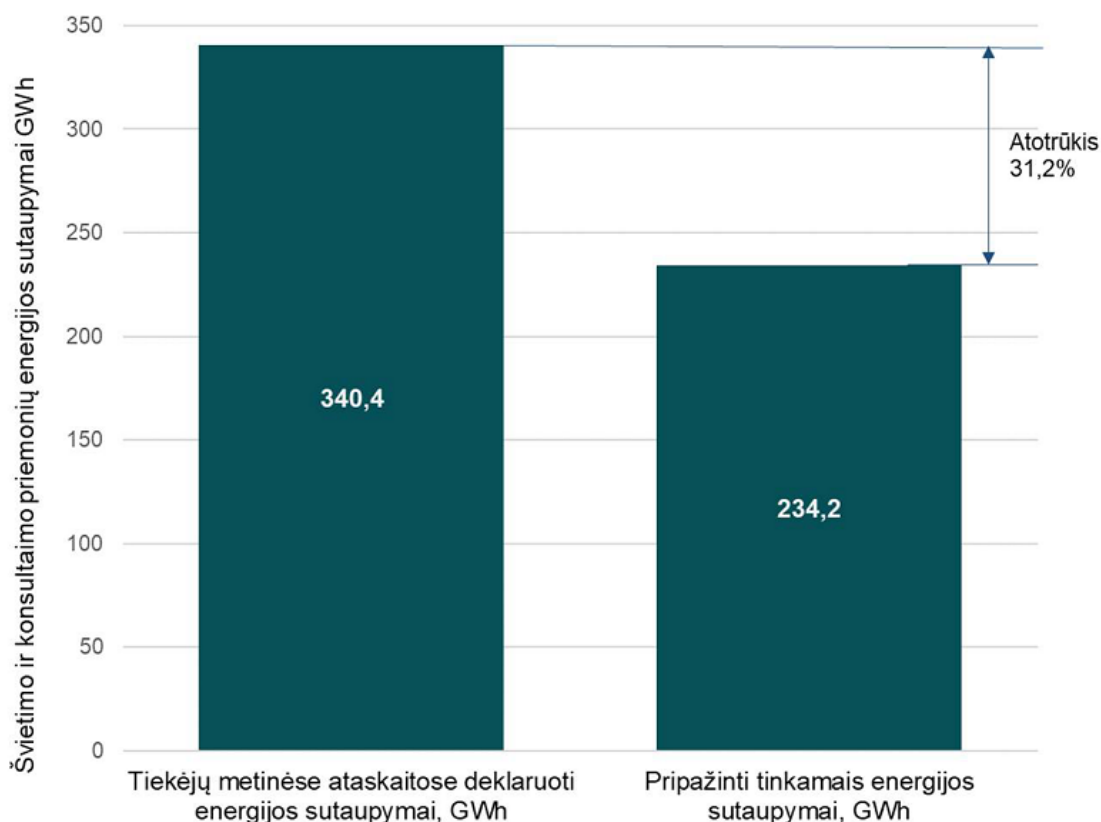
LEA parengė [Pažymą apie galutinės energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų priemonių įgyvendinimą 2022 metais](#). Išnagrinėti 63 švietimo ir konsultavimo susitarimai bei juos sudariusių energijos tiekėjų metinės ataskaitos.

Apibendrinus gautus duomenis, nustatyta, kad pernai susitarimuose su tiekėjais pripažinti tinkamais energijos sutaupymai siekia 234,22 GWh. Tuo metu tiekėjų metinėse ataskaitose deklaruoti 340,40 GWh energijos sutaupymai. Atotrūkis tarp deklaruotų ir pripažintų tinkamais energijos sutaupymų yra 31,2 procento. Iš visų tiekėjų metinėse ataskaitose deklaruotų energijos sutaupymų, pripažinti tinkamais sutaupymai siekia 68,8 proc., o atotrūkis tarp deklaruotų ir pripažintų tinkamais energijos sutaupymų yra ženkliai didesnis, palyginti su ankstesniais metais.

Nustatyta, kad 2022-aisiais švietimo ir konsultavimo priemonėmis įgyvendinti ir pripažinti energijos sutaupymai sudaro 78,1 proc. nuo metinio 0,3 TWh tikslo, nustatyto [Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021–2030 metų laikotarpiui](#). Per 2021–2022 metus

sutaupymai siekė 525,3 GWh. Preliminariai planuota per šį laikotarpį pasiekti mažiausiai 600 GWh. Kol kas stebimas 12,5 proc. nuokrypis nuo planuojamo tikslo.

2022 m. deklaruotų ir pripažintų energijos sutaupymų diagrama atvaizduota paveiksle.

Skatindama didesnę tiekėjų švietimo ir konsultavimo veiklų rezultatyvumą, Lietuvos energetikos agentūra pateikia minimalius siūlomus veiksmus kiekvienam energijos tiekėjui, siekiančiam tinkamo susitarimų su Energetikos ministerija įgyvendinimo. LEA analitikų susisteminta informacija ir analize pagrįstos rekomendacijos skatina energijos tiekėjus orientuotis į galutinio vartotojo įpročius, o dėl teikiamos metodinės pagalbos didėja ir išsipareigojimus įgyvendinusių tiekėjų, ir savo išlaidas energijai sumažinančių gyventojų skaičius.

Švietimo ir konsultavimo priemonių dėka vyksta ryškūs pokyčiai: skatinant galutinių energijos vartotojų sąmoningumą, darant įtaką jų elgsenai, įpročiams, didinamas energijos vartojimo efektyvumas, mažinant įtaką klimato kaitai.

Primename, jog Lietuvos energetikos agentūros pagal projektą „LIFE IP EnerLIT“ atlikta [gyventojų apklausa](#) parodė, kad net 80,3 proc. apklaustųjų taupo energiją savo būste. Vartotojai girdi ir mato informaciją bei patarimus, kaip taupyti energiją: net 77 proc. apklaustųjų teigė, kad juos pasiekia informacija apie energijos taupymo priemones ir jie jas aktyviai naudoja.

Atlikdami pareigą informuoti vartotojus apie energijos taupymo galimybes, tiekėjai naudoja įvairias informavimo priemones. Veiksmingiausia priemonė, kaip parodė apklausa, yra reklama: ją dažnai arba kartais girdėję ir matę pripažino net 73,2 proc. respondentų. Tačiau paaiškėjo, kad energijos tiekėjai mažai išnaudoja kitus komunikavimo būdus: palyginamosios analizės, kaip nurodė, negauna 62 proc. respondentų, energijos tiekėjų lankstinukų ar informacinių pranešimų apie energijos taupymo priemones negauna apie 48,4 proc. apklaustųjų.

Iki 2030 metų pagal minėtą Nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą siekiama sutaupyti 3 TWh energijos.

Kilus klausimų, prašome kreiptis: Vida Danilevičiūtė Černiauskienė, el. paštas vida.cerniauskiene@ena.lt, tel. 8 661 89 175.

ENERGIJOS VARTOTOJŲ ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO SUSITARIMAI

- [EVE didinimo veiksmų planas](#)
- [Pažangos įgyvendinant EVE tikslus ataskaitos](#)
- [Energos tiekėjų susitarimų įgyvendinimas](#)
- [Energos vartojimo auditas](#)
- [EVE skatinimo ir viešinimo darbai](#)
- [EVE vertinimo įrankiai](#)
- [Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų diferencijavimas](#)
- [Teisinė aplinka](#)
- [Viešųjų pastatų atnaujinimas](#)

Sudaromų švietimo ir konsultavimo susitarimų tikslas – šviesti ir konsultuoti vartotojus apie energiją taupančias priemones ir sprendimus, kurie keičia vartotojų elgseną ir įpročius didinant energijos vartojimo efektyvumą.

• [Švietimo ir konsultavimo susitarimų sudarymo teisinis reglamentavimas](#)

Energos vartotojų švietimo ir konsultavimo viešai skelbiami susitarimai yra sudaromi tarp Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Energetikos ministerija) ir energijos tiekimo įmonių (toliau – tiekėjai) dėl galutinės energijos vartotojų (toliau – vartotojai) švietimo ir konsultavimo energijos vartojimo efektyvumo didinimo (toliau – susitarimai), vadovaujantis Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymu [Nr. XII-2702](#) ir Energos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų sudarymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu [Nr. 1-221](#) „Dėl Energos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

Apraše numatyta, kad kasmet rengiama apibendrinta informacija apie susitarimų įgyvendinimą už paskutinius praėjusius metus, akcentuojant švietimo ir konsultavimo priemonių (toliau – ŠKP) veiklas, vartotojų skaičių ir vartotojų grupes bei ŠKP poveikio efektyvumą. Tuo tikslu tiekėjai kasmet už paskutiniuosius praėjusius metus įgyvendintas ŠKP privalo atsiskaityti Energetikos ministerijai Apraše ir susitarimuose nustatyta tvarka iki einamųjų metų vasario 15 d.

Šiuo metu Energetikos ministerija su 62 tiekėjais yra sudariusi susitarimus.

• [Švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimo rezultatai](#)

• Susitarimų įgyvendinimo rezultatai 2021–2030 metų laikotarpiu	
<u>Pāžymos apie galutinės energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų priemonių įgyvendinimą:</u>	
2022 m.	
2021 m.	
• Susitarimų įgyvendinimo rezultatai 2017–2020 m. laikotarpiu	
<u>Metinių ataskaitų vertinimas:</u>	<u>Įgyvendinimo dokumentų patikra:</u>
2020 m.	2020 m.
2019 m.	2019 m.
2018 m.	2018 m.
2017 m.	2017 m.

• [Švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimo gairės](#)

ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO GAIRĖS ENERGIJOS TIEKĖJAMS

GAIRIŲ PASKIRTIS IR STRUKTŪRA

VŠĮ Lietuvos energetikos agentūra parengė dokumentą [Švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimo gairės energijos tiekėjams](#). Šiame dokumente pateikiama informacija, kuri padės energijos tiekėjams geriau suprasti švietimo ir konsultavimo svarbą ir prasmę, veiksmingą švietimo ir konsultavimo priemonių (toliau – ŠKP) planavimą ir kūrimą, švietimo ir konsultavimo veiklos vykdymą, kiekvieno ŠKP tipo aprašymą, dažniausiai pasitaikančias klaidas ir kaip jų išvengti.

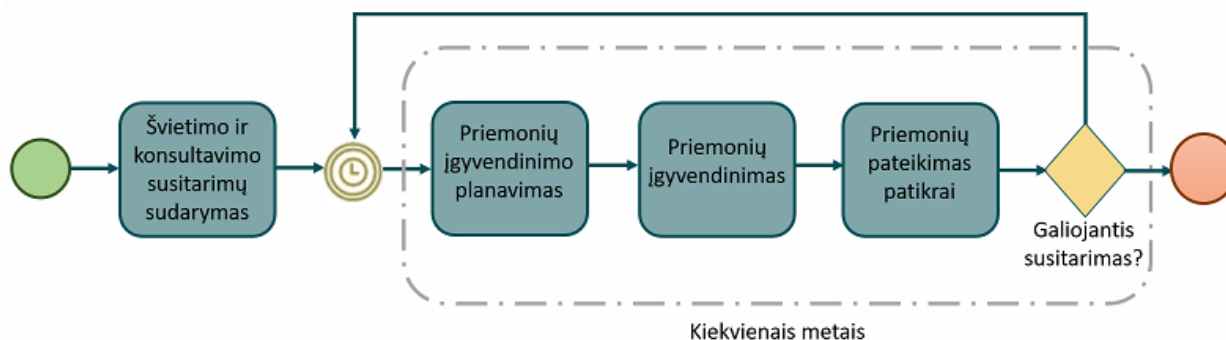
Dokumentas apžvelgia ŠKP įgyvendinimo praktikas ir esminius aspektus, kurie gali būti apibendrinti šiomis tematinėmis sritimis (1 pav.).

1 pav. Švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimo gairių tematinės sritys

ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO VEIKLOS VYKDYMO EIGA

Energijos tiekėjų vykdomą vartotojų švietimo ir konsultavimo procesą sudaro 4 kertiniai veiksmai (2 pav.).

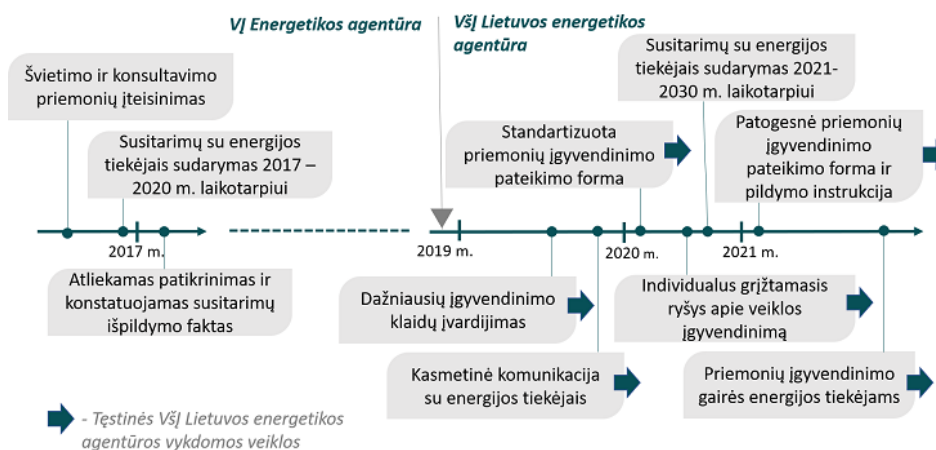

2 pav. Energijos tiekėjų vykdomas vartotojų švietimo ir konsultavimo procesas

Procesas inicijuojamas pasirašant susitarimą tarp energijos tiekėjo ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (vienkartinis proceso žingsnis). Šiuo susitarimu šalys suderina sąlygas ir preliminarų veiklos vykdymo planą. Tolimesni žingsniai yra vykdomi kiekvienais metais, kol galioja susitarimas.

ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO SUSITARIMŲ ĮGYVENDINIMO NUO 2017 M. RAIDA

Įgyvendinant [Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo](#) 8 str. nuostatas ir vadovaujantis [Švietimo konsultavimo susitarimų aprašu](#), 2017 m. pradėta vartotojų švietimo ir konsultavimo veikla. Vykdam švietimo ir konsultavimo susitarimus, į vartotojų elgsenos keitimą ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą orientuotos vartotojų ŠKP ir jų įgyvendinimas yra nuolatos tobulinami. 3 pav. pateikiama švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimo nuo 2017 m. raida.

3 pav. Švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimo nuo 2017 m. raida.

Švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimo gairės bus periodiškai atnaujinamos, papildant aktualia informacija.

• [Efektyvus pasiūlymas sklandžiam švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimui](#)

Švietimo ir konsultavimo priemonių (toliau – priemonės) taikymas yra vienas būdų, kaip skatinant galutinių energijos vartotojų sąmoningumą bei darant įtaką jų elgsenai, įpročiams, didinti energijos vartojimo efektyvumą. Energijos tiekimo įmonės (toliau – tiekėjai) nuo 2017 metų vykdo švietimo ir konsultavimo veiklas galutiniams vartotojams ir jau skaičiuojama virš 200 GWh energijos sutaupymų. Švietimo ir konsultavimo veiklos yra tęstinės, numatomas ir po 2030 metų, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo politiką valstybėje ir siekiant ambicingų ES iškeltų tikslų. Skatindama didesnę tiekėjų švietimo ir konsultavimo veiklų rezultatyvumą, VšĮ Lietuvos energetikos agentūra (toliau – Agentūra) pateikia/siūlo minimalius veiksmus/priemones kiekvienam tiekėjui, siekiančiam tinkamo susitarimų su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija įgyvendinimo.

Minimalių pastangų priemonių paketas	Energijos taupymo koeficientas		
	Šilumos sektorius	Elektros energijos sektorius	Dujų sektorius
1. Palyginamosios analizės vartotojų grupėje kartu su energijos taupymo patarimais teikimas spaudinyje	0,005	0,005	0,005
2. Informacijos skelbimas interneto svetainėje	0,0025	0,0025	0,0025
3. Informacijos skelbimas spaudoje arba informacijos skelbimas televizijoje	0,002	0,0025	0,002
4. Viešinimo renginys, apimantis energijos vartojimo efektyvumo didinimą	0,002	0,002	0,002

Užtikrinant tiekėjų įgyvendinamų priemonių taikymo skaidrumą ir atsekamumą būtinas vykdomos veiklos dokumentavimas. Agentūra pateikia rekomendacijas dažniausiai taikomoms priemonėms formuoti ir pagrįsti:

1. Palyginamosios analizės vartotojų grupėje kartu su energijos taupymo patarimais teikimas spaudinyje (priedas prie sąskaitos)

Palyginamosios analizės vartotojų grupėje metu tiriama, kodėl efektyviai energiją vartojančiais laikomi objektai pasiekia tokių gerų rezultatų, ir aprašoma, kokią metodiką, praktiką energijos taupymo srityje jie naudoja. Palyginamoji analizė teikiama tik spaudinyje (priedas prie sąskaitos) ir **būtinai su konkrečiais energijos taupymo patarimais** vartotojams.

Rekomenduojame Agentūrai pateikti šiuos dokumentus:

- Spaudinys su palyginamąja analize ir patarimais vartotojams (priedas prie sąskaitos);
- Sendorio su spaustuvės atstovais dokumentas ar tiekėjo patvirtintas įmonės vidaus dokumentas

2. Informacijos skelbimas interneto svetainėje

Tiekėjas interneto svetainėje skelbia aktualius bendruosius energijos taupymo patarimus vartotojams, šiuos patarimus siūloma aprašyti detaliau. Siūlome vengti nuorodų į informaciją kitų organizacijų internetinėse svetainėse. Jei tiekėjas interneto svetainėje **tik** informuoja apie artėjančius/įvykusius seminarus ar praneša, kad pateikė straipsnį regioninėje spaudoje energijos vartojimo efektyvumo gerinimo tema, tai labai sveikintina, tačiau kaip atskira švietimo ir konsultavimo priemonė nevertinama.

Rekomenduojame Agentūrai pateikti šiuos dokumentus:

- Tiekėjo internetinėje svetainėje pateiktas informacijos energijos taupymo tema tekstas (ar kita medžiaga) ir nuoroda į šią informaciją.

3. Informacijos skelbimas spaudoje arba informacijos skelbimas televizijoje

Spaudoje pateikiamas išsamus tekstas energijos taupymo tema, suprantamas kiekvienam energijos vartotojui. Spaudoje (laikraščiuose, žurnaluose ir pan.) pateikiamų nuorodų į internetines svetaines, kvietimų į vykstančius seminarus ar mokymus, jeigu nėra pridėtų aktualių taupymo patarimų vartotojams, pripažinti tinkama priemone negalima.

Rekomenduojame Agentūrai pateikti šiuos dokumentus:

- Straipsnis spaudoje (laikraštyje, žurnale ir pan.).

Energijos taupymo patarimai bei informacija vartotojams skelbiama televizijos laidose ar reklamos pobūdžio. Filmuota informacija/medžiaga įkelta interneto platformose priskiriama kitam švietimo ir konsultavimo priemonės tipui.

Rekomenduojame Agentūrai pateikti šiuos dokumentus:

- Televizijos laidos įrašas ar nuoroda į televizijos laidą internete;
- Sendorio su televizijos atstovais dokumentas.

4. Viešinimo renginys, apimantis energijos vartojimo efektyvumo didinimą

Informacijos viešinimo renginys turi nagrinėti energijos vartojimo efektyvumo didinimo temas ir būti orientuotas į vartotojų, kuriai aktuali ši informacija, tikslinę grupę. Viešinimo renginio metu pateikiama informacija yra daugiau teorinio pobūdžio – konkrečia tema.

Energijos tiekėjas teikdamas Agentūrai metinę ataskaitą ir norėdamas pagrįsti priemonės įgyvendinimą, turi pateikti įvykusio viešinimo renginio aprašymą bei renginio metu pateiktos informacijos apžvalgą, santrauką. Taip pat turi būti pateikti viešinimo renginio faktą bei dalyvių skaičių pagrindžiantys dokumentai.

• Patarimai energijos tiekėjams, įgyvendinantiems švietimo ir konsultavimo susitarimus

♦ Bendrieji patarimai:

- Švietimo ir konsultavimo priemonės privalo būti taikomos galutiniams energijos vartotojams
- Švietimo ir konsultavimo priemonės tipas, teikiama informacija, turi būti pritaikyti konkrečiai tikslinei galutinių vartotojų grupei, o ne atvirkščiai – bandant pritaikyti pasirinktą priemonę netinkamai tikslinei grupei
- Planuojant priemonę iš pat pradžių numatyti kaip bus fiksuojamas jos įgyvendinimo faktas, kokie dokumentai ar informacija bus teikiami VŠĮ Lietuvos energetikos agentūrai
- Nurodyti tikslų atsiskaitomuoju laikotarpiu tikslinei galutinių energijos vartotojų grupei pateiktą energijos kiekį, kiekvienai tikslinei grupei atskirai

♦ Patarimai dėl energijos tiekėjų švietimo ir konsultavimo priemonių:

- Teikiama informacija turi būti aiški, aktuali ir naudinga tai tikslinei galutinių vartotojų grupei, kuriai ji skirta
- Švietimo ir konsultavimo informacija turi būti atnaujinama kasmet, nes vartotojų elgsenos pokyčius skatinančių priemonių gyvavimo laikotarpis yra vieneri metai
- Skirtingais informacijos kanalais teikiamų konsultacijų turinys, priklausomai nuo galutinių vartotojų tikslinės grupės, turi būti skirtingas

• Dažniausiai pasitaikančios švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimo klaidos

Dažniausiai pasitaikančios klaidos įgyvendinant susitarimus

PATARIMAI INTERNETE

- Pateikiamos tik nuorodos, kur galima rasti daugiau informacijos
- Skelbiama informacija apie kitas švietimo ir konsultavimo priemones

KONSULTACIJOS NUOTOLINIŲ BŪDU

- Nefiksuojamas konsultacijos faktas
- Konsultuojama ne energijos vartojimo efektyvumo klausimais (pvz. finansiniais)
- Nepateikta konsultacijų informacija/santrauka

PATARIMAI SPAUDOJE

- Pateikiama neaktuali, nenaudinga ir neišsami informacija
- Nepagrįstas priemonės įgyvendinimo faktas

KONSULTACIJOS ATVYKUS PAS VARTOTOJĄ

- Nvykstama pas vartotoją
- Nepateiktas konsultuotų asmenų sąrašas
- Nenurodoma, kas vykdė konsultacijas
- Pateikiama bendro pobūdžio informacija

PALYGINAMOJI ANALIZĖ

- Palyginamoji analizė teikiama be energijos taupymo patarimų
- Pateikiama netinkamu būdu

MATAVIMO ĮRANGOS SKOLINIMAS

- Energijos vartotojams trūksta informacijos apie priemonės prieinamumą, jos naudą

VIEŠINIMO RENGINYS

- Nepateiktas renginio aprašymas
- Nepateikta renginio metu pristatytos informacijos apžvalga / santrauka
- Nenurodytas renginio dalyvių skaičius, tipas

MOKYMAI

- Mokymai skirti ne galutiniams vartotojams
- Nepateikiama mokymo medžiagos santrauka
- Nepateikti dalyvių sąrašai

LEA Pažyma apie galutinės energijos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų priemonių įgyvendinimą 2022 metais TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma:IS-1012/737-IV-2-1 priedas 2023-07-24.pdf).

TN: [tn](#).

TRIS SAVAITES IŠ EILĖS MAŽĖJUSI VIDUTINĖ SAVAITINĖ ELEKTROS KAINA PADIDĖJO

Nors per pastarąją savaitę (liepos 10–18 d.) vidutinė elektros kaina buvo 21,9 proc. didesnė už ankstesnės savaitės vidutinę kainą ir pakilo iki 0,088 Eur/kWh be PVM, mėnesio vidutinė elektros kaina Nord Pool biržoje liepos pirmąją pusę sudarė 0,077 Eur/kWh be PVM ir vis dar buvo 22,3 proc. mažesnė už vidutinę birželio mėnesio kainą. Nė vienas iš nepriklausomų tiekėjų fiksuotos kainos planų tarifų kol kas nepadidino.

Šiuo metu nepriklausomų elektros tiekėjų planų su 24 mėn. fiksuota elektros energijos kaina 1 kWh vidutinė kaina siekia 0,254 Eur/kWh (dvi laiko zonos) ir 0,263 Eur/kWh (viena laiko zona), o 12 mėn. kainos fiksavimo planų vidutinė elektros energijos kaina – atitinkamai 0,225 Eur/kWh ir 0,234 Eur/kWh.

Siūlomų 24 mėn. fiksuotos elektros energijos kainos planų tarifai yra 0,17–0,34 Eur/kWh (dviejų laiko zonų) ir 0,23–0,33 Eur/kWh (vienos laiko zonos).

12 mėn. fiksuotos elektros energijos kainos planų tarifai yra 0,16–0,27 Eur/kWh (dviejų laiko zonų) ir 0,22–0,25 Eur/kWh (vienos laiko zonos).

Liepos 11–18 d., palyginti su ankstesne savaitė, nepriklausomų elektros tiekėjų siūlomų planų su 24 mėn. fiksuota elektros energijos kaina tarifai pasikeitė taip: „Ignitis“ ir „Elektrum Lietuva“ juos sumažino 4 proc., „o „Enefit“ kainų nekeitė.

Planų su 12 mėn. fiksuota elektros energijos kaina tarifai sumažėjo: „Ignitis“ juos sumažino 6 proc., „Elektrum Lietuva“ – 4 proc., „Enefit“ – 2 procentus.

Šiuo metu planus su 5 mėn. ir 6 mėn. fiksuota kaina siūlo po vieną tiekėją (atitinkamai – „Elektrum Lietuva“ ir „Enefit“), 12 mėn. ir 24 mėn. fiksuotos kainos planus – visi trys tiekėjai.

Analitikų vertinimu, sprendžiant pagal elektros kainų ateities sandorius, metų pabaigoje tikėtinas elektros kainų augimas.

Primename, kad nuo liepos 1-osios garantinio tiekimo kaina (planas „Standartinis“) yra 0,213 Eur/kWh (viena laiko zona), taip pat – 0,225 Eur/kWh ir 0,185 Eur/kWh (dvi laiko zonos). Tai apie 16–18 proc. daugiau už garantinio tiekimo kainą gegužės mėnesį.

Visuomeninio tiekimo kaina (planas „Standartinis“) yra 0,227 Eur/kWh (viena laiko zona), taip pat – 0,261 Eur/kWh ir 0,158 Eur/kWh (dvi laiko zonos). Tai apie 18–19 proc. mažiau už visuomeninio tiekimo kainą kovo-birželio mėnesiais.

Daugiau informacijos paskelbta [Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų pasiūlymuose](#).

Nepriklausomų elektros tiekėjų pasiūlymai atnaujinami ir pateikiami apskaičiuojant prognozuojamą mėnesio sąskaitą. Kainos nurodomos be valstybės taikomų kompensacijų. Ši informacija yra skirta vartotojų informavimui. Ji neskirta nepriklausomų elektros tiekėjų vertinimui, jų pasiūlymų reklamai.

Kilus klausimų, prašome kreiptis: Vida Danilevičiūtė Černiauskiene, el. paštas vida.cerniauskiene@ena.lt, tel. 8 661 89 175.

LEA Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų pasiūlymai 2023-07-18 TN: [tn](#), (šie dokumentai taip pat saugomi LŠTA serverių archyvuose, esant poreikiui susipažinti ar atsisiųsti prašome kreiptis į asociacijos IT administratorių, žyma: IS-1012/737-IV-3-1 priedas 2023-07-24.pdf).

Energetikos naujienos: 2023 liepa

TN: [tn](#).

Per pusmetį elektros kainą susimažino 470 tūkst. klientų

„Ignitis“ klientai pastarąjį pusmetį turėjo galimybę pasikeisti turimą fiksuotos kainos planą į pigesnį ir už elektrą mokėti gerokai mažiau. Prieš pasibaigiant valstybės kompensacijai už elektros energiją, 470 tūkst. mūsų klientų pasinaudojo galimybe ir susimažino kainą, o apie penktadaliui to nepadariusių, „Ignitis“ vienašališkai sumažino kainą iki 28 ct/kWh, kad klientams iki tol turėtos sąlygos neblogėtų.

2023-07-04

„Ignitis“: per pusmetį elektros kainą susimažino 470 tūkst. klientų, kitiems kainą sumažinome patys

- [Elektra](#)

Sumanių energetikos sprendimų bendrovės „Ignitis“ klientai pastarąjį pusmetį turėjo galimybę pasikeisti turimą fiksuotos kainos planą į pigesnį ir už elektrą mokėti gerokai mažiau. Prieš pasibaigiant valstybės kompensacijai už elektros energiją, 470 tūkst. bendrovės klientų pasinaudojo galimybe ir susimažino kainą, o apie penktadaliui to nepadariusių, „Ignitis“ vienašališkai sumažino kainą iki 28 ct/kWh, kad klientams iki tol turėtos sąlygos neblogėtų.

Kaip teigia „Ignitis“ privačių klientų padalinio vadovas Andrius Kavaliauskas, beveik pusmetį bendrovė buvo sutelkusi ypač daug dėmesio klientų informavimui apie galimą plano keitimą, nepaisant to, kad dauguma klientų buvo sudarę ilgalaikes fiksuotos kainos sutartis.

„Matydami galutinius skaičius, jaučiamės atlikę prasmingą darbą. Beveik pusė milijono klientų, kurie ėmėsi veiksmų ir patys pasikeitė planus, susimažino kainą yra labai geras rezultatas, jaučiame, kad mūsų raginimai buvo išgirsti. Kitas svarbus dalykas – ištesėjome savo pažadą – vienašališkai sumažinome kainą tiems, kas dėl vienokių ar kitokių priežasčių nesiėmė to padaryti patys. Mums svarbu, kad klientams sąlygos neblogėja, nepaisant to, jog nelieka valstybės kompensacijų“, – komentavo A. Kavaliauskas.

Ypač aktyvūs „Ignitis“ klientai buvo paskutinę birželio savaitę. Vos sugrįžę po šventinio savaitgalio, jau sekmadienį antroje dienos pusėje klientai dar intensyviau ėmėsi planų keitimo, skambučių skaičius klientų aptarnavimo telefonu išaugo triskart, stebėtas gerokai didesnis srautas savitarnoje, o nuo pirmadienio daugiau kaip 50 proc. didesnis klientų srautas buvo ir visuose „Ignitis“ klientų aptarnavimo centruose. Rekordiniam klientų aktyvumui bendrovė buvo gerai pasiruošusi, planų keitimas vyko sklandžiai.

Nepriklausomu elektros tiekėju „Ignitis“ pasitiki ir jį yra pasirinkę daugiau kaip 920 tūkst. klientų.

[Skaitykite daugiau](#)

Išsirinkite vieną iš 6 įdomių maršrutų Lietuvoje

Vandenyje skendintys seni traukinio bėgiai, šalia kurių filmuotas kultinis „Netflix“ serialas „Stranger Things“, aukščiausia Lietuvos atodanga ar vos 26-erius metus Lietuvoje gyvavusi atskira respublika. Išsirinkite vieną iš 6 Jums parengtų maršrutų ir leiskitės į kelią.

Keliausite elektromobiliu? Suplanuokite, kur gersite kavą ir užkąsite, jei prireiktų įkrauti bateriją. „Ignitis ON“ **įkrovimo stotelių žemėlapyje** rasite ir naujų vietų!

Visi kelionių maršrutai

Taupymo patarimai, kurie padės sumažinti elektros sąskaitą

Yra dviejų rūšių taupymo patarimai – tie, kuriems reikia investicijų (pvz., namo apšiltinimas, A klasės buitinės technikos įsigijimas ir pan.), ir visiškai nemokami. Būtent nemokamus Jums ir atrinkome.

Paprasti taupymo patarimai

Realūs ir nemokami būdai sumažinti elektros sąskaitą

- **Patarimai**

Vieniems energijos taupymo sprendimas reikia tokių investicijų, kaip namo apšiltinimas, kokybiškos A energetinės klasės buitinės technikos įsigijimas ir pan., kitiems – nereikia išvis. Gera žinia, kad yra ir daugybė nesudėtingų bei nemokamų būdų sutaupyti. Būtent tokius jums ir atrinkome.

Išjunkite šviesą, kai jos nereikia. Mes, žinoma, nesiūlome jums vaikščioti apgraibomis ar su žvake. Tiesiog rekomenduojame vietoje lubinių šviestuvų dažniau naudoti apšvietimą, skirtą konkrečioms darbams. Pvz., virtuvės stalviršio lemputes ar stalinę lempą skaitymui. Porą 100 vatų kaitrinių lempučių išjungę dvi valandas per dieną, per metus sutaupytumėte apie 15 eurų, o vietoje jų įsijungę mažą (pvz., stalinę lempą) – dar papildomai 6 eurus. Beje, verta pagalvoti ir apie LED lemputes vietoje kaitrinių. Kiek verta? Maždaug penkis kartus. Nes tiek sumažės elektros sunaudojimas apšvietimui.

Duše dainuokime tik vieną dainą. Jei gyvenate dviese ir kažkokiu būdu sugebėtumėte sutrumpinti

stovėjimą po dušu bent viena minute, per metus galėtumėte sutaupyti apie 8-30 eurų. Arba pasinaudokite vienos dainos taisykle – pasirinkite mėgstamą dainą, sudainuokite iki galo ir lipkite iš dušo.

Nenaudojamus prietaisus visiškai išjunkite. Jūsų elektros prietaisai yra elektros vagys. Mes rimtai. Kalbame apie jūsų prietaisų elgesį tada, kai jų nenaudojate. Jie veikia vadinamuoju budėjimo (angl. stand-by) režimu – yra žemame starte pradėti veikti. Jei prietaisus (pvz., telefonų kroviklius) visiškai išjungtumėte iš tinklo, per metus sutaupytumėte nuo 30 iki 50 eurų! Darykite tai bent naktį, išėję iš namų ar per atostogas.

Skalbinius džiovinkite saulėje. Šis patarimas skirtas turintiems automatines džiovvykles. Jei paprastai skalbiate keturis kartus per savaitę ir pusę tų kartų drabužius džiovinsite ne mašinoje, o leisite natūraliai išdžiūti, galite sutaupyti apie 32,5 eurus per metus.

Skalbkite šaltai. Su skalbimu dar nebaigėm. Jei iš tų 4 skalbimų per savaitę vidutiniškai du kartus skalbsite šaltame vandenyje, pinigine turėtų papildnėti (ar bent jau nesuplonėti) 11 eurų. Sumažinę skalbimo temperatūrą nuo 40 iki 30 laipsnių, metinę elektros sąskaitą sumažinsite 5 eurai.

Orkaitė – tik bulvių plokštainiui ir pyragui. Elektrinė orkaitė – labai alkanas prietaisas. Yra būdas jį laikyti badu ir sutaupyti. Jei vietoje orkaitės naudositės mikrobangų krosnele, ne tik tą patį darbą padarysite greičiau, bet ir sutaupykite 13 eurų per metus. Orkaitę stenkitės naudoti tik tiems patiekalams, kuriems ji būtinai skirta.

Karšto vandens – tik vienam puodeliui arbatos. Jei virdami vandenį virdulyje, pripiltumėte jį ne pilną, o tik tiek, kiek vandens jums reikia tuo metu, per metus džiaugtumėtės sutaupytais 13 papildomų eurų. Britai, kurie labai mėgsta arbatą, tą patvirtina – per metus, perpildydami virdulį, jie iššvaisto apie 80 milijonų eurų.

Neplaukite po kelis indus. Jei galite sumažinti indaplovės naudojimą vienu plovimu kiekvieną savaitę (pvz., pakaupe purvinus indus), sutaupsite maždaug 16 eurų per metus. Stenkitės pakaupti nešvarių indų ir nepaleidinėkite jos pustuštės. Be to, indaplovės turi tokią funkciją „dry heat“, kai indai džiovinami prasivėrus drelėms. Pasirodo, šis karšto džiovinimo būdas yra brangus. Išjunkite jį ir sutaupsite net iki 27 eurų per metus.

Kondicionieriai nemėgsta dulkių. Retai kas žino, kad oro kondicionieriai turi filtrus. Juos galite nesudėtingai išvalyti atsidarę dangtelį priekyje (o tada paprasčiausiai nusiurbę siurbliu). Tai turėtumėte daryti bent kartą per sezoną. Priešingu atveju, kondicionierius mažai šaldys, tačiau eikvos daug elektros.

Užtraukite užuolaidas dieną. Skamba keistai? Bet patarimas visiškai tikras, nes už lango šviečianti vasaros saulė labiausiai įkaitina Jūsų namus. Dieną užtraukę užuolaidas, labiau sulaikysite nakties vėsą kambaryje.

Ar nesakėme, kad patarimai labai paprasti? Jums tereikia nuspręsti, kurie įgyvendinami lengviausiai, o tada pradėti taupyti.

Energijos vartojimo efektyvumas

Efektyviai naudodami energiją galime ne tik sutaupyti, bet ir gyventi švaresnėje bei sveikesnėje aplinkoje. Čia rasite naudingų patarimų nuo ko pradėti.

- [Kaip „Ignitis“ padeda energiją vartoti efektyviai?](#)
- [Kaip sumažinti energijos suvartojimą namuose?](#)
- [Kaip išsirinkti energetiškai efektyvius prietaisus?](#)

IGNITIS REKOMENDUOJA

Kaip gyventi tvariai ir drauge sutaupyti

Dviejų laiko zonų tarifo nauda

Paskaičiuota, kad jeigu bent 35 % savo buities darbų atliekate naktį ar savaitgalį, jums verta rinktis dviejų zonų tarifą.

- **Vienos laiko zonos tarifą** rekomenduojama rinktis klientams, kurie dirba namuose, augina mažus vaikus ir buities darbus dirba kasdien. Pasirinkę šį tarifą už elektros energiją mokėsite tą pačią kainą tiek darbo dienomis, tiek ir savaitgaliais.
- **Dviejų zonų tarifas** rekomenduojamas tiems, kurie didžiąją darbo savaitės laiko dalį

praleidžia ne namuose, o daugiausia elektros vartoja vakarais ir savaitgaliais. Pasirinkę šį tarifą darbo dienomis už elektros energiją mokėsite brangiau, tuo tarpu naktimis ir savaitgaliais – pigiau.

- Pagal savo vartojimo įpročius galėsite pasirinkti ir iš 3 mokėjimo planų:

Minimalaus – rekomenduojame, jei elektros suvartojate mažai. Nemėgstate buities apkrauti nereikalingais elektros prietaisais.

Optimalaus – rekomenduojame, jeigu namus šildote elektra, naudojate daug buitinių prietaisų arba elektrinę transporto priemonę.

Išmanaus – Valandinio – rekomenduojame sekantiems elektros kainos pokyčius, nes kaina kis kas valandą.

[Kaip pasikeisti tarifą](#)

[Palankiausios kainos skaičiuoklė](#)

Išnaudokite išmaniųjų skaitiklių privalumus

Išmanieji skaitikliai suteiks jums galimybę gauti ir naudotis jūsų detaliais elektros energijos suvartojimo duomenimis. Analizuodami šiuos duomenis, galėsite geriau suprasti savo energijos vartojimo įpročius ir priimti sprendimus juos keisti. Beje, išmaniųjų skaitiklių rodmenų nurašymas vyks nuotoliniu būdu, todėl jums nebereikės kas mėnesį patiems nurašinėti skaitiklių rodmenų!

Ar žinojote, jog iki 2025 ESO planuoja įdiegti išmaniuosius skaitiklius visiems vartotojams, suvartojantiems daugiau nei 1000 kWh per metus?

[Plačiau apie išmaniuosius skaitiklius](#)

Suvartojimo rodiklių stebėjimas leidžia sutaupyti iki 7 % energijos

Jei jūsų namuose įrengtas išmanusis skaitiklis ir esate pasirinkę „Ignitis“ savo nepriklausomu elektros energijos tiekėju, kviečiame išbandyti mobiliąją programėlę, kurios pagalba galėsite dar paprasčiau stebėti ir analizuoti savo suvartojimo duomenis.

- Sužinosite, kurie prietaisai jūsų namuose naudoja daugiausia elektros energijos.
- Matysite, kada elektros energijos suvartojate mažiausiai, o kada daugiausiai.
- Jei esate gaminantis vartotojas, galėsite matyti savo pagamintos ir suvartotos energijos rodmenis.

[Plačiau apie programėlę](#)

3 energiją tausojantys sprendimai

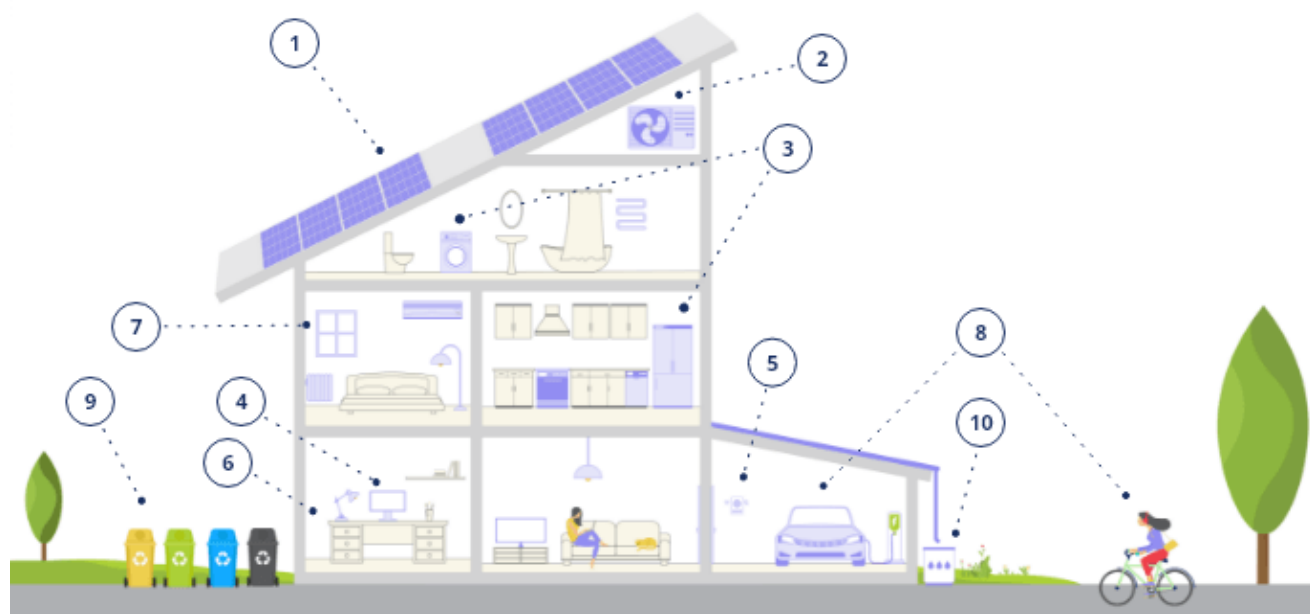

Jei planuojate atnaujinti namus ar automobilį, primename, kad investicijos į išmanius žaliuosius sprendimus dabar atsiperka dar greičiau, ypač pasinaudojus valstybės kompensacijomis.

- **Saulės elektrinę** galima įsirengti ant savo namo stogo ar sklype arba įsigyti jos dalį nutolusiame saulės parke.
- **Šilumos siurbliai** – šiuo metu itin sparčiai populiarėjantis namų šildymo būdas, ilgainiui leisiantis sutaupyti nemažą sumą pinigų ir prisidėti prie tvaraus energijos vartojimo.
- **Elektromobilio įkrovimo stotelė** jūsų namuose – saugiausias ir greičiausias būdas įkrauti automobilio bateriją.

ENERGETIŠKAI EFEKTYVUS BŪSTAS

Kaip sumažinti energijos suvartojimą namuose?

1 Prioritetą teikite energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių

Vartojant ekologišką saulės elektrinių gaminamą elektros energiją prisidedama prie švaresnės

aplinkos kūrimo, sumažinamos išlaidos už elektros energiją.

2 Rinkitės energetiškai efektyvias vėsinimo ir šildymo sistemas, kurias prižiūrėkite (išvalykite)

Kartą per metus reikėtų patikrinti vėsinimo ir šildymo sistemas, jas išvalyti. Nesutvarkytų sistemų efektyvumas krenta. Tai ne tik didina Jūsų sąskaitas, bet ir labiau teršia gamtą.

3 Naudokite aukštos energetinės klasės (A-G) buitinę techniką, ją prižiūrėkite

Naudokite eco programas, įdiegtas buitinėje technikoje. Jos gali sutaupyti nuo 30 iki 45 % energijos.

4 Išmaniuosiuose įrenginiuose naudokite energijos taupymo funkcijas

Naudodami telefoną, kompiuterį ar planšetę bent kartais įjunkite energijos taupymo funkciją – baterija tarnaus ilgiau, ją reiks rečiau krauti.

5 Analizuokite savo elektros energijos suvartojimą

Vienas efektyviausių būdų taupyti elektros energiją namų ūkiams – gyventojų įpročių keitimas, prisitaikymas optimaliam vartojimui.

6 Išjunkite ir iš kištukinio lizdo ištraukite nenaudojamus prietaisus

Net budėjimo režimu veikiantys prietaisai eikvoja energiją, todėl toks sprendimas padės sutaupyti, ir užtikrins saugumą.

7 Neužstatykite langų

Saulės šviesa yra nemokama. Stenkitės išnaudoti visas galimybes, laikydami langus neužstatytus, neapkrautus.

8 Rinkitės tvarų judėjimą, mažiau taršų transportą (pvz. elektromobilius)

Judėkite darniai: jei galite, palikite automobilį namuose, rinkitės keliavimą pėsčiomis ar dviračiu, dažniau keliaukite viešuoju transportu.

9 Rūšiukite

Rūšiukite – taip ne tik prisidėsite prie aplinkosaugos puoselėjimo, bet ir sutaupysite.

10 Surinkite ir panaudokite lietaus vandenį

Lietaus vanduo yra nemokamas. Tereikia atitinkamuose rezervuaruose arba talpose surinkti vandenį ir galima jį panaudoti daržo ar sodo laistymui.

Nešvaistydami energijos galime gyventi komfortiškai

Atsakingai vartodami mes neatsisakome priemonių ar įrenginių, tiesiog naudojame juos tiek, kiek reikia ir palankiausiu metu.

Atsakingas energijos vartojimas – kaip į tai įtraukti vaikus

- Vienas pagrindinių patarimų – į energijos taupymo ar švaistymo mažinimo iniciatyvas žiūrėkite kūrybiškai.
- Kad elektros taupymas sudomintų mažuosius, apie tai reikėtų aiškinti įdomiai ir jiems suprantama forma, padėti suprasti, kaip kažkuris veiksmas atsispindi sąskaitose, kiek įvairių išteklių reikia elektros energijai pagaminti. Verta papasakoti ir apie tai, kaip energijos taupymas prisideda prie klimato kaitos stabdymo ir švaresnės gamtos išsaugojimo, kad tam įtakos turi kiekvienas mūsų.
- Leisdami laiką kartu, pavyzdžiui, žaidžiant stalo žaidimus ar skaitant knygas, sutaupysite energijos nenaudodami kelių prietaisų (telefono ar televizoriaus).
- Taip pat važinėjimas dviračiu, pasivaikščiojimas gamtoje ar lauko žaidimų žaidimas – veiklos, pakeičiančios laiko leidimą prie televizoriaus, telefono ar kompiuterio, todėl leidžia sumažinti energijos suvartojimą.

Naujas ES energijos vartojimo efektyvumo žymėjimas

Europos Sąjungoje daugelis kasdienio naudojimo buitinių prekių yra ženklinamos ir projektuojamos taip, kad atitiktų minimalius energinio efektyvumo standartus. Nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. elektros lemputės ir šviestuvai turi būti ženklinami pakeistos skalės etiketėmis, vietoj anksčiau naudotų A+++–D klasių pagal energijos vartojimo efektyvumo skalės sistemą naudojamos tik A–G klasės, t. y. nauja energijos vartojimo efektyvumo skalės sistema be ženklo „+“.

Ženkinimo reikalavimai taikomi: šaldytuvams, indaplovėms, skalbyklėms, televizoriams, šviestuvams ir kt.

[Plačiau apie naują žymėjimą](#)

Iliustracija iš: commission.europa.eu

Jūsų „Ignitis“ komanda

TN: [tn](#).

PASIRINKUS VAŽIUOTI ELEKTROMOBILIU – MAŽIAUSIOS KELIONĖS IŠLAIDOS

Siekiant taupyti, naudingiausia kelionėms rinktis aplinkai draugiškus sprendimus. Lietuvos energetikos agentūros duomenys rodo, lyginant 2023 m. antrąjį ketvirtį su pirmuoju ketvirčiu, kad mažiausios kelionės išlaidos degalams, kurie reikalingi nuvažiuoti 100 km atstumą, buvo važiuojant elektromobiliu.

Antrąjį šių metų ketvirtį nuvažiuoti 100 km lengvuju elektriniu automobiliu (M1 kategorija), vidutiniškai kainavo 4,37 euro. Nuvažiuoti tą patį atstumą lengvuju krovininiu elektromobiliu (N1 kategorija) vidutinės išlaidos siekė 7,02 euro. Pirmąjį ketvirtį buvo atitinkamai 4,66 euro ir 7,48 euro.

Atpigus elektrai, išlaidos elektrinės transporto priemonės varikliui įkrauti sumažėjo 6,3 procento. Vidutinė elektros kaina antrąjį ketvirtį, palyginti su pirmuoju ketvirčiu, sumažėjo nuo 0,270 Eur/kWh iki 0,253 Eur/kWh.

Skaiciuojama, kad efektyviausiai energija naudojama elektromobiliuose, kurių baterija įkraunama iš saulės elektrinės, įrengtos šalia įkrovimo vietos.

Šiuo metu beveik kas dešimtas Lietuvoje parduodamas naujas automobilis yra elektrinis. 2023 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre iš viso buvo įregistruoti 9487 [grynieji elektromobiliai](#). Sausio 1 d. buvo įregistruotos 7346 lengvosios keleivinės ir 215 lengvųjų komercinių elektrinių transporto priemonių.

Didžiausią dalį viso mūsų šalies lengvųjų automobilių parko sudaro dyzelinės transporto priemonės. Atpigęs dyzelinas ir benzinai taip pat suteikia galimybių taupyti kelionių išlaidas.

Antrąjį metų ketvirtį 17,4 proc. sumažėjo išlaidos dyzelinui: vidutinė dyzelino kaina per antrąjį ketvirtį, palyginti su pirmuoju, krito nuo 1,61 Eur/l iki 1,36 Eur/l.

Važiuojant 100 km atstumą dyzeliniu varikliu varomu automobiliu, išlaidos degalams sudarė vidutiniškai 7,81 euro (pirmąjį ketvirtį buvo 9,17 euro).

Keliaujant automobiliu, kurio varikliui reikalingas 95 markės benzinai, vidutinės išlaidos degalams siekė 11,23 euro ir beveik nepasikeitė, palyginti su ankstesniu metų ketvirčiu, kai buvo 11,24 euro. Benzino vidutinė kaina per antrąjį ketvirtį sumažėjo nuo 1,511 Eur/l iki 1,509 Eur/l.

Per aptariamą laikotarpį labiausia krito vidutinė gamtinių dujų (SDG – suslėgtos gamtinės dujos – aut.) kaina: antrąjį ketvirtį palyginti su pirmuoju, gamtinės dujos atpigo 21,9 proc. – nuo 2,389 Eur/kg iki 1,865 Eur/kg. Kelionės išlaidos gamtinėmis dujomis varomu automobiliu sumažėjo: 100 km kelionė lengvuju automobiliu (M1) kainavo 9,87 euro, lengvuju krovininiu (N1) – 15,355 euro. Tačiau reikia pažymėti, kad transporto priemonių, varomų gamtinėmis dujomis (SDG) Lietuvos kelių transporto priemonių registre yra labai mažai. Šiomet liepos 1 d. duomenimis tokių M1 kategorijos transporto priemonių buvo 132 ir N1 kategorijos – 276.

Vertinant [vidutines išlaidas degalams 2023 m. antrąjį ketvirtį](#) buvo atrinktos transporto priemonės pagal jų tipą, o ne pagal komercinį pavadinimą, tai leidžia tiksliau suskaičiuoti vidutines transporto priemonių degalų sąnaudas. Skaiciuojant N1 kategorijos transporto priemonių sąnaudas, buvo vertintos tos transporto priemonės, kurios atitinkamai sukonstruotos ir skirtos kroviniams vežti.

Kilus klausimų, prašome kreiptis:

Vida Danilevičiūtė Černiauskienė, el. paštas vida.cerniauskiene@ena.lt, tel. 8 661 89 175.

VIDUTINĖS IŠLAIDOS DEGALAMS

- [Aktuali AEI statistika](#)
- [Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos](#)
- [Jūrinės vėjo energetikos vystymas](#)
- [Pažangos skatinant AEI plėtrą ataskaitos ir kiti dokumentai](#)
- [AEI transporte](#)
 - [alternatyvieji degalai](#)
 - [vidutinės išlaidos degalams](#)
- [Informacija apie AEI sistemas ir įrenginius](#)
- [AIE gamybos įrenginių montuotojų atestavimo sistema](#)
- [Leidiniai](#)
- [Teisinė aplinka](#)

Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra šalyje naudojamų alternatyviųjų degalų (elektra, gamtinės dujos) ir vidaus degimo variklių degalų (95 markės benzino, dyzelino) kainoms palyginti skelbia nuvažiuojant 100 km patiriamas vidutines išlaidas degalams ir informaciją apie jų apskaičiavimą.

Vidutinės 2023 m. II ketvirčio išlaidos degala (apskaičiuota 2023-07-19 | paskelbta 2023-07-19)

Transporto priemonių kategorija	Degalų rūšis	Vidutinės išlaidos degalams, eurai/100 km
M1 (lengvieji automobiliai)	Elektra	4,370
	Gamtinės dujos	9,866
	Dyzelinas	7,812
	95 markės benzinas	11,227
N1 (lengvieji krovininiai automobiliai)	Elektra	7,015
	Gamtinės dujos	15,355
	Dyzelinas	9,526
	95 markės benzinas	11,372

Vidutinių 2023 m. II ketvirčio išlaidų degalams apskaičiavimui naudoti apibendrinti duomenys ([XLSX](#))

• [Apie vidutines išlaidas degalams](#)

Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra (Agentūra), vadovaudamasi Degalų palyginamųjų kainų apskaičiavimo ir skelbimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2021 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. [1-208](#) „Dėl Degalų palyginamųjų kainų apskaičiavimo ir skelbimo metodikos patvirtinimo“, apskaičiuoja ir savo interneto svetainėje skelbia vidutines išlaidas degalams M1 (lengvieji automobiliai) ir N1 (lengvieji krovininiai automobiliai) kategorijų transporto priemonėmis, kurios:

- naudoja vieną alternatyviųjų degalų ar vidaus degimo variklių degalų rūšį, išskyrus elektra;
- varomos tik elektra;
- varomos kuro elementu (angl. *Fuel cell vehicle*).

Vidutinės išlaidos degalams, kurios patiriamos nuvažiuojant 100 km, apskaičiuojamos kiekvienai šiuo metu šalyje naudojamai alternatyviųjų degalų rūšiai (elektra, gamtinės dujos) ir vidaus degimo variklių degalams (95 markės benzinas, dyzelinas).

Paskelbtos vidutinės išlaidos degalams koreguojamos kartą per ketvirtį, nustatius, kad apskaičiuotas vidutinių atitinkamos rūšies degalų išlaidų pokytis yra reikšmingas, t. y. vidutinės išlaidos degalams yra pasikeitusios daugiau nei 5 procentais. Pasikeitusios vidutinės išlaidos degalams skelbiamos ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo ketvirčio pabaigos.

Vidutines išlaidas degalams mažmeninės prekybos degalais vietose degalines eksploatuojančios įmonės skelbia vadovaudamasi Degalinių įrengimo ir eksploatavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. [1-37](#) „Dėl Degalinių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“.

• [Vidutinių išlaidų degalams ir joms apskaičiuoti naudotų apibendrintų duomenų archyvas](#)

Vidutinės išlaidos degalams ir joms apskaičiuoti naudoti apibendrinti duomenys (XLSX failai)

Išlaidos	Duomenys	Išlaidos	Duomenys	Išlaidos	Duomenys	Išlaidos	Duomenys
2023 metai							
I ketv.	I ketv.	II ketv.	II ketv.	III ketv.	III ketv.	IV ketv.	IV ketv.
2022 metai							
I ketv.	I ketv.	II ketv.	II ketv.	III ketv.	III ketv.	IV ketv.	IV ketv.
2021 metai							
—	—	—	—	—	—	IV ketv.	IV ketv.

AM 2023-07-19 pranešimas. Statant visuomeninės paskirties pastatus bent pusė statybos produktų turės būti pagaminti iš atsinaujinančių gamtos išteklių

TN: [tn](#).

Trečiadienį Vyriausybė pritarė, kad nuo 2024 m. lapkričio 1 d. statant naujus visuomeninės paskirties pastatus, finansuojamus valstybės ir savivaldybių biudžetų ar tarptautinės finansinės paramos lėšomis, bus privaloma panaudoti bent 50 proc. medienos ir kitų organinių medžiagų iš atsinaujinančių gamtos išteklių pagrindu pagamintų statybos produktų.

„Numatyti pokyčiai reiškia, kad naujos mokyklos, koncertų salės ir visa kita bus statomi iš dominuojančių medinių konstrukcijų. Kartu su komanda ėmėmės šio medinės statybos proveržio, nes turime gyventi sveikiau, kovoti su klimato kaita ir kurti gerai apmokamas darbo vietas Lietuvoje“, – sako aplinkos ministras Simonas Gentvilas.

Šiais pokyčiais skatinama klimatui ir aplinkai palanki statybos sektoriaus ir produktų transformacija, naujų verslo modelių, ekoinovacijų, tvarių, ilgamžių „žiedinių“ produktų gamybos ir paslaugų kūrimas.

Nustatyta, kad pirkimų vykdytojai, perkantys ypatingųjų ir neypatingųjų statinių kategorijai priskiriamų visuomeninės paskirties pastatų naujos statybos projektavimo paslaugų ir rangos darbus, už kuriuos apmokama iš minėtų finansinių šaltinių, taikydami aplinkos ministro patvirtintus aplinkos apsaugos kriterijus turės numatyti, kad ne mažiau nei pusė statybinių medžiagų būtų pagamintos iš medienos ar kitų organinių žaliavų.

Ši nuostata bus taikoma ir tada, kai visuomeniniai pastatai statomi panaudojant valstybės vardu pasiskolintas arba valstybės garantuotas paskolas, valstybės pinigų fondų lėšas.

Taip pat Vyriausybė pavedė aplinkos ministrui pakeisti pirkimuose taikomus aplinkos apsaugos kriterijus, nustatant reikalavimus medienos ir kitų organinių medžiagų iš atsinaujinančių gamtos išteklių pagrindu pagamintiems statybos produktams.

Numatyta, kad Aplinkos ministerija turės patvirtinti medienos ir kitų organinių medžiagų iš atsinaujinančių gamtos išteklių pagrindu pagamintų statybos produktų naudojimo visuomeninės paskirties pastatų statybai nustatymo metodiką, kuria remsis pirkimų vykdytojai.

Rengiant šiuos pakeitimus reglamentuojantį Vyriausybės nutarimą buvo įvertintos suinteresuotų asmenų pateiktos pastabos ir pasiūlymai. Atsižvelgus į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento siūlymą privalomo reikalavimo taikymas visuomeninės paskirties pastatams su miegamomis vietomis – mokslo paskirčiai priskiriamiems vaikų darželiams ir lopšeliams, viešbučių, gydymo ir poilsio paskirties pastatams – atidėtas iki 2028 m. sausio 1 d.

Įvertinus Lietuvos statybos inžinierių sąjungos pasiūlymus, statinių, kuriems bus taikomas šis reikalavimas sąrašas yra baigtinis ir pritaikytas prie būsimo statytojo – valstybės ar savivaldybės institucijos poreikių, techninių galimybių. Tai yra, į jį neįrašomi statiniai, kurių statytojai nebus valstybės ar savivaldybės institucijos ir kuriuos įgyvendinti techniškai bus sudėtinga. Pavyzdžiui, jachtų klubai, draudimo įstaigos, biurai, jūros ar upės uosto terminalai.

Atlikus statomiems visuomeninės paskirties pastatams išduotų statybą leidžiančių dokumentų per penkerius metus analizę, prognozuojama, kad naujoji tvarka turės įtakos 40–80 naujų pastatų per metus. Diskusijų su suinteresuotomis institucijomis ir asmenimis metu įvertinta,

kad medienos statybos produktų gamybos pajėgumų Lietuvoje pakanka, rinkos dalyviai pasiruošę juos taikyti.

Parengti ir patvirtinti teisės aktus, numatančius žaliuosiuose pirkimuose statant visuomeninius pastatus naudoti bent 50 proc. organinių ir medienos statybos produktų buvo numatyta Vyriausybės programoje. Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkėje taip pat nurodytas tikslas, kad iki 2024 m. visi visuomeninės paskirties pastatai būtų statomi ne mažiau kaip iš 50 proc. organinių ir medienos statybos medžiagų, aktyviau naudojant antrines žaliavas ir mažinant statybinių atliekų susidarymą.

V skyrius.

RENGINIAI

STRUCTUM INFO. STRUCTUM SHOWROOM ekspozicijoje
TN: [tn](#).

STRUCTUM
SHOWROOM

X

ALTERNETAS

Visos inžinerinės sistemos pastatams:
projektavimas, įrengimas ir gedimų šalinimas

REGISTRUOTIS >

„AlterNetas“ yra atestuota įmonė, kuri užsiima inžinerinių sistemų projektavimu, įrengimu bei gedimų šalinimu butuose, individualiuose namuose, biuruose, parduotuvėse, dideliuose pramoniniuose objektuose.

Įmonės diegiamų sistemų sąrašas: išmanūs namai, elektros instaliacija, apšvietimas, apsaugos sistema, vaizdo stebėjimo kamerų sistema, priešgaisrinės apsaugos sistema, įėjimo kontrolės, garso ir vaizdo sistemos, šildymo, vėdinimo, oro kondicionavimo, vandens bei nuotekų sistemos.

„AlterNetas“ konsultuoja klientus, architektus ir interjero dizainerius dėl inžinerinių sistemų parinkimo objektuose, jų projektavimo, priežiūros ir vystymo. Padeda įvertinti objekto būklę: statinio konstruktyvą, inžinerinių sistemų dalį, stogo konstrukciją, garso izoliaciją, pastato sandarumą, žemės grunto tyrimus.

Išbandykite šiuolaikiškų inžinerinių sistemų galimybes!

REGISTRUOTIS >

Registruotis taip pat galima:

showroom@structum.lt arba tel. [+370 626 364 93](tel:+37062636493)

UAB STRUCTUM PROJEKTAI

A. Juozapavičiaus g. 9A - 68, LT - 09311
Vilnius, Vilnius
Lithuania

VI SKYRIUS

**NAUDINGA
INFORMACIJA**

LŠTA pasitarimo 2023-07-20 apžvalga

1. Nauja VERT **Šilumos kainų metodika**.
 - a. Įvyko pasitarimas VERT 2023-07-18, dalyvaujant didžiųjų CŠT įmonių ekonomistams
 - b. Po pasitarimo nusiųstos papildomos LŠTA pastabos ir pasiūlymai
2. Rengiamas bendrasis VERT **teisės aktų pakeitimų paketas**:

Šilumos tiekėjųinvesticijų vertinimo ir derinimo VERT tvarkos aprašo pakeitimo projektas

Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo pakeitimo projektas;

Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimo projektas;

Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo pakeitimo projektas...
3. Gautas VERT atsakymas dėl **dujų įsigijimo ne biržoje kainos viršijant rinkos vidurkį**.
 - a. Visais atvejais perkant ne biržoje bus ribojama dujų kaina?
 - b. Siūloma kreiptis į EM dėl papildomo išaiškinimo...
4. **EM įsakymas ĮGYVENDINTI AEI PANAUDOJIMĄ ŠILUMOS IR VĖSUMOS GAMYBAI DIDINANČIAS PRIEMONES CŠVT SEKTORIUJE. ES** paramos objektai nesikeičia, vyksta procedūrinis detalizavimas ir formalizavimas.
5. FM 2023- 07-12 tiekimas LRV Nr. 6K-23/4902 **DĖL PVM KOMPENSAVIMO IŠ VALSTYBĖS BIUDŽETO**. Planuojama pilnai kompensuoti PVM ateinantį šildymo sezoną - bus PVM=0 šilumai.
6. **LEA** paskelbė **pažymą** ir ataskaitą **APIE GALUTINĖS ENERGIJOS VARTOTOJŲ ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO SUSITARIMŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ 2022 METAIS**. Nevykdomi net teoriniai planai...
7. Paskelbta eilė TA pakeitimų projektų, aktualių CŠT, sekite LŠTA naujienas, jeigu turite pastabų - informuokite:
 - a. CPO LT rengiami centralizuoto objekto „Šilumos tiekimo tinklų ir vandentiekio ir nuotekų tinklų vamzdynų tiesimo darbai“ pirkimo dokumentų projektai ir Projektus lydintys dokumentai
 - b. Dėl geodezijos ir kartografijos techninių reikalavimų reglamento GKTR 2.01:2023 „Inžinerinių tinklų objektų geodezinių matavimų atlikimo ir inžinerinių tinklų planų sudarymo tvarkos aprašas“
 - c. Dėl architektų autorinių teisių
 - d. Dėl statybos įstatymo pakeitimų
 - e. Kiti
8. **Paskelbtas Energetikos ministro įsakymas DĖL LAIKINO ELEKTROS ENERGIJOS PERSIUNTIMO NUTRAUKIMO ir NUOSTOLIŲ APSKAIČIAVIMO IR ATLYGINIMO TVARKOS**. Ruošiamasi sinchronizacijai ar kitoms galimoms kritinėms situacijoms?

9. Pratybos **dėl pasirengimo 24 val dirbti be elektros tiekimo.**
- 2023 m. rugpjūčio mėn. 17 d. numatoma organizuoti nuotolinę pagrindinę Pratybų planavimo konferenciją, pasidalinti pasirengimo Pratyboms darbai
 - 2023 m. spalio mėnesį planuojama organizuoti valstybinio lygio civilinės saugos stalo Pratybas „Civilinės saugos sistemos subjektų veiksmai užtikrinant šilumos sektoriaus veiklos tęstinumą gresiant ar susidarius ekstremaliajai energetikos padėčiai dėl elektros energijos tiekimo sutrikimų ir (ar) gedimų arba visiško nutraukimo“
 - Mantas Paulauskas deleguotas nuo LŠTA
10. Viešajai konsultacijai pateiktas atnaujinto **Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano** projektas. Tai pagrindinis strateginis dokumentas šalies energetikos politikoje.
11. Iškelta problema **dėl nebalansinių trasų išpirkimo** iš juridinių asmenų.
- Pasiūlyta LŠTA išsiaiškinti teisinį reguliavimą ir praktikas įmonėse.
 - Kooperuojantis su VŠT ir kitomis suinteresuotomis šalimis ieškoti sprendimų, nes išpirkimas gali būti labai brangus.
 - Blogiausias variantas – trasų pripažinimas „bešeimininkėmis“, nes tuomet įkainius nustato VMI ir derėtis nėra galimybių.
12. **Parama Ukraina** pagal Europarlamentarų prašymą
- Laiškas įmonėms išplatintas
 - Siūlymas – remti tik daiktais, o ne pinigais
 - Priminta, kad nuostolingai dirbančios įmonės negali teikti paramos, o sprendimus dėl paramos gali priimti tik įmonių valdybos ar kiti valdymo organai.
13. Kvietimas LŠTA dalyvauti **Lenkijos ŠTA metinėje konferencijoje** 2023-09-11_12 dienomis.
14. **Dėl ESO sąlygų įkainių taikymo.** VERT prašo konkrečių atvejų, jei buvo pažeidimų, tyrimui.
15. EM raštas **dėl energijos taupymo pas galutinius vartotojus susitarimų** sudarymas.
16. **Webinaras su Baku CŠT įmonės vadovais** (įvyko 2023-07-19). Azerbaidžanas mokosi iš Lietuvos reformuojant CŠT sektorių.
17. Aktyviai rengiamas **Lietuvos energetika X tomas** apir CŠT ir KJ.
18. Pakartotinis kvietimas **studijoms KTU magistratūroje** – vyksta antrasis priėmimas – paskutinė prašymų pateikimo diena **liepos 23 d. iki 24 val.** Detaliau: <https://lsta.lt/aktualijos/kauno-technologijos-universitetas-kviecia-stidijuoti-magistranturos-stidiju-programa-termoinzinerija-2/>;
- Naujausia informacija: kol kas gauta 9 prašymai, tad jeigu atitiks reikalavimus ir bus priimti, tai magistrantų grupė bus suformuota.
- Pasiūlyta - ateityje LŠTA ir KTU galėtų organizuoti webinarus, kur įmonės pakviestų dalyvauti potencialius kandidatus ir organizatoriai patraukliai pristatytų studijas bei perspektyvas.

19. Kauno energija pasirengė mokymo programas ir siūlo apmokyti CŠT įmonėms reikalingus darbuotojus. Prašo pateikti poreikį, pagal šias specialybes (vyksta apklausa):

Energetinių katilų operatoriaus, visos kuro rūšys.

Didelio našumo garo ir vandens šildymo katilų operatoriaus, visos kuro rūšys.

Vidutinio našumo garo ir vandens šildymo katilų operatoriaus, visos kuro rūšys.

Garų (iki 0,05 MPa) ir vandens šildymo (iki 110°C) katilų, kūrenamų kietuoju ir skystuoju kuru, operatoriaus, visos kuro rūšys.

Automatizuotų katilų, kūrenamų dujomis ir skystu kuru, operatoriaus.

Energetinių katilų priežiūros meistro, visos kuro rūšys.

Vidutinio slėgio katilų priežiūros meistro, visos kuro rūšys.

Garų (iki 0,05 MPa) ir vandens šildymo (iki 110°C) katilų priežiūros meistro, visos kuro rūšys.

Garų ir karšto vandens vamzdinių priežiūros meistro.

Katilų derintojo.

Garų turbinų operatoriaus.

Garų turbinų priežiūros meistro.

Slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdinių operatoriaus.

Slėginių indų priežiūros meistro.

Slėginių indų operatoriaus.

Slėginių vamzdinių priežiūros meistro.

Slėginių vamzdinių operatoriaus.

Katilinės technologinių vamzdinių priežiūros meistro.

Pavojingų medžiagų talpyklų priežiūros meistro.

Pavojingų medžiagų vamzdinių priežiūros meistro.

Pavojingų medžiagų vamzdinių operatoriaus.

Vamzdinių izoliavimo darbų vadovo.

Darbininko, atliekančio vamzdinių izoliavimo darbus.

Katilinės vandens cheminio valymo aparatininko.

Degųjų dujų bei deguonies naudojimo ūkinėms reikmėms vadovo.

Degųjų dujų bei deguonies naudojimo ūkinėms reikmėms operatoriaus.

Dujų sistemų kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo vadovo.

Dujų sistemų kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalvio.

Vartotojų dujų sistemų su įrenginiais iki ir daugiau kaip 120 kW galios eksploatavimo vadovo.

Naftos ir jos produktų įrenginių eksploatavimo sprogioje aplinkoje darbo vadovo.

LŠTA 2023-07-24 pirmadienio vėbinaras_Axioma Metering pristatymas

Š.m. liepos 24 d. 14 val. LŠTA pirmadienio vėbinare Axioma Metering pristatymas (tema bus patikslinta)

Microsoft Teams meeting

Join on your computer, mobile app or room device

[Click here to join the meeting](#)

Meeting ID: 335 707 080 147

Passcode: 6x57rJ

Download Teams | Join on the web

Learn More | Meeting options

ASA.LT INFO

TN: tn.lt

SIENŲ ŠILUMINĖ VARŽA

Klausimas: Nors apšiltinome ir modernizavome seną namą, tačiau nepasiekėme reikalingos paramai gauti B energinio naudingumo klasės. Mums paaiškino, jog senų sienų, perdangų šiluminė varža skaičiuojama pagal tipinius duomenis. Kokie jie?

Pagal LR Aplinkos ministro 2020 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. D1-201 „Dėl Klimato kaitos programos kompensacinių išmokų teikimo fiziniams asmenims vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimui (modernizavimui) tvarkos aprašas" naują redakciją, pastato energinio naudingumo skaičiavimuose, kai nėra atitvarų šiluminių techninių rodiklių vertės patvirtinančių dokumentų, imamos aprašo lentelėse nurodytos labiausiai paplitusių konstrukcijų šiluminės vertės. Pavyzdžiui, kai atitvarų konstrukciniai sprendimai nežinomi, skaičiavimuose naudojamos 5.1 lentelėje nurodytos atitvarų šilumos perdavimo koeficientų vertės:

Labiausiai paplitusių atitvarų šilumos perdavimo koeficientų U ($W/(m^2K)$) vertės

5.1 lentelė

Eil. Nr.	Atitvara	U , $W/(m^2K)$
1.	Akyto betono 200-260 mm storio siena	0,9
2.	Keraminių skylėtų plytų 370-430 mm storio siena be oro tarpo	1,31
3.	Keraminių skylėtų plytų 400-460 mm storio siena su oro tarpu	1,06
4.	Keraminių skylėtų plytų 500-560 mm storio siena be oro tarpo	1,05
5.	Keraminių skylėtų plytų 530-590 mm storio siena su oro tarpu	0,88
6.	Keraminių pilnavidurių plytų 370-430 mm storio siena be oro tarpo	1,43
7.	Keraminių pilnavidurių plytų 400-460 mm storio siena su oro tarpu	1,14
8.	Keraminių pilnavidurių plytų 500-560 mm storio siena be oro tarpo	1,16
9.	Keraminių pilnavidurių plytų 530-590 mm storio siena su oro tarpu	0,96
10.	Silikatinių skylėtų plytų 370-430 mm storio siena be oro tarpo	1,54
11.	Silikatinių skylėtų plytų 400-460 mm storio siena su oro tarpu	1,21
12.	Silikatinių skylėtų plytų 500-560 mm storio siena be oro tarpo	1,26
13.	Silikatinių skylėtų plytų 530-590 mm storio siena su oro tarpu	1,03
14.	Silikatinių pilnavidurių plytų 370-430 mm storio siena be oro tarpo	1,65

15.	Silikatinių pilnavidurių plytų 400-460 mm storio siena su oro tarpu	1,27
16.	Silikatinių pilnavidurių plytų 500-560 mm storio siena be oro tarpo	1,36
17.	Silikatinių pilnavidurių plytų 530-590 mm storio siena su oro tarpu	1,09
18.	Keramzitbartonio 350-380 mm storio siena	1,38
19.	Keramzitbartonio 450-480 mm storio siena	1,14
20.	Trisluoksnių gelžbetonio plokščių 240-270 mm storio siena	0,71
21.	Gyvenamosios paskirties pastatų stogai iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,85
22.	Administracinės, gydymo, maitinimo, prekybos, sporto (išskyrus baseinus), kultūros, viešbučių, paslaugų, poilsio ir specialiosios paskirties pastatų stogai iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	1,17
23.	Baseinų pastatų stogai iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,70
24.	Mokslo paskirties pastatų stogai iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,95
25.	Garažų, gamybos, pramonės, sandėliavimo ir transporto paskirties pastatų stogai iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	1,48
26.	Gyvenamosios paskirties pastatų perdangos, kurios ribojasi su išore, iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,42
27.	Administracinės, gydymo, maitinimo, prekybos, sporto (išskyrus baseinus), kultūros, viešbučių, paslaugų, poilsio ir specialiosios paskirties pastatų perdangos, kurios ribojasi su išore, iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,53
28.	Baseinų pastatų perdangos, kurios ribojasi su išore, iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,37
29.	Mokslo paskirties pastatų perdangos, kurios ribojasi su išore, iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,53
30.	Garažų, gamybos, pramonės, sandėliavimo ir transporto paskirties pastatų perdangos, kurios ribojasi su išore, iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,53
31.	Gyvenamosios paskirties pastatų sienos iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	1,27
32.	Administracinės, gydymo, maitinimo, prekybos, sporto (išskyrus baseinus), kultūros, viešbučių, paslaugų, poilsio ir specialiosios paskirties pastatų sienos iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	1,48
33.	Baseinų pastatų sienos iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	0,87
34.	Mokslo paskirties pastatų sienos iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	1,27
35.	Garažų, gamybos, pramonės, sandėliavimo ir transporto paskirties pastatų sienos iki 1992 m. pastatytuose pastatuose	1,70